

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I LETËRSISË

Trashëgimia e gazetës “Drita”

Tiranë, 2024

Realizuan kërkimin shkencor:

Prof.Dr. Dhurata Shehri

Prof.Dr. Persida Asllani

Prof.as.dr.Edlira Macaj

Dr. Loreta Loli

Një falënderim i veçantë i shkon **Grupit të Masterit Shkencor**, viti I (viti akademik 2023-2024), përkatësisht studentëve:

Anisa Krasniqi, Armela Pepaj, Begeza Gërbi, Eleni Nurellari, Iliada Murataj, Kleona Kostreni, Laura Çobo, Nurisa Xhafa, Rubensa Ndreca, Stelina Palushi, Vito Xhiku, të cilat ndihmuan në vjeljen e zërave bibliografikë më të rëndësishëm të kritikës në faqet e gazetës “Drita”, për një pjesë të periudhës së mbuluar në këtë punim dhe, në mënyrë të veçantë, siguruan fotot ilustruese.

© Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë

Shtypur në shtypshkronjën **FILARA**

Adresa:

Rruga “Sabaudin Gabrani”

Ish-kombinati “Misto Mame”, Tiranë

Cel: 069 33 30 983

E-mail: filarabotime@yahoo.com

filarabotime@gmail.com

website: www.filarabotime.com

Përmbajtja

1. Parafjalë	5
2. Hyrje.....	7
3. Parametrat e studimit (metodologjia)	9
4. Shqyrtimi i literaturës.....	11
4.1 Periodikët, rëndësia e tyre	11
4.2 Letërsia e realizmit socialist.....	13
4.3 Nga modelimi te implementimi i një realizmi socialist shqiptar në dukje sui generis	16
5. Gazeta “Drita” – letërsia dhe ligjërimi mbi të.....	23
5.1 Vitet 1961-1965.....	23
Viti 1961.....	23
Viti 1962.....	27
Viti 1963.....	29
Viti 1964.....	31
Viti 1965.....	32
Rast studimi	37
Debati mbi novatorizmin në faqet e gazetës “Drita”.....	37
5.2 Vitet 1966-1970.....	41
Viti 1966.....	41
Viti 1967.....	43
Viti 1969.....	45
Viti 1970.....	46
5.3 Vitet 1971-1975.....	49
Viti 1971.....	49
Viti 1972.....	51
Viti 1973.....	52
Viti 1974.....	53
Viti 1975.....	54
Rast studimi	57
Risemantizimi i termit “novatorizëm” dhe realizmi socialist “sui generis”	57

5.4 Vitet 1976-1980.....	65
Viti 1976.....	65
Viti 1977.....	65
Viti 1978.....	66
Viti 1979.....	66
Viti 1980.....	67
5.5 Vitet 1981-1990.....	71
Viti 1981.....	71
Viti 1982.....	71
Viti 1983.....	73
Viti 1984.....	74
Viti 1985.....	75
Viti 1986.....	77
Viti 1987.....	78
Viti 1988.....	78
Viti 1989.....	79
Viti 1990 - prag alegorik i ndryshimit.....	80
6. Tabela të përgjithshme për periudhën 1961-1990.....	85
PJESA 2.....	89
Listë artikujsh të shqyrtuar nga gazeta “Drita”, 1961-1990.....	89
Referenca.....	197

1. Parafjalë

Projekti *Trashëgimia e gazetës "Drita" në një prezantim multimedial* erdhi si një ide bashkëpunimi midis departamentit të Letërsisë dhe departamentit të Gazetarisë e Komunikimit. Për realizimin e tij u angazhuan gjatë një periudhe 12 mujore pedagogë nga të dyja departamentet, të cilët patën në fokus zbardhjen e mënyrës së receptimit të letërsisë në disa forma: në përthyerjen e saj kritike të shkrimit kritike të gazetës "Drita", - si organi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë; përthyerjen e saj në forma të tjera artistike, siç janë filmat e frymëzuar prej teksteve letrare; si dhe përthyerjen kritike të kulturës në përgjithësi (ç'ndodhte me të) përgjatë periudhës 1945-1990.

Projekti u realizua nën kujdesin e dekanit të Fakultetit të Historisë dhe të Filologjisë Prof.dr. Sabri Laçi dhe nën drejtimin e Prof.as.dr. Edlira Macaj, me ekspertizë në fushat e teorisë së letërsisë, kritikës dhe antropologjisë kulturore. Nga ana e departamentit të Letërsisë dhanë ndihmën e vyer profesionale Prof.dr. Dhurata Shehri, në cilësinë edhe të ideatores së projektit dhe të zëvendësdekanes së fakultetit, Prof.dr. Persida Asllani, përgjegjëse e departamentit të Letërsisë, si dhe Dr. Loreta Loli, pedagoge dhe specialiste në fushën e Bibliotekonomisë.

Qëllimi i këtij projekti ishte:

- ✓ të fuqizonte kërkimin shkencor në nivel fakulteti;
- ✓ të propozonte një model të ri kërkimi shkencor që sjell rezultate prej kërkimit *ndërdisciplinar* – këtu, si rezultat i bashkëpunimit mes studiuesve të letërsisë dhe ekspertëve të medias dhe komunikimit;
- ✓ të konkretizonte kërkimin në botim shkencor me parametra matës (statistika, grafikë, lista bibliografike, analiza, interpretime, foto etj.), të realizuar nga departamenti i Letërsisë;
- ✓ të konkretizonte kërkimin në një gjuhë multimediale (fotografi, intervista, video, materiale të tjera të regjistruara në audio, hiperlinqe, të dokumentacionit të shfrytëzuar etj.), të realizuar nga departamenti i Gazetarisë dhe Komunikimit;
- ✓ të fuqizonte imazhin akademik të FHF-së, pasi produkte të tilla konkrete, të prekshme dhe të aksesueshme online afrojnë edhe më shumë studentë pranë këtij fakulteti.

2. Hyrje

Letërsia shqiptare, kultura shqiptare në përgjithësi, por edhe filmi, si pjesë e kulturës së vendit, në historicitetin e tyre kanë komunikuar me lexuesin e kohës kryesisht nëpërmjet receptimit kritik. Gjendja e kritikës letrare, si dhe e kulturës në përgjithësi të ne, nuk është rezultat i momentit. Ajo vjen si fryt i shenjave e mbishenjave që lë çdo periudhë. Nëse, me marrëveshje për qëllim studimor, mbetemi në një prerje historiko-letrare të periudhave, si: letërsia shqipe para viteve '45 të shekullit të shkuar, letërsia shqipe gjatë regjimit diktatorial në vitet '45-'90 e letërsia shqipe pas viteve '90-të e në vijim, atëherë dhe kritika mbi letërsinë shqipe përfaqëson tri pamje për secilën periudhë.

Karakteristikë e periudhës së parë është që receptimi i letërsisë bëhet nëpërmjet shkrimeve të botuara në periodikët e kohës brenda dhe jashtë Shqipërisë, periodikë që përfshijnë të gjitha llojet e informacioneve, por, mes tyre, edhe gazeta apo revista të fokusuar vetëm te letërsia. Kjo periudhë e parë e receptimit kritik e përthyen letërsinë edhe në gjuhë të tjera (pasi disa periodikë botohen në frëngjisht, italisht etj.) Kjo ndryshe njihet si periudha e paradigmës së debatit konstruktiv në kritikën letrare shqiptare, ku vetë mendimi kritik sapo kishte lindur dhe zhvillohej në këtë medium¹.

Në periudhën e dytë, përveç periodikëve, këtu specifikisht gazeta "Drita", apo botimeve të veçanta shkencore të konferencave, studimeve, monografive etj., aktivizohet edhe televizioni si medium komunikimi dhe kritike. Përthyerja e letërsisë në filma, rezultoi të ishte një tjetër lloj receptimi kritik e përzgjedhës që i bëhej letërsisë, në përputhje me direktivat ideologjike. Ideologjia komuniste dhe propaganda e saj u bënë baza mbi/me të cilat duhet të gjallonte letërsia e kohës. Megjithatë "Drita" mbeti njëra nga gazetatat më të rëndësishme dhe më me ndikim gjatë gjithë viteve të regjimit.

Në periudhën e tretë, pas viteve 1990-të, kritika manifestoi në fillimet e veta shenjat e ideologjisë dhe të propagandës të ndeshura si dominancë në periudhën pararendëse. Por u shfaqën gjithashtu (mesi i viteve '90-të), edhe shenjat e humbjes së peshës së kritikës në marrëdhënie me objektin letrar që shqyrtonte. Aktorët e kësaj prirjeje janë më së shumti shkrimtarë që kërkojnë të rikonfirmojnë poetikën, brezin

---

¹ Marisa Kërbizi, Edlira Macaj. "Albanian Literature in Its Critical Evaluation Process. Case Study: Periodicals". *Interlitteraria*, 2020, University of Tartu, f. 348.

dhe statusin letrar të tyre të mëparshëm dhe të lidhur me statusin social e politik të letërsisë së realizmit socialist, por pa sukses. Paralel me këtë dukuri shfaqen fillesat e një kritike të re, të diversifikuar në metodë e cila kërkon dukuri të reja shkrimore si dhe të shpjerë lexuesin tek e "ndaluar" e së shkuarës. Shkrimi kritik e kërkon statusin e tekstit letrar duke e shpallur hapur e vetëdijshëm subjektivitetin si kundërvënie me kritikën të pretenduar objektive të realizmit socialist. Përmes ironisë dhe dekonstruksionit, kjo prirje kritike e përfaqësuar nga autorë të rinj të brezit të modernes së viteve '90-2000, finalizon një procedim të dyfishtë: si në status të tekstit kritik, ashtu dhe në atë letrar.

Shfaqja e medimeve të reja, sidomos pas viteve 2000 e modifikon realitetin e komunikimit, duke modifikuar edhe "shkrimin" kritik. Përshtatja me teknologjitë e mediumet e reja e bën marrëdhënien me lexuesin më të drejtpërdrejtë, më komerciale, dhe ligjërimin e saj më të reduktuar e të orientuar drejt tregut të librit. Ajo bëhet më krijuese në formulime, shumë më pak teorike, humbet metodë e terminologji, por duke u bërë më joshëse e riformulon ligjërimin e vet drejt retorikës epeditike.

***

Duke marrë në shqyrtim përthyerjen e letërsisë në fokusin e kritikës në gazetën "Drita", si njëra prej gazetave më të rëndësishme të komunikimit kritik masiv gjatë realizmit socialist në Shqipëri, ky projekt ndjek zhvillimet, prirjet e letërsisë së kohës, kufizimet dhe, sidomos, orientimet me bazë ideologjike që i mvisheshin letërsisë.

3. Parametrat e studimit (metodologjia)

Në këtë zbërthim faktesh është e nevojshme si qasje e parë, ajo teorike. Kjo përqafon tri drejtimet e studimit të letërsisë: historinë, teorinë dhe kritikën, për t'iu përgjigjur pyetjeve se, çfarë ndodh me letërsinë dhe sa ndikohet ajo në produktivitetin e saj nga ngjarjet e mëdha orientuese të lëvizjeve ndër vite (kongreset, plenumet, mbledhjet e Lidhjes së Shkrimtarëve etj.). Sa dhe si analizonte dhe vlerësonte kritika, apo cilat ishin orientimet e saj? Po masat ndaj devijimeve? Gjetjet e rastit ngrenë për diskutim probleme estetike dhe metodologjike mbi të cilat krijoheshin artikujt kritikë të kohës, ndaj nevojitet edhe një qasje krahasuese mes këtyre shkrimeve.

Qasja e dytë është ajo analitike dhe kahasuere e orientuar mes ekuilibrit fakt-interpretim. Këtu merret në konsideratë dhe metoda statistikore për të identifikuar lëvizjet, të shprehura në të dhëna konkrete sipas informacioneve dhe listave bibliografike të vjela sipas qëllimit nga ky periodik. Pra, shpjegimi i punës me shifra konkrete: sa artikuj kritikë dilnin çdo vit në numrat e kësaj gazete; si ndaheshin ata në raport me letërsinë shqipe dhe atë botërore; si qëndronin në raport me llojet e krijimit sipas zhanreve; cilët ishin kritikët e periudhës etj., të gjitha këto, bëhen objekt i kërkimit statistikor dhe analitik për të ilustruar dominantet dhe prirjet.

Në këtë udhëtim historiko-analitiko-krahasues të kritikës së botuar në faqet e gazetës "Drita" gjatë periudhës 1961-1990, janë marrë në konsideratë rreth 3217 artikuj gjithsej, 2908 artikuj kritikë, pjesë e fragmente letrare për letërsinë shqipe dhe 319 artikuj kritikë, pjesë e fragmente letrare kushtuar letërsisë botërore. Në bazë të ndarjeve tematike dhe specifike janë bërë përgjithësimet e rastit. Për disa nga periudhat më të rëndësishme, që lidhen me lëvizjet në mendimin kritik, sidomos novatorizmi, janë përzgjedhur për çdo vit artikujt që kanë në fokus letërsinë, si dhe vetë pjesët letrare në poezi dhe prozë. Artikujt kritikë të përzgjedhur, të cilët janë veçuar sipas gjykimit nga artikujt e tjerë që kanë natyrë të papërcaktuar, apo që janë të natyrës së reportazhit, reflektohen në fund të studimit, duke plotësuar pjesën e dytë të tij, me bibliografinë e artikujve të përzgjedhur. Në thelb kjo është një bibliografi tematike, e para në llojin e saj, si përlligje ndaj të gjitha dukurive të vëzhguara dhe analizuara në këtë punim. Kuptohet se, nga vlerësimi dhe përzgjedhja e artikujve mund edhe të ketë një marzh të vogël gabimi në lëvizjet numerike, të cilin punimet e ardhshme në këtë fushë mund ta saktësojnë.

Ky projekt realizoi objektivat:

- ✓ Zbërthimin e fakteve të përkthyer në shifra, të dhëna konkrete mbi letërsinë (si u krijua dhe u zhvillua ajo), dhe kritikën mbi të (si u perceptua ajo), në faqet e gazetës "Drita". Pritshmëria ishte që të analizoheshin gjetjet dhe të zërthehej aktiviteti letrar i kohës në shifra lidhur me kategorizime sipas rasteve.
- ✓ Ekspozimin e studimit mbi trashëgiminë e gazetës "Drita" në një prezantim multimedial. Pritshmëria ishte që të mundësohej evidentimi për herë të parë dhe në mënyrë të plotë, i pajisur me analizë dhe metodë shkencore i situatës reale sesi vlerësohej letërsia në periudhën e mbuluar, gjë që përcaktonte dhe ndikonte prirjet e përgjithshme të kulturës së kohës.
- ✓ Raportimin e karakterit narrativ dhe dokumentar, të ilustruar me tabela, grafikë dhe foto të të gjitha dukurive që ndodhnin me letërsinë, apo artet e tjera, në lëvizjen e vlerësimit "shtetëror".
- ✓ Paraqitjen e një produkti artistik, të një "përthyerjeje" me karakter artistik dhe dokumentar në lidhje me letërsinë dhe filmin, në një *qasje multimediale*.

4. Shqyrtimi i literaturës

4.1 Periodikët, rëndësia e tyre

Revistat dhe gazetat kanë luajtur një rol të rëndësishëm në shpërndarjen e informacionit. Ato janë përdorur për të ndikuar në opinion dhe për të përcjellë mesazhe të natyrave të ndryshme tek audienca. Për shkak të lehtësisë së shpërndarjes dhe kapacitetit të tyre për të mbuluar tema të ndryshme, periodikët kanë qenë një mjet efektiv për komunikim dhe informim masiv. Si botime periodike, në gjuhën shqipe u referohemi dy llojeve: gazeta dhe revista, të konceptuara si botime në shumë kopje me periodicitet të caktuar: ditore, javore etj., botime që kanë në përmbajtje shkrime për një ose disa fusha të ndryshme të jetës politike, ekonomike, shoqërore e kulturore, si dhe lajme për ngjarjet më të rëndësishme. Në kulturën perëndimore botimet periodike variojnë mes këtyre kuptimeve, por dallohen në varësi të qëllimit të tyre specifik. Periodikët karakterizohen nga frekuenca e botimit, e cila mund të jetë ditore, javore, një apo disa mujore, vjetore etj. Secila syresh ka një fokus të caktuar, por mund të jenë edhe gjeneraliste. Në përgjithësi, artikujt e botimeve periodike të tipit gazetë fokusohen në ngjarje aktuale dhe mundohen të sigurojnë informacion të përditësuar, ndërsa ato të tipit *journal* - e përshtashme edhe si revistë në kulturën tonë, kontribuojnë me artikuj të një ligjërimi profesional, akademik, me të cilin paraqesin kërkime, recensione, kritika, apo parashirojnë teorizime. Autorët identifikohen me punime dhe kërkime origjinale. Nga ana tjetër, gazetat prodhojnë lajmin ose informacionin edhe tematik, por sigurisht artikujt në to nuk janë të barazvlerëshëm me ata të artikujve të tipit *journal*- apo revistë shkencore. Çdo gjë është e mundur të mbulohet në botimin e të përditshmeve: nga politika te shkenca, arti dhe muzika. Zakonisht, në brendësi të tyre nuk listohen autorët, por editorialistët me kryeshkrimin e ditës. Megjithatë, në rubrikën krijuese identifikohen ata që shkruajnë letërsi.

Me ndërhyrjen dhe zhvillimin e shpejtë të teknologjisë, informacioni tradicional tanimë ka kaluar në mjedisin digjital. Në këtë mjedis qarkullimi i informacionit, sidomos i lidhur me konceptin kohë është shumë më intensiv dhe i shpejtë sesa në atë tradicional. Gazetat dhe revistat sot janë më së shumti të aksesueshme online, si ato të natyrës së përgjithshme informative, ashtu edhe ato të profilizuara, që i kushtohen artit dhe letërsisë, në veçanti. Kjo mënyrë komunikimi, sigurisht,

lidhet me disa faktorë, ndër të tjera, dhe me lehtësirat që krijojnë vetë teknologjia.

Në historinë e kulturës sonë, periodikët, si ata me natyrë të përgjithshme informuese, edhe ata me natyrë të profilizuar, kanë luajtur rol të rëndësishëm. Te ne, kultura e botimeve periodike ka patur një funksionalitet konstant, që pas nismave të para të botimit për nevoja patriotike dhe kombëtare, deri te mbështetja gjuhësore, letrare dhe kulturore. Në vështrim diakronik, ndeshemi me periodikë të botuar në gjuhën shqipe dhe në ndonjë gjuhë tjetër, që i kushtohen Shqipërisë, kulturës e letërsisë së saj, qysh më 1848 ("L'Albanese d'Italia", botuar në Napoli në italisht, por me pjesë dhe në arbërisht, nga Jeronim De Rada). Edhe pse të botuar jashtë vendit, gjatë periudhës 1848-1945 morën jetë disa periodikë shqiptarë, të cilët mbajtën gjallë shpirtin dhe frymën e kombit. Vetëm sa për të përmendur disa syresh, sepse nuk është qëllimi për të sjellë këtu historikun e shtypit shqiptar, kujtojmë: "Fiamuri Arbërit" (1883-1887, Maki, Kozencë); "Albania" (1897-1909, Bruksel, Londër); "Drita" (1901-1909, Sofje); "Diturija" (1909-1929, Selanik, Bukuresht, Tiranë); "Dielli" (1909-, Boston) etj. Periodikët e kësaj periudhe shtohen në numër pas shpalljes së Pavarësisë dhe botimet bëhen kryesisht brenda Shqipërisë¹, në qytetet: Tiranë, Shkodër, Korçë etj. Ata janë të natyrës gjithpërfshirëse, ashtu sikurse ka edhe revista që u kushtohen arteve dhe kulturës, si dhe letërsisë, në veçanti. Lidhur me aspektin kritik të periodikët kushtuar artit dhe letërsisë, kritika e kësaj faze njihet për debatin e saj konstruktiv, original dhe dinamik².

Faza e dytë domethënëse, pas viteve '45 deri në 1990-ën, e njohur ndryshe si faza gjatë regjimit komunist, frymëzoi një tjetër kulturë dhe po aq një tjetër përthyerje shkrimesh nëpër periodikë. Kjo periudhë njihet edhe si pasqyruese e paradigmës së kritikës ideologjike. Tashmë qendra e botimeve në vend është Tirana. Periodikët më të shquar të kësaj periudhe janë: "Bota e re" (1945-1947); "Literatura jonë" (1947-1949); "Nëndori" (1954-1992); "Drita" (1961-1995); "Zëri i popullit" (1945-..), si dhe edukativja "Zëri i Rinisë" (1945-1993, 1995)³ etj.

Ndërsa faza e tretë e botimeve periodike në Shqipëri përkon me pasvitet '90-të. Këtu, numri i periodikëve shtohet, mbulimi i tyre tematik dhe profilizimi i tyre po aq. Shfaqen edhe periodikët online, të cilët reduktojnë në masë të madhe botimet tradicionale. Duke kapërcyer rëndësinë e komunikimit dhe të frymës kritike të identifikuar në periudhat e mësipërme në botimet periodike, përpara se të identifikojmë llojet e kritikës për rastin tonë studimor, duhet që të ndalemi shkurtimisht edhe në disa tipare të kritikës letrare dhe të llojeve të saj.

1 Rugova, Ibrahim. *Kahe dhe premise të kritikës letrare shqiptare 1504-1983*, "Faik Konica", Prishtinë, 2005, fq.117

2 Kërbizi, M., Macaj, E. "Albanian Literature in Its Critical Evaluation Process., case study: Periodicals". *Interlitteraria*, 2020. 25/2: 348-358. Tartu: Tartu University and the Estonian Association of Comparative Literature, f. 351.

3 Po aty, f.353

Në të tria fazat kritika letrare pasurohet me kuptime kontekstuale, me kompetencat e kritikut dhe llojet e kritikave po ashtu. *Shpesh kritika është parakuptuar si gjykim dhe kritiku ka marrë atributin e një eksperti që merr përsipër të flasë mbi një veprë letrare, duke ekzaminuar arritjet dhe dobësitë e veprës dhe duke artikuluar një mendim tijn rreth saj. Kjo pjesë i shton atij rolin e ndërmjetësit mes autorit, veprës dhe lexuesit; të ndërmjetësorj komunikimin mes veprës e lexuesit. Kështu, kritiku mori shpejt rolin e vlerësuesit, të inkurajimit të autorëve dhe të rekomandimit për leximin.*⁴ Ky konstatim lidhet ngushtësisht me konceptin e kritikës dhe të kritikut ndaj veprave letrare sot, pasi që nga pretendimi i kritikës si një lloj i ri krijimi, lexuesi u familjarizua me tri kategoritë kryesore të kritikëve⁵: Recensionuesit/"kolumnistët" (shkrues në periodikë), kritikët "praktikë" (me shkrime të shpejta mbi veprat e autorëve), dhe shkrimtarë-kritikë (që shkruajnë prej përvojës e shijes). Koncepti i organicitetit harmonik⁶ mes: dijes, shijes, ekspertizës, erudicionit dhe aftësisë së kritikut për artikulum ndërton sot profilin e kritikut që përballet me tekstin letrar ardhur nga kanale të ndryshme, me të cilat do të duhet të ketë përshtatshmëri. Kritiku shihet si një mediator, ndërlihdhës, komunikues mes letërsisë (në çdo format qoftë ajo) dhe pjesës tjetër (qoftë me autorin, lexuesin, kulturën etj). Kritika e kohës së regjimit manifestoi natyrisht kritikën e shkruar në periodikë, atë të zhvilluar në artikuj studimorë, monografi, e në aktivitete shkencore, por në të gjitha rastet ajo pati të njëjtin instrument matës - ideologjinë.

Për të rrokur në mënyrë sa më të plotë dukuritë që karakterizojnë shkrimet kritike, por edhe vetë statusin e kritikës të kristalizuar në 30 vitet e gazetës "Drita", organ i rëndësishëm i Lidhjes së Shkrimtarëve të Shqipërisë, bëhet e nevojshme të hidhet fillimisht dritë mbi zhvillimet e letërsisë së realizmit-socialist në Shqipëri.

4.2 Letërsia e realizmit socialist

Letërsia shqipe gjatë periudhës së diktaturës e sjell *tekstin letrar si autoritet e autorialitet shtetëror*. Të kuptuara si instrumente të vlefshme në shërbim të propagandës shtetërore e partiake (që bëhen e njëjta gjë), letërsia dhe artet përkufizohen si "ndihmëse të partisë". Vetë letërsia u bë produkt i marrëdhënies letërsi-pushtet. Ndonëse e importuar, praktika e vërtetë e realizmit-socialist shqiptar është rezultat i diktatit të institucioneve politike të diktaturës, të cilat, në një koherencë të skajshme mes tyre e me një vullnet thellësisht politik përtej letërsisë, e nënshtrojnë atë me rrjetin e tyre kapilar. Një varg institucioneve shtetërore performative për/mbi letërsinë e dobësojnë deri në themel atë si institucion autonom, status të cilin letërsia shqipe e

4 Macaj, Edlira. *Letërsi-Ab initio*. Tiranë: Albas, 2019, f.108

5 Quinn, Edward. *A Dictionary of Literary and Thematic Terms*. Bot. 2-të. New York: Facts on file, 2006, f.101

6 Mendelsohn, Daniel. *A critic's Manifesto*, 2012. Aksesuar nga: <https://www.newyorker.com/books/page-turner/a-critics-manifesto> Mendelsohn është eseist, kritik, profesor i humaniteteve.

kishte mbërritur tashmë gjatë modernitetit letrar të gjysmës së parë të shekullit XX. Nga udhëzimet e urdhëresat e Komitetit Qendror, te plenumet e kongreset e Partisë, te plenumet e kongreset e Lidhjes, te mbledhjet e diskutimet e kolektivave punonjëse, rrjedh formatimi i panegociushëm i shkrimit të letërsisë në formula ideologjike, të shndërruara përdhunshëm në tema, karaktere e figura, duke e reduktuar letërsinë shqipe në një ushtruese të përunjur të detyrës shtetërore që i është imponuar: ndihmëse e partisë në edukimin revolucionar të masave të mobilizuara në ndërtimin e socializmit. Ky nënshtrim realizohet përmes një procesi të shtrirë për gati gjysmë shekulli, duke zënë fill me vendosjen e diktaturës komuniste më 1945 dhe mbyllet me rënien e sistemit totalitar më 1990. Letërsinë shqipe në marrëdhënie me pushtetin do ta karakterizojnë dukuri të tilla si:

- **Përdorimi i letërsisë kryesisht si propagandë** përmes *direktivash metodike e modeluese*, si: partishmëria komuniste, botëkuptimi marksist-leninist dhe militantizmi, perspektiva historike dhe optimizmi historik, heroi pozitiv, përmbajtja socialiste dhe forma kombëtare;
- **Pasqyrimi i luftës së klasave**, karakteri popullor, lufta kundër ndikimeve të huaja, lufta kundër konservatorizmit dhe liberalizmit;⁷
- **Kriza e reales në shkrimin letrar**, që buron prej kërkesës këmbëngulëse për pasqyrim objektiv të një iluzioni të reales që duhej shpikur e paketuar detyrimisht nga letërsia si realitet faktik e më pas frymëzues për masat. Në të vërtetë letërsia shqipe e realizmit socialist pasqyron një realitet institucional partiak;
- **Imponimi i karakterit militant dhe i frymës luftarake** si rezultat i kërkesës për të pasqyruar luftën e klasave, luftën për ndërtimin e socializmit, luftën kundër zakoneve prapanike e besimeve fetare, luftën për emancipimin e gruas, luftën për triumfin e të resë, LANÇ etj. "Kultura jonë e re duhet t'u shërbejë besnikërisht interesave të klasës punëtore dhe fshatarësisë punonjëse, t'u shërbejë këtyre klasave si armë e fuqishme për të ndërtuar socializmin dhe për të luftuar tërë armiqtë e klasës"⁸ – udhëzonte në fjalën për 10-vjetorin e Çlirimit më 1954 Enver Hoxha;
- **Reflektimi i agjendës së politikës së jashtme të PPSH**, ku spikat shfaqja në letërsinë shqipe e figurës së udhëheqësit politik e ideologjik të fuqisë së huaj në të cilën mbështetet shteti komunist shqiptar në periudha të ndryshme, si për shembull, Lenini e Stalini, Mao etj., por edhe tematika e miqësisë mes popullit shqiptar e atij jugosllav, rus e sovjetik, kinez, vietnamez etj., dhe tematika e bllokadës imperialisto-revizioniste;

⁷ *Historia e letërsisë së realizmit socialist*, pjesa I dhe II, Akademia e Shkencave e Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë 1985/1986

⁸ Hoxha, Enver. *Veptra XII*, Shtëpia botuese "8 Nëntori", Tiranë, 1972, f.164

- **Zhvillimi tematik i letërsisë sipas direktivave detyruese të pushtetit**, në tematika të përhershme, si: LANÇ, e kaluara në rendin "çifligaro-borgjez", jeta e re socialiste, puna në kantiere e vepra, historia kombëtare, emancipimi i plotë gruas, figura e partisë dhe e udhëheqësit suprem, të cilat shndërrohen në simbole të së vërtetës absolute (pishtar ndriçues), të afektit mëmësor e atësor (nëna Parti) dhe të nxitjes për veprim revolucionar etj. Por kemi edhe tema që shfaqen në fushata politike, si: lufta kundër burokratizmit, kundër revizionizmit, kolektivizimi dhe jeta e fshatit.

Këto tematika të përqendruara mbi kolektiven, nuk lejojnë zhvillimin e natyrshëm të individuale përmes temave të intimes, erotikes, vdekjes. Mbetet i vështirë e thuajse i pamundur në letërsinë e realizmit socialist shkrimi i intimes e cila shfaqet përgjithësisht si pohim i vullnetit kolektiv, shkrimi i krizës ekzistenciale të vdekjes e cila vjen vetëm si heroike ose "e merituar" për armikun e popullit, shkrimi i seksualitetit i cili asgjësohet krejtësisht, ndërsa erosi dhe erotikja mpaket në klishe moralizuese. Ky reduktim i mbivendoset edhe temës së emancipimit të gruas, duke e zhveshur figurën femërore nga erotikja, feminiteti, delikatesa dhe elementet e intimes e karnales dhe duke i veshur role sociale, tipare burrërore e sjellje luftarake.

Zhvillimi zhanror i letërsisë sipas direktivave të pushtetit duke ndikuar modelimin gjinor të letërsisë në zhanre me potencial narrativ që i përshtaten më mirë qëllimeve të propagandës, si për shembull: lëvrimi i poemës epike dhe baladës përshtatur me tematikën e heroizmit revolucionar; lëvrimi i romanit përshtatur me tablonë e gjerë të zhvillimit socialist të vendit, por edhe të LANÇ-it; lëvrimi i dramës përshtatur me direktivën e antagonizmit klasor, të brezave, të mendësive etj; satirikja si zgjatim i agjendës politike të ditës etj.

Ndërsa në nivel të procedeve letrare, në lirikë kolektivizohet uni lirik, epikja heroizohet deri në pllakatizëm; në prozë mbizotëron narratori i gjithëdijshëm që ndërton e tregon një botë sipas vetëdijes socialiste uniforme e kompakte, bëhet mbizotëruese antitetikja në nivel të personazhit e ndërtimit të fabulës, duke e zgjidhur konfliktin sipas modelit dramatik; ndërkohë që vetë drama shndërrohet në mise en scene të iluzionit institucional të reales.

Kritika letrare dhe metaligjërimi i saj janë në koherencë të plotë me ligjërimin e partisë –shtet si vijuese e amplifikuese të udhëzimeve, urdhëresave dhe vendimeve politike e administrative. Janë këto të fundit që përmes shkrimit kritik shndërrohen në modeluese të një manifesti të ri letrar në Shqipëri, një realizëm socialist sui generis, i cili përditëson vetveten sipas një agjende politike (e ashtuquajtura çështja e pasurimit të pandërprerë të realizmit socialist krahas zhvillimit të shoqërisë⁹).

⁹ *Historia e letërsisë së realizmit socialist*, pjesa I, Akademia e Shkencave e Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë 1985 f. 8

Dukuritë e mësipërme që karakterizojnë letërsinë shqipe të realizmit socialist janë pasoja të drejtpërdrejta të diktatit partiak mbi letërsinë përgjatë 45 viteve. Ato mund të hetohen në koherencë me zhvillimet politike e të shqyrtohen në disa faza, ku secila prej tyre përmban momente kyçe të represionit modelues të institucioneve politike ndaj letërsisë. Këto faza janë:

Faza 1 (1945-1949): nga fillesat e ideologjizimit marksist-leninist te nënshtrimi institucional i letërsisë; **Faza 2 (1950-1960):** nga nënshtrimi te djerrina e letërsisë propagandistike; **Faza 3 (1961-1990):** nga modelimi te implementimi i një realizimi socialist shqiptar në dukje sui generis. Le të fokusohemi te kjo e fundit, lidhur me objektin tonë konkret studimor.

Në Shqipëri letërsia ishte e ndikuar thellësisht nga vendimet, urdhrat, urdhëresat politike, të cilat zbërtheheshin në diskutimet që bëheshin në Lidhjen e Shkrimtarëve,¹⁰ por edhe në institucionet botuese dhe kritike, nga të cilat shkrimtari mund të shkëlqente, por edhe të fundosej. Kjo praktikë ishte në sinkroni me ideologjinë shtetërore, sipas së cilës personaliteti njerëzor varej nga shoqëria dhe se asgjë nuk ishte jashtë saj dhe e pavarur. Nga ana tjetër, prania e partisë është domosdoshmëri edhe në arte. Ajo ka ndikim te të gjitha veprimtaritë intelektuale, ose thjesht nënkupton nënshtrimin e tyre në interes të saj e të udhëheqësit.

Kur Althusser rimori konceptin e ideologjisë, për t'i gjetur asaj identitetin (e "interpelancës ideologjike"), ai analizoi marrëdhëniet e nevojshme midis shtetit dhe subjektit (individit). Ai përfshiu jo vetëm një analizë të shtetit dhe sistemeve të tij ligjore dhe arsimore, por edhe të marrëdhënies psikologjike që ekziston ndërmjet subjektit dhe shtetit si ideologji. Për Althusser-in ideologjia nuk ekziston te "bota e ideve", e konceptuar si "bota shpirtërore", por në institucione dhe praktika specifike të tyre. Po sipas tij, regjimet ose shtetet janë në gjendje ta mbajnë kontrollin duke riprodhuar subjekte-individë që besojnë se pozicioni i tyre brenda strukturës shoqërore është i natyrshëm me funksionet e mësipërme. Këtë rol e luajnë mirë edhe kritikët. Pyetja kërkuese, në këtë rast, është: *cilat janë ndërhyrjet konkrete ideologjike që ndikojnë në receptimin e letërsisë, konkretisht në rastin tonë të studimit?*

4.3 Nga modelimi te implementimi i një realizmi socialist shqiptar në dukje sui generis

Periudha midis viteve 1961-1990 në Shqipëri karakterizohet nga vullneti politik për të zhvilluar një letërsi të realizmit socialist *sui generis*. Të mbetur pa një model bashkëkohës si ai i realizmit socialist sovjetik, tashmë i tejkaluar në vendin e origjinës, kërkohet "rishpikja" e metodës. Kjo rishpikje synohet për qëllime të

¹⁰ Viti 1945 - themelimi i Lidhjes me 70 anëtarë; qershor 1946 konferenca e II; viti 1949 konferenca III, etj.

ndryshme nga dy skajet e marrëdhënies pushtet-letërsi. Vullneti institucional partiak përmes direktivave, dhe ata shkrimtarë që nënshtrohen me zell përpigën të krijojnë realizmin socialist "të vërtetë", pasqyrim i një socializmi "të vërtetë" të cilit shteti komunist shqiptar i del zot ndërsa kampi i Lindjes po e braktis hap pas hapi. Në skajin tjetër, një grup i vogël shkrimtarësh të rinj, në fillimet e kësaj faze, e kapërcejnë skematizmin dhe shterpësinë e prodhimit letrar të realizmit socialist të fazave të para, përmes rimodelimit të tij në procedë letrare, në kërkime formale, në ligjërim të figurshëm etj., pa e "tradhtuar" as qëllimshmërinë e as funksionin e kësaj letërsie. Më pas, ky rimodelim bëhet letërsia e realizmit socialist në dukje *sui generis*, por e mbështetur në zhvillimet e letërsisë sovjetike të realizmit socialist, estetikisht më e suksesshme e funksionalisht më efikase për synimet e pushtetit.

Edhe prodhimi letrar do të zhvillohet në dy pamje: njëra, dominante për nga sasia, por mediokre për nga cilësia, i gjegjet pikë për pikë skemës që prodhon *sui generis* pushteti, por që përsëri mbetet, ashtu siç është, e padobishme për propagandën e pushtetit; tjetra, më cilësore në shkrim, me një potencial të lartë leximi, pikërisht falë talentit e letrarësisë e tejkalon propagandën, herë duke e maskuar, e herë duke e mashtruar. Është kjo lloj letërsie mbi të cilën do të mbështetet propaganda e pushtetit për të shpallur suksesin e letërsisë së realizmit socialist, sidomos jashtë vendit. Në këtë rrugëtim të realizmit socialist gjatë viteve 1961-1990, të lidhur ngushtë me momentet më të ashpra të represionit, krijimtaria e një autori mund të shfaqet në të dyja pamjet, me vepra shumë të ndryshme nga njëra-tjetra.

Letërsia shqipe e realizmit socialist në këtë fazë shprehet në të tria gjinitë, duke krijuar për herë të parë një pamje të plotë të prozës së gjatë.

Romani, gjinia e kërkuar me çdo kusht prej pushtetit si narrativë e realitetit utopik, e ndërton më në fund një botë me temat e kërkua prej direktivave, me personazhet që e gjallojnë sipas skemës, me kontradiktat antagonistë e joantagoniste, me optimizmin ideologjik dhe me sfondin e ndërtimit të socializmit, historisë kombëtare apo LANÇ-it. Me një kompozicion më të qëndrueshëm e procedë letrare më të larmishme në veprat më të mira, proza e gjatë bëhet gjinia më e rëndësishme për të gjithë, si për lexuesin ashtu dhe për institucionet e pushtetit. Këto vepra, të shkruara nga autorë të rinj e të talentuar, të formuar në kampin e Lindjes, pikërisht kur ai po e tejkalonte realizmin socialist ortodoks dhe po i njihte letërsisë e artit të drejtën e shprehjes individuale dhe hapjen ndaj modeleve perëndimore, krijuan fondin e romanit në vend.

Poezia, krahas trajtave epike e baladeske që i vijon nga fazat e mëparshme, bashkë me pllakatizmin e pandërprerë, zhvillon edhe një lirikë më pak kolektive e një figuracion të fortë metaforik, por pa iu afruar thellësisë së poezisë meditative, metafizike etj.

Dramaturgjia, megjithëse mbetet thelbësisht propaganduese, një *mise en scene*

e iluzionit institucional të reales, fiton pjekuri në teknikat dramatike të dialogut, monologut e të zhvillimit të konfliktit dramatik.

Kritika letrare, përkundrazi, nga një zhanër që nis të shkruhet nga vetë shkrimtarët shndërrohet, sidomos pas viteve '70-të, në një akt censure e deri një akt-ekspertize i kryer prej Sigurimit të Shtetit, i cili tashmë merr edhe funksionin (jo publik) të kritikës. Gjithashtu, një nga tiparet që fiton realizmi socialist në dukje *sui generis* në këtë fazë është procesi i autocensurës, i cili vigjilon mbi shkrimin e letërsisë dhe bëhet tipar dominant i saj.

Në fillim të viteve '60-të novatorizmi, edhe ai i importuar prej lëvizjeve letrare e jashtëletrare të zhvilluara në ish-Bashkimin Sovjetik, shenjon një përplasje brezash letrarë e poetikash, e cila përfundon politikisht në një bashkëjetesë të detyruar brenda termit, derisa të "rinjtë" hyjnë në qendër të sistemit letrar. Ndërsa në fillim të viteve '70-të, kritika zyrtare e përdor termin *novatorizëm* në një kuptim thuajse të kundërt, si radikalizim konservativ e antiliberal të realizmit socialist. Në fillim të viteve '80-të *novatorizmi* konvertohet në direktivën për një letërsi thellësisht militante. Në thelb, *novatorizmi* përdoret si flamur beteje për realizmin socialist në dukje *sui generis* nga të dyja skajet e marrëdhënies pushtet-letërsi.

Thelbi i novatorizmit të debatuar e të sprovuar me sukses nga poetët e rinj, qëndron në një kapërcim estetik të letërsisë së realizmit socialist më dogmatik, duke u konvertuar në një realizëm socialist në dukje *sui generis*. Duke ndjekur këtë ndryshim, edhe një pjesë e vogël e kritikës deri në fillim të viteve '70-të, tenton disa nuancime të parimeve bazë të realizmit socialist si: "pasqyrimi i realitetit" konvertohet në "pasqyrim figurativ të realitetit", deri në "riprodhim të realitetit"¹¹, "transfigurim subjektiv"¹² të tij; ndërsa "konflikti i luftës së klasave" konvertohet drejt një termi më neutral, si "kontradikta të jetës"¹³ etj.

Letërsia shqipe e realizmit socialist, tashmë, përmes krijimtarisë së shkrimtarëve të rinj të shkolluar në Lindje, të ushqyer nga një "revizionim" i realizmit socialist, por edhe nga e ashtuquajtura "letërsi dekadente" që përkthehej e botohej në vendet e kampit Lindor, po hynte më në fund në një fazë të re, ku do të merrte më shumë përparësi vlera artistike e forca estetike e tekstit letrar. Këto cilësi të reja do të siguronin pëlqyeshmërinë dhe suksesin publik të veprës e si të tilla do të bëheshin shumë më të efektshme politikisht për të përcjellë ideologjinë e propagandën, qëllimshmëri parësore këto të realizmit socialist. Por, teksa bëheshin më të pëlqyeshme e më të efektshme, këto vepra shfaqeshin në sytë e pushtetit edhe si më të rrezikshme, pikërisht për shkak të ndikimit që mund të ushtrojë një vepër artistike mbi publikun dhe pamundësisë për të kontrolluar deri në fund potencialet e saj të leximit. Për

11 Uçi, Alfred. *Estetika dhe jeta*, cituar sipas Ibrahim Rugova, *Kahe dhe premisa të kritikës letrare shqiptare 1504-1983*, Eurorilindja, Tiranë, 1996, f.219

12 Zheji, Gjergj. *Artisti dhe jeta*, cituar sipas Ibrahim Rugova, po aty, f.219

13 Bullo, Jorgo. "Asnjë recetë", cituar sipas Ibrahim Rugova, po aty, f.245

rrjedhojë, do të jenë pikërisht këto vepra që do të dënohen më shumë, në fushata të herëpashershme ndëshkuese, ku u hamendësohet një lexim "devijues" nga ideologjia, ndonëse veprat në përgjithësi as e kanë dhe autorët e tyre përgjithësisht as e synojnë një "devijim" të tillë.

Që në fillim të viteve '60-të, kornizuar në data plenumesh, kongresesh, mbledhesh e fjalimesh¹⁴, do të duken shenjat e forta të leximit vigjilent partiak dhe shenjat edhe më të forta të represionit mbi vepra e shkrimtarë.

Një datë domethënëse e represionit mbi letërsinë e artet është sidomos Plenumi IV i vitit 1973, ku institucioni partiak, i gjendur përballë një krijimtari artistike me frymëmarrje më të çlirët (ndoshta toleruar nga një pjesë e vetë sistemit) dhe të përçafuar nga jo pak artistë të fushave të ndryshme, reagon fuqishëm e me të gjithë arsenalin, duke rivënë në punë strukturën piramidale të kontrollit kapilar e të ndëshkimit. Ndonëse kjo frymë u ndje më tepër në artet e skenës e artet figurative, vala e goditjes do të përfshijë edhe letërsinë e cila ishte treguar sidoqoftë më e kursyer në shmangien e hapur të direktivave. Por krijimtaria letrare do të akuzohet për shtrembërim të realitetit, liberalizëm, ndikime të huaja, dobësim të luftës së klasave, përqendrim në tema të vogla e më intime, përparësi të formës ndaj përmbajtjes si qëllim i vetëm i kërkimit artistik, mjegullim të kuptimit deri në hermetizëm etj.¹⁵

14 Veçanërisht: Plenumi XV i KQ të PPSH-së mbajtur më 25-26 tetor 1965; qarkullimi i shkrimtarëve për njohjen e jetës, janar 1966; Kongresi V i PPSH-së; Plenumi i Komitetit të Partisë së Tiranës më 1968; Konferenca 17 e Partisë për Tiranën më 21 dhjetor 1968; Kongresi VI PPSH-së; Diskutimi i Enver Hoxhës në mbledhjen e Presidiumit të Kuvendit Popullor më 9 janar 1973; Mbledhje e Komisionit të Kulturës dhe diskutimet me shefat e redaksive, redaktorëve të shtëpive botuese më 16 prill 1973; Mbledhje dhe diskutime me krijues në periudhën janar – maj 1973 nisur nga fjalimet e E. Hoxhës: ndikimet e huaja në poezi, ndikimet e huaja në dramaturgjë, ndikimet e huaja në tregime e novela, ndikimet e huaja në letërsinë për fëmijë, vendime mbi lejen krijuese dhe qarkullimin e artistëve; Plenumi IV i KQ të PPSH-së më 26-28 qershor 1973; Aktivi i Partisë Tiranë për problemet e letërsisë dhe artit më 14 nëntor 1973; Orientime të KQ dhe Këshillit të Ministrave për forcimin e kontrollit paraprak të krijimtarisë artistike në dhjetor 1973; Raport i E. Hoxhës mbi detyrat e lëna nga Plenumi IV më 22 dhjetor 1974; Kushtetuta e RPSH më 28 dhjetor 1976; Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve 18 mars -19 mars 1982, Diskutimet në Lidhjen e Shkrimtarëve mbi "Gjakftohtësinë" e I. Kadaresë më 1983, Udhëzimi i Ministrisë së Arsimit i vitit 1984, *Indoktrimi komunist përmes kulturës letërsisë dhe arteve*, Vëll. 4, dok. 79-81.

15 "Në disa vepra të letërsisë, drama, poezi e poema, tregime e novela, e në ndonjë film etj., është shtrembëruar realiteti. Kontradiktat e ndryshme dhe lufta që zhvillojnë Partia e populli kundër fenomeneve negative, pengesave e vështirësive janë pasqyruar jo nga pozita e Partisë, por nga pozita të kundërta me to". "Në emër të "së resë", synohet të mohohet e sotmja dhe lufta midis së vjetrës dhe së resë paraqitet si luftë e pashmangshme midis brezave. Ndikimet e huaja kanë çuar deri atje sa në ndonjë tregim të errësohen madhështia e LANÇ e heroizmi partizan"; "Pasojë e ndikimeve të huaja është kapja e tepruar pas temave të vogla intime, largimi nga problemet e mëdha shoqërore, tema e vetmisë së njeriut, kur ky u shndërrua në kërmill, fik deti e absurditete të tjera, fenomene që janë të lidhura me ndikimin e filozofisë e të estetikës ekzistencialiste, si dhe të rrymave letrare, si simbolizmi etj."; "Duke luftuar për mbrojtjen e frymës kombëtare të letërsisë e të artit, ne gjithmonë theksojmë me forcë karakterin e tyre revolucionar e socialist. Brenda socialiste është tipari dallues e më esencial i letërsisë dhe i artit tonë. Kjo brendi ka një karakter të qartë klasor proletar. Si e tillë ajo duhet të realizohet në unitet me formën kombëtare, gjë që e shohim edhe në praktikën e krijimtarisë sonë letraro-kombëtare "; "Ne kemi nevojë për një kritikë shkencore e të kualifikuar, e cila ka brenda edhe patosin e domosdoshëm revolucionar, aq të nevojshëm për zbulimin e vlerave të shquara të letërsisë e të artit, edhe frymën e papajtueshme me

Akuzat partiake pasohen nga masa shtrënguese dhe pushteti do ta ndjekë zbatimin e tyre me vigjilencë. Ndër instrumentet e represionit brenda institucioneve të letërsisë shquhet roli i kritikës, me gjithë laryshinë që përmban termi, që nga kritika e botuar fshikulluese ideologjike, te kritika në kolektiv mes shkrimtarëve, kritika nga redaktorët e recensentët në shtëpi botuese, në organet e shtypit të Lidhjes së Shkrimtarëve, deri te punonjësit e sigurimit të shtetit që veshin kostumin e kritikut, recensuesit apo redaktorit. Dosjet hetimore që çuan në burgosjen e Kasëm Trebeshinës e Visar Zhitit e shumë të tjerëve dhe në vrasjen e Vilson Blloshmit, Genc Lekës e të Havzi Nelës, kanë brenda episode të kësaj kritike. Gjurmët e këtij sistemi kapilar duken qartë në orientimet për hartimin e një plani të hollësishëm nga KQ dhe Këshilli i Ministrave mbi kontrollin paraprak të krijimtarisë letrare në muajt që pasuan Plenumin IV, ku bie në sy edhe forcimi i "kontrollit punëtor" mbi botimet.¹⁶

Në këtë klimë, një moment tjetër domethënës i represionit ndaj letërsisë është Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve në mars të vitit 1982. Për arsye që lidhen kryesisht me politikën e ditës, me eliminimin e Mehmet Shehut, Lidhja do të përdoret nga pushteti për të goditur në mënyrë specifike shkrimtarin Ismail Kadare, i cili gjatë atyre ditëve është duke u marrë në pyetje në hetuesi. Vepra për të cilën linçohet, *Nëpunësi i pallatit të ëndrrave*, që ia kishte dalë të shmangte pengesat e censurës, i kishte vërtetë potencialet e forta të një leximi alegorik demaskues të tiranisë e diktaturës, por sulmi i kolegëve, kritikëve e pushtetarëve ndaj veprës e autorit zhvillohet në mënyrë të sinkronizuar¹⁷.

Në fakt, jo më pak të sinkronizuara kanë qenë këto instanca për dekada me radhë edhe në dënimin e ndalimin e veprave si: *Qyteti i fundit*; *Stina e armëve*; *Një*

---

asnjë shtrembërim, me asnjë shfaqje të huaj në zhvillimin e tyre."; "Por kritika letraro-artistike nuk është i vetmi gjykues i veprimtarisë letraro-artistike. Mendimi i lexuesve, i publikut, i gjithë opinionit shoqëror në fund të fundit është gjykatësi më i drejtë i kësaj krijimtari. Këtë të vërtetë duhet ta mbajnë kurdoherë parasysh si krijuesit dhe kritikët"; "Shumë koncepte e teorizime që u kritikuan më lart kanë gjetur strehë në veprimtarinë e Lidhjes, në organet e shtypit të saj, veçanërisht në gazetën "Drita"; "Lidhja të marrë masa serioze e me përgjegjësi për të mos lejuar më shfaqje të ideologjisë borgjeze e revizioniste në sferën e veprimtarisë së saj."; "Eksperienca na ka mësuar se këta deviatorë nuk lindin në një ditë, ata formohen, përfitojnë nga lëshimet, nga paqartësia politiko-ideologjike, nga mungesa e vigjilencës, nga rrethanat e brendshme dhe të jashtme. Këta maskohen, ruhen [...]", Enver Hoxha, *Mbi letërsinë dhe artin*, f. 375-443

16 Hartimi i planit tematik vjetor të botimeve dhe miratimi i tij nga Ministria e Arsimit dhe Kulturës, në konsultim me KQ dhe KM. Aprovimi për çdo vepër nga redaktori përkatës dhe shefi i redaksisë. Veprat për të cilat recensentët ose redaksia kanë shqetësime ideore i aprovon drejtori ose zëvendësdrejtori i shtëpisë botuese. Disa vepra, edhe nga drejtori e zv. drejtori. Çdo vepër, para se të redaktohet, u jepet për recension njerëzve me formim të mirë ideestetik (shkrimtarë, kritikë, si dhe punonjës të tjerë që kanë përgatitjen e nevojshme). Recensentët i cakton redaksia. Problemet diskutohen në redaksi ku mund të ftohet edhe autori. Kur ka divergjencë dhe nuk arrihet mirëkuptim, atëherë vepra shqyrtohet në mbledhjen e kolegjiut të shtëpisë botuese. Për këtë vihet në dijeni edhe Min.Ars e Kult. Edhe në shtypshkronjat ku botohet letërsia artistike ushtrohet në mënyrë sistematike kontrolli punëtor mbi të, duke gjetur format përkatëse, duke krijuar komisione apo grupe punëtorësh, të cilët, herë pas here, diskutojnë mbi vepra të ndryshme dhe bëjnë vërejtjet e tyre mbi to, gjer në shfaqjen e mendimit që të botohet apo të mos botohet vepra." *Indoktrinimi komunist përmes kulturës, letërsisë dhe artit*, Vëll III, dok. 63

17 *Indoktrinimi...*, Vëll. IV, dok. 51, 52, 53, 54

emër në katër rrugë; Niku i Martin Gjinit të P. Markos, Dueli; Rrugë të tërthorta; Kur Qeshte tërë qyteti të Q. Buxhelit, Rrethimi i bardhë i N. Priftit, Drama e Partizanit pa emër; Më jepni një emër; Cipa e borës të F. Arapit, Zhurma e erërave të dikurshme; Mosha e bardhë; Fytyra e dytë të D. Agollit, Shkrimtari i M. Myftiut, Një emër në mes yjeve e K. Dushit, Përbindëshi; Në mesditë byroja politike u mblodh; Nëpunësi i pallatit të ëndrrave; Nata me hënë të I. Kadaresë, Tuneli i Dh. Xhuvanit, Njollat e murrme të M. Jeros, Çështja e inxhinier Saimirit e Fadil Paçramit, Ata të dy e të tjerë, K. Kosta etj., por edhe qortohen shumë vepra të tjera e autorë (Dh. Qiriazit, F. Haliti, J. Bllaci, Xh. Spahiu, F. Rreshpja, M. Zeqo etj.)

Në anën tjetër, ndonëse letërsia do të vijojë rrugën e kërkimeve formale e të procedeve artistike "novatore", ajo do të vazhdojë (ndonjëherë edhe *pro forma*) t'u përgjigjet direktivave të pushtetit edhe në shtyllat themelore të realizmit socialist si lufta e klasave, partishmëria proletare, optimizmi revolucionar etj., edhe në tematika të detyrueshme, të cilat shpesh lidhen me politikën e brendshme e të jashtme të ditës. Tema të tilla si lufta kundër fesë, lufta për emancipimin e plotë të gruas, lufta kundër burokratizmit, tema e heroizmit masiv, e njeriut të ri dhe e familjes së re, tema e luftës kundër zakoneve prapanike e konservatore, e luftës kundër shfaqjeve liberale e moderniste, e luftës kundër bllokadës së egër, e elektrifikimit, e rolit të komunistit dhe Partisë, e rolit të udhëheqësit etj., të gjitha të udhëzuara në direktivat e dokumenteve partiake vijojnë të korrespondojnë në kohë me botimin e veprave konkrete letrare.¹⁸

Edhe pas vdekjes së Enver Hoxhës, marrëdhënia mes pushtetit partiak e letërsisë mbetet koherente, tashmë me një retushim të dykrahshëm: pushteti hiqet si më i "paqtë" ndaj letërsisë, letërsia si më e "guximshme" për të pasqyruar këtë paqtim me pushtetin, duke poetizuar gjendje e peizazhe më individuale në një poezi gjithnjë e më lirike, duke vizatuar personazhe më pak heroikë, tema më intime në një prozë gjithnjë e më urbane. Sidoqoftë, inercia e censurës së gjatë dhe e autocensurës së ngulitur do t'i privojë shkrimtarët nga shpërthimi i kontureve të realizmit socialist në dukje *sui generis* të ndërtuar e sanksionuar tashmë në letërsinë shqipe. Madje një pjesë prej tyre nuk do të mundën të shkruajnë ndryshe edhe pas rënies së diktaturës komuniste më 1991.

Këtë vështrim panoramik që përmban dukuri të përcaktuara sipas ndikimeve politike ndër vite e shohim më poshtë konkretisht te gazeta "Drita", organ i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë.

¹⁸ Si për shembull romanet *Dasma* e I. Kadaresë dhe *Përsëri në këmbë* dhe *Tuneli* të Dh. Xhuvanit, *Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zyllo* e D. Agollit, *Këngë në minierë* e Dh. Shuteriqit, *Tokë e ashpër* e T. Laços, *Poema e dritës* e Ll. Siliqit, *Përse mendohen këto male* e I. Kadaresë, *Cuca e maleve* e L. Papës, *Fisheku në pajë* i F. Krajës etj.

5. Gazeta “Drita” – letërsia dhe ligjërimi mbi të

5.1 Vitet 1961-1965

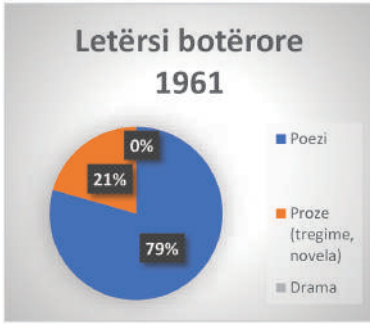
Çfarë ndodh me botimet letrare në këtë pesëvjeçar, dhe më konkretisht, duke patur në konsideratë si rast studimi specifik nisjen e pasqyrimin të tyre në gazetë që në vitin 1961? Cilat ishin tiparet e botimeve letrare dhe të kritikës letrare në gazetën “Drita”?

Viti 1961

“Po agon” është kryeartikulli i numrit të parë, përmes të cilit redaksia lajmëron lindjen, Dritën e Re. Viti 1961 reflekton në gazetën “Drita” vendimet, urdhëresat dhe ngjarjet politike të kohës, sidomos ato që lidhen me letërsinë dhe rrugën e saj të zhvillimit. I tillë është vendimi i Komitetit Qendror të Partisë së Punës së Shqipërisë mbi zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë dhe arteve. Ky vendim tregon mbi rolin e rëndësishëm që kanë krijuesit dhe artistët në revolucionin kulturor, prandaj ata duhet të rendin drejt temave aktuale, heronjve pozitivë, në mbështetje të traditës, por edhe drejt novatorizmit të poezisë. Paralel me këto porosi, duhet të zhvillohej edhe kritika letrare. Nga ana tjetër, Plenumi i vitit 1961 përmban në thelb dy fjalime të rëndësishme të cilat do të vulosin atë që kërkohet nga letërsia dhe se si duhet të jetë ajo. Dy fjalimet e mbajtura, ai i Enver Hoxhës dhe i Ramiz Alisë, përthyhen në kërkesa dhe vlerësime që do t’i bëhen letërsisë së kohës.

Botimet letrare: Sipas të dhënave të marra nga gazeta “Drita”, letërsia shqipe në këtë vit përmban në zërat e saj krijimtari artistike në poezi rreth gjashtë herë më shumë se në prozë (120/29). Edhe pasqyrimi i letërsisë botërore me përkthimet e saj në gjuhën shqipe ruan po ashtu një raport epërsie të poezisë ndaj prozës (27/7), ndërsa kritika me dramatikën (tragjedinë, dramën, komedinë) nuk ka asnjë zë përfaqësues në të dyja letërsitë. Përkthimet në këtë vit sjellin në gjuhën shqipe pjesë nga letërsia mongoleze, ukrainase, kiliane, kubaneze.

Letërsi shqipe				Letërsi botërore		
1961	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	120	29	0	27	7	0

Kritika letrare: Në numrat e këtij viti, në gazetën “Drita” artikujt kritikë udhëzojnë aspekte të zhvillimit të letërsisë, prej së cilës vijon të pretendohet besnikëri “e patundur” ndaj Partisë. Kjo “besnikëri”, në thelb shenjon statusin e shkrimit kritik, i cili shtrihet edhe mbi letërsinë e traditës, edhe mbi letërsinë korrente. Traditën “e cunguar” në shkrimet kritike të këtij viti e përfaqësojnë Migjeni, Mjedja,

Serembe etj. Letërsia korrente më shumë udhëzohet se sa lexohet, duke iu përshtatur perspektivës së temës shoqërore dhe frymës së kohës në letërsi, si p.sh. në artikullin e Kin Dushit “Disa fjalë rreth temës shoqërore në letërsi”; në artikullin e Dalan Shaplllos “Pasqyrimi i tipareve të kohës” si dhe në artikullin e Agim Shehut “Fryma e kohës në poezinë tonë”. Nga ana tjetër, pasqyrohet kërkesa për të patur në letërsi lëvrimin e temës shoqërore¹. Dominon prirja për ta parë letërsinë në dikotominë traditë/novatorizëm, siç duket në artikujt: “Traditë dhe novatorizëm”² të Mark Gurakuqit; “Traditë, natyrisht, por jo shtampë”³ të Dritëro Agollit etj.

1 Dushi, Kin. “Disa fjalë rreth temës shoqërore në letërsi”, *Drita*, nr.22, f.2, 1961; Shaplllo, Dalan. “Pasqyrimi i tipareve të kohës”, *Drita*, nr.24, f.2, 1961; Shehu, Agim. “Fryma e kohës në poezinë tonë”, *Drita*, nr.12, f.2, 1961
 2 Gurakuqi, Mark. “Traditë dhe novatorizëm”, *Drita*, nr.32, f.1,1961
 3 Agolli, Dritëro. “Traditë, natyrisht, por jo shtampë”, *Drita* nr.35, f.1, 1961

Në kritikën e këtij viti artikujt më të rëndësishëm lidhen me *orientimin ideologjik të artit në përgjithësi*, si ai i Leninit për artin⁴ dhe të orientimeve konkrete që dalin prej diskutimit të Kongresit IV të PPSH.⁵ Edhe fjalimi i Manush Myftiut në këtë kongres, i botuar në faqet e "Dritës", ecën në këtë frymë.⁶

Këto porosi marrin zë përforcues nga figura drejtuesish të cilët përfaqësojnë studimet dhe kritikën letrare të kohës. E kur figura të tilla, si Dh. Shuteriqi legjitimojnë forcën e realizmit socialist në vetëdijen e shkrimtarëve dhe artistëve si një akt besimi,⁷ atëhere, sigurisht që receptuesi përtyp një interpretim qëllimor si një output i metodës së vendosur. I bindur ose jo, po në funksion të kësaj linje Shuteriqi deklaron se si është të ecësh në rrugën e Partisë.⁸

4 R. Brahim. "Lenini - kultura dhe arti. (Duke çfletuar librin: «Lenini për kulturën dhe artin»)", *Drita*, 1961, 22 janar.

5 N. Hoxha. *Mbi bazën e traditave më të mira të letërsisë e arteve të së kaluarës po zhvillohet letërsia dhe arti i ri*. (Nga diskutimi në Kongresin e IV të P.P.Sh.) *Drita*, 1961, 19 shkurt.

6 Myftiu, Manush. "Problemet e kulturës së artit në kongresin e IV të P.P.SH", *Drita*, nr.8, f.3, 1961

7 Dh. S. Shuteriqi. "Shkrimtarët dhe artistët tanë kanë besim të plotë në forcën e socializmit". (Nga diskutimi në Kongresin e IV të P.P.SH.) *Drita*, 1961, 19 shkurt.

8 Dh. S. Shuteriqi. "Në rrugën e Partisë". (Artikull). *Drita*, 1961, 4 qershor.

SHKRIMTARËT DHE ARTISTËT TANE KANE BESIM TE PLOTË NE FORCEN E SOCIALIZMIT

Nga diskutimet e shkurtër DIMITËR SHUTERIQI

Shkurtër: Udhë hezuar në këto ditë të këmbës, të këmbës... Shkurtër: Udhë hezuar në këto ditë të këmbës, të këmbës...

Shkurtër SHUTERIQI

Shkrimtarët dhe artistët tanë kanë besim të plotë në forcën e socializmit. Këtë besim e shprehin në veprat e tyre...

NE BRUGEN E PARTISE

Shkrimtari i madh që të vëmë mendje... Në rrugën e Partisë, shkrimtarët dhe artistët tanë kanë besim të plotë...

Artikujt kritikë të këtyri viti mbahen në frymën e vendimeve të kongresit, se cilën rrugë duhet të ndjekë letërsia. Këtë vendim, artikulli i rastit⁹ kërkon ta ilustrojë nga deklaratimet e vetë shkrimtarëve. Njëherazi kjo kritikë e përcakton realizmin socialist, që po vetëmohet, si në asnjë vend tjetër, si identifikuesin simbol të artit tonë¹⁰. Këtë rrugë e përshkruan në rubrikën studime edhe R. Brahimi¹¹.

FILLIMET E LETËRSISE SONË TE REALIZMIT SOCIALIST

Që nga numri i kaluar... Fillimet e letërsisë sonë të realizmit socialist... Këtë rrugë e përshkruan në rubrikën studime edhe R. Brahimi¹¹.

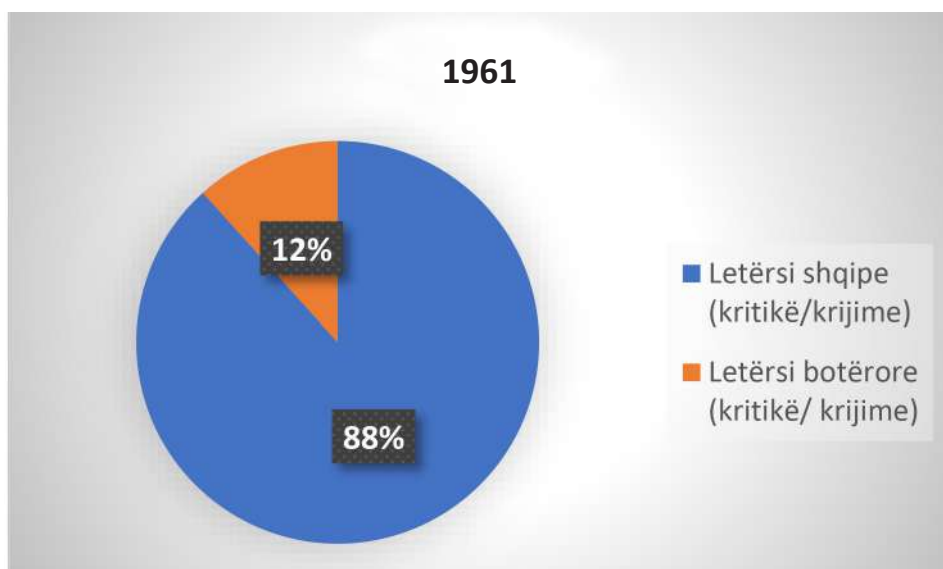
me Marica me Shkurtër Pajti, të cilin... fillimet e letërsisë sonë të realizmit socialist... Këtë rrugë e përshkruan në rubrikën studime edhe R. Brahimi¹¹.

Gazeta "Drita" i lë hapësirë edhe pasqyrim të raportimit mbi filmat. Ky vjetë sjell informacion mbi 12 filma: "Debatikasi", "Rruga jonë", "Mos më merr në qafë", "Evgjeni Grande", "Pasqyra e frikës", "Pesë gëzhoja", "Dama Pik", "Fati i valës së re", "Ne, fëmijët e çudirave", "Mein Kampf", "Familja Revolucionare", "Pylli i qetë".

9 "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë". (Intervistë me rastin e diskutimit të K.Q. të P.P.Sh. mbi zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë dhe arteve.) Drita, 1961, 11 qershor.
10 "Realizmi socialist - flamuri i artit tonë. Diskutime në mbledhjen për punimin e vendimit të K.Q. të P.P.Sh. Për letërsinë dhe artin, Drita, 1961, 23, 30 korrik.
11 R. Brahimi. "Fillimet e letërsisë sonë të realizmit socialist. Studime," Drita, 1961, 3, 10 dhjetor

Një ilustrim grafik i materialeve kritike për vitin 1961, bazuar në artikujt më identifikues (sipas tabelës përmbledhëse nr.1 në fund të punimit), do të ishte si në diagramën nr.1.

Diagramë 1 - 1961

Viti 1962

Në letërsinë tonë të vitit 1962 vihet re po e njëjta prirje në krijimtari. Poezia është mbizotëruese dhe proza larg saj (134/43). Letërsia e përkthyer ruan raportin 37/7 të poezisë ndaj prozës dhe përkthimet sjellin në shqip poezi e tregimtari nga letërsia kubaneze, ameriko-latine, sudaneze, kongeze, japoneze, senegaleze, sovjetike, italiane, algjeriane, spanjolle, kineze etj.

1962	Letërsi shqipe			Letërsi botërore		
	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	134	32	1	37	7	0

Nga ana tjetër, ky vit sjell në vëmendje në numrat e gazetës vetëdijen për natyrën e kritikës. Gazeta "Drita" sinjalizon pikat se ku duhet të drejtohet kritika jonë.¹²

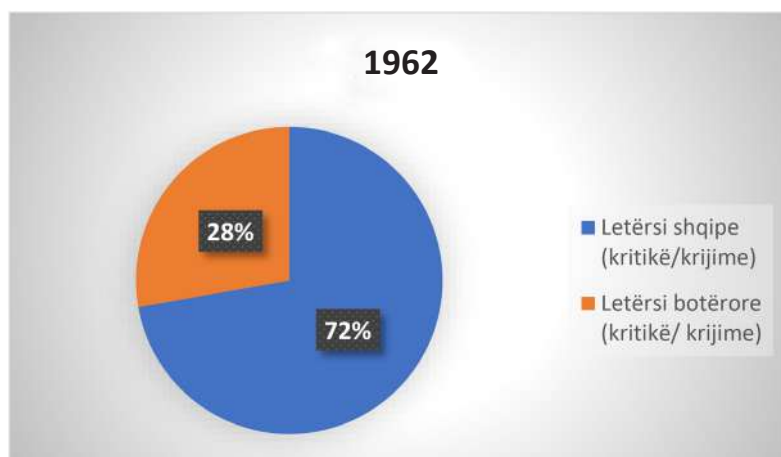
¹² Q. Buxheli. "Mbi disa probleme të kritikës sonë". Nga referati, *Drita*, 1962, 22 prill.; "Për një lulëzim të mëtejshëm të kritikës sonë letrare." (Kryeartikull), *Drita*, 1962, 8 prill.; "Plenum kushtuar kritikës sonë letrare". (Përmbledhje diskutimesh). *Drita*, 1962, 12 prill.; A. Abdihoxha. "Shkrimtari dhe kritika letrare." (Kryeartikull). *Drita*, 1962, 15 korrik.

Edhe për kinematografinë ky vit mban shënime për rreth 14 filma: "Kalitja", "Rroku dhe vëllezërit e tij", "Qielli i Balltikut", "Ishulli pa emër", "Ushtarë pa uniformë", "Kthesa zigzake", "Xhuzepe Verdi", "Provat e para", "Lufta dhe paqja", "Debatiku", "Kalorësit teutone", "Fati i gruas", "Xhemilja", "Kryengritësi i ri".

Artikujt kritikë në këtë vit merren konkretisht me analiza e recensione të veprave letrare e më pak me trajtime teorike. Diagrama nr. 2 ilustron prirjen e artikujve më identifikues të përzgjedhur gjatë 1962-it.

Diagramë 2- 1962

Viti 1963

Prodhimtaria letrare e këtij viti ruan raportin mbizotërues të vargjeve mbi rrëfimin, në raportin 109/43 për letërsinë shqipe, dhe gati zhdukjen e përkthimeve në prozë. Numërohen rreth 21 tekste poetike të përkthyer dhe 1 prozë. Përkthimet vijnë nga letërsia sovjetike, afrikane, ruse, kiliane, vjetnameze, koreane.

1963	Letërsi shqipe			Letërsi botërore		
	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	109	43	0	21	1	0

Kritika e këtij viti diskuton mbi heroin pozitiv, për demaskimin e revizionizmit në letërsi dhe arte, si dhe tendencën për ta parë artin, letërsinë në veçanti, si mjet gëzimi, së pari, për Partinë e më pas për popullin¹⁶.

¹⁶ "Demaskimi i revizionizmit në letërsi dhe në arte" *Drita*, 10 mars, 1963; Abdihoxha, Ali. "Dhe një herë mbi heroin pozitiv (një aspekt nga krijimtaria e Gorkit dhe rëndësia e tij aktuale)", *Drita*, 24 mars, 1963

Kjo është periudha e cila filtron lëvizjet që ndodhin në letërsinë sovjetike, - modeli prej të cilit vetë letërsia jonë mendoi se u krijua, duke sugjeruar që të rritet shkalla e vigjilencës, sidomos nëse ka shfaqje të ndonjë lëvizjeje të re, që kritika "puritane" nuk heziton ta quajë dekadente.¹⁷ Pas kësaj çështja që kërkon të mbajë linjën e zhvillimit është letërsia për fëmijë¹⁸, sepse orientimi dhe modeli farkëtohet qysh te kjo letërsi. Në këtë vit, në shkrimet e natyrës kritike i kushtohet hapësirë edhe shqetësimit që ndihet për dramaturgjinë tonë.¹⁹ Ngjarjet e rëndësishme që ndikojnë në frymën e kritikës lidhen me Konferencën Kombëtare për *Përhapjen e Shfrytëzimin e Librit* mbajtur më 24 mars dhe më 9 qershor; Mbledhja e Plenumit të Komitetit Qendror të PPSH, apo Plenum i Dramaturgjisë dhe Teatrit.

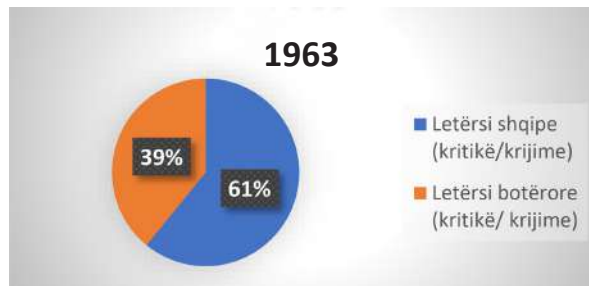
Diagrama nr. 3 ilustron prirjen e shkrimeve kritike mbi letërsinë shqipe dhe botërore, nisur nga artikujt më identifikues të këtij viti.

¹⁷ "Burimi i së keqes është revizionizmi. Mbi tendencat dekadente e formaliste që janë çfaqur në artin dhe letërsinë sovjetike gjatë viteve të fundit", *Drita*, 1963, 5 maj.

¹⁸ B. Dedja. "Problem që pret ende zgjidhje. Përpara Plenumit mbi problemet e letërsisë për fëmijë", *Drita*, 1963, 1 shtator.; T. Papuçiu. "Që fëmijët tanë të kenë se ç'të lexojnë." (Mendime rreth letërsisë për fëmijë), *Drita*, 1963, 8 dhjetor.; S. Vaqari. "Për një nivel më të ngritur artistik të letërsisë për fëmijë". *Drita*, 1963, 24 nëndor;

¹⁹ M. Gurakuqi. "Të flasim, pra për dramaturgjinë dhe theatrin tonë", *Drita*, 1963, 15 shtator.; "Mbi zhvillimin e tendencës realiste." (Kryeartikull. Rreth Plenumit të dramaturgjisë dhe teatrit.) *Drita*, 1963, 6 tetor; "Nga diskutimet në Plenumin e zgjeruar të punonjësve të artit dhe kulturës", kushtuar problemeve të dramaturgjisë dhe të teatrit, *Drita*, 1963, 29 shtator.

Diagramë 3 - 1963

Viti 1964

Krijimtaria letrare e vitit 1964 vijon rritjen e krijimit të vargjeve, sasi e cila gjithnjë e më shumë i largohet cilësisë. Në gazetën “Drita” identifikohen 161 tekste poetike kundrejt 38 teksteve në prozë dhe 3 teksteve dramatike, ndërsa pjesët e përkthyer kanë një rritje në raport me vitin e mëparshëm. Rezultojnë rreth 32 tekste poetike dhe 19 proza të përkthyer prej letërsive: koreane, kineze, ukrainase, afrikane, angleze, rumune, arabe, italiane, kineze, ruse etj.

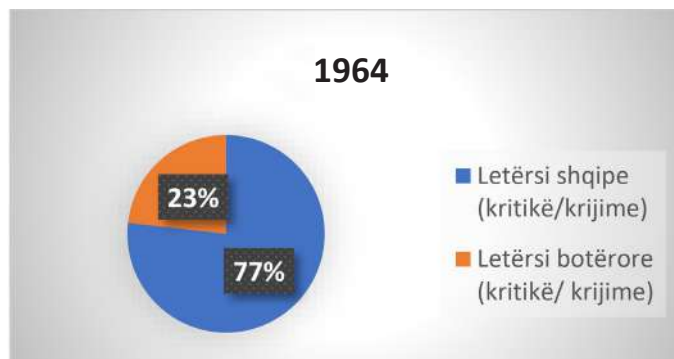
1964	Letërsi shqipe			Poezi	Letërsi botërore		
	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama		Prozë (tregime, novela)	Drama	
	161	38	3	32	19	0	

Ky vit karakterizohet nga disa ngjarje që kanë ndikim të drejtpërdrejtë në kritikën mbi artet. I kushtohet rëndësi letërsisë për fëmijë dhe zhvillimit të saj me Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve, i cili diskutoi disa probleme për zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë për fëmijë.

Diagrama vijuese (nr. 4), jep ilustrimin mbi artikujt kritikë të shqyrtuar sipas listës bibliografike të vitit respektiv:

Diagramë 4- 1964

Vitet '60-të karakterizohen nga artikujt e kritikëve që japin porosi mbi direktivat se si duhet të zhvillohet letërsia. Në këtë vit (1964), ndihet shqetësimi i dekadentizmit dhe, sipas kritikëve të kohës, çdo shfaqje revizioniste në letërsinë tonë ndikon në dekadentizëm.²⁰ Këtë linjë mendimi zhvillojnë, për shembull, R. Brahimi dhe Dh. Shuteriqi. Rolin e kryeartikullit në një nga numrat e gazetës e kryen "Parimi i lartë i partishmërisë në letërsinë dhe artin tonë", artikull i cili botohet në disa numra të "Dritës".²¹

Viti 1965

Asgjë e re diferencuese nuk ndodh as në këtë vit sa i përket ndryshimit në shifra të krijimtarisë letrare shqipe. Në gazetën "Drita" pasqyrohen 163 tekste poetike, 38 proza (tregime e novela) dhe 3 tekste dramatike, situatë gati e ngjashme me vitin pararendës. Afërsisht po e njëjta gjë ndodh edhe me letërsinë e përkthyer: 33 tekste poetike me 12 proza letrare, dhe asnjë pjesë nga gjinia dramatike. Përkthimet përcjellin në gjuhën shqipe pjesë nga letërsitë: italiane, ruse, vjetnameze, amerikane, bullgare, angleze, kineze, greke, rumune, domenikane, spanjolle, algjeriane, indoneziane, koreane, franceze.

1965	Letërsi shqipe			Letërsi botërore		
	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	163	38	3	33	12	0

²⁰ R. Brahimi. "Logjikë e çuditëshme. Qëndrimi revizionist i revistës sovjetike 'Probleme të paqës dhe të socializmit' ndaj letërsisë dhe politikës në fushën e krijimtarisë artistike", *Drita*, 1964, 12 prill; "Revizionizmi në art i çel udhën dekadentizmit", (Shënime për librin me të njëjtin titull), *Drita*, 1964, 29 mars; Dh. Shuteriqi. "Kur nuk ka cak. (Mbi rrymat iracionaliste dhe revizioniste të mendimit filozofik dhe estetik freng të sotmë dhe ndikimi i tyre në letërsi dhe art)", *Drita*, 1964, 21 qershor

²¹ "Parimi i lartë i partishmërisë në letërsinë dhe artin tonë", kryeartikull. *Drita*, 1964, 26 korrik.

Letërsia shihet si forcë drejtuese dhe transformuese.³⁰ Për pushtetin e kohës është e rëndësishme që të mbahet një lidhje e ngushtë me letërsinë, për efektin që ajo ka për të përçuar te masat drejtimet politike sipas komuniste.³¹

Prandaj ajo shihet si mjete më i përshtatshëm për këtë edukim³². Vëmendje të veçantë i kushtohet po ashtu muajit të letërsisë, ku vazhdimisht ritheksohet mesazhi mbi rolin dhe misionin që duhet të mbajë përsipër krijimtaria letrare:

"Letërsija e vërtetë është ajo që thellohet në jetën e popullit, që vihet në shërbim të tij, që shndërrohet në një armë të fuqishme për krijimin e njeriut të ri. Letërsija e re shqipe e realizmit socialist ka arritur pa dyshim, suksese të dukshme. Për sukseset e arritura nga letërsija jonë nën udhëheqjen e Partisë së Punës do të flitet gjatë mbledhjeve, konferencave, takimeve e mbledhjeve letrare që do të zhvillohen gjatë këtij muaji të letërsisë. Këtu është pikërisht rasti të pohojmë se këto suksese janë korrrë pikërisht sepse letërsija jonë e re u ka qëndruar besnike mësimëve të partisë, parimeve të estetikës marksiste-leniniste, sepse ajo ka luftue e lufton kundër estetëve borgjezë e revizionistë, për një art të partisëm, në shërbim të popullit, në shërbim të socializmit, lirisë dhe paqes".³³

Në lidhje me letërsinë botërore ky vit karakterizohet nga shkrime /përkthime të letërsisë amerikane³⁴, rumune,³⁵bullgare, greke, italiane, kineze etj.

Ndërsa në përmbledhjen e artikujve më identifikues të pasqyruar edhe në listën e shqyrtuar bibliografike diagrama e mëposhtme (nr. 5) paraqet prirjet e vitit:

30 K. Velça, "Transformimet e mëdha socialiste dhe letërsia", Drita, 1965, nr.35, f.2

31 "Mbi rritjen e rolit të letërsisë dhe arteve për edukimin komunist të masave", (komunikatë mbi mbledhjen e Plenumit të 15-të të Komitetit Qendror të PPSH), Drita, 1965, nr.44, f.1

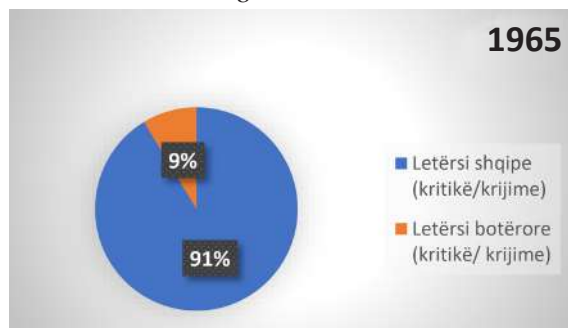
32 [s.n.]. "Letërsia dhe artet – mjete i fuqishëm për edukimin komunist të masave", Drita, 1965, nr.45, f.1-2

33 Ll. Siliqi. "Muaji ynë letrar", Drita, 1965, nr.18, f.1

34 E. Kollduell. "Vjedhësi i kalit", Drita, 1965, nr.7, f.3

35 M.Kuteli, "Shkrimtari i madh rumun Ion Kreanga", Drita, 1965, nr.2, f. 4

Diagramë 5- 1965

Në përmbushje të pesëvjeçarit të parë të aktivitetit të gazetës “Drita”, të dhënat mbi botimet e letërsisë (shqipe dhe botërore) na referojnë dominuese poezinë në raport me prozën, dhe një mungesë të dukshme të teksteve dramatike në raport me dy të parat.

Përsa i përket kritikës në këtë pesëvjeçar, forcohen dukshëm tiparet e analizuara më sipër, si:

1. Kritika e përdor letërsinë si *mjet propagandimi*, jo vetëm kur u referohet modeleve që ajo duhet të zbatojë apo teorive të saj, por edhe në vetë orientimet për botimet e reja.

2. Kritika synon forcimin e *realizmit socialist* dhe përparon në krijimin e një vetëdijeje krijuese të karakterizuar nga militantizmi.

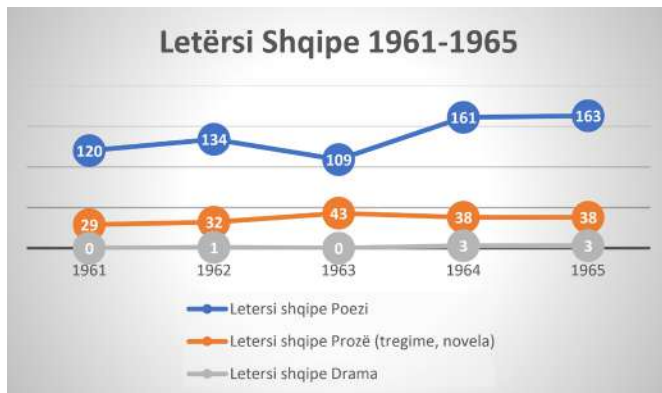
3. Me anë të porosive për mënyrën e krijimit, *kritika e orienton autorin* drejt tematikave që ruajnë traditën, transformimeve të mëdha socialiste dhe ndërtimin e modelit të romanit për masat.

Grafikët e mëposhtëm ilustronjë pamjen e botimeve/pjesëve të letërsisë shqipe dhe asaj botërore në faqet e gazetës “Drita”, në pesëvjeçarin e parë të aktivitetit të saj:

Diagramë 6 – Prirjet e kritikës dhe letërsisë në pesëvjeçarin 1961-1965 te gazeta “Drita”

Diagramë 7- Prirjet e botimeve kritike dhe krijuese mbi letërsinë botërore në pesëvjeçarin 1961-1965 te gazeta "Drita"

Rast studimi

Debati mbi novatorizmin në faqet e gazetës “Drita”

I ashtuquajhuri “debat mbi novatorizmin”, shtrihet përgjatë disa muajve të vitit 1961 në gazetën “Drita”, por çështja e termit novatorizëm i ka rrënjët në kontekstet më të hershme, së pari, politike, e për rrjedhojë edhe letrare e kulturore të Bashkimit Sovjetik. Raporti i famshëm i N. Hrushovit në Kongresin XX të Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik (shkurt 1956), i titulluar “Mbi kultin e individit dhe pasojat e tij” ka parashtruar tashmë për të gjithë kampin socialist domosdoshmërinë e “korigjimit” të linjës staliniste në të gjithë sferën publike, nga politika e ekonomia deri te shkencat e artet. Letërsia do të sprovtojë kërkime të reja të shprehjes drejt një lirie më të madhe e subjektiviteti më të thellë, një vetëdije të re, si në shkrimin letrar edhe në ligjërimin kritik. Por shteti shqiptar i mbetet besnik Stalinit e stalinizmit me përpikmëri, duke mos lejuar asnjë “qortim” e “revizionim” të mundshëm askund, as në letërsi e arte. Pikërisht në këtë kontekst marrin kuptim një varg përkufizimesh thujtase identike e me ngjyresa kërcënuese që i bëhen termit “novatorizëm” nga ligjërimi zyrtar, në dokumente politike ose kulturore, si nga figurat kryesore të Partisë së Punës ashtu dhe nga drejtuesit kryesorë të Lidhjes.

Raporti i mbajtur nga Dh. Shuteriqi në Kongresin I të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë më 1957, ndonëse nuk i referohet letërsisë shqipe, sinjalizon shqetësimin ndaj dukurisë së “novatorizmit” si dhe një paralajmërim të mundshëm për të mos e pretenduar kurrsesi atë në letërsinë e artin shqiptar.¹ Formula e një “letërsie kompakte ideologjike” është e plotë: nuk ka revizionim në politikën tonë, nuk ka revizionim në letërsinë tonë. Novatorizmi, i kuptuar sidomos përmes kërkimeve të tija formale, nuk është as i dëshirueshëm e as i pranueshëm.

Ndonëse gjatë këtyre viteve, në faqet e revistës “Nëndori” janë botuar disa fjalime të Hrushovit, ku herë më shkoqur e herë më zbehtë do të parashtrohet ndryshimi i qasjes ndaj dogmës së realizmit-socialist, në qëndrimin e udhëheqësve

---

1 “[...] në botën e sotme borgjeze dhe jo vetëm borgjeze, bëhet një zhurmë aqë e madhe për “novatorizëm”, ky “novatorizëm”, i kuptuar jashtë ose larg jetës, si një lojë e thjeshtë me ngjyrat dhe me tingujt, apo si grumbullim fjalësh pa kuptim, nuk sjell asgjë të re në art, përveç gjërave pa kuptim dhe zakonisht të shëmtuara, që prodhon sot aqë shumë i ashtuquajhuri art i “novatoristëve” borgjezë. Ne, sigurisht, nuk na ngjet kështu. Ne nuk nisemi nga dëshira boshe për të inovuar. Ne nisemi nga nevoja për të shprehur jetën në art”, Dhimitër Shuteriqi, “Mbi zhvillimin e letërsisë dhe arteve dhe detyrat për të ardhmen”, Vep.Cit., f.18

politikë shqiptarë, si dhe në ligjërimin e autorëve e të kritikëve, novatorizmi mbetet një formulim i paqartë, i mbërthyer mes paralajmërimit kërcënues nga njëra anë, dhe reduktimit të tij nga ana tjetër, në një luftë mes dy brezash poetësh, ku paradoksalisht, jo të rinjtë, por të vjetrit hidhen në sulm për të mos u bërë të padukshëm në emër të novatores. Veçanërisht gjatë viteve '58-'59, revista "Nëndori", përmes anketës së saj me titull "Ç'mendoni ju për poezinë e sotme"², do të bëhet tribunë e një ligjërimi konservator mbi poezinë, ku përgjithësisht poetëve të rinj nuk u kursehen qortimet³ në emër të poetikave tradicionale dhe parimeve të shëndosha të realizmit-socialist. Nuk mungon, sidoqoftë, as ndonjë kritikë pozitive, si në rastin e shkrimit pro të rinjve të A. Myftiut⁴, apo përpjekja e kujdesshme për të parashtuar një koncept më të emancipuar për lirikën dhe novatorizmin në të, si në rastin e shkrimit të Drago Siliqit (poet e kritik), me titullin "Për një poezi të thellë e militante"⁵, mbas mbylljes së anketës. Por kjo përpjekje ngjan se nuk rezulton e suksesshme.

Kongresi IV i PPSH-së, zhvilluar në shkurt të vitit 1961, rikthen haptazi qëndrimin e ligjërimin kërcënues ndaj novatorizmit. Këtë gjë e pohojnë edhe fjalimet e ministrit të Arsimit, Manush Myftiu dhe të Nexhmije Hoxhës. M. Myftiu deklaroi se, "është e ditur që ne nuk jemi kundër të resë [...], por ne jemi kundër asaj të reje që shtrembëron realitetin, deformon të vërtetën, shëmton e përçmon bukurinë dhe artin"⁶, ndërsa për N. Hoxhën "partia kujdeset që në ideologji, kulturë, art, letërsi etj., mos të depërtojnë influencat e huaja, sëmundjet a mania e modernizmit për modernizëm"⁷.

Por vetëm një muaj më pas, më 19 mars, në gazetën "Drita" nis botimi i artikullit të gjatë e deri diku provokator "Fryma e kohës në letërsinë tonë" i poetit të ri Agim Shehu. Artikulli mbështetet mbi krijimtarinë e një grupi poetësh të rinj, të formuar në shkollat e larta të Bashkimit Sovjetik e vende të tjera të Kampit Socialist, për të argumentuar se letërsia shqipe po përtërinte vetveten përmes "tendencës për forma të reja të pasqyrimit poetik të jetës, kërkim mënyrash e mjetesh artistike të gjalla, dinamike dhe sintetike, për një shprehje të ngjeshur metaforike, mbrujtur me idetë e mëdha të kohës sonë. Kjo formë më e re dhe më e pasur rrjedh nga një përmbajtje më e pasur dhe e pasqyron atë"⁸.

Artikulli, me gjithë ftesën e redaksisë⁹ për dialogim, nuk merr asnjë përgjigje publikisht, por dy muaj më pas, KQ i PPSH shpall Vendimin e 22 majit: "Mbi zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë dhe arteve", në të cilin formulohet një qëndrim zyrtar më i prerë e më rezonues me deklaratimet paralajmëruese të Kongresit IV.

2 "Ç'mendoni ju për poezinë e sotme", *Nëndori*, nr.5, 1958

3 Bien në sy shkrimet e F. Ndocaj, A. Varfi, M. Gurakuqi.

4 Myftiu, Abdurrahim. "Shënime për poezinë e sotme", *Nëndori*, nr.9, 1958

5 Siliqi, Drago. "Për një poezi të thellë e militante", *Nëndori*, nr.5, 1959

6 Myftiu, Manush. "Fjala e shokut Manush Myftiu", *Nëndori*, nr.3, 1961, f.49

7 Hoxha, Nexhmije. "Fjala e shoqes Nexhmije Hoxha", *Po aty*, f.66

8 Shehu, Agim. "Frymë e kohës në poezinë tonë", *Drita*, 19 mars, 1961

9 Shënimi i redaksisë: "Në artikullin "Frymë e kohës në poezinë tonë" krahas çështjeve të drejta e parimore, mund të ketë edhe mendime të diskutueshme. Ftojme shkrimtarët, ata që merren me kritikë e këdo që do të dëshironte, të çfaqin mendimin e tyre rreth problemeve të poezisë sonë të sotme.", *Drita*, 19 mars, 1961

Novatorizmi edhe lejohej, edhe kërcënohej: lejohej si nevojë për ta pasuruar realizmin socialist, kërcënohej me shpalljen "formalist e armiqësor".¹⁰

Dy javë pas botimit të Vendimit, më 18 qershor, krahas artikullit të Fatmir Gjatës me titull "Të ecim me hapin e kohës", një komentim pohues i vendimit, botohet edhe artikulli i gjatë i Drago Siliqit, me titullin "Në kërkim të së resë"¹¹. Autori e sjell termin "novatorizëm" në kuptimin e kërkimit individual të së resë: "Vetëm nëpërmjet kërkimeve individuale të shkrimtarëve më të ndryshëm letërsia ngrihet deri në shkallën e edukimit estetik të njerëzve, me anën e pasqyrimin të saj të veçantë. Aty ku fillon uniformiteti dhe rutina, aty mbaron letërsia si art dhe sa më i dobët të jetë individualiteti artistik në një vepër letrare, aq më e vogël dhe e dobët është rrezja e saj e pasqyrimin, aq më pak emocionon, pra edhe edukon." Në këtë shkrim programatik mbi novatorizmin në gjirin e realizmit socialist, përmes formulimeve "kërkim individual" dhe "pasqyrim i veçantë" zgjerohen disi parimet e ngurta të realizmit socialist, si ai i pasqyrimin dhe marrëdhënia formë-përmbajtje, duke i njohur artit forcën krijuese dhe vlerën estetike në pasqyrimin e realitetit.

Artikullit, në një mënyrë disi të tërthortë do t'i përgjigjet pa humbur kohë Shevqet Musaraj në faqet e "Nëndorit", përmes artikullit "Perspektiva të mëdha", një vijim i diskutimeve për Vendimin e 22 majit, në të cilin ripohohet jo vetëm padobishmëria, por edhe "rrezikshmëria e novatorizmit" për letërsinë shqipe.¹² Në rezonim të plotë me formulimet e N. Hoxhës, M. Myftiut, Dh. Shuteriqit, autori merr një pozicion konkret në debat.

Të gjendur përpara një "debati publik"¹³, krejt të panjohur më parë, institucionet partiake vendosin të ndërhyjnë me rolin e ekulibristit për të thënë fjalën e fundit (e zyrtare) mbi çështjen e novatorizmit. Në mbledhjen e gjerë të 11 korrikut për punimin e vendimit të KQ "Mbi zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë dhe artit", zhvilluar me

10 "Përpkjet që po bëhen nga disa shkrimtarë e artistë drejt novatorizmit në poezi, pikturë, grafikë, etj. duhet të frymëzohen kurdoherë nga qëllimi për të pasuruar letërsinë dhe artin tonë të ri, duke u mbështetur në trashëgiminë më të mirë letrare të popullit tonë dhe gjithnjë mbi bazën e realizmit socialist. Partia përkrah çdo gjë të re, të bukur e të shëndoshë, duke luftuar njëkohësisht çdo tendencë formaliste e armiqësore për artin tonë të ri socialist. Lidhja e shkrimtarëve dhe e artistëve, organet e saj të shtypit nëpërmjet diskutimeve, kritikës etj. të ruajnë radhët e tyre nga çdo depërtim i influencave të huaja të artit të sotëm borgjez dhe revizionist, nga mania e imitimit të të ashtuquajturit modernizëm dhe të tendencave të tjera që janë të huaja për ne, që i heqin artit përmbajtjen e fuqinë për ta edukuar njeriun me ndjenja e virtute të larta njerëzore e socialiste", "Vendimi i KQ, "Mbi zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë dhe arteve", *Nëndori*, nr.6, 1961, f.7

11 Siliqi, Drago. "Në kërkim të së resë", *Drita*, 18 qershor, 25 qershor, 2 korrik, Tiranë, 1961

12 "Novatorizëm për novatorizëm, pra, novatorizëm formalist, i çkëputur nga traditat dhe i xhveshur nga karakteristikat kombëtare dhe nga karakteri popullor në letërsi dhe arte është tendencë që shpie në labirint dhe rrugë pa krye të të ashtuquajturit modernizëm, në ermetizëm, në paqartësinë e artit, pra edhe në paaftësinë e tij që të lozë rolin e farkëtarit të shpirttrave njerëzorë.", Shevqet Musaraj, "Perspektiva të mëdha", *Nëndori*, nr. 7, 1961 f.13

13 "Siç po lexojmë në shtyp e po dëgjojmë andej këndeje, në rrethet tuaja kanë lindur disa diskutime mbi novatorizmin në art. Në qoftë se diskutimi zhvillohet mbi baza parimore e në frymë shoqërore, letërsia dhe artet nuk kanë asnjë dëm; përkundrazi. Ramiz Alia, "Mbi disa çështje të letërsisë dhe arteve", *Nëndori*, nr. 8, Tiranë, 1961, f.33

shkrimtarë e artistë në mjediset e Lidhjes, në referatin kryesor, i cili i ngjan në thelb një manuali përdorues¹⁴ të vetë Vendimit, Ramiz Alia shqipton njëkohësisht edhe "pranimin" edhe "kërcënimin" ndaj novatorizmit [të të rinjve] duke pohuar se për Partinë është madje vetë "metoda e realizmit socialist [ajo që] nënkupton dhe siguron një larmi të pakufishme stileshe dhe individualitetesh artistike. Ajo e siguron novatorizmin".¹⁵ Në fund të raportit, novatorizmi përkufizohet thujtë si një sinonimi i realizmit socialist ku "veprat e talentuara që ecin në rrugën e novatorizmit të vërtetë, përbëjnë në tërësi atë art novator që ne e quajmë art i realizmit socialist".¹⁶ Poetëve të brezit "të vjetër" u jepet sinjali i "tërheqjes". Ndërsa fjalimi përmbyllës i Enver Hoxhës, tekta pohon rëndësinë që kanë të dyja palët në sytë e Partisë, u kujton gjithashtu se sa rrezikojnë tashmë pavarësisht krahut të debatit ku ndodhen: "unë desha t'i them edhe të vjetërve edhe të rinjve se, në qoftë se do të bëjnë vjersha që u përngjasin atyre që bëjnë dekadentët borgjezë, kjo do të jetë me të vërtetë e neveritëshme; vjersha të tilla janë për t'u hedhur poshtë, sepse ato e pengojnë zhvillimin e poezisë sonë dhe i edukojnë keq masat."¹⁷

Por debati mes poetësh do të vijojë edhe pak javë më tej në faqet e gazetës "Drita". Mark Gurakuqi¹⁸ vazhdon sulmin e "poetëve të vjetër" kundër novatorizmit të rrezikshëm të të rinjve, ndërsa Dritëro Agolli¹⁹, në emër të këtyre të fundit, kundërpërgjigjet në artikullin e vet me shembuj konkretë poezish të dobëta, të rëndomta e thujtë qesharake, të qëmtuara nga veprat e "të vjetërve".

Debati mbyllet po aq papritmas sa filloi. Në të njëjtën fletë të "Dritës" ku mbaron artikulli i gjatë i Agollit, poeti Mark Gurakuqi, pohon me vargjet e poezisë "Shokëve të rinj poetë"²⁰, se "Me zemër t'haptë do u dorzojm' stafetën". Po aq mediokre sa shembujt që citonte pa kursyer Agolli, poezia është një rishkrim poetizues i "manualit" të R. Alisë.

Më 22 tetor shpallet ndarja nga Bashkimi Sovjetik. *Sic transit gloria mundi!*

14 "Raporti që mbajti në këtë mbledhje shoku Ramiz Alia, duhet të konsiderohet si diçka që plotëson vendimin e KQ të Partisë mbi letërsinë dhe artet", Enver Hoxha, "Nga fjala e shokut Enver Hoxha në mbledhjen e gjërë me shkrimtarët dhe artistët", Po aty, f.11

15 "Ta zhvillojmë pra artin, t'i hapim rrugë novatorizmit në art, por, nën maskën e novatorizmit të mos lejohet të minohet vetë arti. Ky është qëndrimi i drejtë që duhet mbajtur në këtë çështje. Do të gabonin ata që do të qëndronin në vend dhe frenonin veten e të tjerët. Do të gabonin edhe ata që do të mendonin se mund të ndërtohen këshjtjella në hava. Veçanërisht në kushtet e sotme, kur ideologët e borgjezisë dhe revizionistët reklamojnë me të madhe lloj-lloj ide dhe forma gjoja të reja, duhet të tregojmë pjekuri e vigjilencë të lartë ideo-artistike ndaj çdo lloj novatorizmi fallco. Novatorizmi i vërtetë që njeh ligjet e zhvillimit në shoqëri e në art, që nuk shkëput të renë nga tradita, që nuk ndan formën nga përmbajtja, ky novatorizëm çon përpara letërsinë dhe artet.[...]", Ramiz Alia, "Mbi disa çështje të letërsisë dhe arteve", Po aty, f.34

16 Po aty, f. 6

17 Hoxha, Enver. "Nga fjala e shokut Enver Hoxha në mbledhjen e gjerë me shkrimtarët dhe artistët", Po aty, f.13

18 Gurakuqi, Mark. "Traditë dhe novatorizëm", *Drita*, 30 korrik, 1961

19 Agolli, Dritëro. "Traditë, natyrisht, por jo shtampë", *Drita*, 27 gusht – 3 shtator, 1961

20 Gurakuqi, Mark. "Shokëve të rinj poetë", Po aty: *Në sofrën e përbashkët t'poezisë / Ju vini me at hovin djaloshar / Me ritmet e guximshëm të rinisë, / Filiza t'rij të truellit shqipëtar. / Me zemër t'haptë do u dorzojm' stafetën / Ajo do bierë në t'sigurat duer, / Le t'jetë vargu i ynë bajonetë / E bombë për armiq – për në Flamur!*

5.2 Vitet 1966-1970

Viti 1966

Tema mbizotëruese e teksteve të letërsisë shqipe të botuara në faqet e gazetës “Drita” edhe këtë vit vijon të mbetet e lidhur me aktet heroike gjatë Luftës Nacionalçlirimtare, me begatinë që po i siguron popullit partia në pushtet, si dhe me “farkëtimin” e njeriut të ri. “Drita”u jep hapësirë diskutimi vendimeve dhe orientimeve që dolën nga Plenumi i vitit të mëparshëm. Një ide mbi botimet kritike dhe letërsinë shqipe dhe botërore na krijon tabela me të dhënat e mëposhtme:

Letërsi shqipe				Letërsi botërore		
1966	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	116	32	0	24	8	0

Këtë vit nis qarkullimi i shkrimtarëve nëpër degët e Lidhjes, në disa nga rrethet e vendit, për të forcuar lidhjen e pretenduar dhe të detyruar të shkrimtarit dhe kritikut me masat punonjëse. Ngjarjet politike të pasqyruara në faqet e gazetës ndjekin agjendën politike të ditës dhe lidhen konkretisht me Plenumin XVI të KQ dhe Kongresin V të PPSH-së, i cili thekson forcimin e diktaturës së proletariatit dhe kërkon një revolucionarizim shumëplanësh.

Një nga çështjet e konsideruara me rëndësi të veçantë për redaksinë, aq sa të shfaqet nën autorësi të ndryshme në disa numra të gazetës, është çështja e partishmërisë së letërsisë. Kështu, nën titullin “Si lindi letërsia e partishme?”¹ paraqesin zbërthimin e direktivave partiake autorë si: Andrea Varfi, Aleks Çaçi etj.

1 [s.n.], “Partishmëria-parim themelor i letërsisë sonë”, *Drita*, 1966, nr. 42, f. 1 ; A. Varfi, “Si lindi letërsia e partishme”, *Drita*, 1966, nr. 42, f.3 ; A. Çaçi, “Si lindi letërsia e partishme”, *Drita*, 1966, nr.43, f.3.

Fokusi i kritikës bëhet proza: romani dhe tregimi. Nga artikujt kushtuar letërsisë, rreth 10 më të rëndësishmit² prej tyre trajtojnë problemet e romanit, të tjerë të tregimit e më pak të poezisë, edhe pse poezia ende vijon të jetë më e botuara.

Poetët: P. Budi, A.Z. Çajupi, N.Mjedja e Migjeni janë figura mbi të cilat shkruhen artikuj kritikë-studimorë. Në këtë vit janë 28 artikuj kushtuar artit dhe kinemasë, përtej artikujve kritikë kushtuar vetëm letërsisë. Letërsia botërore do të përthyeret në dy-tre artikuj që mbulojnë Roman Rolandin francez apo poezinë e Brehtit;³ si edhe përkthime prej frëngjishtes, anglishtes dhe rusishtes, kryesisht.⁴

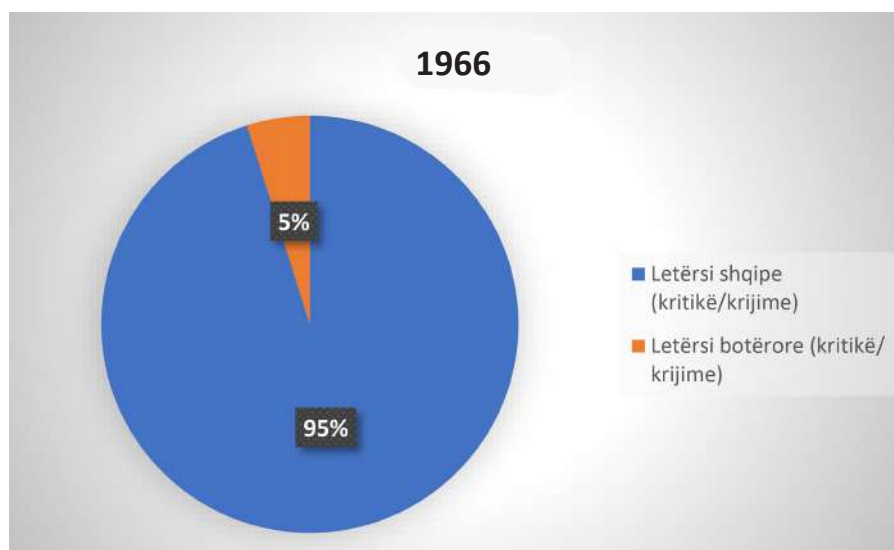
Diagrama e radhës (nr.8) na ilustron raportin midis artikujve kritikë të letërsisë shqipe dhe asaj botërore, sipas listës bibliografike të vitit respektiv.

2 D. Hasani, "Anketë mbi probleme të romanit tonë", *Drita*, 1966, nr.1, f.2; A. Kallulli. "Domosdoshmëria dhe rastësia në romanin tonë", (drejt Plenumit kushtuar problemit të romanit), *Drita*, 1966, nr.3, f.1; Z. Risto. "Anketë për probleme të romanit tonë", *Drita*, 1966, nr.3, f.2; Xh. Abazi. "Fytyra e kohës në roman", (Anketë për romanin...), *Drita*, 1966, nr.4, f.2; N. Jorgaqi. "Pikënisja e autorit dhe logjika objektive e personazheve", (drejt Plenumit...), *Drita*, 1966, nr. 6, f.2; V. Melo. "Mbi koherencën e karakterit në roman", (drejt plenumit), *Drita*, 1966, nr.15, f.2; [s.n]. "Mbi zhvillimin e prozës sonë", (Plenum i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve), *Drita*, 1966, nr.17, f.1; D. Shaplllo. "Për zhvillimin e mëtejshëm të prozës dhe të kritikës tonë", *Drita*, 1966, nr.18, f.1A; K. Bihiku. "Në rrugë të shtrëmbër", (kritikë mbi romanin "Tuneli" të Dh. Xhuvanit), *Drita*, 1966, nr.25, f.2; [s.n]. "Mbi romanin 'Stina e armëve'", (kritikë), *Drita*, 1966, nr.28, f.2,4; A. Fortuzi. "Probleme ideore të romanit tonë", (kritikë), *Drita*, 1966, nr.32, f.2

3 M. Xhaxhiu, "Romen Roland-figurë e çqar e letërsisë frënge", (kritikë), *Drita*, 1966, nr. 6, f.3; K. Shuman. "Poezia e Brehtit", (kritikë nga shtypi i huaj), *Drita*, 1966, nr.8, f.4

4 A. Gançarov, "I. Oblomovi", përkth. prej rusishtes, roman; Huu Mai. "Lartësia e fundit", roman, përkth.nga frëngjishtja; V. B. Ibanez, "Kasollja", roman, përkth. nga anglishtja; A. Xh. Kronin, "Citadela", roman.; Popov, V. "Çeliku dhe zgjyra", roman, përkth. nga rusishtja; B.Apitz. "Lakuriq në mes të ujërve", roman, përkth. nga gjermanishtja; Ai Bui Dyk. "Gruaja e re e Bai Saos", – nga frëngjishtja; "Do të ndjek rrugën tënde", përkth. prej frëngji; V. N. Gogol, "Taras Bulba", novelë; E. Kollduell. "Në shtëpinë tonë", roman, përkth. prej rusishtes; G. Perlteev, "Skënderbeu"- poemë; T.Vishnjovski, V. "Tragjedia optimiste", pjesë në tre akte kushtuar XV-vjetorit të Ushtrisë së Kuqe, përkth. nga rusishtja Dh. Pasko.

Diagramë 8- 1966

Viti 1967

Në shkurt të vitit 1967, fjalimi i Enver Hoxhës mbi fenë do të shënjojë një tjetër linjë orientimi mbi mënyrën sesi do ta ndryshojë pamjen edhe letërsia. Udhëzuesi i hartuar në muajin gusht të këtij viti nga sektori i Edukimit të KQ të PPSH-së, drejtuar komiteteve të rretheve; zhvillimi i punimeve të Plenumit të 3-të të KQ të PPSH-së në tetor, organizimi i Kongresit të 6-të i BGSH-së, së bashku me përkujtimin e 50 vjetorit të revolucionit socialist të tetorit, të gjitha këto do të ndikojnë në orientimin e letërsisë dhe arteve të tjera në raportet e tyre me masat, veçanërisht mbi rolin edukues të masave që të parat duhet të bëjnë pandërprerje.

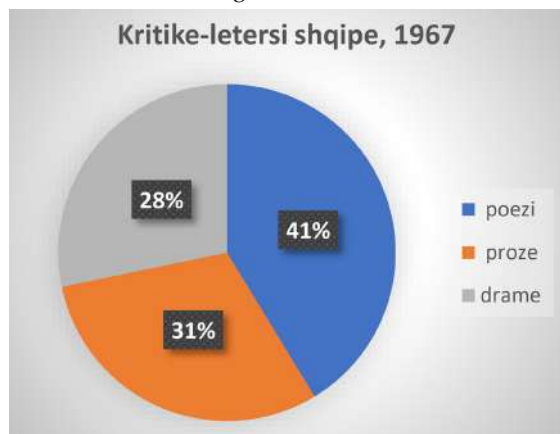
Gjatë këtij viti kemi këtë situatë botimesh:

1967	Letërsi shqipe			Letërsi botërore		
	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	112	43	0	23	1	0

Kryefjalë e artikujve kritikë është revolucionarizimi, thellimi në interpretimin ideologjik të letërsisë dhe arteve duke i dhënë përparësi veçanërisht dramaturgjisë, e konsideruar si një mjet efikas e i drejtpërdrejtë në funksion të edukimit të masave. Teatri/estrada janë llojet zhanrore që promovohen për të arritur pa ndërmjetësim komunikimin me publikun e gjerë.

Diagrama në vijim (nr. 9), ilustron raportin e shkrimeve kritike/pjesëve letrare të letërsisë shqipe, sipas artikujve të shqyrtuar nga viti përkatës:

Diagramë 9- 1967

Letërsia botërore shënon katër artikuj të shqyrtuar që lidhen me çështjet teorike apo artikuj kushtuar prozës.

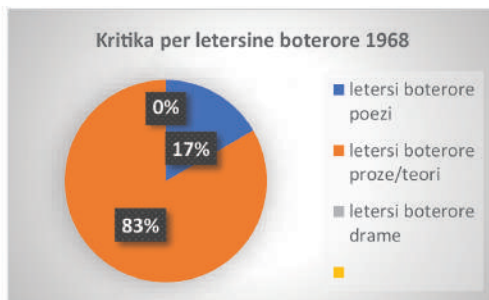
Viti 1968

Pas vendimeve të marra në vitin e mëparshëm, viti 1968 vjen me rritje të pjesëve poetike në raport me vitin pararendës. Këtë vit, për letërsinë shqipe numërohen rreth 161 poezi, kundrejt 36 teksteve në prozë dhe 2 tekste dramatike, ndërsa, për letërsinë botërore ruhet raporti 31 (tekste poetike), me 21 (prozë). Diagramet e mëposhtme ilustronë këtë ndarje:

Diagramë 10 Botimet krijuese e kritike-letërsi shqipe, 1968

Diagramë 11 Botimet krijuese e kritike-letërsi botërore, 1968

Kritika e këtij viti e sheh realizmin socialist si një realitet partiak. Kërkohej dalja nga prapambetja e njëherazi vijimi i revolucionit vendas, pasi artit modern "të vendeve kapitaliste" i vihet bllokim. Gjithashtu kritika synon të theksojë drejtimin e letërsisë dhe të arteve për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor.⁵ Kuptohet që kritika në zërin e prozës nënkupton edhe kritikën, edhe teorinë e saj.

⁵ R. Idrizi. "Nevoja e studimit më të thellë të letërsisë së realizmit socialist dhe të periudhave të zhvillimit të saj", *Drita*, 1968, 9 qershor

Viti 1969

Ngjarjet kulturore që shënon ky vit lidhen më së pari me mbajtjen e Kongresit të Dytë të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve. Në muajin nëntor filloi punimet edhe Konferenca Kombëtare e Studimeve Shoqërore, me pjesëmarrjen e Enver Hoxhës dhe udhëheqësve të tjerë të partisë dhe shtetit. Sa i takon Letërsisë, ajo ruan raportet e mëparshme në sasi mes poezisë dhe prozës.

Letërsi shqipe				Letërsi botërore		
1969	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	167	38	2	32	14	0

Viti 1969 është një vit me sasi të konsiderueshme të artikujve kritikë që reflektojnë zhvillimet e letërsisë në vend e pak atë jashtë tij. Mbi 80 artikuj mbulojnë letërsinë, dhe specifikisht shtatë prej tyre u kushtohen arteve të tjera si, muzikës për fëmijë, kritikës së saj, apo prodhimeve kinematografike të lidhura me letërsinë vendase.⁶ Kritika e këtij viti merr përsipër mbrojtjen e masës nga rreziqet që i vijnë nga teatri dhe kinemaja botërore. Duke e parë këtë si degjenerim të llahtarshëm, apo duke e konsideruar çdo gjë të jashtme si të dëmshme⁷, kritika e orienton gjithë vëmendjen drejt artit vendas të formatuar sipas direktivave partiake.

Ky është viti kur kritika kërkon drama dhe të diskutojë rreth tyre. Po aq kërkon që të forcohet ideja e prodhimit tonë filmik, i cili materialin e merr prej vetë kësaj letërsie të orientuar. Ndërsa shembujt e mbijetesës si Solzhenicini shihen si "karta të djegur"⁸.

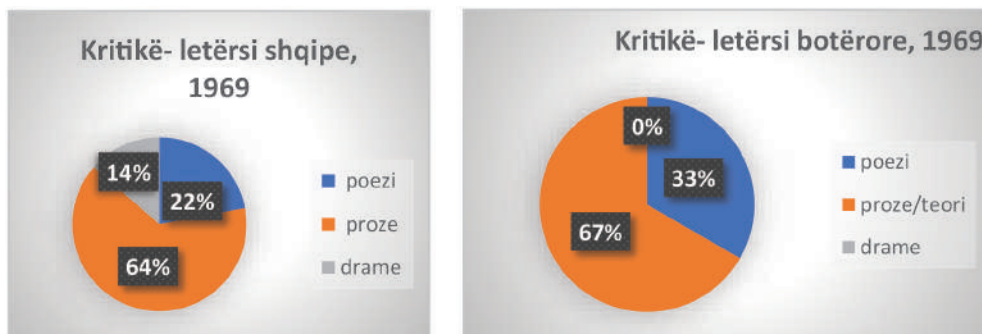
6 Cefa, Sander; Betoja, Albert. "Festivali artistik kombëtar i fëmijëve e pionerëve dhe disa probleme kritike", *Drita*, nr.30, 30 korrik, f.2; Qirku, Andon. "Përshtatje muzikore me psikologjinë e fëmijëve", *Drita*, nr.31, 27 korrik, f.2; Zadeja, Çesk. "Përmbajtja emocionale i jep këngës përcaktim shoqëror", *Drita*, nr.32, 3 gusht, f.2; Minga, Albert. "Aktori realist i kinematografisë sonë", *Drita*, nr.33, 10 gusht, f.4; Papagjoni, Josif. "Njësite guerrile", filmi, *Drita*, nr.51, 14 dhjetor, f.4

7 Varfi, Andrea. "Pamje revoltuese të realitetit kapitalist", *Drita*, nr.2, 12 janar, f.5

8 "Agjenti i borgjezisë dhe kundërrivolucionit Solzhenicini, një kartë e djegur", *Drita*, nr.50, 7 dhjetor, f.5

Grafikisht prirjet e botimeve kritike të shqyrtuara, referuar listës bibliografike në fund të këtij botimi, si edhe referuar gjinive, shfaqen si më poshtë:

Diagramë 12- 1969

Viti 1970

Në muajin mars të këtij viti realizohet takimi kombëtar për letërsinë, ndërsa në qershor mbahet Plenumi X i KQ.

Ky vit, në pasqyrimin e gazetës "Drita", ka një prurje të tillë:

Letërsi shqipe				Letërsi botërore		
1970	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	163	34	4	34	11	0

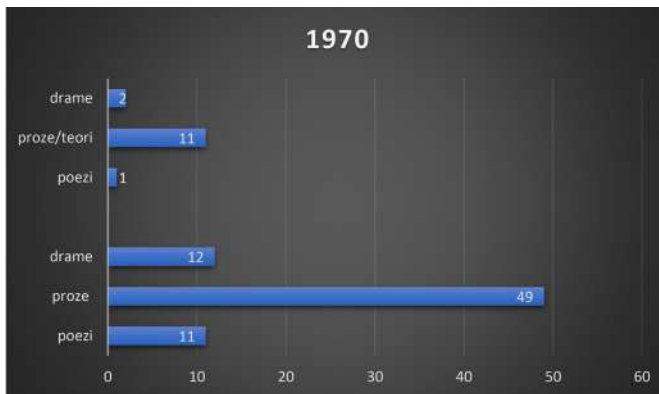
Artikujt kritikë mbulojnë jo vetëm letërsinë vendase, por edhe atë të huaj, si dhe problemet e arteve të tjera. Interesohet kjo kritikë për muzikën, filmin, dramën po ashtu. Në rreth 124 artikuj, ku përfshihen edhe artet e tjera, rreth 15 syresh i kushtohen muzikës dhe filmave. Mbi letërsinë vendase dhe të huaj, poezia dhe drama trajtohet më shumë së vitet e mëparshme, por, sigurisht, më pak se kritika mbi prozën apo mbi problemet teorike të artit të krijimtarisë.

Në mënyrë ilustrative këto të dhëna shprehen në tabelën dhe grafikun e mëposhtëm:

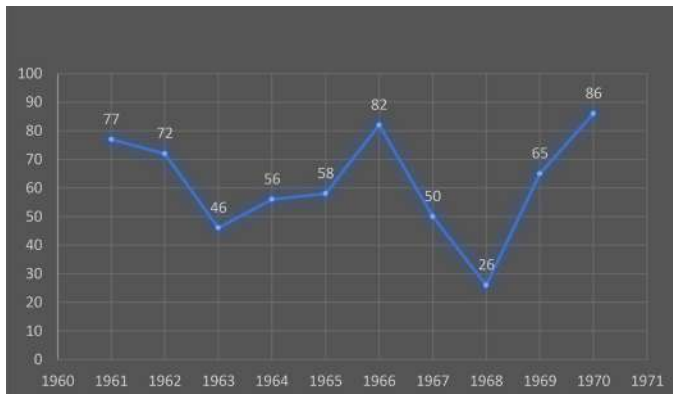
	kritikë-mbi letërsinë shqipe/fragmente				kritikë mbi letërsinë botërore/		
	poezi	prozë	dramë		poezi	prozë/teo	dramë
1970	11	49	12		1	11	2

Diagramë 13- Kritika / fragmente të krijimeve rreth letërsisë shqipe dhe botërore, 1970

Ky dhjetëvjeçar, në prirjen e tij kritike mban këtë trajektore mbi letërsinë shqipe dhe botërore. Shih grafikun nr.14.

Diagramë 14

5.3 Vitet 1971-1975

Viti 1971

Ngjarja kryesore që karakterizon këtë vit është Plenumi i 11-të i Komitetit Qendror të Partisë së Punës së Shqipërisë, mbajtur më 25-26 janar 1971, tek i cili njëri nga vendimet ishte "Hartimi dhe publikimi në muajin korrik i projektdirektivave të kongresit për planin pesëvjeçar (1971-1975) të zhvillimit ekonomik dhe kultural në vend".¹ Ky vendim lidhet drejtpërsëdrejti me rrugën që do t'i diktohet artit dhe letërsisë. Së dyti, më 1 nëntor 1971 organizohet kongresi i 6-të i Partisë. Ngjarjet në fjalë reflektohen në artikuj si: "Me ty Parti marshojmë fitimtarë drejt horizonteve të reja", dhe nëntitull "Rroftë Kongresi i 6-të i Partisë".² Vetë kontrolli që Partia i bën letërsisë dhe arteve shfaqet në artikuj ku udhëheqësit marrin rol të drejtpërdrejtë: "Shoku Ramiz Alia flet mbi detyrat themelore që rrjedhin nga Kongresi i Gjashtë i Partisë"³. Në këtë spektër kontrolli të arteve, dënimin do ta marrë një vit më vonë dhe Festivali i 11-të i Këngës, mbajtur më 22-25 dhjetor 1972.

Viti 1971 karakterizohet gjithashtu edhe nga disa ngjarje të cilat lidhen me punimet e Konferencës së Pestë të Bashkimit të Gazetarëve të Shqipërisë⁴; me 30-vjetorin e Partisë dhe Kongresin e saj të 6-të⁵ si edhe me ruajtjen e frymës ideologjike në konceptimin e artit dhe të letërsisë në veçanti⁶. Madje, në këtë aspekt, shkrimet kritike synojnë thellimin e përmbajtjes ideologjike të letërsisë sonë.⁷

1 Po aty

2 *Drita*, 31 tetor, 1971

3 *Drita*, 6 shkurt, 1972

4 ATSH, *Drita*, 1971, 6 qershor, f.1-2, nr.23

5 *Drita*, 1971, 6 qershor, f.1-7, nr.23; 27 qershor, f.1, nr.26

6 "Mao Ce Duni mbi letërsinë dhe artin *Drita*, 1971, 27 qershor, f.8, nr.26

7 "Të thellojmë më tej përmbajtjen ideologjike, artistike dhe profesionale të kritikës sonë letrare", *Drita*, 1971, 13 qershor, f.1, nr.24

Fokusi i kritikës është se si letërsia jonë, qoftë proza, qoftë poezia, të qëndrojë në frymën e saj popullore.⁸ Po të ndërmendim karakterin intim, metafizik e filozofik që e shenjon poezinë, vetëkuptohet se sa larg në tjetërsim e shpien atë direktivat e kësaj kohe. "Në poezinë tonë të re pasqyrohet lufta e vetëdijshme e popullit për ndërtimin e socializmit, duke e parë veten si zot të fatit të vet. Heronj të rëndësishëm janë fshatarët, të cilët janë edhe më të gjallë dhe më të kristalizuar artistikisht. Karakteri popullor i poezisë sonë shprehet në kërkimin e pandërprerë të formave të reja në përputhje me nivelin estetik, gjithmonë në ngritje të masave dhe pa u shkëputur nga rrënjët kombëtare"⁹

Në vijim të logjikës së letërsisë së partishme, shfaqen artikuj që analizojnë heroin

në raport me partishmërinë, heroin dhe realizmin socialist. "Ideali pozitiv ka lidhje me partishmërinë, që është parimi kryesor i metodës së realizmit socialist. Partishmëria ekziston edhe në qendër të një vepre kur nuk është heroi pozitiv". Autori i artikullit nënvizon faktin se, edhe aty ku nuk ka hero pozitiv (këtë autori i shkrimit e ilustron me shembuj të ndryshëm nga P.Marko, I.Kadare etj.), ku në qendër është një tip negativ, partishmëria është e madhe¹⁰, duke e parë (kthyer) edhe "të ndryshmin" në funksion të partishmërisë.

Nga ana tjetër, vijojnë të jepen drejtime sesi vetë kritika duhet të jetë më e thellë, jo sipërfaqësore, duke iu larguar globalizmit dhe e shtrirë edhe në artet e tjera.¹¹ Lidhur me kërkesat e fundit mund të veçohen 19 artikuj kushtuar skulpturës, 39 muzikës dhe 19 kinematografisë.

8 N. Lezha, "Mbi karakterin popullor në letërsinë tonë", *Drita*, 1971, 28 shkurt, f.1, nr.9
 9 K Kodra. "Mbi karakterin popullor të poezisë sonë të viteve të fundit, *Drita*, 1971, 14 shkurt, f. 2-7, nr.7 ; I. Dono, "Mbi karakterin popullor të poezisë sonë, *Drita*, 1971, 7 mars f. 2, nr.10
 10 A. Polovina, "Heroi dhe partishmëria." (Mendime), *Drita*, 1971, 23 maj, f.2, nr.21
 11 P. Mele, "Kritika dhe problemet e krijimtarisë". (Në artet figurative). *Drita*, 1971, nr.28, 11 korrik, f.6

Viti 1972

Në këtë vit kritika artikulohet në raport me teorinë¹² dhe sesi të programohet rritja e cilësisë së saj.

Fokusi i saj bëhet edhe muzika me filmin, respektivisht rreth 59 shkrime i takojnë kinematografisë dhe 32 muzikës. Ky vit, në ngjarjet e tij me ndikim në kulturë dhe arte, shënon konferencën kushtuar folkloristikës, vendimin e Plenumit të dytë të KQPPSH “Mbi krijimin e Akademisë së Shkencave”, Rezolutën e Kongresit të Drejtshkrimit të gjuhës shqipe, vijimin e thellimit të *frymës së partishme*¹³, si kusht i domosdoshëm për të rritur nivelin artistik të veprave si dhe kujdesit që duhet t’i kushtohet edukimit të të rinjve përmes letërsisë.¹⁴

12 Gj. Zheji, “Kritika dhe teoria”, *Drita*, 1972, 12 mars, f.1-2, nr.11

13 D. Dilaveri, “Thellimi i frymës së partishme, kusht i domosdoshëm për vepra me nivel të lartë ideo-artistik”, *Drita*, 1972, 30 korrik, f.1-2, nr.31

14 “Personaliteti i rinisë të fitojë më shumë vënd në letërsi”, *Drita*, 1972, 13 shkurt, f. 1-2 nr.7 ; Gj. Shkurtaj, “Për një trajtim më të gjerë të problemeve të rinisë në dramaturgj”, *Drita*, 1972, 26 mars, f. 7, nr.13 ; A. Ndini, “Për edukimin ideo-estetik të rinisë”, *Drita*, 1972, 21 maj, f.2, nr.21

Si në të paktat shkrime në numrat e këtij viti gjendet edhe ndonjë artikull me interesin e marrëdhënies që ndërton lexuesi me shkrimtarin, urat e bashkimit shpirtëror "për shkrimtarin e realizmit socialist që u drejtohet masave në emër të idealeve më të larta dhe që synon të përçojë tek lexuesi me krijimin e vet shqetësimin e vet, shqetësimin e shoqërisë e njëkohësisht edhe të dobishmen e të bukurën e njëkohësisht këto ura janë jetike...."¹⁵

Viti 1973

Viti 1973 në gazetën "Drita" pasqyron këtë situatë:

Janë një numër i madh artikujsh kritikë që mbulojnë letërsinë në veçanti, por edhe artet e tjera. Veç 334 artikujve që trajtojnë letërsinë shqipe dhe atë botërore, janë dhe 88 të tjerë që mbulojnë teatrin dhe kinematografinë, artet dhe kulturën në përgjithësi. Në ligjërimin kritik del sërish, me përqendrim e forcë, çështja e "novatorizmit",¹⁶ e cila tashmë i rri në krah problematikës së rreziqeve që vijnë nga modernizmi.¹⁷ Disa artikuj që e shfaqin ripozicionimin e termit novatorizëm dhe këtë përballje janë: "Disa çështje të traditës dhe të novatorizmit në letërsinë tonë", "Karakterit spekulativ i të ashtuquajturave 'kërkime novatore'", "Patologji e 'novatorizmit'", "Degjenerimi revizionist i letërsisë në BRSS", "Modernizmi-shprehje e degjenerimit të kulturës

¹⁵ T. Laço, "Shkrimtari dhe lexuesi", *Drita*, 1972, 12 nëndor, f.1-2, nr.43

¹⁶ J. Bulo, "Tradicionalja, novatorja dhe format e pasqyrimin epik të jetës", *Drita*, 1973, 17 qershor. f. 4.; K. Bihiku, "Disa çështje të traditës dhe të novatorizmit në letërsinë tonë", *Drita*, 1973, 1 korrik, f. 3-4. F. Kongoli, "Karakterit spekulativ i të ashtuquajturave "kërkime novator", *Drita*, 1973, 15 korrik. f. 6-7; J. Xoxa. "Patologji e "novatorizmit", *Drita*, 1973, 12 gusht, f. 3-4.

¹⁷ "Degjenerimi revizionist i letërsisë në BRSS", *Drita*, 1973, 21 janar, f. 15. (nga letërsia e huaj); A. Uçi, "Modernizmi - shprehje e degjenerimit të kulturës artistike borgjeze", *Drita*, 1973, 3 qershor, f.14-16.; L. Hana, "Mbi disa aspekte të degjenerimit borgjez të letërsisë dhe artit në Poloni", *Drita*, 1973, 7 janar, f.15-16. (nga arti në vendet e huaja); M. Xhaxhiu, "Rruga letrare e Shollohovit nga lëkundjet deri në kursin revizionist", *Drita*, 1973, 4 shkurt, f.14-15.;11 shkurt, f.14-15; 18 shkurt, f.14

artistike borgjeze”, “Mbi disa aspekte të degjenerimit borgjez të letërsisë dhe artit në Poloni”, “Rruga letrare e Shollohovit nga lëkundjet deri në kursin revizionist” etj. Ruhet në mënyrë të qëndrueshme raporti i dominancës së shkrimeve kritike që merren me letërsinë shqipe ndaj atyre botërore. Grafiku i mëposhtëm (nr.15) vizualizon të dhënat:

Diagramë 15- viti 1975

Shkrime të rëndësishme në numra të gazetës lidhen ngushtësisht me rezultatet e raportit të Plenumit të 4 të KQ të PPSH, ku fjala e Enver Hoxhës thekson se shkarjet në letërsi dhe arte lidhen me punën e pamjaftueshme të Komitetit të Partisë ku militojnë shkrimtarë. Këtu shigjetohet dhe kryqëzohet Fadil Paçrami për pikëpamjet e tij të huaja¹⁸liberalo-anarkiste, si deviator i djathtë. Njësoj ndodh edhe me Todi Lubonjën, i cili etiketohet si element antipartiak e ndjekës i rrugës së partigoditjes.

Viti 1974

Faqet e gazetës “Drita” rezonojnë fort me agjendën politike të vitit si edhe me zbërthimin e mëtejshëm të kësaj agjende në artikuj më shumë programatikë sesa kritikë. Është viti pas “furtunës” së Plenumit IV dhe ligjërimi kritik bart gjurmë që shkojnë nga droja dhe autocensura deri në himnizim e pllakatizëm. Partishmëria në letërsi dhe arte konfirmohet si sinonim i novatorizmit dhe kryefjalë e realizmit socialist në dukje *sui generis*. Citimet nga fjalimet e Enver Hoxhës rrijnë në themel të aparatit shkencor të shkrimit kritik.

Ky vit shënon mbledhjen e Plenumit të V të Komitetit Qendror të PPSH, zgjedhjet e Kuvendit Popullor dhe “Miratimin njëzëri të popullit të kandidatëve për deputetë”.¹⁹

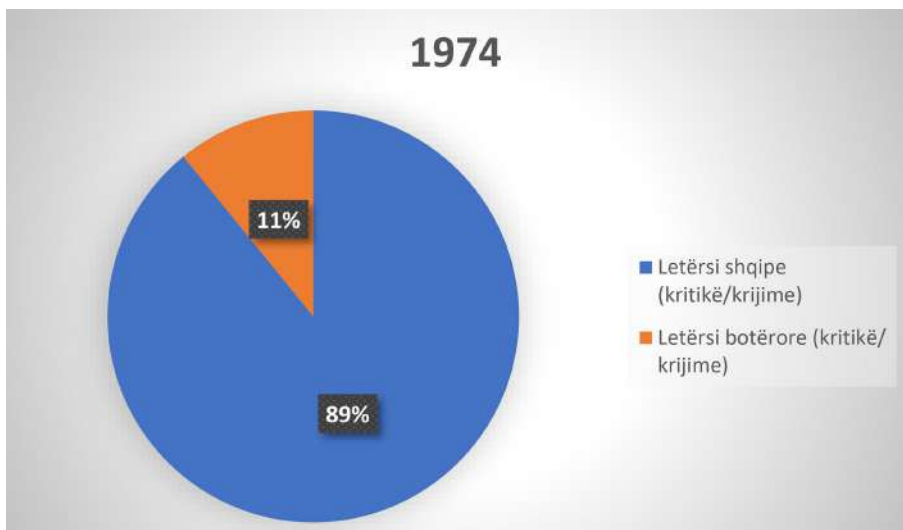
18 “Raporti i Plenumit të KQ të PPSH-së”, 26 qershor 1973. Fjala e mbajtur nga Enver Hoxha.

19 “Mbledhja e Plenumit V të KQ të PPSH”, nr.3 fq.1, 28 korrik; “Dita e zgjedhjeve të Kuvendit Popullor”, nr.31, fq.1, 4 gusht; “Populli miraton njëzëri kandidatët për deputetë në Kuvendin Popullor”, nr.34 fq.1, 25 gusht.

Grafiku i mëposhtëm (nr.16) ilustron raportin mes kritikës kushtuar letërsisë shqipe dhe asaj botërore, referuar artikujve të shqyrtuar të listës bibliografike në fund.

Diagramë 16- 1974

Viti 1975

Gjatë këtij viti, në faqet e gazetës janë botuar rreth 123 artikuj kritikë, ndër të cilët 115 i kushtohen letërsisë shqipe. Nga këta, 23 kanë në fokus botimet poetike të letërsisë shqipe, 84 trajtojnë çështje teorike apo recensione të prozës sonë dhe vetëm

8 artikuj u kushtohen krijimeve dramatike. Nga ana tjetër, kritika letërsisë botërore përfaqësohet me 8 artikuj, nga të cilët 5 përqendrohen në gjinitë poetike dhe 3 të tjerët në çështje të prozës ose të teorisë së letërsisë.

Mbisundon në shkrimet kritike të këtij viti theksimi i poezisë optimiste, i partishmërisë në krijimtari, i rolit militant të kritikës. Ndër shkrimet mbi letërsinë botërore, poezia palestineze, argjentinase, italiane, dhe ajo e Majakovskit zenë kryet e vendit. Edhe kritikët që marrin përsipër rolin vlerësues janë po të njëjtët emra: Koço Bihiku, Vehbi Bala, Klara Kodra, Dhimitër Shuteriqi, Bashkim Kuçuku, Razi Brahimi etj. Kritika rikonfirmon rolin e saj në shërbim të formatimit të lexuesit sipas modelit shtetëror, siç vërehet qartë që në titullin e artikullit të K. Bihikut: "Për një kritikë shkencore, konkrete dhe bindëse".²⁰

Në përmbyllje të këtij pesëvjeçari, nisur nga statistikatat e botimit të teksteve letrare në faqet e gazetës "Drita", del në pah fakti se periudha 1971-1975 vijon prirjen e periudhës së mëparshme, duke i lënë hapësirë më të madhe poezisë, si gjini mbizotëruese, me temat kryesore kushtuar devocionit për "Partinë"^{21,22}, "Republikës"^{23,24}, "Atdheut"²⁵, LANÇ-it^{26,27}. Por, nga ana tjetër, krahasuar me dhjetëvjeçarin 1961-1970, proza në këtë fazë nis të fitojë terren.

Artikujt teorikë dhe kritikë letrarë paraqesin refuzimin ideologjik që i bëhet artit perëndimor. *Modernizmi* konsiderohet pa mëdyshje e me këmbëngulje të amplifikuar si çoroditës i artit dhe i letërsisë revizioniste²⁸, *rrymat dekadente* si ekzistencializmi²⁹, ekspresionizmi³⁰ dhe hermetizmi³¹ gjykohen si shprehje të krizës dhe si fryte pa jetë të një letërsie e shoqërie kapitaliste në kalbëzim. Kryefjalë e këtij ligjërimi kritik e teorik mbi letërsinë botërore të ashtuquajtur "moderniste e dekadente", mbetet përparësia e përhershme e metodës dhe e letërsisë së realizmit socialist, e vetmja letërsi e angazhuar në shërbim të pushtetit komunist. Përparësinë ia jep formulimi i pandryshueshëm: *Arti, gjithmonë, i ka shërbyer një klase, dhe se paanshmëria e tij e liria e krijimit është veçse një iluzion*³².

20 Bihiku, Koço. "Për një kritikë shkencore, konkrete dhe bindëse", *Drita*, nr.4, f.3; "Të forcojmë bazën metodologjike të kritikës letraro-artistike", nr.5, f.13; "Për koncepte të shëndosha marksiste leniniste të procesit krijues", nr. 8, f.1,3

21 Kraja, Fadil. "Partisë", *Drita*, 28 tetor, 1975

22 Gjetja, Ndoc. "Partisë", *Drita*, 9 nëntor, 1975

23 Çaçi, Aleks. "Republikës", *Drita*, 12 janar, 1975

24 Qafëzezi, Luan. "Republikës", *Drita*, 6 janar, 1974

25 Marku, Rudolf. "Atdheu", *Drita*, 31 mars, 1974

26 "Dëshmorit", *Drita*, 14 janar, 1973

27 Bilbili, Xhahil. "Bisedime partizanësh", *Drita*, 24 korrik, 1975

28 Murati, Shaban. "Modernizmi çoroditës i artit dhe i letërsisë revizioniste", *Drita*, 3 mars, 1974

29 Begu, Tomor. "Ekzistencializmi-shprehje e krizës së letërsisë së sotme moderniste", *Drita*, 13 korrik, 1973

30 Buza, Kujtim. "Ekspresionizmi-pjellë e dekadentizmit", *Drita*, 26 gusht, 1973

31 Varfi, Andrea. "Hermetizmi- fryt pa jetë i shoqërisë kapitaliste në kalbëzim", *Drita*, 30 shtator 1973

32 Murati, Shaban. "Iluzioni i 'artit të paanshëm' dhe i 'lirisë së krijimit'", *Drita*, 14 shtator, 1975

Grafiku i artikujve kritikë të botuar gjatë këtij pesëvjeçari, ilustruar në grafikun nr.17, tregon qartë misionin formatues dhe kornizues që i ishte dhënë kritikës, sidomos përgjatë vitit 1973.

Diagramë 17

Rast studimi

Risemantizimi i termit “novatorizëm” dhe realizmi socialist “sui generis”

Viti 1973 shenjon një piketë të re në historinë e marrëdhënies së letërsisë dhe arteve shqiptare me institucionet e pushtetit, duke kulmuar me zhvillimet e nxitura nga Plenumi IV i PPSH, pasojat e të cilit do të jenë afatgjata për thujt një dekadë në të gjithë jetën artistike e kulturore dhe në ligjërimin kritik. Megjithatë, ashtu siç kishte ndodhur edhe më parë, rruga për te Plenumi IV (mbajtur në qershor), kishte nisur të shtrohej më herët nga një varg i gjatë fjalimesh, raportesh, diskutimesh, shkrimesh kritike, denoncimesh e autokritikash të imponuara. Regëtimi i beftë i një farë lirie artistike skenike gjatë netëve plot shkëlqim të Festivalit të 11 të RTSH-së, ritmi modern i shumë këngëve, gjestikulacioni dhe finesat në interpretim, veshja dhe paraqitja disi më e çlirët dhe më afër modës së fundit të Perëndimit, e bënë të vetëdijshme Partinë e Punës se në gjirin e artistëve e të artit shqiptar “fryma revolucionare”, dogma marksiste-leniniste dhe “partishmëria” nuk përbënin më një fill ideologjik primar. Aspekte të formës, shprehje të intimes, grimca mode dhe individualizimi, harmoni të reja dhe vargje më lirike, të shfaqura së bashku gjatë ditëve të fundit të dhjetorit të vitit 1972 (ndonëse të nxitura, apo së paku të lejuara po nga figura të larta partiake e të pushtetit), u perceptuan si dukuri të një rrezikshmërie të lartë ideore që meritonte jo vetëm ndëshkim, por sidomos një fushatë të strukturuar denoncimesh, zbulimesh, kërcënimesh, imponimesh dhe kufizimesh, për të mbërritur në një kontroll kapilar të pashembullt, skajshmërisht ksenofob, mbytës e çoroditës, të endur më së shumti me kundërshti logjike dhe ashpërsi ideologjike. Për regjimin nuk duhej humbur asnjë ditë kohë për të ndërhyrë e vepruar.

Për rrjedhojë, që në ditët e para të janarit, në fjalën e tij gjatë mbledhjes së Komitetit Qendror të PPSH-së, me titullin kuptimplotë “Si duhet kuptuar dhe si duhet luftuar rrethimi imperialisto-revizionist i vendit tonë dhe efekti i presionit të tij mbi ne”, Enver Hoxha jep direktivën e qartë të erës së ndryshimit dhe forcimit të censurës mbi artet dhe letërsinë. Edhe në diskutimet e pak ditëve më pas në mbledhjen e Presidiumit të Kuvendit Popullor ai do të përforcojë idenë e një ndarjeje të qartë të artit shqiptar nga ai “i huaj” e aq më tepër atij kapitalisto-revizionist. “Kultura jonë

socialiste nuk duhet të shartohet me ato forma", paralajmëron ai, duke shtjelluar më tej se "zhvillimin e kulturës dhe të artit ne duhet ta bëjmë në bazë të principeve të vijës së Partisë sonë, në bazë të ideologjisë sonë M-L, në luftë kundër çdo ndikimi të huaj ideologjik, sepse duhet të ruhemi nga depërtimi i ideologjisë së huaj në jetën shpirtërore të shoqërisë sonë në ndërgjegjen e njerëzve tanë".

Nga maja e piramidës së pushtetit, direktivat dhe paralajmërimet do të shtrihen pa humbur kohë në institucionet e jetës artistike dhe letrare në vend, veçanërisht në Lidhjen e Shkrimtarëve dhe Artistëve, në të cilën, krahas mbledhjeve me natyrë të hapur politike do të imponohen edhe diskutime të gjera të bazuara mbi gjinitë e llojet letrare, konkretisht për poezinë, tregimin, romanin, dramën, vetë kritikën etj., për të hetuar deri në imtësi e në thellësi problemet, gabimet e fajet ideologjike që, në mos do të ndëshkoheshin, do të duhej të korrigoreshin me përpikmëri metodike e ideologjike. Për të siguruar këtë proces "vetë-korrigjimi" parashikohet edhe një instrumentar parandalues ose ndëshkues, siç janë edhe detyrimi për kontroll paraprak të krijimtarisë artistike ende të pabotuar nga hallkat e zinxhirit të gjatë kontrollues të redaksive (recenzent, redaktor, ekspertizë, kolegji etj.) si dhe përfshirja e kontrollit punëtor, qoftë në botime konkrete, qoftë në shtypshkronja si shprehje e vullnetit dhe vigjencës së shëndoshë të masës¹ për ruajtjen dhe forcimin e vijës ideologjike në letërsi dhe arte.

Gazeta "Drita", organ dhe tribunë e LSHA-së, luan rolin e saj të rëndësishëm në komunikimin masiv, për të realizuar këtë ndërmjetësim publik mes udhëzimeve e direktivave të pushtetit dhe aktantëve të përfshirë në teatrin e madh të propagandës përmes kulturës dhe artit. Krahas botimit të dokumentave partiake (raporte, fjalime të mbledhjeve, Plenumit etj.) – procedurë e zakonshme për çdo periodik në vend, në faqet e gazetës "Drita" përvijohet reagimi i detyruar e i ngritur në sistem i vetë aktantëve letrarë dhe artistikë të cilët gjenden nën trysni e kërcënim.

Ky sistem, duke zbërthyer direktivat e përcjella përmes ligjërimit politik, do të synonte konkretisht:

- evidentimin dhe qortimin e ndikimeve nga letërsitë dhe artet e huaja moderne;
- demaskimin e dekadencës së letërsisë të ashtuquajtur moderniste botërore;
- teorizimin e një koncepti të ri të realizmit-socialist *sui generis*, realizuar përmes disa koncepteve bazë si: novatorizëm në brendi, traditë kombëtare, karakter popullor e socialist, partishmëri komuniste;
- krijimin e një kanoni të ri letrar shqiptar të realizmit-socialist, të qëruar nga veprat e kontaminuara prej "shfaqjeve liberale".

Evidentimi dhe qortimi i ndikimeve nga letërsitë dhe artet e huaja moderne

1 Në *Drita*, 29 prill, 1973, hapet rubrika "Mendime të masave për letërsinë dhe artin".

zë fill me diskutimet në LSHA për Festivalin e 11-të dhe më tej do të shtrihet në të gjitha gjinitë e artit e të letërsisë. Artikuj si "Mbi disa probleme të këngës që dolën në Festivalin e 11-të në RTSh", "Pulsi i jetës dhe pulsi i poezisë", "Kur mungon njohja e jetës", "Probleme aktuale të dramaturgjisë sonë", "Romani *Dimri i vetmisë së madhe*", "Konceptet, teorizimet edhe veprat e një dramëfabrikuesi", "Traditat në regjizurë dhe disa shfaqje moderniste", si dhe raporti i D. Agollit në Plenumin e Lidhjes, gjurmojnë dhe ilustrojnë me vepra e autorë dukuritë dhe pamjet e përkufizuara paraprakisht si "ndikime të huaja" në dokumentat partiake. Në këto artikuj pohohet ndër të tjera se "megjithëse poezia jonë në përgjithësi është e pastër, kohët e fundit janë vënë re disa shfaqje të dëmshme, si pasojë e ndikimeve të huaja moderniste, siç janë errësimi me tendencë i përmbajtjes, hermetizimi, fragmentarizimi, bredhja formaliste pas metaforave absurde. Kjo vjen nga përgatitja e pamjaftueshme ideologjike, teorike e kulture e poetëve që janë ndikuar dhe e redaktorëve që i kanë botuar. Sado të pakta që janë këto ndikime, e shqetësojnë opinionin publik, pasi e vështirësojnë shijimin e poezisë në popull dhe dobësojnë veprimin e saj edukues".² Edhe në diskutimet në LSHA mbi poezinë, (25 mars) janë kritikuar rëndë të ashtuquajturat "shfaqje të hermetizimit", "abuzimet në përdorimin e figuracionit", "subjektet e paqarta e të shpërndara", "mendimet e errta", "ngushtësitë tematike", "varfërimi i përmbajtjes", "mënjanimi nga temat e mëdha e të rëndësishme" etj. Ndërsa vetë poeti D. Agolli shprehej se në poezinë e viteve të fundit "u dobësuan e u shmangën temat mëdha qytetare si vendi i njeriut në shoqërinë socialiste, domethënia e përmbysjeve të mëdha, formimi i njeriut të një tipi të ri, dramaciteti dhe epika e kohës sonë; se intimitja u kuptua si diçka personale; dashuria u trajtua e shkëputur nga realiteti, psikologjia e botëkuptimi ynë; se jo rrallë në këtë frymë i këndohet emancipimit të ndjenjave të femrës dhe jo personalitetit të saj etj." Nuk mungojnë as *mea culpa*-t në trajtë autokritike³ e pohimi pa kushtë të gabimeve, por as denoncimet konkrete të autorëve që do të shpallen armiq si për shembull Fadil Paçrami, Todi Lubonja, Mihallaq Luarasi etj.

Demaskimi i dekadencës së letërsisë të ashtuquajtur moderniste botërore

synon zberthimin dhe divulgimin e tipareve të letërsisë moderniste si një rrezik dhe kërcënim për artin e realizmit-socialist. Këtë instrumentar konceptesh ideologjike e letrare artikujt e gazetës "Drita" ua mëkojnë "masave punonjëse" të cilave u është besuar detyra e vigjëlinit për pastërtinë e artit socialist. Artikuj si "Një apogjet i

² Agolli, Dritëro. "Pulsi i jetës dhe pulsi i poezisë", *Drita*, 11 mars, nr.10, 1973

³ "Ne, shoku Enver, si luftëtarë dhe qytetarë të socializmit, po bëjmë përpjekje serioze për të gjetur në veprat artistike dhe në mendimet tona [...] shfaqjet e ndikimeve të huaja borgjeze dhe revizioniste [...]. Qëllimi ynë është që t'i shkulim nga rrënjët sepse trashja e tyre vë në rrezik fatet e realizmit socialist", në "Letër që shkrintarët dhe artistët e qytetit të Tiranës ia drejtojnë shokut Enver Hoxha", *Drita*, 15 prill, 1973, f.1

borgjezisë, teatri absurd i Beketit"⁴, "Modernizmi - shprehje e degjenerimit të kulturës artistike"⁵, "Hermetizmi - fryt pa jetë i shoqërisë kapitaliste në kalbëzim"⁶, "Rrymat dekadente në letërsi, hallka të një zinxhiri"⁷ rreken të farkëtojnë interpretimin ideologjik të kësaj letërsie, e cila, nga ana tjetër, mbetet pa lexim publik për shkak të ndalimit të saj institucional.

Teorizimi i konceptit të ri për një realizëm - socialist *sui generis*, do të zhvillohet kryesisht në shkrimet programatike e metodike të kritikës zyrtare të realizmit-socialist në vend. Si zakonisht kjo kritikë do të zërthejë me instrumente dhe koncepte para-letrare dhe letrare direktivat e qarta ideologjiko-propagandistike të dala nga dokumentat e Partisë, e cila, nga ana e saj, ia thekson këtë detyrë funksionale kritikëve si farkëtues të metodës *sui generis* të realizmit-socialist. Ky qëndrim ndaj produktit letrar, si vijim rikrijues i metodës, është në koherencë me vetë natyrën e realizmit-socialist: një metodë udhëzuese për të shkruar një letërsi me përmbajtje e funksion ideologjik. Guri i themelit për këtë etapë të re do të jetë përsëri *novatorizmi*. Por tashmë termi dhe koncepti janë zbratur tërësisht nga kumti i mëparshëm (debati mbi traditën dhe novatorizmin i vitit 1961), ose më saktë, termi dhe koncepti i rifarkëtuar do të mvishen me një kuptim thuajse të kundërt me atë më të hershmin.⁸ Nëse vetëm para një dekade novatorizmi në gjirin e realizmit socialist vinte si një kundërvënie ndaj traditës të ngurtësuar të fillimeve të realizmit-socialist, traditë e cila për mungesë të cilësisë artistike dhe atrofizimit po e humbiste potencialin e letërsisë dhe arteve si vektorë të propagandës, tashmë, i njëjti term shenjon rikthimin ngulmues të tradita, të karakteri popullor e kombëtar. Nëse në vitin 1961 novatorizmi propozonte një model të ri, përtej letërsisë shqipe, siç ishte ai i periudhës post-staliniste në BRSS, nëse propozonte qoftë edhe nën zë një përparësi të formës mbi përmbajtjen, duke filluar nga viti 1973 novatorizmi do të mbetet pa një model të sprovuar letrar, duke u bërë ai vetë një model i ndërtuar metodologjikisht, në të cilin përmbajtja apo brendia socialiste do të shenjojë novatorizmin e vërtetë.

Vetë koncepti i "traditës", më se "klasik" në vitin 1961, është zbratur nga tradicionalja kombëtare për t'u injektuar me nocione të reja si "karakter i popullor dhe socialist", "partishmëria komuniste" etj., të cilat shenjojnë me traditë vetë traditën e realizmit-socialist. Në thelb, novatorizmi i ri është një pohim i hapur i besnikërisë ndaj partisë dhe vijës së saj ideologjike për artet dhe letërsinë. Pjesë nga raporti kryesor i Plenumit IV botuar fill mbas mbylljes së punimeve të tij në faqen e parë të "Dritës", më 1 korrik, theksojnë që në titull se "Partishmëria komuniste

4 Velça, Kudret. "Një apogjet i borgjezisë, teatri absurd i Beketit", *Drita*, nr.12. 25 mars, 1973, f.14-15

5 Uçi, Alfred. "Modernizmi – shprehje e degjenerimit të kulturës artistike", *Drita*, 3 qershor, 1973, f.14-16

6 Varfi, Andrea. "Hermetizimi – fryt pa jetë i shoqërisë kapitaliste në kalbëzim", *Drita*, 30 shtator, f.14-15

7 Xhaxhiu, Myzafer. "Rrymat dekadente në letërsi, hallka të një zinxhiri", *Drita*, 21 tetor, 1973, f.14-15

8 Për më tepër shih *casus-in* për novatorizmin në vitin 1961.

[është] parim i madh i letërsisë dhe arteve tona", duke shtjelluar më tej premiset e novatorizmit të ri:

"Çështja e traditës dhe novatorizmit, është shtruar disa herë nga Partia dhe shoku Enver; është tërhequr vëmendja për një interpretim të drejtë dialektik të këtyre dy aspekteve dhe për ta kuptuar novatorizmin, në radhë të parë, në përmbajtje. Edhe në këtë plenum u shtrua përsëri ky problem dhe u tha me të drejtë se tradita duhet marrë në kompleksin e vet, tradita e vjetër demokratike e përparimtare dhe tradita e re e realizmit socialist. Janë vënë re shfaqje të nënfvleftësimit të traditës, të ndarjes mekanike e artificiale të krijimtarisë letrare artistike sipas dekadave, janë dhënë mendime se gjoja letërsia dhe arti i vërtetë fillon në vitet '60 e të tjera teorizime të huaja e dritëshkurtra, të cilat duhen flakur si të papajftueshme me vijën e partisë. Tradita jonë e re e realizmit socialist, veprat e sotme të shëndosha që krijojnë besnikërisht shkrimtarë dhe artistë më me përvojë e më të rinj janë një mbështetje e madhe e jona në luftën për t'iu kundërvënë aktivisht mendimeve të huaja çoroditëse, shfaqjeve liberale apo konservatore."⁹

Parashtresave në trajtë direktive të faqes së parë do t'u përgjigjet me besnikëri edhe artikulli teorizues i Koço Bihikut, titulluar "Disa çështje të traditës dhe të novatorizmit në letërsinë tonë", në të cilin ripohohen të njëjtat teza, vërejtje, qortime e nocione, por me një gjuhë kritike edhe më të egër e kërcënuese:

"Të pohosh se në art novatorizmi lind pa marrë e shfrytëzuar arritjet më të mira të përparshme, do të thotë të pranosh se zhvillimi mund të vijë edhe nga hiçi, gjë që është absurde. Kur artisti këput çdo lidhje me traditën, siç bëjnë modernistët, atëherë përveç eksperimentimit të zbrazët ose veprave pa qëllim dhe pa kuptim, asnjëherë s'fitohet. Pak a shumë një gjë e tillë u ndodh disa poetëve të rinj, të cilët, siç mëson përvoja e shkrimtarëve të çdo epoke, do të mbështeteshin diku në hapat e para të rrugës së tyre krijuese, do të mbështeteshin në disa tradita, por duke mos dashur që ta gjenin këtë mbështetje në traditën e pasur të poezisë sonë, i hodhën sytë gjetkë, në tradita të tjera, të papranueshme për artin tonë, çka kuptohet, i çoi në rrugën e imitimit të modeleve letrare të artit dekadent formalist."¹⁰

Më tej artikulli sjell edhe përkufizimin e qartë të novatorizmit të ri dhe sidomos përcaktimin e kriterëve të tij: "Në kuptimin dhe zgjidhjen e drejtë të problemit të së resë dhe të së vjetrës në art, rëndësi të madhe ka çështja e kriterëve të novatorizmit. Novatorizëm kemi atëherë kur shkrimtarët e zgjerojnë sferën e pasqyrimin të jetës në letërsi, duke pasqyruar në veprat e tyre konflikte dhe procese të reja të realitetit, duke ndriçuar në mënyrë sa më të plotë jetën shpirtërore të shoqërisë sonë, dhe, kur gjatë zgjidhjes së kësaj detyre, ata përpunojnë forma dhe mjete të reja të pasqyrimin dhe të shprehjes artistike. Megjithatë, faktet tregojnë se novatorizmi para së gjithash

9 "Partishmëria komuniste, parim i madh i letërsisë dhe arteve tona", *Drita*, nr.26, 1 korrik, 1973, fq.1

10 "Disa çështje të traditës dhe të novatorizmit në letërsinë tonë", po aty, f.3

duhet parë në brendinë e tij [...]”¹¹. Tashmë, ta formuloje novatorizmin nga premisa të formës e të mjeteve stilistike, do të përbënte pa kurrëfarë mëdyshje një gabim dhe një dëm ndaj letërsisë së realizmit socialist.

Gjatë vitit 1973, në faqet e gazetës "Drita" nuk do të rreshtin artikujt kritikë e teorizues që kanë marrë përsipër të amplifikojnë rikonceptimin e novatorizmit, i cili mbetet në thelb një nga alibitë më të përdorshme për të intimiduar autorë, vepra e të cilëve bart shenja të një kërkimi formal e stilistikor më të shprehur, si dhe për të ngritur një kanon të ri, shprehje besnike të direktivave e udhëzimeve të vijueshme. Përmendim këtu një varg artikujsh të tillë si: "Vazhdimësia e zhvillimit të letërsisë dhe kalimet e reja cilësore"¹², "Brendia socialiste, tipari dallues e më esencial i letërsisë e i arteve tona"¹³, "Karakterit spekulativ i të ashtuquajturave 'Kërkime novatore'"¹⁴, "Patologji e novatorizmit"¹⁵, "Rreth përmbajtjes dhe përdorimit të drejtë të figurave letrare"¹⁶ etj.

Diskutimi nëse metafora kishte apo jo një karakter klasor në një nga artikujt e Razi Brahimit, shenjon qartë absurdin në të cilin u gjend jeta artistike e kulturore gjatë kësaj dekade.

Krijimi i një kanoni të ri letrar shqiptar të realizmit-socialist, të qëruar nga veprat e kontaminuara prej "shfaqjeve liberale" shenjon një zbrazje të "bibliotekës së realizmit-socialist" të viteve të fundit nga tituj dhe autorë të njohur, për t'u mbushur me vepra dhe emra të rinj, disa prej të cilëve thuajse anonimë, si dhe tematika të reja (novatore socialiste). Kriteri përzgjedhës i këtij kanoni të ri është besnikëria ndaj dogmës së re të sapokonceptualizuar të realizmit-socialist *sui generis*. Faqet e gazetës pushtohen nga krijime me tematikë thellësisht të orientuar dhe të detyruar nga kanoni tematik, si për shembull, cikli i poezive kushtuar hekurudhës Elbasan-Prrenjas, skicë-reportazhet "Frymëzime nga Fushë-Miloti" etj. Në shumë raste, poetë të njohur e të kritikuar tashmë për lirikën e tyre intime u drejtohen temave pllakat të diktuar nga kanoni i ri, si për shembull, poezitë "Punëtorët e ndërtimit", "V.F.L.P." të Xhevahir Spahiut. Kjo sindromë do të marrë trajta freudiane në poezinë "Partia" të poetit Ndoc Papeleka:

*Çami damarët
E gjakun shikojua
Gjaku im si yti.*

11 Idem

12 Brahimi, Razi. "Vazhdimësia e zhvillimit të letërsisë dhe kalimet e reja cilësore", *Drita*, 10 qershor, 1973

13 "Brendia socialiste, tipari dallues e më esencial i letërsisë e i arteve tona", po aty, 15 korrik,

14 Kongoli, Fatos. "Karakterit spekulativ i të ashtuquajturave 'Kërkime novatore'", po aty

15 Xoxa, Jakov. "Patologji e novatorizmit", po aty, 12 gusht

16 Malo, Foto. "Rreth përmbajtjes dhe përdorimit të drejtë të figurave letrare", po aty, 2 dhjetor

*Çami damarët
Gjaku im
Do të vijë në damarët e tu
Si avulli i kthyer në shi
Te deti.*

*Çami damarët
Prej tyre do të gurrojë dashuri
Dhe këngë do të pikojnë
Për ty!*

Këtu do të ndikojë edhe qarkullimi "vullnetar" i shkrimtarëve dhe artistëve në gjirin e klasës punëtore dhe popullit punonjës.¹⁷ Në letrën e hapur drejtuar shokut Enver Hoxha, botuar në faqen e parë të gazetës "Drita", më datë 15 prill, me titullin "Me besim, optimizëm e frymëzim revolucionar ne do të krijojmë vepra të tjera të bukura, të denja për Partinë, për popullin, për komunizimin" janë shpallur programi editorial dhe kriteret tematiko-ideologjike të kanonit të ri në përmbushje të udhëzimeve të Partisë.

---

¹⁷ "Letër që shkrimtarët dhe artistët e qytetit të Tiranës ia drejtajnë shokut Enver Hoxha", *Drita*, 15 prill, 1973, f.1

5.4 Vitet 1976-1980

Viti 1976

Agjenda politike e ditës, e pasqyruar si gjithmonë edhe në faqet e gazetës Drita, përkon këtë vit me formalizimin dhe vënin nën kontroll edhe ligjërisht të letërsisë dhe arteve, duke propozuar në projektkushtetutën e re (e cila do të miratohet në fund të dhjetorit 1976) nene specifike mbi rregullimin përmbajtësor dhe formal të tyre. Në numri 4 të gazetës,¹ ndërsa botohet projektkushtetuta e re, spikat neni 35, në të cilin gjendet ky formulim: *letërsia dhe arti u përmbahen idealeve të socializmit e të komunizmit dhe përshkohen nga fryma kombëtare dhe popullore*. E njëjta frymë përcillet edhe nga fjalime të shumta partiake, të botuara si kryeartikuj dhe editoriale, të cilat fokusohen edhe më shumë në kërkesën për thellimin e luftës së klasave dhe të revolucionarizimit të letërsisë. Në fjalimin e nëntorit të Enver Hoxhës dalin qartë në pah detyrat dhe detyrimet e letërsisë dhe artit socialist: *Pasqyrimi më i mirë i disa temave të mëdha ... si ajo e rolit hegjezon të klasës punëtore në shoqëri... e shndërrimeve të fshatit tonë socialist, e forcës revolucionarizuese të komunistëve, trajtimi i temave kardinale dhe i momenteve kyçe të historisë së popullit tonë dhe sidomos të Luftës Nacionalçlirimtare e të revolucionit socialist, janë kërkesë e domosdoshme për t'i bërë letërsinë e artet tona edhe më revolucionare*.²

Kjo kërkesë për t'i bërë edhe më revolucionare letërsinë dhe artin përkon edhe me vitin jubilar të 35-vjetorit të themelimit të Partisë. Faqet e gazetës Drita bëhen tribunë e frymës politike e jubilarë.

Prodhimi kinematografik shqiptar, teksa konsolidohet me prodhime të Kinostudios "Shqipëria e re", ushqehet kryesisht nga veprat letrare. Tetë artikuj që përqendrohen në Festivalin e parë të kinematografisë shqiptare³ e vënë në dukje edhe këtë prirej.

Viti 1977

Në pjesën më të madhe të artikujve teoriko-programatikë të gazetës "Drita" vijohet me orientimin dhe formatimin e realizmit socialist *sui generis*, përmes

1 Drita, 5 janar 1976, nr.4

2 Hoxha, Enver. "Partia ka treguar kujdes të vazhdueshëm për lulëzimin e kulturës, letërsisë dhe arteve tona", Drita, 7 nëntor 1976

3 Drita, nr.6, 18 prill 1976

një pakete udhëzuese e urdhëruese mbi mënyrën e "të bërit" letërsi. Një pikëtë e rëndësishme në këtë stad është edhe Plenimi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve, punimet e të cilit paraqiten në numrin 12 të gazetës.⁴ Në aspektin e kërkesave për rritje të cilësisë së letërsisë tanimë kërkohet forcimi i realizmit në prozë.⁵ Artikujt kritikë këtë vit theksojnë forcën e njeriut komunist⁶ dhe luftën e klasave⁷, forcimin e revolucionarizmit dhe kujdesin që duhet të ketë arti nga rreziqet që vijnë prej revizionizmit.⁸

Duke ruajtur të njëjtin fokus të marrëdhënies së ngushtë të letërsisë shqipe me prodhimin kinematografik shqiptar, po këtë vit, në numrin 16-të shenjohe krentimi i 30-vjetorit të kinematografisë, këtij arti të ri por gjithnjë "premtues" për propagandën e masave.

Viti 1978

Ky është një vit që karakterizohet nga më pak artikuj teoriko-propagandistikë, edhe pse ata me natyrë revolucionarizuese nuk mungojnë. Artikujt kritikë marrin kryesisht në shqyrtim vepra konkrete, lidhur me prozën e poezinë. Prirja politike për izolim dhe përqendrim vetëm në hapësirën kulturore shtetërore të mbikontrolluar shqiptare vërehet qartë në shumicën dërrmuese të tyre, në kontrast të dukshëm me artikujt mbi letërsinë "dekadente e moderniste" botërore të viteve 1973-1975, ku demaskimi i liberalizimit kërkonte një artikulum të fortë e të dendur. Gjatë vitit 1978, në gazetën Drita, nga 66 artikuj kritikë të marrë në shqyrtim, 65 syresh kanë në fokus vepra të letërsisë shqipe.

Viti 1979

Artikujt e këtij viti i kushtohen prozës dhe çështjeve teorike mbi zhvillimin e letërsisë si dhe rolin që duhet të vijoje të luajë kritika, së cilës i kërkohet sërish e me këmbëngulje të gjurmëve e të vërë në pah praninë ose jo të luftës së klasave në çdo vepër letrare. Një tregues i pakundërshtueshëm i nënshtrimit tërësor të shkrimit dhe mendimit kritik ndaj direktivave, udhëzimeve dhe urdhërësive partiake është

4 *Drita*, nr.12, 20 mars 1977

5 Kodra, Klara. "Forcimi i realizmit në prozën tonë". *Drita*, 1977, 16 janar, f.3,13

6 Lezha, Neki.; Kuçuku, Bashkim. "Forca revolucionarizuese e komunistit në jetë dhe në letërsi. (Përpara Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë). *Drita*, 1977, 27 shkurt, f.1, 3; Cerga, Agim. "Rreth figurës së komunistit në krijimtarinë letrare". *Drita*, 1977, 27 mars, f.3.

7 "Të pasqyrojmë më gjerë luftën e klasave. (Në prag të Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë) /Bisedë në redaksi/, *Drita*, 1977, 6 mars. f. 3-4; Shaplo, Dalan. "Lufta e klasave dhe forcimi i karakterit kombëtar të artit tonë" *Drita*, 1977, 24 korrik, f.1,14; Fico, Agron. "Disa aspekte të luftës së klasave në prozën e shkurtër popullore" (Traditat tona) /Anekdodat popullore/, *Drita*, 1977, 18 dhjetor, f.12

8 Kadare, Ismail. "Zhvillimi i letërsisë sonë në luftë me presionin borgjez e revizionist." *Drita*, 1977, 27 mars, f.13-14; H. Sinani. "Mjerimi i poezisë", *Drita*, 1977, 25 dhjetor, f.16

detyrimi por edhe rendja e vulnetshme e kritikës mbas një sistemi të dendur citimesh nga veprat e udhëheqësve partiakë ose të atyre të dogmës markiste-leniniste. Citimi i mëposhtëm e shfaq më së miri këtë prirje: "Lufta e klasave është prekur dukshëm në veprën e shokut Enver Hoxha, ku tregohet se vend të veçantë zë partia jonë dhe shoku Enver, në çështjen e luftës së klasave në frontin ideologjik si një nga drejtimet kryesore....", apo "Partia na ka dhënë analiza, përgjithësim, direktiva dhe mësim të çmuara për letërsinë dhe artin. (...) Shkrimtarët, sipas Enver Hoxhës, kanë dhënë mjaft kontribute duke shkruar vepra të bazuara nga marksizmi-leninist, pra janë besnikë dhe kanë krijuar vepra me një brendi të shëndoshë.(...) Arti me përmbajtje socialiste dhe revolucionare, të cilat pëlqehen nga masa".⁹ Nga ana tjetër, kjo kritikë pretendon rritje të nivelit artistik.¹⁰

Ekranizimi kinematografik i veprave letrare të letërsisë shqipe të realizimit socialist vijon të theksohet si një mjet edhe më efikas se vetë letërsia në funksion të propagandimit. Shumë prej artikujve të kësaj periudhe e theksojnë fuqishëm këtë marrëdhënie funksionale e preferenciale të letërsisë me kinematografinë. Edhe instrumentari i analizës kritike të kinematografisë gjurmon të njëjtat elemente të medtodës së realizmit socialist si karakteri kombëtar, karakteri heroik, heroi pozitiv, njeriu i ri socialist etj.¹¹

Viti 1980

Ky vit shënon 35-vjetorin e krijimit të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe të Artistëve të Shqipërisë, jubile që do të shoqërohet në muajin tetor nga zhvillimi i punimeve të Plenumit të Lidhjes. Shumë artikuj kritikë do t'u kushtojnë vëmendje filmave

9 Mitrojorgji, Pipi. "Lufta e klasave dhe krijimtaria artistike", *Drita*, f.1-3, nr.3

10 "Të ngremë më lart nivelin ideartistik të botimeve", *Drita*, f.2, nr.5, 4 shkurt

11 "E vërteta heroike e luftës në kuadrot e një filmi, 'Vajzat me kordele të kuqe'", 18 mars; "Konsolidimi dhe thellimi i karakterit kombëtar në filmin tonë artistik, *Drita*, 29 prill; Filmi 'Vajzat tekstiliste', *Drita*, 20 maj, Filmi "Mysafiri; Filmi "Koncert i vitit 1936". Gjeneral Gramofoni (Për një portret gjithnjë të freskët në kinematografitë tonë); Ilir Keko, Filmi artistik "Ballë për ballë"; Filmi artistik 'Radiostacioni', skenar i Ismail Kadare.

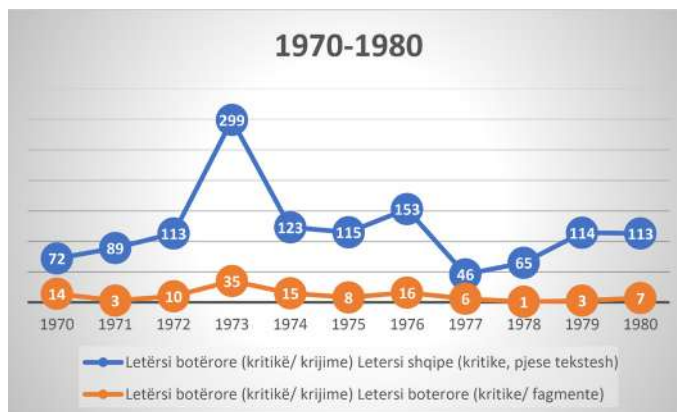
të Kinostudios "Shqipëria e re", si për shembull: "Radiostacioni", "Përballimi", "Besniku i partisë", "Mësonjëtorja", "Këshilltarët", "Yjet e netëve", "Liri a vdekje", "Yje mbi Drin", "Ne vinim nga lufta", "Lulëkuqet mbi mure", "Gjeneral Gramofoni", "Në pyjet me borë ka jetë" etj. Përmbajtja e këtyre filmave përkon saktësisht me topikat e kërkuara e të imponuara me synim të qartë propagandistik.

Tani e tutje edukimi i masave me propagandën e realizmit socialist kryhet suksesshëm edhe nga kinemaja, e cila për nga potenciali i saj funksional ka nisur të marrë përparësi ndaj letërsisë. Praktikata e punës me filmin shtrihen edhe në ambientin e pjesëmarrjeve kompetitive jashtë vendit, si p.sh. në Festivalin e 10-të Ndërkombëtar të filmit në Salerno. Por, referencat e kritikës teorike mbeten të pandryshueshme.¹²

Në përfundim të këtij 10-vjeçari, pamja e artikujve kritikë të shqyrtuar zërthehet sipas grafikut më poshtë (nr.18):

Diagramë 18 - Artikuj kritikë mbi letërsinë shqipe dhe botërore, 1970-1980

¹² Xhaka, Qemal. "Frederik Engelsi mbi thelbin ideologjik klasor të letërsisë e arteve", *Drita*, f.12, nr.47

Ndërsa prirja e shkrimeve kritike, në total, ka këtë zhvillim:

Diagramë 19 – Prirja e shkrimeve kritike, 1971-1980

5.5 Vitet 1981-1990

Viti 1981

Artikujt kritikë të botuar gjatë këtij viti shfaqin prirjen e përhershme të parafabrikimit të formave dhe toposeve letrare. Duke i dhënë përparësi funksionit “edukues” të letërsisë, kritika do t’i mëshojë kalitjes së zhanreve më moderne por edhe më të receptueshme dhe me potencial më të madh ndikimi masiv¹ siç është proza dhe llojet e saj: romani, novela, tregimi.

Në këtë linjë, edhe Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve këtë vit diskuton për arritjet e romanit dhe mbi rrugët se si të përmirësohet cilësia e tij.² Nga afro 109 artikuj kritikë që i përkasin vitit 1981, 101 janë për letërsinë shqipe, nga të cilët 18 i kushtohen poezisë, 1 dramës dhe 82 prozës dhe çështjeve teorike e ideologjike që lidhen me vetë letërsinë. Nga ana tjetër, letërsia botërore preket në 4 artikuj kushtuar poezisë e po aq kushtuar prozës.

Përsa i takon poezisë, kritika i mëshon thellimit të realizmit në poezi, duke e zhveshur kështu poezinë nga misteri i saj³, por paradoksisht duke e parë këtë direktivë si mundësi për të rritur cilësinë poetike. Duke mos e tradhëtuar në asnjë rast konceptin e letërsisë si pasqyrim të realitetit dhe idenë marksiste të progresit të pandalshëm të realitetit socialist, kritika vë në krahasim me ritëm të njëjtë përmirësimin e “cilësisë së jetës” me “cilësinë e procesit krijues”.⁴

Viti 1982

Gjatë vitit 1982 kryefjalë të kritikës për letërsinë janë: *epoka socialiste, diskutimet nëpër degët e Lidhjes në vend dhe cilësia e letërsisë*. Artikulli i parë shkruhet për raportin e arteve me epokën socialiste, i vlerësuar i rëndësishëm në optikën e D. Agolli⁵. Fokusi i kritikës mban përgjatë muajve pasqyrimin e zhvillimeve të mbledhjeve e

---

1 H. Zenel. “Letërsia dhe artet- Armë të Partisë për edukimin e njeriut të ri”, *Drita*, 25 tetor, f.3

2 “Arritjet e romanit tonë, detyrat për ngritjen e cilësisë ideoartistike”, 27 nëntor f.4,15.; D. Agolli “Romani në arritjet dhe kërkimet e tij të vazhdueshme”, 27 nëntor f.4, 15

3 Londo, Bardhyl. “Thellim i frymës realiste në poezi”, *Drita* 13 janar, f.3

4 Abazi, Zh. “Zhvillimet cilësore të jetës dhe procesi krijues”, *Drita*, 8 shkurt, f.3

5 Agolli, Dritëro. “Epoka socialiste dhe artet”, *Drita*, 1982, 31 janar, f.1,3; Brahimi, Razi. “Realiteti bashkëkohor dhe brendia socialiste” (Në letërsi dhe art), *Drita*, 1982, 14 shkurt, f.1,13; Kadare, Ismail. “Kompletimi i tablosë së epokës socialiste-detyrë e letërsisë dhe e arteve tona” (Diskutim në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve, *Drita*, 1982, 18 prill, f.5-6

analizave vjetore të degëve të Lidhjes mbi diskutimet rreth cilësisë së letërsisë.⁶ Nga ana tjetër, ngjarja më e rëndësishme e këtij viti, me ndikim të drejtpërdrejt në procesin krijues e vlerësues letrar është Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë.⁷ Si në raportin e mbajtur nga Dritëro Agolli, ashtu dhe në diskutimet e të pranishmëve, nga të cilët veçojmë atë të Dalan Shapllon, ndërkohë që theksohet nevoja imperative për trajtim më të thellë të temave të aktualitetit socialist, me në krye heroin punëtor, si dhe nevoja për t'iu shmangur subjektivitetit të kritikës, e gjykuar kjo e fundit si e ndikuar prej famës dhe suksesit të shkrimtarëve të njohur, thelbi i tyre mbetet një sulm i porositur ndaj novelës "Nëpunësi i pallatit të ëndrrave" të Ismail Kadaresë. Në leximin alegorik që nxit kjo vepër, ka spikatur potenciali i saj i rrezikshëm për të parë sistemin nën dritën e një tiranie. Agolli pyet: "termat, "ndikime të huaja", "depërtim", "izolim", "kritere bazë", të cilat i ironizon autori, cilës kohë e cilit vend, cilit shtet e cilit sistem shoqëror i takojnë? Kjo është tepër e errët dhe problemi ndërlikohet"⁸. Për D. Shapllon, "trajtimi i simboleve e alegorive kërkon masën e vet dhe duhet bërë kur është i novojshtëm për një përgjithësim dhe për të trajtuar problemin në përmasa filozofike [...]. Kur alegoria është e errët dalin probleme të ndërlikuara si te kjo novelë, ku bëhet fjalë për një institucion imagjinar të vëzhgimit të ndërgjegjes popullore dhe për një gjendje shpirtërore të shtypur e të gjymtuar të njeriut pa e vendosur në kohë, me pozicion të turbullut të autorit, që shpie në kuptime të gabuara, sepse nuk del qartë kujt i drejtohet dhe çfarë mbron"⁹.

Kritika në përgjithësi, e cila ze vendin kryesor në faqet e gazetës Drita gjatë këtij viti, krahasuar me produktin letrar, udhëzohet dhe trumpeton se lufta, arritjet e jetës socialiste, temat e mëdha të aktualitetit¹⁰ duhet të jenë tema frymëzimi për letërsinë shqipe. Letërsia duhet të ndjekë jetën socialiste. Edhe vetë shkrimtarët

6 "Cilësia e krijimtarisë kërkon edhe më shumë kulturë". (Në degët e Lidhjes) /Nga mbledhjet për analizat vjetore të degëve të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve në rrethe, *Drita*, 1982, 14 shkurt, f. 2,4; "Përfunduan analizat vjetore". (Në degët e Lidhjes), *Drita*, 1982, 21 shkurt, f. 2, 13.; Ramiz Alia. "Rritja e cilësisë - detyrë themelore e letërsisë dhe e arteve." (Fjala e shokut Ramiz Alia, anëtar i Byrosë Politike dhe sekretar i Komitetit Qendror të PPSH mbajtur në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë), *Zëri i popullit, Bashkimi, Drita*, 1982, 21 mars; Dritëro Agolli. "Letërsia dhe artet tona drejt një hopi të ri cilësor". (Nga referati i shokut Dritëro Agolli, mbajtur në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë, *Drita*, 1982, 21 mars, f.1, 6-12; "Cilësia në krijimtari kërkon shije të shëndosha dhe kulturë të gjerë." (Bisedë në redaksi, që zhvilloi redaktori ynë Bashkim Kuçuku me kritikët: Dalan Shapllon e Foto Malo dhe shkrimtarët Ruzhdi Pulaha e Vath Koreshi), *Drita*, 1982, 24 tetor, f.3,14; "Cilësia në qendër të vëmendjes. (Përpara analizave të punës vjetore) (Mbi veprimtarinë e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve dhe e degëve të saj në të gjitha rrethet e vendit), *Drita*, 1982, 26 dhjetor, f.1,13

7 "Në Plenumin e Lidhjes. Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve e Artistëve të Shqipërisë", *Drita*, 1982, 21 mars, f.1, 13,14.

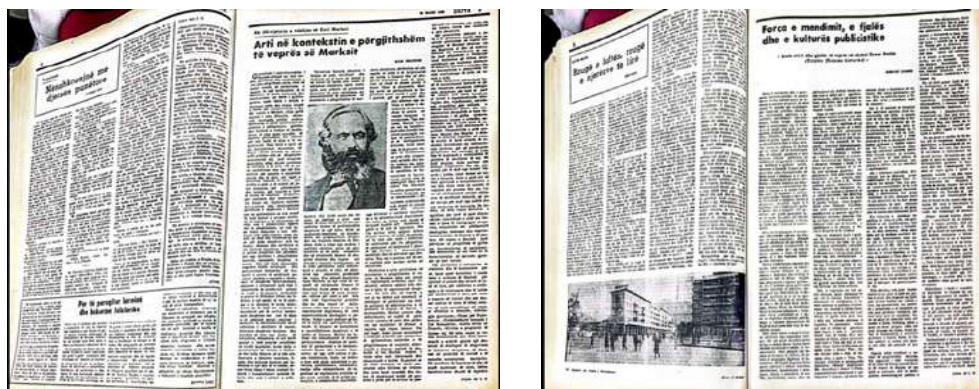
8 Nga referati i shokut Dritëro Agolli, mbajtur në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë, *Drita*, 1982, 21 mars, f.10; "Cilësia në krijimtari kërkon shije të shëndosha dhe kulturë të gjerë."

9 Dalan Shapllon, "Për një raport më dialektik midis frymës socialiste dhe originalitetit kombëtar", 28 mars, 1982, f. 3.

10 K. Buza. "Temat e mëdha të aktualitetit socialist në qendër të krijimtarisë", 14 qershor f.1,4; apo A. Cerga. "Nga pasuria jetësore te ajo artistike", 12 dhjetor, f.3

nuk humbasin rast për ta përforcuar idenë se vetë letërsia dhe artet e tjera e kanë për detyrë kompletimin e kësaj tabloje socialiste.¹¹ Edhe lexuesit janë bërë tashmë pjesë aktive e sistemit kritik, në përmbushje të direktivave edhe të Kongresit të 8-të të PPSH-së edhe të Plenumit të Lidhjes. Faqet e gazetës mbushën me mendime e opinione nga ushtarakë, mësues, punëtorë, kooperativistë etj. Nga 86 artikuj të marrë në shqyrtim, 85 janë për letërsinë shqipe. Nga këta, 17 për poezinë shqipe, 67 për prozën dhe çështjet teorike të letërsisë dhe vetëm 1 për dramën. Bie në sy prirja për të nxitur “talentet e reja” si me botimin në faqet e gazetës ashtu dhe në kornikat mbi rrethet letrare kudo nëpër Shqipëri.

Viti 1983

Pozicionin dominant të kritikës ndaj prodhimit letrar e tregon qartë edhe numri i lartë i artikujve kritikë. Nga ky vit kemi përzgjedhur 197 artikuj të tillë. Direktiva për të forcuar gjinitë e prozës por edhe konsolidimi i një grupi prozatorësh shpjen në një dominancë të kritikës së prozës shqipe. Rreth 130 artikuj i kushtohen asaj, përfshirë edhe një numër artikujsh të teorisë së prozës së realizmit socialist. Ndërsa poezisë shqipe i kushtohen 36 artikuj, dramës shqipe 13. Vetëm 17 artikuj i kushtohen letërsisë botërore duke shenjuar prirjen e shfaqur mbas vitit 1975 të izolimit tërësor dhe autoreferencialitetit të letërsisë së realizimit socialist shqiptar *sui generis*. Në këtë rrugëtim të kritikës shqiptare, e vetmja mbështetje teorike ka mbetur literatura ideologjike marksiste¹² e partiake.

11 I. Kadare. “Kompletimi i tablosë së epokës socialiste- detyrë e letërsisë dhe arteve tona”, *Drita*, 18 prill f.5,6.

12 T. Çaushi. “Karakterit popullor i artit në konceptimin e Marksit”, *Drita*, 06.02.1983, f. 5; Xh. Abazi, “Aktualiteti i pikëpamjeve të Marksit mbi raportet e letërsisë me jetën”, *Drita*, 13.02.1983, f.5,13; B. Kosova. “Nga studimi i veprës së Marksit, kuptova veprat e mia”, *Drita*, 20.02.1983, f.14; L. Gjoni. “Mësimet e Stalinit për letërsinë dhe artin mbeten gjithnjë aktuale”, *Drita*, 06.03.1983, f.5; R. Brahimi. “Arti në kontekstin e përgjithshëm të veprës së Marksit”, *Drita*, 13.03.1983, f.3,4

Viti 1984

Kritika e këtij viti e analizon letërsinë shqipe në optikën e krijimit të një tradite të re e cila është formësuar prej udhëzimeve të drejta ideologjike.¹³ Në raport me pesë vitet e mëparshme ndjehet një prani më e shtuar e artikujve kushtuar letërsisë botërore, me rreth 28, por mbizotërues janë artikujt kushtuar prozës dhe çështjeve teorike, si në letërsinë shqipe, dhe në atë botërore. Artikujt e tjerë mbulojnë botimet vendase (191). Duke u kujdesur për vijimësinë e një letërsie *sui generis*, vëmendja partiake përqendrohet jo vetëm në produktet letrare *de facto*, por edhe në evidentimin dhe edukimin paraprakisht të talenteve të reja, si edhe në edukimin e vazhdueshëm të shkrimtarëve dhe artistëve, duke propaganduar parimet e thjeshtësisë, modestisë, partishmërisë, revolucionarizmit, militantizmit,¹⁴ komunizmit etj.

13 Uçi, Alfred. "Me formim ideologjik dhe kriter shkencorë", *Drita*, 24 prill, f.13; "Letërsia dhe arti ynë i ri- krijesë e revolucionit dhe e socializmit", f.3,4, 29 prill.

14 "Forcimi i partishmërisë komuniste-bazë për arritje të reja", *Drita*, 4 mars, 1984, f.1,13; "Thellimi i realizmit rrit militantizmin në krijimtari", f.1,3; "Të rritim frymën militante të letërsisë dhe të arteve, të ngremë nivelin cilësor të tyre", Raporti i mbajtur nga shoku Dritëro Agolli, 24 prill, *Drita*, f.1,3; "Letërsia dhe arti ynë i ri- krijesë e revolucionit dhe e socializmit", *Drita*, 29 prill, f.3,4; "Lidhja e vazhdueshme me jetën rrit frymën militante në poezi", *Drita*, 24 qershor, f.1; Razi Brahimi. "I përkasim komunizmit", *Drita*, 28 tetor, f.6; "Optimizmi revolucionar mbizotëron përherë në veprat tona", *Drita*, 23 dhjetor, f.1,2.

Viti 1985

Botimet letrare në faqet e gazetës “Drita”, këtë vit shënojnë këto të dhëna:

Letërsi shqipe				Letërsi botërore		
1985	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama	Poezi	Prozë (tregime, novela)	Drama
	10	55	2	2	2	0

Ndërsa artikujt kritikë më shumë do të lakojnë emrin e udhëheqësit dhe qëndrimet e tij mbi letërsinë, artet dhe metodën e realizmit socialist sesa do të fokusojnë letërsinë dhe studimin e saj në vetvete. Ata mbajnë linjën e metodës së paravendosur për t’u zbatuar në çdo art dhe sidomos në letërsi. Nga ky vit janë marrë në shqyrtim rreth 71 artikuj të rëndësishëm, nga të cilët 10 janë për poezinë dhe 2 për dramën shqipe, 55 lidhen me prozën dhe teorizmet propagandistike rreth letërsisë. Nga letërsia botërore, 2 artikuj janë për poezinë dhe 2 për çështje teorike të prozës. Ky vit karakterizohet edhe nga botimi i 21 artikujve të tjerë kushtuar arteve, ku përfshihet edhe muzika.

Artikujt teorikë, në përgjithësi, forcojnë idenë se në themel të veprës artistike qëndron mendimi proletar marksist-leninist.¹⁵ Artikulli “Mendime të shokut Enver Hoxha mbi letërsinë dhe artet”¹⁶, vjen në vijimësi për të kuptuar rolin e letërsisë sesi

15 Shaplo, Dalan. “Në themel të veprës artistike-mendimi proletar marksist-leninist, duke studiuar vëllimin e 44 të veprave të shokut Enver Hoxha”, *Drita*, nr.21, f.3

16 *Drita*, 14 prill, 1985, nr.15, f.13.

ajo është programuar nga udhëheqja, metoda bazë e së cilës duhet të jetë realizmi i shtjelluar në tematika të lidhura me realitetin, patriotizmin, punëtorinë, me një "novatorizëm" të paracaktuar. Artikuj të tjerë kushtuar mendimit të E. Hoxhës për artin përparimtar botëror¹⁷ si dhe figurash të tjera të dogmës ("Mendimi leninist për artin përherë të ri") zënë vend të rëndësishëm gjatë këtij viti në faqet e gazetës, krahas artikujve propagandistikë që vigjëlojnë mbi "shëndetin e artit tonë",¹⁸ apo mbi mënyrat sesi veprat artistike ndikojnë fuqishëm tek masat¹⁹.

17 "Shoku Enver për letërsinë dhe artin përparimtar botëror", *Drita*, 2 qershor, 1985, nr.22, f.14

18 "Vazhdimësia e shëndetshme e artit tonë socialist", *Drita* nr 20, f. 1, 19 maj apo Adriatik Kallulli, "Mendimi Leninit për artin është përherë i ri", *Drita*, nr 16, 21 prill, f, 14 apo Bashkim Kucuku. " Realizmi socialist në zhvillim të përhershëm", *Drita*, nr.12, 19 maj, f.1

19 *Drita*, 21 korrik, nr.29, f.1

Viti 1986

Në artikujt kritikë të gazetës "Drita" të këtij viti, perceptohet e njëjta frymë lidhur me trajtimin e letërsisë. Diku-diku shfaqet interesi edhe mbi çështjet e përkthimitarisë.¹ Krijimtaria artistike e kaluar në filtrin e Lidhjes së Shkrimtarëve vjen pas një kontrolli të parë që bëhej në degët e Lidhjes nëpër rrethe. Edhe në këto raste, diskutimet monitoroheshin nga delegatët e qendrës. I tërë procesi monitorues pati për detyrë orientimin në tematika, në rritjen e cilësisë së veprave letrare etj. Kjo e rritje e cilësisë është e pandashme nga propagandimi i saj.²

Artet e tjera, në përgjithësi, kanë hapësirë e tyre në numrat e kësaj gazete, me rreth 11 artikuj. Në artikujt e këtij viti merr vemendje edhe ndonjë autor i shquar por i lënë qëllimisht për një kohë të gjatë në heshtje nga regjimi, si Lasgush Poradeci.

1 Omari, Donika. "Mundësi të mëdha zgjedhje e botimi", *Drita*, nr.6, f.6, 9 shkurt; "Ç'doli nga diskutimi mbi përkthimet nga letërsia artistike", *Drita*, nr.12, fq.3, 23 mars
2 Keko, Teodor. "Cilësia e artit është e lidhur me propagandimin e tij", *Drita*, 1986, nr.16, fq.5; Agolli, Dritëro. "Pasqyrimi më i plotë i jetës së shoqërisë në letërsi dhe arte është i lidhur ngushtë me ngritjen e nivelit cilësor të tyre", *Drita*, nr.45, f.5

Viti 1987

Në rreth 112 artikuj kritikë të marrë në shqyrtim këtë vit, 111 janë fokusuar në letërsinë shqipe dhe vetëm 1 në letërsinë botërore. Nga të parët, 27 i kushtohen poezisë, 80 çështjeve teorike dhe prozës dhe 4 flasin për dramaturginë. Kritika pasqyron vendimet e Kongresit të 9-të të Partisë, i cili përcakton drejtimit kryesor të punës vjetore.³ Njëkohësisht në faqet e gazetës zbardhen edhe diskutimet e Lidhjes.⁴ Ka artikuj që flasin mbi dobësitë e prozës, kryesisht të romanit.⁵

Viti 1988

Kritika e këtij viti merret me teorizime dhe recension të veprave të autorëve të traditës dhe bashkëkohësish së letërsisë shqipe. Nga 75 artikuj kritikë, 72 i kushtohen letërsisë shqipe dhe vetëm 3 letërsisë botërore. Nga 72 artikuj, 14 janë për poezinë, 5 për dramën dhe 53 i kushtohen prozës dhe çështjeve teorike të letërsisë. Gazeta

3 *Drita*, 11 janar, f. 14, 1987

4 Agolli, Dritëro. "Raport i shokut Dritëro Agolli. Mbjatur në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, 25 mars, f. 5-11, 1987; "Nga diskutimet në seancat plenare të Plenumit të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, 25 mars, f.12-16, 1987.

5 Dilaveri, Dilaver. "Dobësi në ndërtim dhe motivimet e figurave. Në romanet: 'Përmendorja' i F. Cakajt, 'Rrugë për larg' i V. Koreshit, 'Gjurma e vetëtimës' i B. Muços dhe 'Rrethi i kujtesës' i D. Çulit", *Drita*, 7 qershor, f.5, 1987; Jakllari, Adem. "Mangësitë artistike të personazheve flasin për dobësi të romanit të kohëve të fundit", *Drita*, 24 maj, f.3, 1987; "Romani kërkohet shumë, romane botohen pak. Probleme të cilësia", *Drita*, 1 nëntor, f.1,3, 1987

"Drita" e këtij viti i lë hapësirë diskutimi autorëve të sukseshëm, p.sh. I. Kadaresë, arritjeve të tij në vend, por edhe përkthimeve të veprave jashtë.⁶ Kritika ndalet gjithashtu te krijimtaria e Lasgush Poradecit, Xhusepe Skiro Di Maxhios, Migjenit, si edhe autorëve të tjerë, si: Dhimitër Shuteriqit, Roland Gjozës, Preç Zogaj, Faruk Myrtajt, Vath Koreshit etj.

Viti 1989

Vitet '89 -'90-të janë vitet e fundit të diktaturës, gjatë të cilave nuk ndalet propaganda dhe ideologjia partiake as në kërkesat për krijimtari, as në mënyrën e interpretimit të saj. Kritika, në faqet e kësaj gazete, për vitin 1989 shënon 172 artikuj, 150 prej të cilëve i kushtohen letërsisë shqipe dhe vetëm 22 letërsisë botërore. Nga këta, 27 artikuj trajtojnë poezinë, 111 prozën dhe teorizimet mbi letërsinë dhe 12 dramaturgjinë shqiptare. Nga artikujt që analizojnë letërsinë botërore 5 i kushtohen poezisë, 13 prozës dhe teorizimeve letrare dhe 4 dramaturgjisë. Kritika e vitit 1989 pretendon rritje konkurrence në fushë të arteve,⁷ rritje të cilësisë etj.⁸, si dhe një ri-investim e rivizitim i temës dhe i termit *novatorizëm*.⁹

6 Dado, Floresha. "Krijimi i figurave në *Koncert në fund të dimrit*", *Drita*, 25 dhjetor, f.10-11, 1988; [s.n.], "*Koncert në fund të dimrit*" i Ismail Kadaresë i jepet Çmimi Migjeni", *Drita*, 18 dhjetor, f.11, 1988; [s.n.], "Një tregimtar i madh i Evropës (Proza romaneske e Ismail Kadaresë në RF të Gjermanisë dhe në Austri)", *Drita*, 4 dhjetor, f.14, 1988; Shaplllo, Dalan. "*Koncert në fund të dimrit*, roman i ndeshjeve të mëdha", *Drita*, 6 nëntor f.6-7, 1988

7 "Me kërkesa të larta e frymë gare", *Drita*, 22 janar, 1989

8 Blushi, Kiço. "Kritika përballë kërkesës për cilësi", *Drita*, 1989, f.3,4; Kondo, Anastas. "Në dyert e kritikës pritët të trokasë më fort cilësinë!", *Drita*, 1989, f.5-6

9 Kallulli, Adriatik. "Novatorizmi-tipar bazë i letërsisë e artit tonë", *Drita*, 1989, f.1-4

Viti 1990 - prag alegorik i ndryshimit

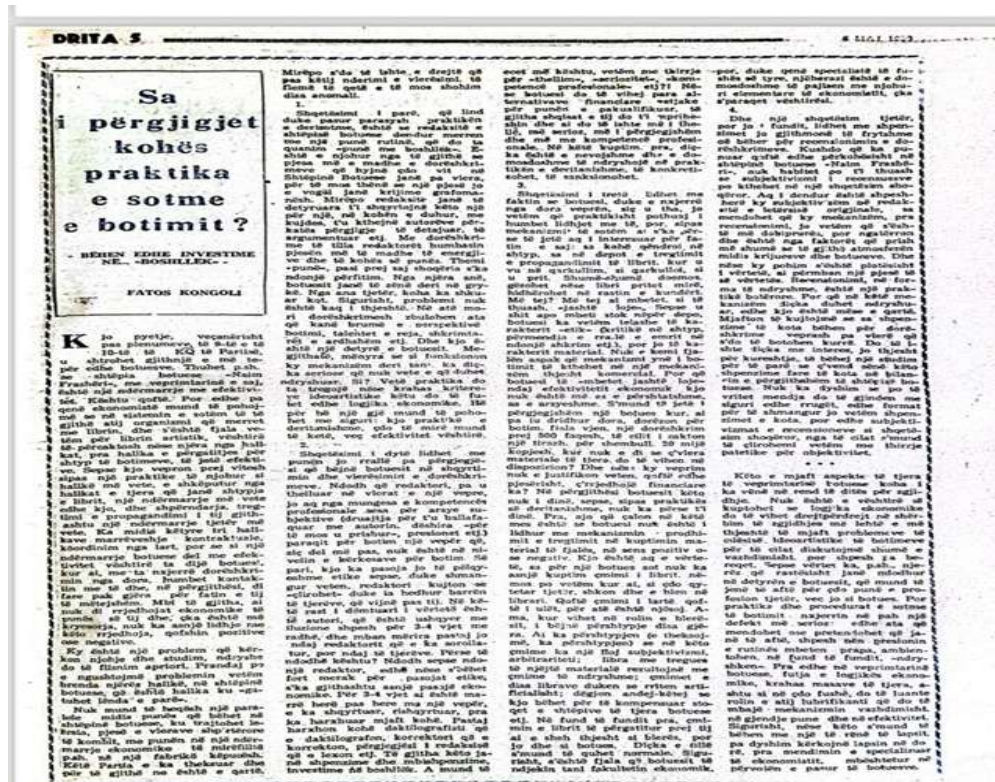
Panorama letrare dhe kritike e gazetës "Drita" përgjatë vitit 1990 është nga më të veçantat në historinë e saj. E gjendur në prag të ndryshimeve të mëdha politike, edhe ajo, sikundërse vetë shoqëria shqiptare, shfaq shenja të përpjekjeve për ndryshim, të lexueshme më shumë si anashkalime ideore e "trafikime" artistike sesa kundërvëniet të hapura e të artikuluara. Në faqet e gazetës nisnin bashkëjetesën "paqësore" dy prirje krejt të dallueshme nga njëra-tjetra: linja e përhershme dhe e pandryshueshme partiake, besnike e rrugëtimit të gjatë të teorizimit dhe sprovimit të metodës të realizmit-socialist shqiptar *sui generis* dhe, në anën tjetër, një varg episodesh letrare e kritike që ndonëse mbeten të lidhura ngushtë me idetë e së majtës në botë, rreken të përcjellin momente emancipimi, shije të reja letrare, autorë e pena kritike të Kosovës, shkrimtarë modernë e bashkëkohorë nga letërsia botërore, etj., duke e vendosur krijimtarinë e realizmit-socialist shqiptar në konkurrencë të heshtur me krijimet e artit të botës së lirë, të cilin ajo nuk kishte rreshtur se denoncuar e qortuar.

Të dyja këto prirje kanë prodhuar rreth 163 artikuj kritikë, nga të cilët 141 i

kushtohen letërsisë shqipe dhe 22 asaj botërore. Proza mbetet objekti dominant në leximin kritik të letërsisë shqipe, me 109 artikuj, ndërsa poezia trajtohet në rreth 28 artikuj e drama vetëm me 4. Edhe kritika për letërsinë botërore përqendrohet më shumë të proza (13 artikuj), por vijon të mbajë në fokus poezinë (9 artikuj).

Në linjën e saj pllakative gazeta vijon të përsërisë vetveten duke përcjellë të njëjtën frymë milituese. Punimet e Plenumit të KQ të Partisë me thirrjet për "Thellimin e revolucionit të jetës së partisë e të vendit - detyrë e përhershme"¹⁰ shkojnë përkrah artikujve gjegjë, me tituj që i replikojnë ato në ligjërim e në frymë. Trumbetohet botimi i vëllimit të fundit të E. Hoxhës dhe shtrihen për diskutim të njëjtat çështje, si më parë, rreth cilësisë në art¹¹, realizmit, të rinjve etj. Risi përbëjnë ndërkaq artikuj kritikë mbi mjeshtërinë e përkthimit letrar dhe laboratorin krijues.

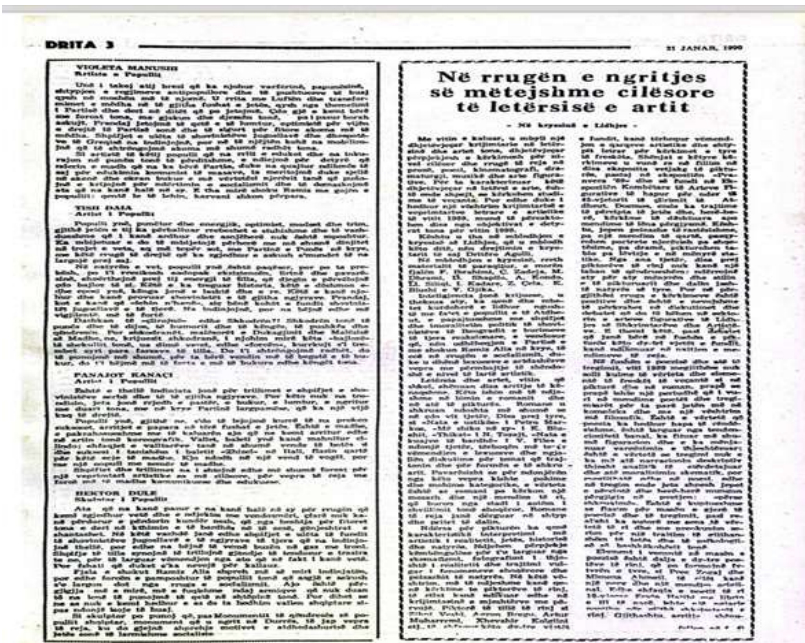
Tashmë kinematografia ka siguruar hapësirën e saj të përhershme. Mbi 20 artikuj kritikë u kushtohen prodhimeve filmike.

10 "Thellimi i revolucionarizimit të jetës së partisë e të vendit-detyrë e përhershme", Drita, 1990, nr.4, 28 janar, f.1
11 "Në rrugën e ngritjes së mëtejshme cilësore të artit- kryesia e Lidhjes", Drita, 1990, nr.3, 21 janar, f.3

Është viti i fundit i regjimit. Ndryshimet janë në prag, ndonëse në teorizimet e veta. Kryesia e Lidhjes shpall se letërsia do të vijojë të njëjtën rrugë. Simbolikisht, artikulli "Në rrugën e ngritjes së mëtejshme cilësore të letërsisë" e shenjon këtë pandryshueshmëri.¹²

Pak muaj më vonë, kur ndryshimet kanë trokitur qartë, Lidhja e Shkrimtarëve ende heziton:

12 Drita, f.3, nr.3, 21 janar

DRITA 16

AKT I TURPSHEM I SHKRIMTARIT ISMAIL KADARE

Siç ka njoftuar shtypi i huaj, Ismail Kadare, i ndodhur me shërbim në Paris qysh prej një muaji, ditën që në Tiranë mbante punimet Konferenca e Ministrave të Jashtëm të vendeve ballkanike, kërkoi strehim politik në Francë dhe me këtë akt të turpshëm ka fyer veçanërisht inteligjencien shqiptare, krijuesit dhe ndërgjegjen kombëtare të popullit, duke e vënë veten në një radhë me ata që nuk e duan Shqipërinë dhe përparimin e saj. Arratisja e tij nuk justifikohet as nga pozitrat sociale, as nga pozitrat letrare: ai me veprën e vet gëzonte autoritet në njerëzit, ishte anëtar i Akademisë së Shkencave, anëtar i Kryesisë së Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë, nënkryetar i Kryesisë së Frontit Demokratik e të tjera; librat e tij botoheshin të gjitha pa asnjë përjashtim dhe fjala e vet në publik dhe në shtyp ishte krejtësisht e lirë.

Me këtë akt, i cili nuk nderon këdo që e kryen, Ismail Kadareja e ndau veten nga shkrimtarët dhe artistët në një kohë kur po kryhen procese të thella në demokratizimin e shoqërisë shqiptare dhe kur Atdheu ka nevojë për fjalën dhe veprën e krijuesve të ndershëm.

**Kryesia e Lidhjes së Shkrimtarëve
dhe Artistëve të Shqipërisë**

Arratisja e shkrimtarit Ismail Kadare, në vjeshtën e 1990-s, merr hapësirën më të vogël të mundshme në faqet e "Dritës", duke shenjuar ndoshta për herë të fundit pamundësinë e shtypit të lirë në një diktaturë në grahamat e fundit. Ikja e tij përshkruhet si tradhëti por nuk cilësohet e tillë, arsyet e këtij akti mbeten të pashpjegueshme, shkrimtari më i suksesshëm e i njohur i vendit kishte vendosur të largohej pikërisht kur në vend "po kryhe(shi)n procese të thella në demokratizimin e shoqërisë shqiptare...". Njoftimi-klishe, përsëritet pa më të voglin ndryshim në të gjitha mediat e vendit.

Ndërkohë, në një varg artikujsh, shkrimesh e fragmentesh letrare gjatë vitit 1990 kish nisur të përvijohet një realitet i ri letrar i "Dritës". Një ndjeshmëri e re, e përqendruar në çështje të krijimit artistik, që e vinte theksin, ndonëse pa bujë, te procesi i krijimit e madje edhe te rëndësia e formës, rrugëtonte nëpër artikuj studiuesish të rinj e penash më të reja¹³. Shkrime kritike të studiuesve të mirënjohur nga Kosova si Rugova, Hamiti¹⁴ e Qosja¹⁵, sjellin koncepte e ligjërime moderne e bashkëkohore, në kontrast të dukshëm me gjuhën e drunjtë të kritikës së realizimit socialist. Artikuj prezantues ose kritikë kushtuar veprës dhe personalitetit të një

13 Vehbiu, Ardian. "Poetika e fjalëkrijimit. Shënime për vendin e neologjisë në poezinë e sotme shqipe", *Drita*, f.5, 7 janar, 1990; Skëndaj, Bujar. "Çështje të mjeshtërisë artistike. Nga mendimi të shprehja figurative." / (Mbi dy novela), *Drita*, f.11, 22 prill, 1990; Vehbiu, Ardian. "Bashkëtingëllim motivesh. Vëllimi me poezi *Udhëtim për në vendin e gjërave që njohim të Rudolf Markut*", *Drita*, f.6, 6 maj, 1990

14 Hamiti, Sabri. "Poezia dhe demokracia", *Drita*, f.6, 18 nëntor, 1990

15 Qosja, Rexhep. "Mendja e pamposhtur" (fjala e akademikut kosovar Rexhep Qosja me rastin e 25-vjetorit të vdekjes së Fan Nolit), *Drita*, f.14, 8 prill, 1990; Qosja, Rexhep. "Naim Frashëri", *Drita*, f.10, 14 tetor, 1990

sërë autorësh të huaj, kryesisht të Amerikës latine, si Neruda, Paz, Borhes e Markez, por edhe autorë të tjerë si Enzensberg, Gunter Grass, Le Klezio, Buxati, Turnie etj., pasurojnë ligjërimin për letërsinë dhe aktin krijues, orientojnë shijen drejt realitetesh të tjera letrare, thyejnë tabu tematike e kulturore.

Një funksion të ngjashëm merr edhe proza dhe poezia shqipe e poetëve dhe shkrimtarëve bashkëkohorë nga Kosova. E re, moderne dhe emancipuese, me vetëdije letrare moderne po aq sa me vetëdije mbi formën si sublimim estetik, e modeluar mbi poetika të kundërta prej realizmit socialist, kjo krijimtari letrare, që ka nisur prej rreth një dekade të zërë vend pothuajse çdo numër të gazetës "Drita", e sprovon lexuesin me një përvojë të re të shkrimit shqip. Në artikuj kritikë prezantues ose pjesë të përzgjedhura letrare, letërsia shqipe e Kosovës nis të bëhet e njohur për publikun e gjerë në Shqipëri përmes emrash si Adem Demaçi, Rrahman Dedaj, Eqrem Basha, Basri Çapriqi etj.

Letërsisë shqipe i kthehen gjithnjë e më shumë përmes artikujsh kritikë vlerësues edhe autorë të lënë në heshtje, si në rastin e Lasgush Poradecit, të pezulluar për periudha ose vepra të ndryshme, si në rastin e Faik Ballancës dhe Petro Markos, për të mbërritur në ditët e fundit të dhjetorit, teksa lëvizja studentore kishte shenjuar me fillimet e veta rënien e sistemit diktatorial, me artikulimin pas shumë dekadash të emrit dhe kontributit të Gjergj Fishtës si "Njëri ndër sovranët e letrave tona".¹⁶

---

16 Buçpapaj, Skënder. "Njëri ndër sovranët e letrave tona" (mbi Gjergj Fishtën), *Drita*, f.14, 30 dhjetor, 1990

6. Tabela të përgjithshme për periudhën 1961-1990

Shoqërizimi i këtyre ngjarjeve me shifrat konkrete të botimeve të artikujve për letërsinë shqipe në lidhje me zhanret dhe vetë individualitetet kritike, ndihmon për të receiptuar pikëpamjen kritike ashtu si ajo e përthyer realisht letërsinë. Sintetizimi i informacionit të skeduar për çdo vit na jep mundësinë të kuptojmë qëndrueshmëritë, dominancat dhe prirjet e perceptimit kritik lidhur me letërsinë dhe artet. Për këtë arsye, të dhënat janë grupuar në dy tabela, që përfshijnë gjithë vitet e aktivitetit të gazetës “Drita”. Ato paraqesin përthyerjen konkrete në shifra mbi kritikën kushtuar botimeve letrare në gjuhën shqipe dhe kritikën kushtuar letërsisë botërore, ardhur në gjuhën shqipe përmes përkthimit. Së dyti, shpërndarja e këtyre artikujve sipas zërave kritikë që përfshijnë zhanret e bën analizën më të detajuar dhe përfundimet më të sakta.

Në këtë punim u jemi referuar artikujve më të rëndësishëm që lidhen drejtpërsëdrejti me aspektin kritik ndaj letërsisë dhe formave të zhvillimit të saj, ndaj politikave ndikuese të pushtetit që bëhen orientim i detyruar për zhvillimin letrar, nga rëndësia e objektit trajtues të artikullit etj. Kësisoj mund të konsiderohet një relativitet në përzgjedhjen e artikujve, pasi kjo është bërë në funksion të lidhjes së tyre me letërsinë, duke patur parasysh format e shkrimeve kritike të kohës. Ndaj është i kuptueshëm një marzh gabimi në numërtimet e tyre sipas viteve.

Tabelë 1

Botimi i artikujve kritikë referuar letërsisë shqipe në raport me artikujt kushtuar përthyerjes së letërsisë botërore në faqet e gazetës “Drita”.

	Shkrime kritike/krijime /fragmente		
	Letërsi shqipe	Letërsi botërore	Total
1961	68	9	77
1962	52	20	72
1963	28	18	46
1964	43	13	56
1965	53	5	58

	Shkrime kritike/krijime /fragmente		
	Letërsi shqipe	Letërsi botërore	Total
1966	78	4	82
1967	46	4	50
1968	21	5	26
1969	59	6	65
1970	72	14	86
1971	89	3	92
1972	113	10	123
1973	299	35	334
1974	123	15	128
1975	115	8	123
1976	153	16	169
1977	46	6	52
1978	65	1	66
1979	114	3	117
1980	113	7	120
1981	101	8	109
1982	85	1	86
1983	180	17	197
1984	191	28	219
1985	67	4	71
1986	60	11	71
1987	111	1	112
1988	72	3	75
1989	150	22	172
1990	141	22	163
	2908	319	3217

Tabela 2

Artikujt kritikë të zgjedhur nga gazeta "Drita" sipas gjinive letrare kryesore.

Vitet 1961-1990

	Kritikë mbi letërsinë shqipe				Kritikë mbi letërsinë botërore			total
	poezi	prozë	dramë		poezi	prozë/teori	dramë	
1961	18	41	9		3	4	2	77
1962	13	33	6		3	13	4	72
1963	7	20	1		2	14	2	46

	Kritikë mbi letërsinë shqipe				Kritikë mbi letërsinë botërore			total
	poezi	prozë	dramë		poezi	prozë/teori	dramë	
1964	19	23	1		3	7	3	56
1965	15	37	1		0	5	0	58
1966	14	63	1		1	3	0	82
1967	19	14	13		0	4	0	50
1968	1	19	1		0	5	0	26
1969	13	38	8		2	4	0	65
1970	11	49	12		1	11	2	86
1971	32	52	5		1	2	0	92
1972	24	77	12		6	4	0	123
1973	142	154	3		14	20	1	334
1974	19	94	10		2	8	5	128
1975	23	84	8		5	3	0	123
1976	29	116	8		2	14	0	169
1977	5	38	3		2	4	0	52
1978	13	46	6		0	1	0	66
1979	22	86	6		0	3	0	117
1980	20	92	1		2	4	1	120
1981	18	82	1		4	4	0	109
1982	17	67	1		0	1	0	86
1983	36	131	13		0	14	3	197
1984	34	150	7		7	16	5	219
1985	10	55	2		2	2	0	71
1986	5	52	3		2	8	1	71
1987	27	80	4		0	1	0	112
1988	14	53	5		0	2	1	75
1989	27	111	12		5	13	4	172
1990	28	109	4		9	13	0	163
	675	2066	167		78	207	34	3217

PJESA 2

Listë artikujsh të shqyrtuar nga gazeta "Drita", 1961-1990

1961

1. **Kuqali, Andon.** "Dy rrugë", *Drita*, nr.1, f.2, 1961
2. **Brahimi, Razi.** "Qyteti i Fundit, Petro Marko", *Drita*, nr.3, f.2, 1961
3. **Buda, Aleks.** "Gjergj Kastrioti në Letërsinë Botërore", *Drita*, nr.3, f.3, 1961
4. **Gurakuqi, Mark.** "Kangë e re për dashurinë e vjetër", *Drita*, nr.4, f.2, 1961
5. **Dhamo, Kristaq.** "Poezi e vërtetë optimiste", *Drita*, nr.4, f.2, 1961
6. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Nje vjeshtë me stuhi", *Drita*, nr.5, f.2, 1961
7. **Siliqi, Drago.** "Një profil i ri në romanin tonë", *Drita*, nr.11, f.4, 1961
8. **Shehu, Agim.** "Fryma e kohës në poezinë tonë", *Drita*, nr.12, f. 2, 1961
9. **Fullani, Dhimitër.** "Poeti patriot Risto Siliqi", *Drita*, nr.18, f.3, 1961
10. **Ndocaj, Filip.** "Në udhët e jetës", *Drita*, nr.19, f.2, 1961
11. **Kadare, Ismail.** "Rabindranath Tagora", *Drita*, nr.19, f.4, 1961
12. **Orlova, Raisa.** "Pa të kaluar e pa të ardhme", *Drita*, nr.19, f.4, 1961
13. **Korespondenti i dritës.** "Shkrimtari kinez U Cjan në Shqipëri", *Drita*, nr.20, f.1, 1961
14. **Dushi, Kin.** "Disa fjalë rreth temës shoqërore në letërsi", *Drita*, nr. 22, f.2, 1961
15. **Gurakuqi, Mark.** "Poezia e rrugës", *Drita*, nr.22, f.2, 1961
16. **Sako, Zihni.** "Përkujtohet poeti i madh Rabindranath Tagora", *Drita*, nr.23, f.4, 1961
17. **Shaplo, Dalan.** "Pasqyrimi i tipareve të kohës", *Drita*, nr.24, f.2, 1961
18. **Jorgaqi, Nasho.** "V.G Bjelinski, mendimtar dhe kritik i madh", *Drita*, nr.24, f.3-4, 1961
19. **Spasse, Sterjo.** "Harriet Biçer Stou", *Drita*, nr.24, f.4, 1961
20. **Siliqi, Drago.** "Në kërkim të së resë", *Drita*, nr.24, f.1, 1961
21. **Korespondenti i dritës.** "Mendime të M.Gorkit mbi letërsinë", *Drita*, nr.25, f.3, 1961
22. **Orlova, Raisa.** "Pa të kaluar e pa të ardhme", *Drita*, nr.25, f.4, 1961 (Vijon nga nr. 19,21,23,24)
23. **Siliqi, Drago.** "Në kërkim të së resë", *Drita*, nr.25, f.2, 1961 (Vijon nga nr.24)
24. **Tabaku, Faure.** "Trimat e Jutbinës", *Drita*, nr.25, f.3, 1961
25. **Siliqi, Drago.** "Në kërkim të së resë", *Drita*, nr.27, f.2, 1961
26. **Kadiu, Arian.** "Dashuria e Mimosës", *Drita*, nr. 27, f.2, 1961
27. **Siliqi, Drago.** "Në kërkim të së resë", *Drita*, nr.27, f.4, 1961

28. **Siliqi, Drago.** "Edhe një sqarim i nevojshëm", *Drita*, nr.29, f.5, 1961
29. **Miklosh, Hajdu.** "Një i panjohur me famë botërore", *Drita*, nr.29, f.6, 1961
30. **Tejera, Nivaria.** "Poezia bashkon poetët dhe revolucionin", *Drita*, nr.30, f.1, 1961
31. **Qafëzezi, Luan.** "Përdorimi i vargjeve të lira duhet parë si një fenomen negativ". *Drita*, nr.30, f.2, 1961
32. **Bala, Vehbi.** "Në të tilla kthesa ka rrezik të biesh n'ekstreme". *Drita*, nr.30, f.2,1961
33. **Abdihoxha, Ali.** "Realizmi socialist lufton për të ardhmen e njerëzimit". *Drita*, nr.30, f.2,1961
34. **Gurakuqi, Mark.** "Ka ardh koha të ndalemi në problemin e kritikës", *Drita*, nr.30, f.2, 1961
35. **Xhaxhiu, Myzafer.** "Uiliam Thekerej", *Drita*, nr.30, f.4, 1961
36. **Sokoli, Ramadan.** "Kanga jonë", *Drita*, nr.31, f.1, 1961
37. **Arap, Fatos.** "Nuk na e ka fajin vargu", *Drita*, nr.31, f.2, 1961
38. **Goitolo, Huan.** "Për një letërsi kombëtare popullore", *Drita*, nr.31, f.4, 1961
39. **Totti, Xhani.** "Zhvillimi interesant dhe kontradiktor i novelës së sotme italiane", *Drita*, nr.27, f.4, 1962
40. **Neruda, Pablo.** "Poetët e sotëm spanjollë", *Drita*, nr.37, f.4, 1961
41. **Qafezezi, Luan.** "Në rrugën e sukseseve të mëtejshme", *Drita*, nr.39, f.3, 1961
42. **Gurakuqi, Mark.** "Disa motive e veçanti të veprës letrare të Migjenit", *Drita*, nr.40, f.1, 1961
43. **Varfi, Andrea.** "Vazhdimi i një bisede", *Drita*, nr.40, f.2, 1961
44. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Migjeni ynë", *Drita*, nr.41, f.1, 1961
45. **Frashëri, Thoma.** "Kështu u shkrua legjenda e misrit", *Drita*, nr.41, f.2, 1961
46. **Marko, Petro.** "Miloshi, shoku ynë", *Drita*, nr.41, f.3, 1961
47. **Kadare, Ismail.** "Pa i mbushur kurrë 28 vjetët dhe pa u plakur kurrë", *Drita*, nr.41, f.3, 1961
48. **Xhuvani, Dhimitër.** "Çfarë gjë të veçantë ka ky i ri?", *Drita*, nr.41, f.3, 1961
49. **Bala, Vehbi.** "Ai skaliti poemën e kohës së vet", *Drita*, nr.41, f.3, 1961
50. **Shaplo, Dalan.** "Duke lexuar një novelë të Migjenit", *Drita*, nr.41, f.4, 1961
51. **Myftiu, Abdurrahim.** "Me lexuesit e huaj të Migjenit", *Drita*, nr.41, f.4, 1961
52. **Kuqali, Andon.** "Zemra e njeriut", *Drita*, nr.42, f.2, 1961
53. **Kallulli, Adriatik.** "Mbresa ime e parë nga Migjeni", *Drita*, nr.42, f.3, 1961
54. **Brahimi, Razi.** "Letrari dëshmor, Gjikë Kuqali", *Drita*, nr.44, f.2, 1961
55. **Gurakuqi, Mark.** "Dromca nga vepra dhe jeta e Ndre Mjedës", *Drita*, nr.47, f.2, 1961
56. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Nje këngë mbi Skënderbeun", *Drita*, nr.47, f.3, 1961
57. **Siliqi, Llazar.** "Zemër e dliër", *Drita*, nr.47, f.3, 1961
58. **Zaloshnja, Moisi.** "Rreth përmbledhjeve të tregimeve të M.Myftiut", *Drita*, nr.49, f.3, 1961
59. **Agolli, Dritëro.** "I linduri nga shtrëngata", *Drita*, nr.52, f.4, 1961
60. **Korespondenti i dritës.** "Një vështrim mbi poezinë e letrarëve të rinj", *Drita*, nr.58, f.2, 1961
61. **Brahimi, Razi.** "Zef Serembe", *Drita*, nr.58, f.3, 1961
62. **Gurakuqi, Mark.** "Shkodra 1961", *Drita*, nr.58, f.4, 1961
63. **Paparisto, Albert.** "Probleme të dramaturgjisë dhe muzikës në operën "Pranvera", *Drita*, nr.2, f.3,

1961

64. Gurakuqi, Mark. "Dragoi i Dragobisë", *Drita*, nr.9, f.2, 1961
65. Brahimi, Razi. "Katër pyetje për një dramë", *Drita*, nr.30,f.3, 1961
66. Luarasi, Mihallaq. "Shënime të një regjizori", *Drita*, nr.37, f.2,4, 1961
67. Korespondenti i Dritës. "Dramaturgjia dhe jeta", *Drita*, nr.44, f.4, 1961
68. Gurakuqi, Mark. "Trimi I ire me shokë shumë", *Drita*, nr.52, f.2,1961
69. Korespondenti I Dritës. "Teatri popullor shfaq dramën 'Njeriu me pushkë'", *Drita*, nr.7, f.2, 1961
70. I. K. "Arbuzovi në Shkodër", *Drita*, nr.16, f.2, 1961
71. Hoxha, Ismail. "Nora, drama dhe spektakli", *Drita*, nr.17, f.2,1961
72. Daka, Gjon. "Shokë të një klase", *Drita*, nr.18, f.2,1961
73. Gurakuqi, Mark. "Një dramë aktuale", *Drita*, nr.27, f.2, 1961
74. F. Zh. "Një dramë tjetër e Viktor Hygo", *Drita*, nr.31, f.4, 1961
75. Gurakuqi, Mark. "Traditë dhe novatorizëm", *Drita*, nr.32, f.1, 1961
76. Agolli, Dritëro. "Traditë natyrisht, por jo shtampë", *Drita*, nr.35, f.1, 1961
77. Vlashi, Gjergj. "Një dramë e Aleksandër Moisiut", *Drita*, nr.49, f.3, 1961

1962

1. Korespondenti i Dritës. "Bozhena Njemcova", *Drita*, nr.56, f.4, 1962
2. Shaplo, Dalan. "Hapat e mija në asfalt", *Drita*, nr.57, f.2-3, 1962
3. Korespondenti i Dritës. "Me valët e jetës", *Drita*, nr.58, f.1, 1962
4. Spasse, Sterjo. "Mihal Gramenua si pamfletist", *Drita*, nr.58, f.2, 1962
5. Agolli, Dritëro. "Horizont i kaltër", *Drita*, nr.58, f.3, 1962
6. Xhaxhiu, Myzafer. "Çarlz Dikens", *Drita*, nr.58, f.4, 1962
7. Myftiu, Abdurraman. "Shekulli im", *Drita*, nr.59, f.2-3, 1962
8. Nishani, Hiqmet. "Pushkini, novator i madh i vargut", *Drita*, nr.59, f.4, 1962
9. K.I. "Rrezet e para", *Drita*, nr. 61, f.3, 1962
10. Korespondenti i Dritës. "Ditar pa data", *Drita*, nr.61, f.3, 1962
11. Korespondenti i Dritës. "Lajthitje pranverore", *Drita*, nr.61, f.3, 1962
12. Korespondenti i Dritës. "Tankeri Derbent", *Drita*, nr.61, f.3, 1962
13. Korespondenti i Dritës. "Luigj Gurakuqi-shkrimtar e patriot demokrat", *Drita*, nr.62, f.2, 1962
14. Kadiu, Arian. "Për mëmëdhënë", *Drita*, nr.62, f.3, 1962
15. Aleg, Anri. "Një kronikë e përgjakshme", *Drita*, nr.62, f.4,1962
16. Spasse, Sterjo. "Kostandin Kristoforidhi", *Drita*, nr.63, f.2, 1962
17. Korespondenti i Dritës. "Vepra të zgjedhura", *Drita*, nr.64, f.3, 1962
18. Korespondenti i Dritës. "Mjegullnaja e Andromedës", *Drita*, nr.64, f.3, 1962
19. Brahimi, Razi. "'Kangë'-poezi të Dh.Shuteriqit", *Drita*, nr.66, f.2, 1962
20. Gecaj, Murat. "Tmerr, panik i mizorisë", *Drita*, nr.66, f.2, 1962
21. Kodra, Ziaudin. "Andre Dara", *Drita*, nr.66, f.3, 1962

22. [s.n], "Gorkit", *Drita*, nr.66, f.4, 1962
23. Çomora, Spiro. "Edgar Lee Masters", *Drita*, nr.66, f.4, 1962
24. Mara, Andon. "Korça Letrare", *Drita*, nr.71, f.3, 1962
25. Jorgaqi, Nasho. "Një vepër e frymëzuar e prozës sonë", *Drita*, nr.72, f.2, 1962
26. Korespondenti i Dritës. "Fjalë për letërsinë", *Drita*, nr.74,f.2-4, 1962
27. Minxhozi, Ymer. "Tre veta në një darkë, duke llogaritur qenin", *Drita*, nr.74, f.4, 1962
28. Korespondenti i Dritës. "Libër mbi Xhamila Bupashane", *Drita*, nr.74, f.4, 1962
29. Korespondenti i Dritës. "Shekulli im", *Drita*, nr.76, f.1-2, 1962
30. Korespondenti i Dritës. "Shkrimtarët çekoslovakë", *Drita*, nr.76, f.4, 1962
31. Korespondenti i Dritës. "Sun-Li-mjeshtër i tregimit të shkurtër", *Drita*, nr.76, f.4, 1962
32. Gurakuqi, Mark. "Tue përkujtue Dimitrovin", *Drita*, nr.77, f.4, 1962
33. Shaplo, Dalan. "I. A.Gonçarov", *Drita*, nr.77, f.4, 1962
34. Shuteriqi, Dhimitër. "Jul Variboba", *Drita*, nr.78, f.1, 1962
35. Dhamo, R.; Shtrepi, P. "Ishulli i Afërditës", *Drita*, nr.78, f.2, 1962
36. Xhaxhiu, Muzafer. "Zhan Zhak Ruso", *Drita*, nr.78, f.4, 1962
37. Korespondenti i Dritës. "Novela 'Të persekutuariat'", *Drita*, nr.78, f.4, 1962
38. Korespondenti i Dritës. "Diskutim mbi veprën 'DEBATIK', të shkrimtarit Selman Vagari", *Drita*, nr.79, f.1, 1962
39. Gurakuqi, Mark. "Pashko Vasa", *Drita*, nr.79, f.2, 1962
40. Korespondenti i Dritës. "E kush është Molieri?", *Drita*, nr.79, f.4, 1962
41. Korespondenti i Dritës. "Analogjia e poezisë shqipe", *Drita*, nr.80, f.3, 1962
42. Dedja, Bedri. "Disa shënime mbi Debatikun", *Drita*, nr.82, f.2, 1962
43. Brahimi, Razi. "Kryevepra e Mjedës", *Drita*, nr.83, f.2, 1962
44. Varfi, Andrea. "Vepra të zgjedhura të Luigj Gurakuqit", *Drita*, nr.83, f.2, 1962
45. Velça, Kudret. "Libri më i rëndësishëm rreth Luftës së Parë Botërore", *Drita*, nr.84, f.2,1962
46. Korespondenti i Dritës. "200 vjetori i lindjes së Ten Da Sanit", *Drita*, nr.84, f.3, 1962
47. Mara, Andon. "Dallëndyshja", *Drita*, nr.85, f.2, 1962
48. Gjyli,Teufik. "Kanga skandaloze e Migjenit", *Drita*, nr.88, f.1, 1962
49. Gjata,Trim. "Mendime mbi disa çfaqje sentimentale në letërsi", *Drita*, nr.88, f.2-4, 1962
50. Gjata,Trim. "Mendime mbi disa çfaqje sentimentale në letërsi", *Drita*, nr.89, f.2,1962
51. Korespondenti i Dritës. "Letërsia e huaj shqipe", *Drita*, nr.89, f.1, 1962
52. Vullkani, Robert. "Novela amerikane dhe veprimtaria e O'Henri", *Drita*, nr.89, f.3, 1962
53. Mara, Andon. "Foqion Postoli", *Drita*, nr.92, f.2, 1962
54. Varfi, Andrea. "Zbulohet një tjetër botim i Luigj Gurakuqit", *Drita*, nr.93, f.2, 1962
55. Korespondenti i Dritës. "Emanuil Kazakeviç", *Drita*, nr.93, f.4, 1962
56. Korespondenti i Dritës. "Daura Garsia dhe romani i saj 'Mësuesja vullnetare'", *Drita*, nr.95, f.4, 1962
57. Korespondenti i Dritës. "Romani 'Nëna', i Gorkit", *Drita*, nr.93, f.4, 1962

58. **Daka, Gjon.** "Njerëz të ditëve të përgjakura", *Drita*, nr.96,f.1-2, 1962
59. **Gurakuqi, Mark.** "Atdhetari e poeti popullor Nazif Osman Mamaqi", *Drita*, nr.98, f.3, 1962
60. **ATSH.** "Biseda e Mao Ce Dunit për letërsinë dhe artin", *Drita*, nr.98, f.4, 1962
61. **Gera, Sandër.** "Një fletore e panjohun e Pale Luce Nishit", *Drita*, nr.104, f.2, 1962
62. **Velça, Kudret.** "Drama 'Dasmë në luftë' në skenën e teatrit popullor", *Drita*, nr.55, f.2, 1962
63. **Luarasi, Mihallaq.** "Zonja e Bujtinës", *Drita*, nr.57, f.3, 1962
64. **Nexha, M.** "Në skenën e teatrit diletant të Lushnjës", *Drita*, nr.59, f.1, 1962
65. **Qafëzezi, Luan.** "Me aktorët e ardhshëm", *Drita*, nr.60, f.1-2, 1962
66. **V. Gjergj.** "Ndalesa e fundit", *Drita*, nr.67, f.2, 1962
67. **Dhamo, Rr.;Shterpi, P.** "Pamje nga Ura", *Drita*, nr.68, f.2, 1962
68. **Korespondenti i Dritës.** "Mbi gërmadha", *Drita*, nr.71, f.4, 1962
69. **Korespondenti i Dritës.** "Bisedë me një dramaturg", *Drita*, nr.75, f.2,1962
70. **Dhamo, R.** "Fëmija i huaj", *Drita*, nr.75, f.4, 1962
71. **Korespondenti Drita.** "Çfarë mrekullije!", *Drita*, nr.80, f.4, 1962
72. **Velça, Kudret.** "Mendime rreth tragjedisë 'Artani'", *Drita*, nr.92, f.2-3, 1962

1963

1. **Çomora, Spiro.** "Një antologji e poezisë shqipe në gjuhën greke", *Drita*, 6 janar, 1963
2. [s.n]. "Një roman i ri i Eliza Trioles: inostranaja Literatur", *Drita*, 6 janar, 1963
3. [s.n]. "Në rrugën e realizmit", *Drita*, 13 janar
4. **Petershagen, Rudolf.** "Jeta nuk është lojë me zare", *Drita*, 13 janar, 1963
5. [s.n]. "Një libër me poezi të Dimitrovës", *Drita*, 13 janar, 1963
6. **Shpalllo, D., K, I.** "Shufrat e hekurta", *Drita*, 3 shkurt, 1963
7. **Gurakuqi, Mark.** "Njeri i zakonshëm i Agim Cergës", *Drita*, 3 shkurt, 1963
8. **Siliqi, Llazar.** "Jeta nuk ka fund. Rreth vëllimit me tregime të Zihni Sakos Njerëz dhe ngjarje", *Drita*, 10 shkurt, 1963
9. **Goliku, Sazan.** "Një libër nga një i ri, për të rinjtë", *Drita*, 17 shkurt, 1963
10. **K., I.** "Duke lexuar De Radën", *Drita*, 24 shkurt, 1963
11. [s.n]. "Një enciklopedi e re letrare", *Drita*, 24 shkurt, 1963
12. **Agolli, Dritëro.** "Një ndodhi në plazh", *Drita*, 3 mars, 1963
13. [s.n]. "Suksese të reja të prozës kineze", *Drita*, 10 mars, 1963
14. **Brahimi, Razi.** "Gruaja dhe letërsia e sotme", *Drita*, 10 mars, 1963
15. **Goliku, Sazan.** "Rrezet e para", *Drita*, 10 mars, 1963
16. [s.n]. "Demaskimi i revizionizmit në letërsi dhe në arte", *Drita*, 10 mars, 1963
17. **Olldrixh, Xhejms.** "Kombinacioni i seksit dhe egoizmit", *Drita*, 17 mars, 1963
18. [s.n]. "Shkrimtarë të perëndimit për Leninin", *Drita*, 17 mars, 1963
19. **Gurakuqi, Mark.** "Çështje personale", *Drita*, 14 prill, 1963
20. **Kostallari, A.** "Dy fjalë rreth vjershës Një ëndërr të Çajupit", *Drita*, 17 prill, 1963

21. [s.n]. "Lev Tolstoi, si pasqyrë e revolucionit rus", *Drita*, 17 prill, 1963
22. [s.n]. "Romani i ri i Arnold Craigut", *Drita*, 21 prill, 1963
23. [s.n]. "Parimi leninist i partishmërisë në letërsi dhe arte", *Drita*, 21 prill, 1963
24. **Abdihoxha, Ali**. "Dhe një herë mbi heroin pozitiv (një aspekt nga krijimtaria e Gorkit dhe rëndësia e tij aktuale)", *Drita*, 24 prill, 1963
25. [s.n]. "Burimi i së keqes është revizionizmi", *Drita*, 5 maj, 1963
26. **G, M**. "Katër vajza", *Drita*, 2 qershor, 1963
27. **Shpalllo, D**. "Majakovski, flamurtari i poezisë sovjetike", *Drita*, 21 korrik, 1963
28. **Ndocaj, Filip**. "Kritika, kritikët dhe çështjet e dramaturgjisë sonë", *Drita*, 18 gusht, 1963
29. **Brahimi, Razi**. "Migjeni dhe letërsia e sotme", *Drita*, 25 gusht, 1963
30. **K, I**. "Novatori i madh (Migjeni)", *Drita*, 25 gusht, 1963
31. **Skendi, N**. "Dorëshkrimi i *Vargje të lira*", *Drita*, 25 gusht, 1963
32. **Kosova, Bardhyl**. "Bertol Breht", *Drita*, 1 shtator, 1963
33. **Sako, Zihni**. "Vepra e vëllezërve Grim", *Drita*, 22 shtator, 1963
34. **Velça, Kudret**. "Këngë për vendin e kohën tonë", *Drita*, 6 tetor, 1963
35. [s.n]. "Vepra të prozatorëve meksikanë", *Drita*, 20 tetor, 1963
36. **Kosova, Bardhyl**. "Georg Byhner", *Drita*, 20 tetor, 1963
37. [s.n]. "Pikëpamjet estetike të Deni Diderosë", *Drita*, 8 tetor, 1963
38. **Gurakuqi, M**. "Vajza prej Oroshit", *Drita*, 13 tetor, 1963
39. [s.n]. "Sipas romanit të Jasin Hatebit", *Drita*, 13 tetor, 1963
40. **Brahimi, Razi**. "Ç'është ky uni poetik?", *Drita*, 3 nëntor, 1963
41. [s.n]. "Novelë për njerëzit në luftë", *Drita*, 10 nëntor, 1963
42. **Shaplllo, Dalan**. "Mbi termat dhe disa çështje të poezisë", *Drita*, 24 nëntor, 1963
43. **Gurakuqi, Mark**. "Antologji e poezise shqipe të Rilindjes", *Drita*, 1 dhjetor, 1963
44. **K, I**. "Disa çështje të poezisë të të rinjëve", *Drita*, 1 dhjetor, 1963
45. **Pirandelo, L**. "Jeta lakuriq", *Drita*, 8 dhjetor, 1963
46. **Brahimi, Razi**. "E treta më e mira", *Drita*, 15 dhjetor, 1963

1964

1. **Gurakuqi, Mark**. "Kurora e rinisë (Sterjo Spasse)", *Drita*, 5 janar, 1964
2. **K, I**. "Erdha unë në fshat të këndo. (Rreth librit *Ballada intime* të Dh.Qiriazi)", *Drita*, 12 janar, 1964
3. **Shuteriqi, Dhimitër**. "Lenini në poezinë e re shqipe", *Drita*, 19 janar, 1964
4. [s.n]. "Lenini, ai na ngroh me rrezet e tij", *Drita*, 19 janar, 1964
5. **Gurakuqi, Mark**. "Dueli i Qamil Buzhelit", *Drita*, 26 janar, 1964
6. **Dedja, Bedri**. "Briarta e K. Jakovës", *Drita*, 2 shkurt, 1964
7. **Shaplllo, D**. "Bukuria qëndron tek e vërteta (Mbi romanin e H. Llaksenit *Njerëz të pamvarur*)", *Drita*, 9 shkurt, 1964
8. **Kadare, Ismail**. "Migjeni në anglisht", *Drita*, 23 shkurt, 1964

9. **Shaqiri, Besnik.** "Duke lexuar librin *Sirenat e fabrikave*", *Drita*, 1 mars, 1964
10. **Shaplllo, Dalan.** "Gjenerali i ushtrisë së vdekur", *Drita*, 15 mars, 1964
11. [s.n]. "Plane të shkrimtarëve të huaj", *Drita*, 22 mars, 1964
12. [s.n]. "Një nga problemet kyçe është aktualiteti, fryma e kohës (nga referati i D. A)", *Drita*, 5 prill, 1964
13. **Haliti, Faslli.** "Letërsia afrikane në vendin tonë", *Drita*, 12 prill, 1964
14. **Luarasi, Skënder.** "Shekspiri i madh", *Drita*, 20 prill, 1964
15. **Gurakuqi, Mark.** "Shënime kritike *Letër Perëndisë* (Tonin Miloti)", *Drita*, 25 prill, 1964
16. **Bulka, Nonda.** "Misteri shekspirian", *Drita*, 26 prill, 1964
17. **J., L.** "Varianti amerikan i 'Anti Heroit'", *Drita*, 3 maj, 1964
18. **Kuteli, M.** "Shkrimtari dhe satiriku i madh rus M.E. Salltikov Shçedrini", *Drita*, 10 maj, 1964
19. [s.n]. "Letërsia jonë do jetë gjithmonë në vijën e parë", *Drita*, 10 maj, 1964
20. **Gurakuqi, Mark.** "*Qortimet e vjeshtës* (Qemal Stafa)", *Drita*, 10 maj, 1964
21. **Gurakuqi, Mark.** "Shënime kritike *Qiriu i fundit*, Kolë Jakova", *Drita*, 31 maj, 1964
22. [s.n]. "Manifestim i gjallë i ditës së poezisë", *Drita*, 31 maj, 1964
23. [s.n]. "Poeti M. Eminesku", *Drita*, 14 qershor, 1964
24. [s.n]. "Një roman i ri i A. Moravias", *Drita*, 14 qershor, 1964
25. **Jorgaqi, Nasho.** "Ëndra dhe Dritë", *Drita*, 28 qershor, 1964
26. [s.n]. "Dekompozimi i letërsisë", *Drita*, 5 korrik, 1964
27. [s.n]. "Euripidi i arkeologëve", *Drita*, 12 korrik, 1964
28. [s.n]. "A i ka ardhur fundi letërsisë?", *Drita*, 22 korrik, 1964
29. **Varfi, Andrea.** "Për një zhvillim të mëtejshëm të poezisë sonë të re", *Drita*, 23 gusht, 1964
30. **Velça, Kudret.** "Rreth poezisë sonë satirike", *Drita*, 30 gusht, 1964
31. [s.n]. "Çështja kombëtare e Jeronim de Radës", *Drita*, 30 gusht, 1964
32. [s.n]. "Jeta shqiptare dhe poezia", *Drita*, 6 shtator, 1964
33. **E, G.** "Poeti i njeriut dhe i tokës", *Drita*, 13 shtator, 1964
34. [s.n]. "Shënime për poezinë", *Drita*, 20 shtator, 1964
35. [s.n]. "Shënime për poezinë", *Drita*, 27 shtator, 1964
36. **Ostrovski, Nikollaj.** "Puna ime për romanin *Si u kalit çeliku*", *Drita*, 27 shtator, 1964
37. [s.n]. "Letërsia kineze në gjuhën shqipe", *Drita*, 4 tetor, 1964
38. [s.n]. "Erotomja", *Drita*, 4 tetor, 1964
39. [s.n]. "Liriku i madh i Ruisisë: Lermontovi", *Drita*, 11 tetor, 1964
40. **G, M.** "Shkrimet e Gjokë Kuqalit", *Drita*, 18 tetor, 1964
41. **Ndocaj, Filip.** "Fryma e kohës sonë në poezinë e ditëve tona", *Drita*, 18 tetor, 1964
42. **Korespondenti i Dritës.** "Diskutim i romanit të I. K Gjenerali i ushtrisë së vdekur", *Drita*, 1 nëntor, 1964
43. **B., R.** "Cikua dhe Beni", *Drita*, 15 nëntor, 1964
44. **Vinaci, Vandush.** "Libri shqip në këta 20 vjet", *Drita*, 22 nëntor, 1964

45. **Brahimi, Razi.** "Jeta jonë dhe letërsia jonë, *Drita*, 29 nëntor, 1964
46. **Kuqali, Andon.** "Në rrugën e realizmit socialist", *Drita*, 29 nëntor, 1964
47. **Çabej, Eqrem.** "Disa karaktere të poezisë së De Radës", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
48. **Gurakuqi, Mark.** "Për poezinë e De Radës", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
49. **Brahimi, R.** "Parimet krijonjëse të poetit të madh", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
50. **Zheji, Gjergj.** "De Rada dhe Shqipëria", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
51. **Tomazeo, N.** "Mendime mbi Milosaun", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
52. **Brahimi, Razi.** "Parimet krijonjëse të poetit të madh (De Rada)", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
53. [s.n]. "Lavdia e De Radës", *Drita*, 6 dhjetor, 1964
54. **Brahimi, Razi.** "Stalini dhe arti", *Drita*, 20 dhjetor, 1964
55. **Brahimi, Razi.** "Plenum kushtuar problemeve të poezisë – Analizë", *Drita*, 27 dhjetor, 1964
56. **Brahimi, Razi.** "Letërsia e artet më 1964", *Drita*, 27 dhjetor, 1964

1965

1. **Bihiku, K.** "Për të zgjeruar hapësirën e pasqyrimit të jetës", *Drita*, nr.1, f.1, 1965
2. **Varfi, A.** "Poezija duhet të jetë për masat", *Drita*, nr.1, f.1, 1965
3. **Zheji, Gj.** "Poezia mbi dashurinë nuk është çështje ngushtësisht personale e poetit", *Drita*, nr.1, f.1, 1965
4. **Sako, Z.** "Të shfrytëzojmë pasurinë e madhe popullore", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
5. **Ndocaj, F.** "Të nisemi nga koncepti i kohës sonë", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
6. **Çomora, S.** "Për stile e personalitete të ndryshme poetike", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
7. **Kadare, I.** "Mbi efikasitetin e gjinive", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
8. **Siliqi, Ll.** "Mbi rolin orientues të kritikës", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
9. **Shuteriqi, Dh.** "Poezia jonë ka një flamur të madh në duar", *Drita*, nr.1, f.2, 1965
10. **Kuteli, M.** "Shkrimtari i madh rumun Ion Kreanga", *Drita*, nr.2, f.4, 1965
11. **Buda, A.** "Epopeja e një epoke të lavdishme dhe e një heroit të pavdekshëm të popullit shqiptar", *Drita*, nr.3, f.2, 1965
12. **Erebara, G.** "Karel Çapek (në 75 vjetorin e lindjes)", *Drita*, nr.5, f.4, 1965
13. **Shuteriqi, Dh.** "Kritikë entusiastë", *Drita*, nr.6, f.2, 1965
14. [s.n]. "Një botim mbi Shqipërinë në Kinë", *Drita*, nr.6, f.4, 1965
15. **Kollduell, E.** "Vjedhësi i kalit", *Drita*, nr.7, f.3, 1965
16. [s.n]. "Shkrimtarët dhe artistët e R.P. të Shqipërisë protestojnë", *Drita*, nr.9, f.1, 1965
17. **Gurakuqi, M.** "Ditari i një poeti, (shënime kritike)", *Drita*, nr.9, f.2, 1965
18. **Gjata, T.** "Shpella e piratëve (shënime kritike)", *Drita*, nr.10, f.2, 1965
19. **Velça, K.** "Kënga e një poeti të ri (shënime kritike)", *Drita*, nr.11, f.2, 1965
20. **Petrov, I.** "Çaste lirije", *Drita*, nr.11, f.4, 1965
21. **Kabo, I.** "Studime filologjike", *Drita*, nr.11, f.2, 1965
22. **Shuteriqi, Dh.** "Midis dy netëve (shënime kritike)", *Drita*, nr.12, f.2, 1965

23. **Korespondent i Dritës.** "Mbledhje solemne kushtuar kujtimit të Fan S.Nolit", *Drita*, nr.13, f.1, 1965
24. **Korespondenti i Dritës.** "Mbledhje kushtuar problemeve të dramaturgjisë", *Drita*, nr.15, f.1, 1965
25. [s.n]. "Parimet leniniste mbi artin - forcë e gjallë revolucionare", *Drita*, nr.16, f.1, 1965
26. **Melo, V., Ashta, Z.** "Dashuni dhe urrejtje"/(shënime kritike), *Drita*, nr.17, f.2, 1965
27. **Siliqi, Ll.** "Muaji ynë letrar", *Drita*, nr.18, f.1, 1965
28. **Goliku, S.** "Bisedë me pushkën"(shënime kritike), *Drita*, nr.18, f.2, 1965
29. **Korespondenti i Dritës.** "Muaji i letërsisë shqipe", *Drita*, nr.19, f.4, 1965
30. **Gjata, F.** "Mendime para Ditës së Poezisë", *Drita*, nr.21, f.1, 1965
31. [s.n]. "Studime filologjike nr. 4", *Drita*, nr.21, f.4, 1965
32. **Korespondenti i Dritës.** "Muaji i letërsisë shqipe nëpër Shqipëri", *Drita*, nr.22, f.1, 1965
33. **Xhai, S.** "Minatorët bisedojnë për letërsinë", *Drita*, nr.22, f.1, 1965
34. **Gjata, T.** "Intelektuali në krahinë" (shënime kritike), *Drita*, nr.22, f.2, 1965
35. **Gurakuqi, M.** "Gjurmë të kohës"(shënime kritike), *Drita*, nr.23, f.2, 1965
36. [s.n]. "Letërsia dhe lexonjësit", *Drita*, 1965, nr. 24, f.1, 1965
37. **Xoxe, Dh.** "Letërsia dhe edukimi ideo-estetik", *Drita*, nr.28, f. 2, 1965
38. [s.n]. "Mendime për letërsinë", *Drita*, nr.32, f.2, 1965
39. [s.n]. "Studime filologjike", *Drita*, nr.32, f.2, 1965
40. [s.n]. "Diskutim letrar në Japoni", *Drita*, nr.34, f.4, 1965
41. **Velça, K.** "Transformimet e mëdha socialiste dhe letërsia", *Drita*, nr.35, f.2, 1965
42. **Kallulli, A.** "Bie zilja" (shënime kritike), *Drita*, nr.36, f.2, 1965
43. [s.n]. "Shtypi i huaj, 'Zbritje në thellësi'" (shkrim për Tomas Man), *Drita*, nr.36, f.4, 1965
44. **Myftiu, A.** "Kandili i shuar" (shënime kritike), *Drita*, nr.37, f.2, 1965
45. **Krygen, H.** "A është i kohës 'stili i kohës?'" *Drita*, nr.39, f.4, 1965
46. **Brahimi, R.** "E vërteta dhe letërsia" (shënim kritik për librin "Zhurma e erërave të dikurshme"), *Drita*, nr.40, f.2, 1965
47. **Gjata, T.** "Rinia në vitet e luftës" (shënime kritike për romanin "Kritikë e viteve të paharruara"), *Drita*, nr. 42, f.2, 1965
48. [s.n]. "Mbi rritjen e rolit të letërsisë dhe arteve për edukimin komunist të masave" (komunikatë mbi mbledhjen e Plenumit të 15-të të Komitetit Qëndror të PPSH), *Drita*, nr.44, f.1, 1965
49. **Alia, R.** "Raport i Byrosë Politike të Komitetit Qëndror të PPSH", *Drita*, nr. 44, f.1-4, 1965
50. [s.n]. "Letërsia dhe artet – mjet i fuqishëm për edukimin komunist të masave", *Drita*, nr.45, f.1-2, 1965
51. [s.n]. "Romani tek ne" (drejt Plenumit kushtuar problemeve të romanit), *Drita*, nr.47, f.2, 1965
52. [s.n]. "Studime filologjike", *Drita*, nr.45, f.2, 1965
53. **Gjata, F.** "Shkrimtari dhe jeta", *Drita*, nr.46, f.1, 1965
54. [s.n]. "E ardhmja e romanit", *Drita*, nr.47, f.4, 1965
55. [s.n]. "Për një hov të ri në letërsinë dhe artet tona të realizmit socialist" (nga referati i shokut Dhimitër Shuteriqi në plenum...), *Drita*, nr.50, f.1, 1965
56. **Koçiu, H.** "Anketë mbi probleme të romanit tonë", *Drita*, nr.50, f.1,3, 1965

57. **Brahimi, R.** "Pasqyrë e vërtetë dhe e gjërë" (drejt Plenumit kushtuar problemeve të romanit), *Drita*, nr.52, f.1,2, 1965
58. **Fullani, Dh.** "Lumturia e vërtetë" (rreth novelës së Vandush Vinçanit "Lumturia"), *Drita*, nr.52, f.2, 1965

1966

1. **Shehu, A.** "Mendime nën dritën e Plenumit", *Drita*, nr.1, f.2, 1966
2. **Hasani, D.** "Anketë mbi probleme të romanit tonë", *Drita*, nr.1, f.2, 1966
3. **Kallulli, A.** "Domosdoshmëria dhe rastësia në romanin tonë" (drejt Plenumit kushtuar problemit të romanit), *Drita*, nr.3, f.1, 1966
4. **Shehu, A.** "Realiteti dhe poezija" (shënime kritike), *Drita*, nr.3, f.2, 1966
5. **Risto, Z.** "Anketë për probleme të romanit tonë", *Drita*, nr.3, f.2, 1966
6. **Abazi, Xh.** "Fytyra e kohës në roman" (Anketë për romanin), *Drita*, nr.4, f.2, 1966
7. **Hoxha, Q.** "Me syrin e mësuesit", *Drita*, nr.4, f.2, 1966
8. [s.n]. "Gati për të shkuar atje ku zien jeta", *Drita*, nr.5, f.1, 1966
9. **Jorgaqi, N.** "Pikënisja e autorit dhe llogjika objektive e personazheve" (drejt Plenumit...), *Drita*, nr.6, f.2, 1966
10. **Xhaxhiu, M.** "Romen Roland-figurë e çquar e letërsisë frënge" (kritikë), *Drita*, nr.6, f.3, 1966
11. **Shehu, A.** "Kundër imitimeve, për seriozitet krijues", *Drita*, nr.7, f.2, 1966
12. **Shuman, K.** "Poezia e Brehtit", *Drita*, nr.8, f.4, 1966
13. **Myftiu, A.** "Lëndohet një plagë e vjetër" *Drita*, nr.9, f.2, 1966
14. **Musaraj, Sh.** "Me energji të përtëritura", *Drita*, nr.11, f.1, 1966
15. **Myftiu, A.** "Për pasqyrim të thellë dhe stile të ndryshëm" (drejt Plenumit), *Drita*, nr.10, f.2, 1966
16. [s.n]. "Poezia e socializmit", *Drita*, nr.12, f.1, 1966
17. **Kallulli, A.** "Çështje të realizmit të Çajupit", *Drita*, nr.13, f.2, 1966
18. **Panajoti, J.** "Erë e tokës shqiptare", *Drita*, nr.13, f.3, 1966
19. [s.n]. "Mbledhje solemne me rastin e 100-vjetorit të lindjes së Çajupit", *Drita*, nr.13, f.1,4, 1966
20. **Melo, V.** "Mbi koherencën e karakterit në roman" (drejt Plenumit), *Drita*, nr.15, f.2, 1966
21. [s.n]. "Studime filologjike 3", *Drita*, nr.15, f.2, 1966
22. [s.n]. "Para muajit letrar", *Drita*, nr.16, f.1, 1966
23. [s.n]. "Mbi zhvillimin e prozës sonë" (Plenum i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, nr.17, f.1, 1966
24. **Shaplo, D.** "Për zhvillimin e mëtejshëm të prozës dhe të kritikës tonë", *Drita*, nr.18, f.1,4, 1966
25. **Shi-Sien Jun,** "Mbresa nga letërsia zezake amerikane", *Drita*, nr.18, f.4, 1966
26. **Korespondenti i Dritës.** "Muaji i letërsisë shqipe", *Drita*, nr.19, f.1, 1966
27. **Kallulli, A.** "Një vepër me dinjitet", *Drita*, nr.19, f.2, 1966
28. [s.n]. "Maji letrar", *Drita*, nr.20, f.1, 1966
29. **Korespondenti i Dritës.** "Në muajin e letërsisë shqipe", *Drita*, nr.20, f.1-2, 1966
30. **Gjini, M.** "Qielli i kuq", *Drita*, nr.21, f.2, 1966

31. **Musaraj, Sh.** "Me hov e frymëzim revolucionar", *Drita*, nr.22, f.1, 1966
32. [s.n]. "Dita e poezisë", *Drita*, nr.22, f.1, 1966
33. **Kokona, V.** "Duke udhëtuar gjatë muajit të letërsisë", *Drita*, nr.23, f.1, 1966
34. **Aliçka, U.** "Dritë në fushë", *Drita*, nr.23, f.2, 1966
35. [s.n]. "Burim i pashtershëm frymëzimi", *Drita*, nr.24, f.1, 1966
36. [s.n]. "Kremtimi i 500 vjetorit të lindjes së Skënderbeut-nxitje e madhe për krijime artistike", *Drita*, nr.24, f.1, 1966
37. **Korespondenti i Dritës,** "Diskutim krijues për librin *Fletë nga ditari im*", *Drita*, nr.24, f.2, 1966
38. **Bihiku, K.** "Në rrugë të shtrëmbër" (kritikë mbi romanin "Tuneli" të Dh. Xhuvanit), *Drita*, nr.25, f.2, 1966
39. **Agolli, D.** "Vargjet e xha Selimit", *Drita*, nr.26, f.2, 1966
40. **Redaksia e Dritës.** "Probleme ideore të tregimit tonë", *Drita*, nr.27, f.2, 1966
41. **Dilaveri, D.** "Kundër psikologjizmit të tepruar - për një hero të lidhur me punën", *Drita*, nr.28, f.2, 1966
42. **Myftari, B.** "Një tregim me shumë pik-pyetje", *Drita*, nr.28, f.2, 1966
43. [s.n]. "Mbi romanin 'Stina e armëve'", *Drita*, nr.28, f.2,4, 1966
44. [s.n]. "Ngjarje të mëdha historike", *Drita*, nr.29, f.1,1966
45. **F, R.; S, Dh.; B, Ll; A, K; Z, N; K, Ll.** "Ne duam të shohim veten tonë në veprat letrare", *Drita*, nr.29, f.2, 1966
46. **Mane, N.** "Ideja e optimizmit revolucionar", *Drita*, nr.29, f.2, 1966
47. **Kallulli, A.** "Aspekte të realitetit në tregimin tonë", *Drita*, nr.29, f.2, 1966
48. **Qesteri, M.** "Na duhen tregime që t'u ndriçojnë rrugën të rinjve", *Drita*, nr.30, f.2, 1966
49. **Hakani, Sh.** "Rënkime të dëshpëruara", *Drita*, nr.30, f.2, 1966
50. **Shllaku, F.** "A vlen ky tregim për edukimin e njeriut", *Drita*, nr.29, f.2, 1966
51. **Kallulli, A.** "Në shtigje të drejta poetike", *Drita*, nr.31, f.2, 1966
52. [s.n]. "Të lulëzojë më tej kultura dhe arti ynë socialist", *Drita*, nr.32, f.1, 1966
53. **Fortuzi, A.** "Probleme ideore të romanit tonë", *Drita*, nr.32, f.2, 1966
54. **Likaj, R.** "Tregime të realizuem dhe tregime të paarrtun", *Drita*, nr.32, f.2, 1966
55. [s.n]. "Të krijojmë vepra të reja me frymë revolucionare", *Drita*, nr.33, f.1, 1966
56. **Myftiu, A.** "Konvencioni dhe realiteti", *Drita*, nr.33, f.2, 1966
57. **Y, B; V, K; E, C; M, B.** "Të shkruhen tregime që t'i shërbejnë edukimit revolucionar të njerëzve", *Drita*, nr.35, f.2, 1966
58. **Blushi, K.** "Më shumë vëmendje idesë, përmbajtjes kryesore", *Drita*, nr.35, f.2, 1966
59. [s.n]. "Masa e lexuesve-vlerësuese kryesore e letërsisë sonë", *Drita*, nr.36, f.2, 1966
60. [s.n]. "Interpretim i padrejtë i realitetit", *Drita*, nr.39, f.2, 1966
61. **Lacaj, H.** "Vjershëtori i parë i letërsisë sonë", *Drita*, nr.40, f.2, 1966
62. **Musaraj, Sh.** "Si lindi letërsia e partishme", *Drita*, nr.41, f.3, 1966
63. [s.n]. "Partishmëria-parim themelor i letërsisë sonë", *Drita*, nr.42, f.1, 1966
64. **Varfi, A.** "Si lindi letërsia e partishme", *Drita*, nr.42, f.3, 1966

65. **Çaçi, A.** "Si lindi letërsia e partishme", *Drita*, nr.43, f.3, 1966
66. **Alibali, J.** "Provat e para", *Drita*, nr.43, f.3, 1966
67. **Bulka, N.** "Burim i poezisë së jetës", *Drita*, nr.45, f.3, 1966
68. [s.n.]. "Lu Sin-shkrimtar dhe revolucionar imadh", *Drita*, nr.45, f.4, 1966
69. **Musaraj, Sh.** "Përpara detyrash madhështore", *Drita*, nr.46, f.1-2, 1966
70. **Kadare, I.** "Ditë të zjarra", *Drita*, nr.46, f.1, 1966
71. **D, Sh; K, B; J, M; B, D; Sh, M.** "Letërsi militante në shërbim të popullit", *Drita*, nr.46, f.3, 1966
72. **Kallulli, A.** "Migjeni, poet revolucionar", *Drita*, nr.46, f.4, 1966
73. **Bala, V.** "Fryma popullore dhe patriotizmi në veprën e Mjedës", *Drita*, nr.47, f.1, 1966
74. **Bulo, J.** "Realiteti shqiptar tek 'Andrra e jetës'", *Drita*, nr.47, f.2, 1966
75. **Dom, M.** "Ndre Mjeda si gjuhëtar dhe lëvruer i gjuhës shqipe", *Drita*, nr.47, f.2, 1966
76. [s.n.]. "Mësuesi i madh popull", *Drita*, nr.49, f.1, 1966
77. **Lloshi, Xh.** "Gjuha, stili dhe letërsia", *Drita*, nr.50, f.2, 1966
78. **Kallulli, A.** "Në qendër të krijimtarisë-heronjtë e kohës sonë", *Drita*, nr.50, f.2, 1966
79. [s.n.]. "Në frymën e kritikës parimore", *Drita*, nr.51, f.1, 1966
80. **Lazri, D.** "Kalitje në revolucion", *Drita*, nr.51, f.3, 1966
81. [s.n.]. "Burrëri", *Drita*, nr.51, f.4, 1966
82. **Zallemi, V.** "Qëndrim pa-përgjegjësi", *Drita*, nr.52, f.2, 1966

1967

1. [s.n.]. "Mbi letërsinë revolucionare. - Pjesë nga fjalimi i shkrimtarit Çin Çin Mai, autor i romanit 'Kënga e Oujan Hait'", *Drita*, 1 janar, 1967
2. **Bulka, N.** "Noli dhe bota e re", *Drita*, 8 janar, 1967
3. **Bonjaku, N.** "Revolucionarizim i punës në teatër" (mendime mbi teatrin tonë), *Drita*, 8 janar, 1967
4. **Velça, K.** "Teatri dhe aktualiteti" (mendime mbi teatrin tonë), *Drita*, 15 janar, 1967
6. **Myftiu, A.** "Për një pasqyrim më të thellë të tipareve morale të brezit të ri."/(Probleme të poezisë së të rinjve), *Drita*, 5 shkurt, 1967
7. **Kuqali, A.** "Demagogji revizioniste e dekadentizëm. Mendime mbi artin e sotshëm revizionist", *Drita*, 5 shkurt, 1967
8. **Oktrova, E.** "Teatri mund t'i gjejë pjesët" (mendime mbi teatrin), *Drita*, 5 shkurt, 1967
9. **Lezha, N.** "Mendime rreth disa poemave të fundit", *Drita*, 12 shkurt, 1967
10. [s.n.]. "Për një qëndrim revolucionar ndaj vetes dhe krijimtarisë sonë. Mbledhje e përgjithshme e punonjësve të letërsisë", *Drita*, 19 shkurt, 1967
11. **Shaplo, D.** "Teatër për popullin, mbi veprën e popullit", *Drita*, 26 shkurt, 1967
12. **Kongoli, B.** "Të ndihmohen talentet e reja, të mos mbyllemi në një rreth të ngushtë." (Për revolucionarizimin e mëtejshëm të krijimtarisë letrare artistike), *Drita*, 5 mars, 1967
13. **Mato, J.** "Prozë e shkurtër, probleme të thella." (Shënime kritike rreth tregimeve të viteve të fundit), *Drita*, 5 mars, 1967
14. **Velça, K.** "Të pasqyrojmë jetën në prizmin e luftës klasore", *Drita*, 12 mars, 1967

15. **Sh., D.** "Egzaminim apo degjenerim? Rreth 'Teatrit të ri' absurd", *Drita*, 19 mars, 1967
16. **Bejko, V.** "Dy fjalë për poezinë e sotme", *Drita*, 26 mars, 1967
17. **Fico, A.** "Pathos revolucionar në poezinë popullore", *Drita*, 26 mars, 1967
18. **[s.n.]** "Do të punojmë e luftojmë pa pushim për të forcuar karakterin militant, revolucionar të teatrit, për të ngritur më lart rolin e tij si përçues e luftëtar i vijës së partisë. Letër drejtuar shokut Enver Hoxha nga kolektivi punonjës i Teatrit Popullor", *Drita*, 26 mars, 1967
19. **Plaku, E.; Myftiu, A.** "Problemet e ditës në skenën e estradës. Çfaqja 'Fletë-rrufe' në estradën e Durrësit", *Drita*, 26 mars, 1967
20. **Gjini, M.** "Për një trajtim të drejtë të figurës së gruas" (probleme të estradës), *Drita*, 16 prill, 1967
21. **Shaplo, D.** "Gjithmonë e më larg rrugës së realizmit socialist. Demagogjia e udhëheqjes sovjetike në fushën e letërsisë dhe artit", *Drita*, 30 prill, 1967
22. **Prenci, M.** "Aktivitetet dhe nivel i lartë. Mendime rreth çfaqjes 'Forca e kolektivit' të Estradës së Tiranës", *Drita*, 7 maj, 1967
23. **[s.n.]** "Të lidhemi më ngushtë me masat, të dëgjojmë zërin e tyre", *Drita*, 14 maj, 1967
24. **Agolli, D.** "Nuk ka poezi të madhe pa guxim të madh poetik", *Drita*, 11 qershor, 1967
25. **Kallulli, A.** "Mendimi i klasës punëtore do ta pasurojë poezinë tonë", *Drita*, 11 qershor, 1967
26. **[s.n.]** "Në rrugën e degjenerimit të mëtejshëm." (Mbi Kongresin e katërt të shkrimtarëve sovjetikë), *Drita*, 11 qershor, 1967
27. **Likaj, R.** "Kur mungon fryma e kohës në poezi", *Drita*, 18 qershor, 1967
28. **Martika, M.** "Vihen re mospërputhje në mes përmbajtjes e formës në poezi", *Drita*, 18 qershor, 1967
29. **Petriti, K.** "Të tingëllojë më fort heroika revolucionare, të luftojmë cektësinë tematike në poezi", *Drita*, 18 qershor, 1967
30. **Spahiu, M.** "Flamuri i partisë, shembull i poezisë sonë", *Drita*, 18 qershor, 1967
31. **Preskot, O.** "Të vërteta mbi romanin borgjez", *Drita*, 18 qershor, 1967
32. **Arap, F.** "Duke vazhduar bisedën" (probleme aktuale të poezisë), *Drita*, 25 qershor, 1967
33. **Grillo, O.** "Probleme të ditës për estradat tona. Nga takimi i estradave profesioniste të 5 rretheve në Vlorë", *Drita*, 2 korrik, 1967
34. **Blushi, K.** "Për një poezi të nivelit të lartë", *Drita*, 9 korrik, 1967
35. **Gurakuqi, M.** "Mbi thelbin popullor dhe çështje të mjeshtërisë" (probleme aktuale të poezisë), *Drita*, 9 korrik, 1967
36. **Siliqi, LI.** "Na e kemi një poezi të tillë" (probleme aktuale të poezisë), *Drita*, 16 korrik, 1967
37. **Qurku, V.** "Të ecim në thellësi" (probleme aktuale të poezisë), *Drita*, 23 korrik, 1967
38. **[s.n.]** "Besim te populli, përbuzje ndaj forcave të errëta" (me rastin e 30 vjetorit të Mjedës), *Drita*, 30 korrik, 1967
39. **Melo, V.** "Më shumë ndjenjë, më shumë thjeshtësi. Mbi problemet aktuale të poezisë", *Drita*, 30 korrik, 1967
40. **Shaplo, D.** "Mprehtësi politike dhe optimizëm revolucionar" (mbi çfaqjen e Teatrit Popullor të Brukselit), *Drita*, 30 korrik, 1967
41. **Kokona, L.** "Mbi revolucionarizimin e mëtejshëm të poezisë", *Drita*, 13 gusht, 1967
42. **[s.n.]** "Nga letrat në redaksi. Drejt Kongresit të II të shkrimtarëve dhe artistëve. - Probleme aktuale të poezisë", *Drita*, 27 gusht, 1967

43. [s.n]. "Rrahja e mendimeve - kusht i domosdoshëm për zhvillimin e krijimtarisë. Drejt Kongresit të II të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, 24 shtator, 1967
44. **Frashëri, Th.** "Kërkesa të kohës - çfaqje që i përgjigjet kohës" (mendime rreth çfaqjes së estradës së shtetit të Tiranës", *Drita*, 15 tetor, 1967
45. **Malo, F.** "Thellimi në tiparet shoqërore dhe morale të njeriut të ri" (para konferencës kombëtare të talenteve të reja), *Drita*, 22 tetor, 1967
46. **Blushi, K.** "Konceptimi i ri i jetës dhe aktualitetit" (Shënime kritike. Mbi 2 vëllimet poetike "Në udhë" të Koçi Petritit dhe "Nisja" e Hiqmet Meçes), *Drita*, 5 nëndor, 1967
47. **Myftiu, A.** "Për një interpretim më të thellë ideologjik në veprat tona letrare artistike", *Drita*, 12 nëndor, 1967
48. **Gjini, M.** "Problemi i gruas dhe trajtimi ideoartistik i figurës së saj në dramaturgjinë e viteve të fundit", *Drita*, 3 dhjetor, 1967
49. **Frashëri, Th.** "Vërshimi i masave punonjëse në skenën e estradës" (në olimpiadën e estradave të kryeqytetit), *Drita*, 10 dhjetor, 1967
50. **Siliqi, LI.** "Nga raporti i shokut Llazar Siliqi në Konferencën Kombëtare të letrarëve dhe artistëve të rinj", *Drita*, 24 dhjetor, 1967

1968

1. [s.n]. "Të pasqyrojmë më shpejt dhe më thellë aktualitetin", *Drita*, 11 shkurt, 1968
2. [s.n]. "Njohja e thellë revolucionare e fenomeneve - kusht i domosdoshëm për krijimin e veprave artistike", *Drita*, 18 shkurt, 1968
3. [s.n]. "Më shumë heronj të ditëve tona, më thellë në karakteret e njerëzve", *Drita*, 25 shkurt, 1968
4. **Kallulli, A.** "Probleme të prozës sonë aktuale", *Drita*, 17 mars, 1968
5. [s.n]. "Jeta e klasës punëtore - burim i madh për vepra të reja artistike" (rreth seminarit kombëtar me aktivistët dhe kuadrot e bashkimeve profesionale për problemet e kulturës dhe të lëvizjes artistike), *Drita*, 7 prill, 1968
6. **Blushi, K.** "Të dalim me guxim në fushën e problemeve shoqërore" (mendime rreth dramës "Studentja e vitit të fundit"), *Drita*, 14 prill, 1968
7. **Velça, K.** "Kritika dhe mendimi estetik duhet të dalin nga prapambetja", *Drita*, 5 maj, 1968
8. [s.n]. "Rrënjët e vjetra lëshojnë gjëmba kundërrevolucionare" (për degjenerimin e shkrimtarëve dhe artistëve të vendeve revizioniste), *Drita*, 12 maj, 1968
9. **Lloshi, Xh.** "Gjuha e kritikës të jetë e pasur, e thjeshtë dhe e saktë", *Drita*, 12 maj, 1968
10. **Kadare, I.** "Për kriteret e drejta në botimet e letërsisë së huaj" (letërsia dhe arti për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor), *Drita*, 19 maj, 1968
11. **Siliqi, LL.** "Shprehëse e mendimit dhe e ndjenjave të klasës në fuqi" (lidhur me dekadën e letërsisë së re shqipe), *Drita*, 19 maj, 1968
12. **Kuqali, A.** "Atje ku arti merr fund" (mbi manifestimet ekstravagante të pikturës, skulpturës, poezisë, muzikës dhe bile arkitekturës në vëndet kapitaliste), *Drita*, 26 maj, 1968
13. **Idrizi, R.** "Nevoja e studimit më të thellë të letërsisë së realizmit socialist dhe të periudhave të zhvillimit të saj" (letërsia dhe arti për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor), *Drita*, 9 qershor, 1968
14. [s.n]. "Poezia revizioniste sovjetike në llumin e meskinitetit mikroborgjez", *Drita*, 7 korrik, 1968.

15. **Koreshi, V.** "Letërsia jonë e sotme të zërë vendin kryesor" (letërsia dhe arti për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor), *Drita*, 4 gusht, 1968
16. **Kallulli, A.** "Përkthimet e letërsisë së huaj t'i nënshtrohen ideologjisë dhe politikës sonë" (letërsia dhe arti për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor), *Drita*, 11 gusht, 1968
17. **[s.n.]** "Të krijojmë vepra të frymëzuara, të thella për të sotmen dhe rrugën e lavdishme të atdheut", *Drita*, 11 gusht, 1968
18. **[s.n.]** "Mësimet e partisë na ndriçojnë udhën për revolucionarizimin e mëtejshëm të letërsisë dhe arteve" (lidhur me Plenumin e 6 të K.Q të PPSH), *Drita*, 6 tetor, 1968
19. **Shaplo, D.** "Ta trajtojmë më shumë dhe më thellë temën e klasës punëtore", *Drita*, 6 tetor, 1968
20. **[s.n.]** "Në luftë me vijën kundërrevolucionare të revizionistëve sovjetikë në letërsi dhe art" (lidhur me dhjetëvjetorin e krijimit të lëvizjes së shkrimtarëve afro-aziatikë), *Drita*, 13 tetor, 1968
21. **Prenci, M.** "Kundër rutinës, për poezinë e vërtetë" (probleme të poezisë), *Drita*, 20 tetor, 1968
22. **Cerga, A.** "Jo lidhje skematike, por analizë e vërtetë dhe e frymëzuar e veprës letrare" (letërsia dhe arti për edukimin revolucionar shkollor dhe jashtëshkollor), *Drita*, 24 nëndor, 1968
23. **[s.n.]** "Arti i estradës, mjet i fuqishëm për edukimin revolucionar" (materiale nga autorë të ndryshëm), *Drita*, 24 nëndor, 1968
24. **[s.n.]** "Të bashkuar rreth partisë, më pranë popullit, për suksese të reja të artit socialist", *Drita*, 29 nëndor, 1968
25. **Abazi, Xh.** "Trajtim i shkathët i një teme të ditëve tona" (mbi novelën "Vështrim i kthjellët" e V. Koçit), *Drita*, 22 dhjetor, 1968
26. **Kadare, E.** "Njerëzit e rinj dhe marrëdhëniet e reja të kohës- dy mendime për një novelë" (mbi novelën "Vështrim i kthjellët" e V. Koçit), *Drita*, 22 dhjetor, 1968

1969

1. **Kallulli, Adriatik.** "Ushtima e Korabit te Kapllan Resuli", *Drita*, nr.2, f.2, 12 janar, 1969
2. **Varfi, Andrea.** "Pamje revoltuese të realitetit kapitalist", *Drita*, nr.2, f.5, 12 janar, 1969
3. **Dilaveri, Dilaver.** "Ara në mal e Petro Markos", *Drita*, nr.3, f.2, 19 janar, 1969
4. **Siliqi, Llazar.** "Meloditë e Shkumbinit", *Drita*, nr.3, f.2, 19 janar, 1969
5. **Shaplo, Dalan.** "Mrekullia e diellit", *Drita*, nr.3, f.3, 19 janar, 1969
6. **Këlliqi, Skifter.** "Ndodhi të ditës - Ruzhdi Pulaha", *Drita*, nr.4, f.2, 26 janar, 1969
7. **Marko, Petro.** "Rrugët e para, - Shefki Kuradaku", *Drita*, nr.5, f.2, 2 shkurt, 1969
8. **Cerga, Agim.** "Mendime rreth dramës, Shtëpia në rrugicë", *Drita*, nr.5, f.4, 2 shkurt, 1969
9. **Kuqali, Andoni.** "Vegime të Vendlindjes,- Moikom Zeqo", *Drita*, nr.5, f.2, 2 shkurt, 1969
10. **Kallulli, Adriatik.** "Dallgët e detit,- Ramazan Likaj", *Drita*, nr.6, f.2, 9 shkurt, 1969
11. **Karadaku, Astrit.** "Edhe një operacion i dështuar, - Apostol Nase", *Drita*, nr.6, f.2, 9 shkurt, 1969
12. **Varfi, Andrea.** "Ritme të hekurta, - Fatos Arapi", *Drita*, nr.7, f.2, 16 shkurt, 1969
13. **Gjini, Miho.** "Përzgjidhjen e drejtë të kontradiktave të jetës", *Drita*, nr.8, f.4, 23 shkurt, 1969
14. **Kuqali, Andoni.** "Përse bien këto daulle", *Drita*, nr.8, f.4, 23 shkurt, 1969
15. **Spahiu, Xhevahir.** "Midis dallgëve të oqeanit, - Fadil Zeqiri", *Drita*, nr.8, f.4, 23 shkurt, 1969
16. **Prenci, Mexhit.** "Drama 'Shokët'", *Drita*, nr.9, f.4, 2 mars, 1969

17. **Çomorra, Spiro.** "Konflikti në komedinë tonë", *Drita*, nr.10, f.2, 9 mars, 1969
18. **Kodra, Klara.** "Motive me diell: - I Kadare", *Drita*, nr.10, f.2, 9 mars, 1969
19. **D, D.** "Brezat:- Fatmir Gjata", *Drita*, nr.11, f.2,16 mars, 1969
20. **Deda, Lirim.** "Posta e largët:-Nasho Jorgaqi", *Drita*, nr.11, f.2, 16 mars, 1969
21. **Omari, Donika.** "Ura: - Anastas Kondo", *Drita*, nr.12, f.2, 23 mars, 1969
22. **Agolli, Dritëro.** "Poezi që sjell botën e të rinjve. Rreth vëllimeve: 'Era e revolucionit', 'Rapsodi shqiptare', 'Meloditë e Shkumbinit', *Drita*, nr.13, f.2, 30 mars, 1969
23. **Kallulli, Adriatik.** "Roman me vlera:- 'Ara në mal' i Petro Markos", *Drita*, nr.14, f.2, 6 prill, 1969
24. **Uçi, Alfred.** "Çështje të diskutueshme të komikes", *Drita*, nr.15, f.2, 13 prill, 1969
25. **Gërmenji, Fluturak.** "Toka nën hijen e shtëpive: Tregime e reportazhe, - Vath Koreshi", *Drita*, nr.15, f.2, 13 prill, 1969
26. **Uku, Petrit; Bici, Naum.** "Kthesa të forta: - Razi Brahimi", *Drita*, nr.15, f.4,13 prill, 1969
27. [s.n]. "Klasa punëtore dhe demagogjia e revizionistëve", *Drita*, nr.22, f.4, 25 maj, 1969
28. [s.n]. "Vegla të kundërrevolucionit", *Drita*, nr.22, f.4, 25 maj, 1969
29. **Melo, Vasil.** "Vërtetësia e jetës dhe e konflikteve në romanin 'Stuhia' të R. Likaj", *Drita*, nr.23, f.2, 1 qershor, 1969
30. [s.n]. "Bisedë për letërsinë: 'Brezat' të F. Gjatës", *Drita*, nr.23, f.2, 1 qershor, 1969
31. [s.n]. "Bestytini dhe sentimentalizëm: - 'Gjarpni' i K. Resultit", *Drita*, nr.24, f.2, 8 qershor, 1969
32. [s.n]. "Ëndërrime patriarkale: - 'Një babagjysh dhe nandë nipat e mbesat e tij' të L. Stakut", *Drita*, nr.25, f.2, 15 qershor, 1969
33. **Abazi, Xh.** "Për një përgjithësim më të madh artistik rreth disa vëllimeve me tregime", *Drita*, nr.26, f.2, 22 qershor, 1969
34. **Shaplo, D.** "Prirje drejt pasqyrimin epik të realitetit. Mbi 'Drama 19 ditë'", *Drita*, nr.26, f.4, 22 qershor, 1969
35. [s.n]. "Kur revizionistët frëng bëjnë sikur shqetësohen", *Drita*, nr.26, f.5, 22 qershor, 1969
36. [s.n]. "Helme të poezisë revizioniste", *Drita*, nr.26, f.4, 22 qershor, 1969
37. **Kadare, Ismail; Myftiu, Abdurrahim.** "Kur nuk zbulohen ngjyrat e vërteta të kohës."/ (Mbi romanin: "Tri ngjyra të kohës" të A. Abdihozhës), *Drita*, nr.29, f.2, 13 korrik, 1969
38. **Uku, Petrit; Hoxha, Idajet.** "Romani 'Nëntë ballë' i Guri Miçinotit", *Drita*, nr.30, f.4, 20 korrik, 1969
39. [s.n]. "Duke shfletuar një poet revizionist", *Drita*, nr.30, f.4, 20 korrik, 1969
40. [s.n]. "'Hapat' e zotit Kosinski" (vëzhgime të gazetës. Në vendet ku sundon kapitalizmi dhe revizionizmi), *Drita*, nr.32, f.2, 3 gusht, 1969
41. **Spahiu, Xhevahir.** "Vala kaltëroshë e Lliko Nanos. Vëllim me vjersha për fatosa", *Drita*, nr.33, f.2, 10 gusht, 1969
42. **Prenci, Mexhit.** "Poezi për botën dhe njerëzit e punës. - 'Ritme të hekurta' të F. Arapit", *Drita*, nr.33, f.2, 10 gusht, 1969
43. **Këlliçi, S.** "Me elementë jetësorë të afërt për fëmijën" (rreth vëllimit me tregime "Tomka" të Nasho Jorgaqit), *Drita*, nr.34, f.2,17 gusht, 1969
44. **Melo, Vasil.** "Disa shkaqe që ulin vërtetësinë e pasqyrimin të jetës", *Drita*, nr.35, f.2, 24 gusht, 1969
45. **Kallulli, Adriatik.** "Njerëz që i shohim në veprim e sipër" (mbi librin me tregime "Nëntë ballë" të G. Miçinotit), *Drita*, nr.36, f.2, 31 gusht, 1969

46. [s.n]. "Tregu letrar në Amerikë" (vëzhgime të gazetës), *Drita*, nr.38, f.4, 14 shtator, 1969
47. [s.n]. "Frutat e arta të Sarrotit, një antiroman në botimin sovjetik", *Drita*, nr.39, f.4, 21 shtator, 1969
48. [s.n]. "Çmimi nobel i këtij viti", *Drita*, nr.45, f.4, 2 nëntor, 1969
49. **Abazi, Xhezair**. "Krishtë midis gurgullimash" (përmbledhje me tregime nga K. Kosta), *Drita*, nr.40, f.2, 28 shtator, 1969
50. **Ostren, Jetoni**. "Tibeti dje, sot, nesër" (mbi librin e Y. Minxhozit), *Drita*, nr.40, f.4, 28 shtator, 1969
51. **Musaraj, Shefqet**. "Si u shkrua poema: Sot do të bëhen zgjedhjet", *Drita*, nr.41, f.2, 5 tetor, 1969
52. **Kadare, Ismail**. "Ditët e sotme në poezinë e një të riu" (rreth librit me vjersha "Sot" të Faslli Halitit), *Drita*, nr.42, f.2, 12 tetor, 1969
53. **Vlasi, Gj**. "'Dy me zero' në skenën e teatrit 'A. Moisiu', Durrës", *Drita*, nr.42, f.2,12 tetor, 1969
54. **Dibra, Sulejman**. "'Lagja e të varfërve', dramë", *Drita*, nr.43, f.2, 19 tetor, 1969
55. **Kokona, Luan**. "Poezi e mbështetur në ndjenjat dhe mendimet e masave" (rreth poemës "Baballarët" të Dritëro Agollit), *Drita*, nr.43, f.2, 19 tetor, 1969
56. **Idrizi, Rinush**. "'Halimi': - roman nga Petro Marko", *Drita*, nr.44, f.2, 26 tetor, 1969
57. [s.n]. "Biseda e grave për komedinë muzikore nga Baki Kongoli", *Drita*, nr.44, f.2, 26 tetor,1969
58. **Uruçi, Ibrahim**. "Njolla të murrme të M. Jeros", *Drita*, nr.46, f.4, 9 nëntor, 1969
59. [s.n]. "Pellageja e F. Abramovit" (vëzhgime të gazetës), *Drita*, nr.46, f.4, 9 nëntor, 1969
60. **Varfi, Andrea**. "Me sytë e zemrës", *Drita*, nr.46, f.2, 9 nëntor, 1969
61. **Çela, Qeverim**. "Dyluftim me shokët", *Drita*, nr.48, f.4, 23 nëntor, 1969
62. **K., I**. "'Kur buzëqeshin shokët', M. Pone", *Drita*, nr.50, f.2, 7 dhjetor, 1969
63. **Qurku, Viktor**. "Ne jemi bashkë poezi të studentëve", *Drita*, nr.50, f.2, 7 dhjetor, 1969
64. **Kodra, Klara; Kuçuku, Bashkim**. "Kullat" (roman nga Gjergj Zheji), *Drita*, nr.51, f.2, 14 dhjetor, 1969
65. [s.n]. "Magjistarë të rinj" (rreth romanit "Hëna e plotë" e shkrimtarit lituanes leonas Meras), *Drita*, nr.51, f.4, 14 dhjetor, 1969

1970

1. [s.n]. "Cili është Bulgakovi", *Drita*, nr.1, f.1, 4 janar, 1970
2. **Kongoli, Baki**. "Folklori muzikor në shërbim të krijimtarisë profesionale", *Drita*, nr.7, f.2, 15 shkurt, 1970
3. [s.n]. "Letër e lexuesit" (rreth librit "Mesditë" të Dritëro Agollit), *Drita*, nr.7, f.7, 15 shkurt, 1970
4. **Kadare, Ismail**. "Letërsia çnjerëzore", *Drita*, nr.7, f.5, 15 shkurt, 1970
5. **Lloshi, Xhevat**. "Një botim i ri kushtuar Skënderbegasit", *Drita*, nr.8, f.2, 22 shkurt, 1970
6. **Paco, Jani**. "Është interpretuar drejt realiteti. Vëllimi me pesë tregime i Gjergj Vllashit", *Drita*, nr.8, f.4, 22 shkurt, 1970
7. **Ruci, Llambro**. "Dëshira e një Skënderbegasi", *Drita*, nr.9, f.2, 1 mars, 1970
8. **Deda, Ilia**. "Përsëri me ne" (tregime për fëmijë nga Konstandin Leli), *Drita*, nr.9, f.2, 1 mars, 1970
9. **Fuga, Sulejman**. "Karroca gazmore e Gaço Bushakës", *Drita*, nr.10, f.6, 8 mars, 1970
10. **Zheji, Gjergj**. "Shënime për vëllimet e para të autorëve të rinj", *Drita*, nr.11, f.2, 15 mars, 1970
11. **Ceka, Pano**. "Këngë mashkullorite", *Drita*, nr.11, f.4, 15 mars, 1970

12. **Xhiku, Ali.** "Letërsia e ankthit", *Drita*, nr.11, f.5, 15 mars, 1970
13. **Pajo, Mezin.** "Vajza e paprikës nga A. Ostrovski", *Drita*, nr.11, f.6, 15 mars, 1970
14. **Kodra, Klara.** "Shfaqje anshmërie", *Drita*, nr.12, f.2, 22 mars, 1970
15. **Dino, Thanas.** "Njeriu dhe ura", *Drita*, nr.13, f.2, 29 mars, 1970
16. **Çaçi, Aleks.** "Netë provimesh te Zhuljana Jorganxhi", *Drita*, nr.14, f.2, 5 prill, 1970
17. **Mato, Sulejman.** "'E dua këtë tokë' (Lirim Deda)", *Drita*, nr.14, f.2, 5 prill, 1970
18. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Teatri dhe gjuha", *Drita*, nr.15, f.3, 12 prill, 1970
19. **Idrizi, Rinush.** "Poezia aktuale e të rinjve", *Drita*, nr.15, f.3, 12 prill, 1970
20. [s.n]. "Tre poetë të Shqipërisë së sotme", *Drita*, nr.15, f.6, 12 prill, 1970
21. [s.n]. "'Gjenerali i ushtrisë së vdekur' - I. Kadare", *Drita*, nr.15, f.6, 12 prill, 1970
22. **Shaplo, Dalan.** "Mbi vëllimin 'Mesditë' të Dritëro Agollit", *Drita*, nr.16, f.5, 19 prill, 1970
23. **Prifti, Naum.** "Jeta e përditshme në tregimin e shkurtër", *Drita*, nr.18, f.2, 3 maj, 1970
24. [s.n]. "Filozofime abstrakte të sëmura", *Drita*, nr.18, f.6, 3 maj, 1970
25. **Faja, Agim.** "Libri dhe kopertina", *Drita*, nr.19, f.2, 10 maj, 1970
26. **Goliku, Sazan.** "Thjeshtësia e subjektit, detaje realiste", *Drita*, nr.19, f.2, 10 maj, 1970
27. **Gjini, Miho.** "Sinjalet e natës", *Drita*, nr.20, f.2, 17 maj, 1970
28. **Varfi, Andrea.** "Një libër që demaskon klerin", *Drita*, nr.20, f.2, 17 maj, 1970
29. **Gaçe, Bekim.** "Duke lexuar dy tregime për fëmijë", *Drita*, nr.21, f.2, 24 maj, 1970
30. **Kallulli, Adriatik.** "Mbi shfaqjen 'Një shok i klasës sonë'", *Drita*, nr.21, f.2, 24 maj, 1970
31. **Zheji, Gjergji.** "Përroi i ndërgjegjes dhe shkatërrimi i artit", *Drita*, nr.21, f.5, 24 maj, 1970
32. **Dilaver, Dilaveri.** "Horizonte të elektrifikuara" (Hysni Cekës), *Drita*, nr.23, f.2, 7 qershor, 1970
33. **Dino, Thanas.** "Duhet të luftonim ndryshe Falada", *Drita*, nr.23, f.6, 7 qershor, 1970
34. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Probleme të vjershës dhe të poemës për fëmijë", *Drita*, nr.24, f.2, 14 qershor, 1970
35. **Kodra, Klara.** "Raporti midis shoqërores dhe intimes në poezi", *Drita*, nr.25, f.2, 21 qershor, 1970
36. **Jorgji, Kristo.** "Lugina e peshkatarëve", *Drita*, nr.25, f.3, 21 qershor, 1970
37. **Prençi, Mexhit.** "Fajtorja nuk je ti" (Erskin Kolduellit), *Drita*, nr.25, f.6, 21 qershor, 1970
38. **Jorgaqi, Nasho.** "Dështimi i kompleteve të Fadil Paçramit", *Drita*, nr.26, f.5, 28 qershor, 1970
39. [s.n]. "Poezia palestineze e rezistencës", *Drita*, nr.26, f.6, 28 qershor, 1970
40. **Brahimi, Razi.** "Një gjë e re në botimet tona", *Drita*, nr.27, f.5, 5 korrik, 1970
41. **Hyso, Riza.** "Patat e egra të F. Arapit", *Drita*, nr.28, f.2, 12 korrik, 1970
42. **Toma, Ndue Zef.** "Patat e egra të F. Arapit", *Drita*, nr.28, f.2, 12 korrik, 1970
43. **F, Z.** "Zgjim Pranvere te Razi Ibrahim", *Drita*, nr.29, f.2, 19 korrik, 1970
44. **Myftiu, Abdurrahim.** "Kështjella e Kadaresë", *Drita*, nr.30, f.2, 26 korrik, 1970
45. **Karadaku, Astrit.** "Një roman me forcë realiste". (Kryengritja e të varurve e B.Travenit), *Drita*, nr.30, f.6, 26 korrik, 1970
46. **Mato, Jakup.** "Komisari Memo", *Drita*, nr.32, f.2, 9 gusht, 1970
47. **Kuçuku, Bashkim.** "Procesi i një nëpunësi" (Ursula Ryt), *Drita*, nr.32, f.6, 9 gusht, 1970

48. **Abazi, Xhezair.** "Emra të rinj në prozën tonë", *Drita*, nr.33, f.2, 16 gusht, 1970
49. **Toma, Ndue Zef.** "Kur qesh i gjithë qyteti" (Qamil Buxheli), *Drita*, nr.33, f.2, 16 gusht, 1970
50. **Kongoli, Fatos.** "Ç'bëhet për teatrin në Vlorë", *Drita*, nr.33, f.5, 16 gusht, 1970
51. **Dino, Thanas.** "Një roman për dramën e minatorëve të Fernando Vladimirez Velardo", *Drita*, nr.33, f.6, 16 gusht, 1970
52. **Kallulli, Adriatik.** "Një lindje e vështirë" (Elena Kadare), *Drita*, nr.34, f.2, 23 gusht, 1970
53. **Bala, Vehbi.** "Çaste migjeniane", *Drita*, nr.34, f.5, 23 gusht, 1970
54. **Zheji, Gjergj.** "Mbi librat e dy kritikëve", *Drita*, nr.35, f.2, 30 gusht, 1970
55. **Buxheli, Qamil.** "Qemal Stafa, jeta dhe lufta dhe disa probleme të letërsisë dokumentare", *Drita*, nr.36, f.2, 6 shtator, 1970
56. **Uçi, Alfred.** "Mendimi estetik i popullit në epikën legjendare", *Drita*, nr.36, f.2, 6 shtator, 1970
57. **Melo, Vasil.** "Vite pa thinja" (vëllim poetik), *Drita*, nr.37, f.2, 13 shtator, 1970
58. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Ah këto marrëdhënie", *Drita*, nr.39, f.3, 27 shtator, 1970
59. **Kraja, Fadil.** "Kur kërcet pushka e Vehbi Cungës", *Drita*, nr.39, f.5, 27 shtator, 1970
60. **Kokona, Luan.** "Motivet e punës dhe të klasës punëtore në poezi", *Drita*, nr.40, f.2, 4 tetor, 1970
61. **Goxhaj, Përparim.** "Tri kinonovela për luftën partizane", *Drita*, nr.40, f.3, 4 tetor, 1970
62. **Shaplo, Dalan.** "Mendime për dramën "Të pamposhtur"", *Drita*, nr.41, f.2, 11 tetor, 1970
63. **Nikolla, Arqile.** "Një lindje e vështirë", *Drita*, nr.41, f.2, 11 tetor, 1970
64. **Berisha, Dylber.** "A ka vërtetësi kjo dramë?" ("Një shok i klasës sonë"), *Drita*, nr.41, f.2, 11 tetor, 1970
65. **Gjini, Miho.** "Sinjalet e natës", *Drita*, nr.41, f.3, 11 tetor, 1970
66. **Dafa, Trifon.** "Me syrin e fëmijëve apo të rriturve të F. Malos", *Drita*, nr.41, f.5, 11 tetor, 1970
67. **Xhafa, Shefqet.** "Pse ka kaq pak tregim të shkurtër?", *Drita*, nr.41, f.5, 11 tetor, 1970
68. **Qurku, Viktor.** "Për figurën artistike në krijimet për fëmijë", *Drita*, nr.42, f.2, 18 tetor, 1970
69. **Kraja, Fadil.** "Pushkët e nënës Karrar", *Drita*, nr.42, f.3, 18 tetor, 1970
70. **Idrizi, Rinush.** "Malësorja", *Drita*, nr.42, f.5, 18 tetor, 1970
71. **Kongoli, Fatos.** "Banorët e pallatit tonë", *Drita*, nr.44, f.3, 1 nëntor, 1970
72. **Lezha, Neki.** "Dhjetor i shqetësuar i F. Arapit", *Drita*, nr.44, f.3, 1 nëntor, 1970
73. **Vlashi, Gjergj.** "Përralla në letërsinë tonë për fëmijë", *Drita*, nr.44, f.5, 1 nëntor, 1970
74. **Paparisto, Albert.** "Tradita kombëtare dhe roli i saj në krijimtarinë tonë", *Drita*, nr.45, f.5, 8 nëntor, 1970
75. **Kondo, Anastas.** "Në udhën e prozës", *Drita*, nr.46, f.2, 15 nëntor, 1970
76. **Prifti, Naum.** "Dramaturgjia për të vegjël", *Drita*, nr.46, f.3, 15 nëntor, 1970
77. **Kallulli, Adriatik.** "Për ty" (varje të poetëve kosovarë), *Drita*, nr.46, f.5, 15 nëntor, 1970
78. **Dako, N.** "Qartësi të Anri Byrbysit", *Drita*, nr.46, f.6, 15 nëntor, 1970
79. **[s.n].** "Refreni i një poeme të Andre Vorznjeskit", *Drita*, nr.46, f.6, 15 nëntor, 1970
80. **Kondo, Anastas.** "Një tufë tregimesh", *Drita*, nr.49, f.5, 6 dhjetor, 1970
81. **Gjokutaj, Çapajev.** "Vlera estetike të poezisë sonë për fëmijë", *Drita*, nr.51, f.1, 20 dhjetor, 1970
82. **Qosja, Rexhep.** "Gjuha simbolike e historisë sonë" (mbi romanin "Kështjella" të Kadaresë), *Drita*,

nr.51, f.2, 20 dhjetor, 1970

83. **Dino, Thanas.** "Shoqja Anjezë", *Drita*, nr.51, f.6, 20 dhjetor, 1970
84. **Lloshi, Xhevat.** "Gjuha e letërsisë dhe fëmijëve të tyre", *Drita*, nr.52, f.1, 27 dhjetor, 1970
85. **Kongoli, Fatos.** "U mbytt gjëmia në skenën e teatrit", *Drita*, nr.52, f.3, 27 dhjetor, 1970
86. **Hysi, Fatbardha.** "Përsëri në këmbë" (mbi romanin e Dhimitër Xhuvanit), *Drita*, nr.52, f.5, 27 dhjetor, 1970

1971

1. **Xhiku, Ali.** "Probleme në rrugën e romanit tonë", *Drita*, nr.2, f.2,10 janar, 1971
2. **Shaplo, Dalan.** "Romani në 1970", *Drita*, nr.3, f.1, 17 janar, 1971
3. **Kallulli, Adriatik.** "Poezia", *Drita*, nr.3, f.1, 17 janar, 1971
4. **Rinush, Idrizi.** "Tregimi", *Drita*, nr.3, f.1-2, 17 janar, 1971
5. **Ristani, Aristidh.** "Romani perparimtar në vendet e Amerikës Latine", *Drita*, nr.3, f.6, 17 janar, 1971
6. **Karadaku, A.** "Iluzionet e humbura", *Drita*, nr.4, f.6, 24 janar, 1971
7. **Kodra, Klara.** "Trokitje në dyert e poezisë", *Drita*, nr.5, f.2, 31 janar, 1971
8. **Dilaveri, Dilaver.** "Raporti midis individit, familjes dhe shoqërisë në disa romane", *Drita*, nr.6, f.1, 7 shkurt, 1971
9. **Dino, Thanas.** "Tregimet e dy prozatorëve të rinj", (të Flora Mullaymerit dhe të Sefedin Çelës), *Drita*, nr.6, f.7, 7 shkurt, 1971
10. **Spahiu, Xhevahir.** "Vëllimi 'Litari i zjarrtë'", *Drita*, nr.6, f.4, 7 shkurt, 1971
11. **Hyso, Riza.** "I dërguari nga klasa", *Drita*, nr.7, f.6-7, 14 shkurt, 1971
12. **Kodra, Klara.** "Mbi karakterin popullor të poezisë sonë të viteve të fundit", *Drita*, nr.7, f.2-7, 14 shkurt, 1971
13. [s.n]. "Diskutim krijues mbi romanin 'Shkëndija'", *Drita*, nr.7, f.2, 14 shkurt, 1971
14. **Gërmenji, Fluturak.** "Një roman për dhjetorin e shqetësuar", *Drita*, nr.7, f.6, 14 shkurt, 1971
15. **Semi, Jorgo.** "Mendime për një cikël me poezi", *Drita*, nr.7, f.6, 14 shkurt, 1971
16. **Idrizi, Rinush.** "Zhvillimi cilësor i romanit", *Drita*, nr.8, f.2, 21 shkurt, 1971
17. **Odrion, Klement.** "Tregim që edukon", *Drita*, nr.8, f.2, 21 shkurt, 1971
18. **Mata, Sulejman.** "'Mozaik'. Vëllim me poezi", *Drita*, nr.9, f.6, 28 shkurt, 1971
19. **Rrapi, Engjëll.** "Një vëllim tregimesh", *Drita*, nr.9, f.6, 28 shkurt, 1971
20. **Lezha, Neki.** "Mbi karakterin popullor në letërsinë tonë", *Drita*, nr.9, f.1, 28 shkurt, 1971
21. **Dono, Irena.** "Mbi karakterin popullor të poezisë sonë", *Drita*, nr.10, f.2, 7 mars, 1971
22. **Spathari, Nikolla.** "Poetët dhe poezia popullore" *Drita*, nr.10, f.2, 7 mars, 1971
23. **Stringa, Hamide.** "Vëllimi 'Zërat e Jetës'", *Drita*, nr.10, f.6, 7 mars, 1971
24. **Spathari, Nikolla.** "Poetët dhe poezia popullore", *Drita*, nr.10, f.6, 7 mars, 1971
25. **Drini, S.** "Romani 'Kënga e Dritës'", *Drita*, 14 mars, 1971
26. **Bregu, I.** "Karakterin popullor të poezisë ta kërkojmë në brendi", *Drita*, 14 mars, 1971
27. **Bulo, Jorgo.** "Rruga e heroit të prozës sonë", *Drita*, nr.13, f.2, 28 mars, 1971
28. **Llanaj, Ismet.** "Rreth romanit 'Përsëri në këmbë'", *Drita*, nr.14, f.5, 4 prill, 1971

29. Idrizi, Rinush. "Mbi heroin pozitiv në prozën tonë", *Drita*, nr.15, f.2,11 prill, 1971
30. Abazi, Xhezair. "Figura e heroit pozitiv", *Drita*, nr.16, f.2,18 prill, 1971
31. Lako, Natasha. "Drita e 'Patave të egra'", *Drita*, nr.16, f.6,18 prill, 1971
32. Hyso, Riza. "Zjarret e shkurtit", *Drita*, nr.17, f.6-7, 25 prill, 1971
33. Siliqi, Drita. "Mbi heroin dhe personazhin pozitiv. (Mendime)", *Drita*, nr.17, f.2, 25 prill, 1971
34. Jorgaqi, Nasho. "'Ëndërrimet'- përmbledhja e parë poetike e Naimit", *Drita*, nr.17, f.2, 25 prill, 1971
35. Pjetri, Petrit. "Heroi pozitiv në prozën tonë", *Drita*, nr.18, f.3-6, 2 maj, 1971
36. Xhiku, Ali. "Mbi disa tipare romantike të veprës së Naimit", *Drita*, nr.20, f.6, 16 maj, 1971
37. Nezha, Neki. "Për një vëllim me vjersha", *Drita*, 23 maj, 1971
38. Brahimi, Razi. "Kohët në poezinë e Naimit", *Drita*, nr.21, f.6, 23 maj, 1971
39. Nezha, Murat. "Për një vëllim me vjersha", *Drita*, nr.21, f.7, 23 maj, 1971
40. Moja, Lleshi. "Gjoli i rosave", *Drita*, nr.22, f.6, 30 maj, 1971
41. Lezha, Neki. "Drama 'Mbi gjermadha' në skenën e teatrit 'Migjeni'", *Drita*, nr.22, f.3, 30 maj, 1971
42. Pulaha, R. "Drama 'Mosha e bardhë' në skenën e teatrit 'A. Z. Çajupi'", *Drita*, nr.23, f.3-4, 6 qershor, 1971
43. Myftiu, Abdurrahim. "Mbi figurën e heroit", *Drita*, nr.23, f.2, 6 qershor, 1971
44. Abazi, Xhezair. "Një dramë dhe disa probleme koherente", *Drita*, nr.24, f.5, 13 qershor, 1971
45. Cati, Jorgo. "Komisari", *Drita*, nr.24, f.2, 13 qershor, 1971
46. Haxhiaj, Floresha. "Lirizmi në romanin tonë", *Drita*, nr.24, f.5, 13 qershor, 1971
47. Dono, Irena. "Novela 'Erdhi një vajzë'", *Drita*, nr.24, f.3-7, 13 qershor, 1971
48. Karabolli, Bejkush. "Për vjershat e studentëve", *Drita*, nr.24, f.2, 13 qershor, 1971
49. Reshpja, Frederik. "'Kronikë në gur'. (Mendime për romanin)", *Drita*, nr.25, f.2, 20 qershor, 1971
50. [s.n]. "Rekuiem i përbashkët revizionist", *Drita*, nr.25, f.8, 20 qershor, 1971
51. Prenci, Mexhit. "Zëri im", *Drita*, nr.26, f.5, 27 qershor, 1971
52. Gjokutaj, S. "Zhurmojnë ujëvarat", *Drita*, nr.26, f.5, 27 qershor, 1971
53. Bushaka, G. "Kapiteni i shtrëngatës", *Drita*, nr.27, f.5, 4 korrik, 1971
54. Dilaveri, Dilaver. "Për heroin pozitiv të romanit tonë", *Drita*, nr.27, f.2, 4 korrik, 1971
55. Gjini, Luljeta. "Ja, njeriu ynë", *Drita*, nr.27, f.5, 4 korrik, 1971
56. Kuqi, Piro. "Tregimet e një vëllimi", *Drita*, nr.27, f.3, 4 korrik, 1971
57. Jorgo, Semi. "Për një poemë", *Drita*, nr.27, f.3, 4 korrik, 1971
58. Kuçuku, Bashkim. "Vëllimi i parë i një të riu", *Drita*, nr.28, f.5, 11 korrik, 1971
59. Xhaxhiu, M. "Probleme të poezisë së letrarëve të rinj", *Drita*, nr.28, f.2-7, 11 korrik, 1971
60. [s.n]. "Sipas një romani antifashist", *Drita*, nr.29, f.8, 18 korrik, 1971
61. Martini, Xhafer. "Mbi romanin 'Kronikë në Gur'", *Drita*, nr.29, f.2-7, 18 korrik, 1971
62. Kodra, Klara. "Ngjyrat entuziaste të poezisë", *Drita*, nr.30, f.5-6, 25 korrik, 1971
63. Dushi, Fotaq. "Poezi e freskët, e bukur", *Drita*, nr.30, f.3, 25 korrik, 1971
64. Kuçuku, Bashkim. "Krijime të kthjellta të një bote të pasur", (Mbi krijimet e talentëve të reja), *Drita*, nr.30, f.2, 25 korrik, 1971

65. **Lezha, Neki.** "Karakteret dhe ambientet në romanin tonë", *Drita*, nr.31, f.2-7,1 gusht, 1971
66. **Dino,Thanas.** "Koha dhe poezia", *Drita*, nr.31, f.5, 1 gusht, 1971
67. **Gjergo, E.** "Romani 'Dhjetor i shqetësuar'", *Drita*, nr.33, f.2, 15 gusht, 1971
68. **Gjoza, Roland.** "Tipare të poezisë së një autori të ri", *Drita*, nr.33, f.2, 15 gusht, 1971
69. **Gjoza, Roland.** "Mëngjez sirenash", *Drita*, nr.33, f.7, 15 gusht, 1971
70. **Martini, Xhafer.** "Shqetësimet e poetëve të rinj", *Drita*, nr.34, f.2-7, 22 gusht, 1971
71. **Abazi, Xhezair.** "Figura e komunistit në dramaturgjinë tonë", *Drita*, nr.35, f.2-7, 29 gusht, 1971
72. **Goliku, S.** "Hap i sigurtë i një prozatori", *Drita*, nr.35, f.2-7, 29 gusht, 1971
73. **Idrizi, Rinush.** "Figura e partisë dhe e komunistit në tri poema" (në poemat "Prishtina", "Devoll, Devoll" dhe "Shqiponjat fluturojnë lart"), *Drita*, nr.36, f.2-7, 5 shtator, 1971
74. **Luarasi, Mihal.** "'Verka', roman për fëmijë", *Drita*, nr.39, f.3, 26 shtator, 1971
75. **Kraja, Federik.** "Romani 'I fundit i oxhakut'", *Drita*, nr.41, f.6, 10 tetor, 1971
76. **Toma, N.Z.** "Partizani - heroi i tregimit me temën e luftës", *Drita*, nr.42, f.2, 17 tetor, 1971
77. **Kuçuku, Bashkim.** "Rrugëve të kantierëve", *Drita*, nr.42, f.2, 17 tetor, 1971
78. **Idrizi, Rinush.** "Romani. 'Gjurmë në kohë'", *Drita*, nr.46, f.6, 14 nëntor, 1971
79. **Zeço, Moikom.** "Fjalë të thëna në pranverë", *Drita*, nr.46, f.6, 14 nëntor, 1971
80. **Kallulli, Adriatik.** "Merita dhe dobësi të një romani", *Drita*, nr.47, f.2-7, 21 nëntor, 1971
81. **Martini, Xhafer.** "Romani 'Diell nën kreshta'", *Drita*, nr.48, f.2, 28 nëntor, 1971
82. **Lezha, Neki.** "Kohë lufte", *Drita*, nr.48, f.7, 28 nëntor, 1971
83. **Zheji, Gjergj.** "Romani 'Tokë e ashpër'", *Drita*, nr.49, f.2-7, 5 dhjetor, 1971
84. **Kokaveshi, Kleant.** "Yje mbi lumë", *Drita*, nr.49, f.6, 5 dhjetor, 1971
85. **Ahmetaj, Idriz.; Lleshi, Ndue.** "Gjurmë në kohë", *Drita*, nr.49, f.6, 5 dhjetor, 1971
86. **[s.n].** "Revolucioni dhe poezia" (mbi poezinë e Mozambikut), *Drita*, nr.49, f.8, 5 dhjetor, 1971
87. **Idrizi, Rinush.** "Realiteti dhe talenti", *Drita*, nr.49, f.2-7, 12 dhjetor, 1971
88. **Kongoli, Fatos.** "Mbi dramën dhe spektaklin 'Sinjali i kuq'", *Drita*, nr.50, f.3-6, 12 dhjetor, 1971
89. **Gjergo, E.** "Mjegulla e çarë", *Drita*, nr.51, f.6, 19 dhjetor, 1971
90. **[s.n].** "Tre vëllime dhe poezia e të rinjve" (diskutim krijues mbi vëllimet e N. Papekës, A. Matos dhe Xh. Spahiut), *Drita*, nr.52, f.2-7, 26 dhjetor, 1971
91. **Agolli, Dritëro.** "Kur diskutojmë për poetët e rinj", *Drita*, nr.52, f.3, 26 dhjetor, 1971
92. **Dono, Irena.** "Takim në luftë", *Drita*, nr.52, f.6, 26 dhjetor, 1971

1972

1. **Kuçuku, Bashkim.** "Karaktere njerëzish", *Drita*, nr.2, f.2-7, 9 janar, 1972
2. **Abazi, Xhezair.** "Romani 'Vdekja e një nate'", *Drita*, nr.3, f.2, 23 janar, 1972
3. **Mato, S.** "Bukuria e jetës", *Drita*, nr.5, f.6, 30 janar, 1972
4. **Zeço, Moikom.** "Rrezatim", *Drita*, nr.6, f.12, 6 shkurt, 1972
5. **Martini, Xhafer.** "Mbi tre vëllime me tregime", (vëllimet e A. Luarasit, A. Kaninit, D. Hasanit), *Drita*, nr.7, f.3-4, 13 shkurt, 1972

6. **Zeço, Moikom.** "Linja të largëta", *Drita*, nr.7, f.11, 13 shkurt, 1972
7. **Tabaku, Selami.** "Yje mbi lumë", *Drita*, nr.8, f.11, 20 shkurt, 1972
8. **Dono, Irena.** "Bukuria e jetës", *Drita*, nr.8, f.11, 20 shkurt, 1972
9. **Kokoveshi, Kleanth.** "Vdekja e një nate", *Drita*, nr.8, f.11, 20 shkurt, 1972
10. **Tafa, N.** "Ne", *Drita*, nr.9, f.11, 27 shkurt, 1972
11. **Musaraj, Sh.** "Historia e një vjershe", *Drita*, nr.10, f.10, 5 mars, 1972
12. **Pjetri, Petrit.** "Romani 'Përrenjtë'", *Drita*, nr.11, f.4, 12 mars, 1972
13. **Gami, N.** "Shkëlqesia e tij", *Drita*, nr.12, f.1, 19 mars, 1972
14. **Siliqi, Llazar.** "Rreth problemit të heroit pozitiv", *Drita*, nr.12, f.3-4, 19 mars, 1972
15. **Mehmeti, Nuri.** "Këngë cigane", *Drita*, nr.12, f.11, 19 mars, 1972
16. **Dilaveri, Dilaver.** "Vëllimi 'Bisedë në mesnatë'", *Drita*, nr.13, f.3-4, 26 mars, 1972
17. **Guma, Skënder.** "Nëper stacione", *Drita*, nr.12, f.11, 19 mars, 1972
18. [s.n]. "Andre Morua për Stendalin", *Drita*, nr.12, f.15, 19 mars, 1972
19. [s.n]. "Balzaku për Stendalin", *Drita*, nr.12, f.15, 19 mars, 1972
20. **Shkurta, Gjovalin.** "Për një trajtim më të gjerë të problemeve të rinisë në dramaturgj", *Drita*, nr.13, f.7, 26 mars, 1972
21. **Varfi, Andrea.** "Uollit Uitmani dhe trashëgimi i tij", *Drita*, nr.13, f.16, 26 mars, 1972
22. **Abazi, Xhezair.** "Për zhvillimin cilësor të dramës sonë", *Drita*, nr.14, f.6-7, 2 prill, 1972
23. **Bushkashi, Basir.** "Kur bisedojnë me ushtarët", *Drita*, nr.14, f.14, 2 prill, 1972
24. **Haxhiaj, Floresha.** "Konflikti në prozën tregimtare", *Drita*, nr.15, f.3-4, 9 prill, 1972
25. **Lezha, Neki.** "Tri novela" (mbi novelat e T. Laços, F. Ballancës dhe A. Cergës), *Drita*, nr.15, f.5, 9 prill, 1972
26. **Nikolla, Zef.** "Drama 'Moshë e bardhë'", *Drita*, nr.16, f.7, 16 prill, 1972
27. [s.n]. "Diskutime krijuese rreth romaneve: 'Rusha' e Gj. Zhejit dhe 'I fundit i hoxhakut' i M. Kallamatës", *Drita*, nr.16, f.11, 16 prill, 1972
28. **Lezha, Neki.** "Rusha", *Drita*, nr.17, f.4, 17 prill, 1972
29. **Lorka, F.G.** "Romancë për xhandarmërinë spanjolle", *Drita*, nr.17, f.16, 23 prill, 1972
30. **Reshpja, Frederik.** "Romani 'Rusha'", *Drita*, nr.18, f.5, 30 prill, 1972
31. **Ballabani, Robert.** "Elektricitet i turnit", *Drita*, nr.18, f.11, 30 prill, 1972
32. **Mërtiri, Kristi.** "Monologu i ushtarit", *Drita*, nr.18, f.11, 30 prill, 1972
33. **Lami, Liri.** "Romani 'Rusha'", *Drita*, nr.18, f.11, 30 prill, 1972
34. [s.n]. "Botimi i romanit 'Kështjella' i Ismail Kadaresë në Francë", *Drita*, nr.18, f.16, 30 prill, 1972
35. **Idrizi, Rinush.** "Gjurmë të padukshme", *Drita*, nr.19, f.11, 7 maj, 1972
36. **Xoxa, Dh.** "Romani 'Rusha'", *Drita*, nr.19, f.5, 7 maj, 1972
37. [s.n]. "Zëri i poezisë vietnameze", *Drita*, nr.19, f.15, 7 maj, 1972
38. [s.n]. "Për poezinë zezake", *Drita*, nr.19, f.15, 7 maj, 1972
39. **Rushiti, Engjëll.** "Zëra nga burime të nxehta", *Drita*, nr.21, f.11, 21 maj, 1972
40. **Gjoza, R.** "Mbresa nga disa vëllime të para të poetëve të rinj" (mbi vëllimet e N. Gjetës, A. Matos, N. Kacalidhës, D. Qirixidhit dhe F. Malos), *Drita*, nr.21, f.5, 21 maj, 1972

41. **Martini, Xhafer.** "Romani 'Traseja'", *Drita*, nr.21, f.4, 21 maj, 1972
42. **Progonati, Krenar.** "Shqipëria ndriti", *Drita*, nr.21, f.11, 21 maj, 1972
43. **Pasmaçiu, Ramadan.** "Si e mbyti Batua përbindëshin e zi", *Drita*, nr.21, f.11, 21 maj, 1972
44. **Myftiu, A.** "Romani 'Karriera e zotit Maksut'", *Drita*, nr.22, f.3, 28 maj, 1972
45. **Cibaku, Fejzi.; Gaspri, Ndue.** "Rrezatimi", *Drita*, nr.22, f.11, 28 maj, 1972
46. **Fuga, Sulejman.** "Ditëlindja e yllit", *Drita*, nr.22, f.11, 28 maj, 1972
47. **Mehmeti, Din.** "Individualizimi i karaktereve në 'Tregimet e Veriut'", *Drita*, nr.23, f.11, 1 qershor, 1972
48. **Kondo, A.** "Për shkrimtarin dhe artistin tema e klasës punëtore është një minierë e pashtershme", *Drita*, f.4, 4 qershor, 1972
49. **Kuçuku, B.** "Domosdoshmëria e konfliktit të fortë dhe real në letërsinë tonë", *Drita*, f.3. 11 qershor, 1972
50. **Pjetri, Petrit.** "Shënime rreth vëllimit 'Mozaik'", *Drita*, nr.25, f.4, 18 qershor, 1972
51. **Nanushi, K.** "Poemë mbi dashurinë", (kritikë rreth poemës së re të Viktor Qurkut me titull "Tejpërtej"), *Drita*, nr.25, f.3, 18 qershor, 1972
52. **Prenci, Mexhit.** "Më shumë shqetësim poetik", *Drita*, nr.26, f.4, 25 qershor, 1972
53. **Idrizi, Rinush.** "Romani 'Fan Smajli'", *Drita*, nr.27, f.3, 2 korrik, 1972
54. **Troci, Garip.** "Kur bisedojmë me ushtarët", *Drita*, nr.27, f.5, 2 korrik, 1972
55. **Xhaxha, Muharrem.** "Karabina", *Drita*, nr.27, f.5, 2 korrik, 1972
56. **Zeço, Moikom.** "Vëllimi 'Tranzit'", *Drita*, nr.28, f.3, 9 korrik, 1972
57. **Gjoza, Roland.** "Vëllimi 'Pishat me kristale'", *Drita*, nr.28, f.4, 9 korrik, 1972
58. **Lezha, Neki.** "Gëzimi i Cen Belikut", *Drita*, nr.28, f.5, 9 korrik, 1972
59. **Martini, Xhezair.** "Vëllimi poetik 'Marsi brenda nesh'", *Drita*, nr.29, f.5, 16 korrik, 1972
60. **Kokona, L.** "Vëllimi 'Takim me malet'", *Drita*, nr.29, f.4, 16 korrik, 1972
61. **Mizaku, N.** "Pasqyrimi artistik i ndeshjes së të resë me të vjetrën në tregimet e tre autorëve. (A. Cerga, D. Shaplo, T. Laço)", *Drita*, nr.30, f.3-4, 23 korrik, 1972
62. [s.n]. "Shtëpia e bubit", *Drita*, nr.30, f.5, 23 korrik, 1972
63. **Hyso, Riza.** "Një vajzë në vagonin tonë", *Drita*, nr.30, f.5, 23 korrik, 1972
64. **Velça, Kudret.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik", *Drita*, nr.30, f.6-7,16, 23 korrik, 1972
65. **Idrizi, Rinush.** "Bota lirike e një poeti" (me rastin e 30-vjetorit të poetit Gaspër K. Palit), *Drita*, nr.30, f.14, 23 korrik, 1972
66. **Kraja, P.** "Strukturalizmi - një lloj i ri i formalizmit", *Drita*, nr.31, f.15, 30 korrik, 1972
67. **Murati, Shaban.** "Romani 'Vdekja e një nate'", *Drita*, nr.31, f.4, 30 korrik, 1972
68. [s.n]. "Poezia e jetës dhe e punës së gjeologëve në romanin 'Zbulimi'", *Drita*, nr.31, f.5, 30 korrik, 1972
69. **Shtëmbari, Dhimitër.** "Vëllimi 'Më fal Flora'", *Drita*, nr.31, f.5, 30 korrik, 1972
70. **Lezha, Neki.** "Romani 'Zbulimi'", *Drita*, nr.32, f.2, 6 gusht, 1972
71. **Martini, Xhezairi.** "Një roman për gjeologët", *Drita*, nr.32, f.3, 6 gusht, 1972
72. **Felaj, Pirro.** "Pishat me kristale", *Drita*, nr.32, f.5, 6 gusht, 1972
73. **Gjokutaj, C.** "Koha në romanet e I. Kadaresë" (nga puna e diplomës "Lufta në romanet e I.

- Kadaresë"), *Drita*, nr.33, f.3-4, 13 gusht, 1972
74. **Gjoza, Roland.** "Marsi brenda nesh", *Drita*, nr.33, f.5, 13 gusht, 1972
  75. **Mili, Pjetër.** "Fan Smajli", *Drita*, nr.33, f.5, 13 gusht, 1972
  76. **Kuçuku, Bashkim.** "Poezia aktuale", *Drita*, nr.31, f.4, 20 gusht, 1972
  77. **Paco, Jani.** "Dy prozatorë punëtorë", *Drita*, nr.31, f.5, 20 gusht, 1972
  78. **Pone, Stavri.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik", *Drita*, nr.32, f.6-7, 27 gusht, 1972
  79. **Zheji, Gjergj.** "Pasuria e një poezie të thjeshtë", (poezitë e S. Matos), *Drita*, nr.32, f.4,14, 27 gusht, 1972
  80. **Mehmeti, Nuri.** "Gruaja me këmbë të madhe", *Drita*, nr.32, f.5, 27 gusht, 1972
  81. **Xhaxho, Muharrem.** "Tregimet e gjyshes Mare", *Drita*, nr.32, f.5, 27 gusht, 1972
  82. **Ndocaj, F.** "Tri vepra" (të shkrimtarit Resul Bedo), *Drita*, nr.32, f.5, 3 shtator, 1972
  83. **Pone, S.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik", *Drita*, nr.32, f.6-7, 3 shtator, 1972
  84. **Kondakçiu, Petraq.** "'Shtëpia e lakuriqëve të natës'. Novelë e T. Laços botuar në revistën 'Nëndori'", *Drita*, nr.34, f.5, 17 shtator, 1972
  85. **Martini, Xhafer.** "Vëllimi poetik 'Stinë pas stine'", *Drita*, nr.34, f.4, 17 shtator, 1972
  86. **Beleri, Pajtim.** "Vogëlushi dhe treni", *Drita*, nr.34, f.5, 17 shtator, 1972
  87. **Tabaku, Selami.** "Vëllimi me tregime 'Fejesa, televizori, plaku'", *Drita*, nr.36, f.4-5, 24 shtator, 1972
  88. **Cake, N.** "Kur koloviteshin trofkat nën pishtarë", *Drita*, nr.37, f.5, 1 tetor, 1972
  89. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik", *Drita*, nr.37, f.6-7, 1 tetor, 1972
  90. **Tuta, Marjana; Shtëmbari, Pali.** "Ditë pranvere", *Drita*, nr.37, f.5, 1 tetor, 1972
  91. **Agalliu, M.** "Fjala e tij demaskuese" (me rastin e 70 vjetorit të vdekjes së E. Zolasë), *Drita*, nr.37, f.16, 1 tetor, 1972
  92. **Abazi, Xhezair.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik" (mendime), *Drita*, nr.39, f.6-7, 12, 15 tetor, 1972
  93. **Halilaj, Halil.** "Bota e një heroi", *Drita*, nr.39, f.14, 15 tetor, 1972
  94. **Martiko, Stefan.** "Romani 'Xhungla' i I. A. Sinklerit", *Drita*, nr.39, f.15, 15 tetor, 1972
  95. **Nanushi, K.** "Jeta në vëllime të poetëve të rinj", *Drita*, nr.40, f.5, 22 tetor, 1972
  96. **Hodaj, Veli.** "Roman i një punëtoreje", *Drita*, nr.40, f.16, 22 tetor, 1972
  97. **[s.n].** "Dramë për emigrantët", *Drita*, nr.40, f.16, 22 tetor, 1972
  98. **Hodaj, V.** "Vitet hedhin valle", *Drita*, nr.41, f.5, 29 tetor, 1972
  99. **Bushaka, Gaqo.** "Tregimet e mbrëmjes", *Drita*, nr.41, f.5, 29 tetor, 1972
  100. **Dilaveri, Dilaver.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik" (mendime), *Drita*, nr.41, f.6-7, 29 tetor, 1972
  101. **[s.n].** "Diskutim krijues për katër vëllime poetike" (të Viktor Qurkut, "Stinë pas stine", të Sulejman Matos, "Mbi glob fryjnë erëra", të Natasha Lakos, "Marsi brenda nesh" dhe të Ndoc Gjetjes, "Rrezatime"), *Drita*, nr.42, f.2-3, 5 nëntor, 1972
  102. **Gjini, Miho.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik" (mendime), *Drita*, nr.42, f.6-7, 5 nëntor, 1972
  103. **Ziko, V.** "Mbrujta e heroit lirik" (vëllimet me poezi të Hamza Koçiu), *Drita*, nr.42, f.5,13, 5 nëntor, 1972
  104. **Luarasi, M.** "Kontradiktat dhe konflikti dramatik" (mendime), *Drita*, nr.43, f.6, 12 nëntor, 1972

105. [s.n]. "Ku të shpie revizionizmi", *Drita*, nr.43, f.16, 12 nëntor, 1972
106. **Mehmeti, Nuri**. "Poezia e një poeti luftëtar" (poezia e Shefqet Peçit), *Drita*, nr.44, f.5, 19 nëntor, 1972
107. **Eluar, P.** "Gabriel Peri. 'Kjo foshnjë mësuar nga uria", poezia duhet të ketë për qëllim të vërtetën praktike", *Drita*, nr.44, f.15, 19 nëntor, 1972
108. **Dilaver, Dilaveri**. "Mendime për dy parathëniet e dy romaneve", *Drita*, nr.44, f.5, 19 nëntor, 1972
109. **Dono, Irena**. "Kush m'i fali manushaqet", *Drita*, nr.45, f.12, 26 nëntor, 1972
110. **Martini, Xhafer**. "Mbi disa probleme të poezisë", *Drita*, nr.45, f.5, 26 nëntor, 1972
111. **Avduli, Alush**. "Zëri i largët i kasolles", *Drita*, nr.45, f.12, 26 nëntor, 1972
112. **Tuen, M.** "Humoristët", *Drita*, nr.45, f.16, 26 nëntor, 1972
113. **Brahimi, Razi**. "Fiku i detit" etj. Shënim i shkurtër" (mendime mbi disa probleme të poezisë), *Drita*, nr.46, f.5, 3 dhjetor, 1972
114. [s.n]. "Erdhën djemtë nga ushtria", *Drita*, nr.46, f.12, 3 dhjetor, 1972
115. **Korespondenti i dritës**. "Diskutim mbi romanin 'Ultimatum' të Petro Markos", *Drita*, nr.46, f.13, 3 dhjetor, 1972
116. **Martiko, Stelan**. "Unë pionieri", *Drita*, nr.47, f.5, 10 dhjetor, 1972
117. **Shtëmbari, P.** "Rojet e atdheut", *Drita*, nr.47, f.5, 10 dhjetor, 1972
118. **Hima, Avni; Jata, Ruzhdi**. "Në korie mes lisash", *Drita*, nr.47, f.5, 10 dhjetor, 1972
119. **Hyso, Riza**. "Proza e një shkrimtari të ri" (për Kiço Blushin), *Drita*, nr.48, f.2-3, 17 dhjetor, 1972
120. **Mërtiri, Kristo**. "Hapat e një poeti", *Drita*, nr.48, f.11, 17 dhjetor, 1972
121. **Nasi, Viktor**. "Mendime mbi romanin 'Ultimatum'", *Drita*, nr.48, f.11, 17 dhjetor, 1972
122. **Hyso, Riza**. "Mbi dy romane satirike" (mbi "Karriera e zotit Maksut" e Q. Buxhelit dhe "I fundit i oxhakut" i M. Kallamatës), *Drita*, nr.49, f.3-4, 24 dhjetor, 1972
123. **Koçi, Petrit**. "Problem për një vjershë, apo?...". (mendime mbi disa probleme të poezisë), *Drita*, nr.49, f.5, 24 dhjetor, 1972

1973

1. **Brahimi, R.** "Diskutim krijues për vëllimin me artikuj kritikë 'Kur: flasim për poezinë'", *Drita*, nr.1, f.2-4, 7 janar, 1973
2. **Dino, Th.** "Autokritikë. - Duart e vjeshtës, - Kineasti. - Lëndina e lotëve. - Uitmani", *Drita*, nr.1, f.9, 7 janar, 1973
3. **Petriti, K.** "Për Republikën." (Fragment nga poema), *Drita*, nr.1, f.1, 7 janar, 1973
4. **Shtjefni, P.** "Në ditën e inagurimit. - Çast. - Ylberi", *Drita*, nr.1, f.10, 7 janar, 1973
5. **Muço, B.** "Yzeiri" (tregim), *Drita*, nr.1, f.10, 7 janar, 1973
6. **Ponari, I.** "Atë natë me erë" (tregim), *Drita*, nr.1, f.8-9, 7 janar, 1973
7. **Xhaxhiu, Muzafer**. "Poezia jonë në rrugën e pasqyrimt të gjërë të jetës. Mendime mbi disa probleme të poezisë", *Drita*, nr.2, f.2-3, 14 janar, 1973
8. **Dilaveri, Dilaver**. "Romani 'Dy të shtunat e Suzanës'", *Drita*, nr.2, f.4, 14 janar, 1973
9. **Çollaku, Shaban**. "Epoka dhe figura e Skënderbeut në veprën e Naim Frashërit", *Drita*, nr.2 14 janar, 1973

10. **Lëngu, Ilia.** "Intinerari i një shkrimtari "Humanist", *Drita*, nr.2, f.15-16, 14 janar, 1973
11. **Fishti, Donika.** "Përpyetje këmbëngulëse e një autori të ri", *Drita*, nr.2, 14 janar, 1973
12. **Dilaveri, D.** "Romani 'Dy të shtunat e Suzanës'" (rec. mbi romanin e Vath Koreshit), *Drita*, nr.2, f.4, 14 janar, 1973
13. **Feshti, D.** "Përpyetje këmbëngulëse të një autori të ri"(rec. mbi botimin "Bora e fundit" nga Nasi Lera), *Drita*, nr.2, f.5, 14 janar, 1973
14. **Hakui, N.** "Dëshmorët, - Pranvera ime. - Pa shoqet s'jam asgjë. - Dashurisë. - Edhe natën e bëri ditë", *Drita*, nr.2, f.10, 14 janar, 1973
15. **Kozeli, B.** "Reparti «N». - Për kë të shkruaj? - Jam poet dhe ushtar. - Letër gruas. - Ekuipazhi i nëndetësës. - Ç'të bëj më tej? - Kur përcollëm komandantin", *Drita*, nr.2, 14 janar, 1973
16. **Zeço, M.** "Vendlindja. - Motivi i lashtë i pritjes. - Koha. - Mesnata e 17 tetorit në Sarandë. - Poezia. - Lindje e dytë. - E kam kërkuar diellin. - Gjergj Elez Alia", *Drita*, nr.2, f.9, 14 janar, 1973
17. **[s.n].** "Botohet në Norvegji romani 'Dasma' i Ismail Kadaresë", *Drita*, nr.3, f.15, 21 janar, 1973
18. **Aliaj, T.** "'Njeriu që nuk qesh'. Proza humoristike e një shkrimtari të ri", *Drita*, nr., f.5, 21 janar, 1973
19. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Poezia jonë në rrugën e pasqyimit të gjërë të jetës. Mendime mbi disa probleme të poezisë", *Drita*, nr.3, f.3-4, 21 janar, 1973
20. **[s.n].** "Degjenerimi revizionist i letërsisë në BRSS", *Drita*, nr.5, f.15, 21 janar, 1973
21. **Ballanca, F.** "Ahishtas: vajtje e ardhje" (tregim), *Drita*, nr.5, f.8-10, 21 janar, 1973
22. **Kodra, Klara.** "Probleme ideore estetike të poezisë së të rinjëve", *Drita*, nr.4, f.13, 28 janar, 1973
23. **Mërtiri, K.** "Tregime të një prozatori të ri", *Drita*, nr.4, f.5, 28 janar, 1973
24. **Qatipi, R.** "Çuka e Jorgji Dilos komisar. - Në stanët e Zavalinës. -Kjo shtëpi", *Drita*, nr. 4, f.10, 28 janar, 1973
25. **Veizi, A.** "Në turnin e tretë. - Dashuri. - Do fejohe mi nesër. ~ S'mund të qesh, gjithnjë", *Drita*, nr.4, f.10, 28 janar, 1973
26. **Marti, H.** "Poezia e Hose Martisë. - Vargje të thjeshta - Fragmente - Luginë pjellore. - Kalorësi im", *Drita*, nr.4, f.15, 28 janar, 1973
27. **[s.n].** "Diskutim krijues për premierën 'Një dasmë nga jeta jonë'", *Drita*, nr.5, f.3, 4 shkurt, 1973
28. **Pjetri, Pjetër.** "Shënime rreth vëllimit poetik 'Perspektivë'", *Drita*, nr.5, f.4, 4 shkurt, 1973
29. **[s.n].** "Botohet në Francë romani 'Kronikë në gur' i Ismail Kadaresë", *Drita*, nr.5, f.16, 4 shkurt, 1973
30. **[s.n].** "Diskutim krijues për premierën 'Një dasmë nga jeta jonë'", *Drita*, nr.5, f.3, 4 shkurt, 1973
31. **[s.n].** "Shënime rreth vëllimit poetik 'Prespektivë', Pjetër Pjetri", *Drita*, nr.5, f.4, 4 shkurt, 1973
32. **[s.n].** "Botohet në Francë romani 'Kronikë në gur' i Ismail Kadaresë", *Drita*, nr.5, f.16, 4 shkurt, 1973
33. **[s.n].** "Bisedë në redaksi". (Mendime mbi disa probleme të poezisë), *Drita*, nr.5, f.5-6, 4 shkurt, 1973
34. **Kadiu, A.** "Një vepër e bukur e letërsisë për fëmijë" (rec. për botimin "Kalamajtë e pallatit tim" nga B. Dedja), *Drita*, nr.5, f.12, 4 shkurt, 1973
35. **Pjetri, P.** "Shënime rreth vëllimit poetik 'Perspektivë'" (rec. për botimin "Perspektivë" nga A. Gjakova), *Drita*, f.4,13, 4 shkurt, 1973
36. **Xhaxhiu, M.** "Rruga letrare e Shollohovit nga lëkundjet deri në kursin revizionist," *Drita*, f.14-15, 4 shkurt, 1973

37. **Balliçi, B.** "Eshtë një emër i mirë. - Shkruaj mbi fletën e bardhë ' - Mos u çudit me mua. - Pse pa kushtim.", *Drita*, f.10, 4 shkurt, 1973
38. **Andoni, S.** "Nënolja dhe unë" (tregim), *Drita*, f.8-9, 4 shkurt, 1973
39. **Xhaxho, M.** "Vlerat e një vëllimi me tregime" (rec. për botimin "Asaj nate kurrë s'më merrte gjumi" nga Andoni, S.), *Drita*, nr.6, f.5, 11 shkurt, 1973
40. **Doçi, P.** "I juaji, furtuna" (rec. për botimin "I juaji Furtuna" nga M. Dodani), *Drita*, nr.6, f.5, 11 shkurt, 1973
41. **Kodra, Klara.** "Xhon Gollsuorthi, shkrimtar realist", *Drita*, f.16, 11 shkurt, 1973
42. **Deda, L.** "Pranverë në dashuri" (poemë), *Drita*, 11 shkurt, 1973
43. **Martini, Xh.** "Tri novela të një prozatori të ri" ("Katër orë larg shtëpisë" - "I fundit" - "Shtigje me helm", novela nga F. Ballanca), *Drita*, f.5,11, 18 shkurt, 1973
44. [s.n.]. "Tri novela të një prozatori të ri nga Xhafer Xhaxhiu", *Drita*, nr.7, f.5, 18 shkurt, 1973
45. **Çerkezi, O.** "Kumbimet e reja të pyjeve" (rec. për botimin me tregime "Kumbimet e reja të pyjeve", nga S. Drini), *Drita*, f.1, 18 shkurt, 1973
46. **Progonati, K.** "Buzëqesh Mentori" (rec. për botimin "Buzëqesh Mentori", me vjersha nga T. Gjokutaj), *Drita*, f.11, 18 shkurt, 1973
47. **Tabaku, S.** "Zëri i largët i kasolles", *Drita*, f.4, 18 shkurt, 1973
48. **Lëngu, I.** "Molieri. Me rastin e 300 vjetorit të vdekjes", *Drita*, f.15, 18 shkurt, 1973
49. **Beci, Gj.** "I dyti. - Autobiografike", *Drita*, f.9, 18 shkurt, 1973
50. **Bedo, R.** "Naganti" (tregim), *Drita*, f.10, 18 shkurt, 1973
51. **Muço, B.** "Vajza me pantallona vishnjë (tregim)", *Drita*, f.8, 18 shkurt, 1973
52. [s.n.]. "Diskutim i romanit 'Goditje'", *Drita*, f.11, 25 shkurt, 1973
53. **Varfi, A.** "De Rada. Me rastin e 70 vjetorit të vdekjes", *Drita*, f.14, 25 shkurt, 1973
54. **Laço, Teodor.** "Për një konceptim realist të fenomeneve", *Drita*, f.4, 25 shkurt, 1973
55. **Lezha, N.** "Mbi prozën poetike të një romani" (rec. mbi botimin "Zëri i largët i kasolles" nga F. Rreshpja), *Drita*, f.5, 25 shkurt, 1973
56. **Gjata, F.** "O i vogël. - Dashuria. - Natyrë e qetë. - Tradhëtari- Nënati. - Operacion veror" (Nga vjershat e Luftës Nacionalçlirimtare), *Drita*, f.8, 25 shkurt, 1973
57. **Karaguni, Dh.** "Demaskimi i Davidit" (tregim). (Me rastin e 30-vjetorit të Armës së Sigurimit të Shtetit), *Drita*, f.9-10, 25 shkurt, 1973
58. **Gittas, M.** "Solidartiteti" (tregim), *Drita*, f.16, 25 shkurt, 1973
59. **Kamil, R.** "Nedje, poezi", *Drita*, f.15, 25 shkurt, 1973
60. **Skënderi, V.** "Dikush mendon - Përpara - Përsëri në liqenin e Vaut të Dejës", *Drita*, f.8, 4 mars, 1973.
61. **Leka, L.** "Enigma" (tregim), *Drita*, f.9-10, 4 mars, 1973
62. **Sherlig, H.** "Si lindin dhe vdesin sensacionet" (tregim), *Drita*, f.15-16, 4 mars, 1973
63. **Bogdani, R.** "Mbi vallet popullore folkloristike të punës", *Drita*, f.11, 4 mars, 1973
64. **Agolli, D.** "Pulsi i jetës dhe pulsi i poezisë", *Drita*, f.1-3, 11 mars, 1973
65. **Martini, Xh.** "Pasqyrimi i kontradiktave nëpërmjet konfliktit në romanin tonë", *Drita*, f.5,11, 11 mars, 1973
66. **Goxhaj, P.** "Fama" e Vin Serxhentit", *Drita*, f.16, 11 mars, 1973

67. **Mato, S.** "Art poetik - Ky qytet - Botë mistike - Shqetësim", *Drita*, f.10, 11 mars, 1973
68. **Martiko, S.** "Romani 'Ultimatum'" (rec. për romanin "Ultimatum" të P. Markos), *Drita*, f.12, 18 mars, 1973
69. **Mërtiri, K.** "Horizonte të kaltëra", (rec. mbi botimin "Horizonte të kaltëra"), *Drita*, f.12, 18 mars, 1973
70. **Kraja, F.** "Naxhla e dhjetë bijtë e saj", *Drita*, f.5, 18 mars, 1973
71. [s.n]. "Diskutim krijues mbi disa probleme të poezisë sonë", *Drita*, f.3-4, 25 mars, 1973
72. **Zeço, F.** "Tregime të zgjedhura" (rec. për botimin me tregime: "Tregime të zgjedhura" të Sotir Gurrës), *Drita*, f.11, 25 mars, 1973
73. **Dilaveri, D.** "Ribotim i romanit 'Para agimit' të Shefqet Musarajt", *Drita*, f.11, 25 mars, 1973.
74. **Çaçi, A.** "Atdhe - Kujtoj - Ti jeton në sytë e mi - Toka ime - Ura - Ecim - Fjalë", *Drita*, f.8, 25 mars, 1973
75. **Maituka, Xh.** "Fisheku i fundit" (tregim), *Drita*, f.9, 25 mars, 1973
76. [s.n]. "Diskutim krijues mbi disa probleme të poezisë sonë", *Drita*, f. 4,14, 1 prill, 1973
77. **Dono, I.** "Tregime të zgjedhura" (rec. për vëllimin me tregime nga Zihni Sako), *Drita*, f.11, 1 prill, 1973
78. **Milloshi, H.** "Monologu im (Fragmente nga poema)", *Drita*, f.10, 1 prill, 1973
79. **Dedja, B.** "Të vlerësojmë më mirë rolin e letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.1-2, 8 prill, 1973
80. **Selami, Xh.** "Yjet që ndezi Partia" (rec. mbi vëllimin me poezi të O. Xhemalajt), *Drita*, f.15, 8 prill, 1973
81. **Kondo, A.** "Zemra e tokës" (tregim), *Drita*, f.8-9,11,14, 8 prill, 1973
82. **Papleka, N.** "Parti - Për gjyshërit - Të krijosh - Duart e nënës - Ti zbritë në qytezën punëtore - Pashë një fëmijë që po ngjiste shkallët", *Drita*, f.10, 8 prill, 1973
83. **Prifti, N.** "'Tregime të zgjedhura' të Nonda Bulkës" (rec), *Drita*, f.5, 15 prill, 1973
84. **Qiriazhi, Dh.** "Mbi disa gjykime tona letrare", *Drita*, f.2,13, 15 prill, 1973
85. **Toma, N. Z.** "Për një hero të gjallë në tregimin tonë", *Drita*, f.3-4, 15 prill, 1973
86. **Gani, I.** "Ngjashmëri - Shokë punëtorë - Çelo ty të thonë ... Peizazh pranveror - Baki Dumes", *Drita*, f.8, 15 prill, 1973
87. **Laço, T.** "I panjohuri në qytetin e vogël" (tregim), *Drita*, f.9-10, 15 prill, 1973
88. **Dervishi, M.** "Kur dola në jetë" (rec. për romanin "Kur dola në jetë" të T. Allaj), *Drita*, f.11, 22 prill, 1973
89. **Lezha, N.** "Të trajtojmë më gjerë temën e klasës punëtore", *Drita*, f.13, 22 prill, 1973
90. **Dedja, P.** "Bregu i kaltër" (rec. për botimin "Bregu i kaltër" nga A. Mamaqi), *Drita*, f.11, 22 prill, 1973
91. **Çaçi, I.** "Kur re ti -Thellë në tokën time", *Drita*, f.8, 22 prill, 1973
92. **Çakëri, F.** "Kalaja e Krujës", *Drita*, f.8, 22 prill, 1973
93. **Puçi, Z.** "Invalidët e luftës - Pesëvjeçarët - Shokut tim që shkruan për fëmijë", *Drita*, f.8, 22 prill, 1973
94. **Sulkuqi, I.** "Ty të mbrojmë dhe çdo fije bar!", *Drita*, f.8, 22 prill, 1973
95. **Homeri.** "Odisea. (Nga kënga IX)", *Drita*, f.15, 22 prill, 1973
96. **Dono, I.** "Ballkoni i katit të katërt" (rec.për botimin "Ballkoni i katit të katërt", nga D. Hasani),

- Drita*, f.11, 29 prill, 1973
97. **Çollaku, K.; Shaka, E.** "Mbi tregimin 'Provokacioni'", *Drita*, f.12, 29 prill, 1973
  98. **Kodra, K.** "Zef Serembe. Poezi të zgjedhura", *Drita*, f.11, 29 prill, 1973
  99. **Kadija, B.** "Të zemëruarit nga pozitat e individualizmit borgjez", *Drita*, f.14-15, 29 prill, 1973.
  100. **Deda, L.** "Enver - Duke përcjellë arkitektin e ardhshëm - Për shoqen time të ndershme", *Drita*, f.8-9, 29 prill, 1973
  101. **Skënderi, V.** "Në galeritë e zemrave – Nëna", *Drita*, f.9, 29 prill, 1973
  102. **Bihiku, K.** "Rezultate dhe detyra të shkencës sonë letrare", *Drita*, f.4,14, 6 maj, 1973
  103. **Varfi, A.** "Mbi shqipërimin e klasikëve. (Me rastin e botimit në shqip të 'Odisesës' së Homerit", *Drita*, f.15, 6 maj, 1973
  104. **Bregu, I.** "Rroftë disiplina! – Motivet", *Drita*, f.9, 6 maj, 1973
  105. **Bubani, D.** "S'të pëlqen ty poezia hermetike - Dikush të thesh ..... Traditën fort e adhurojë", *Drita*, f.10, 6 maj, 1973
  106. **Siliqi, Ll.** "Këngët e pavdekësisë", *Drita*, f.2, 6 maj, 1973
  107. **Zaka, A.** "Uzina e plehrave azotike", *Drita*, f.9, 6 maj, 1973
  108. **Vlasi, Gj.** "Koncert për violinë e orkestër" (tregim), *Drita*, f.8, 6 maj, 1973
  109. **Gjokutaj, Ç.** "Për poezinë dhe efektet", *Drita*, f.4, 13 maj, 1973
  110. **Pone S.** "Dielli u duk përsëri" (rec. për romanin e L. Qafëzezit), *Drita*, f.13, 13 maj, 1973
  111. [s.n]. "Të lidhemi më ngushtë me jetën, të gjallërojmë më tej punën krijuese", *Drita*, f.1,4, 13 maj, 1973
  112. **Anastasi, D.** "E dimë", *Drita*, f.9, 13 maj, 1973
  113. **Selita, F.** "Letërsia e sotme sovjetike - zëdhënese e ideve revizioniste", *Drita*, f.14-15, 13 maj 1973.
  114. **Qiriaz, Dh.** "Në Bradashesh", *Drita*, f.9, 13 maj, 1973
  115. **Stavre, R.** "Këngë për fotografën e çetës", *Drita*, f.9, 13 maj, 1973
  116. **Prifti, N.** "Kur korrej gruri. ..." (tregim), *Drita*, f.8, 13 maj, 1973
  117. [s.n]. "Me shkrimtarët Petro Marko dhe Nasi Lera" (intervistë), *Drita*, f.14, 20 maj, 1973.
  118. **Muhamedi, E.** "Për një frymë objektive e shoqërore në diskutimet tona", *Drita*, f.13, 20 maj 1973
  119. [s.n]. "Shkrimtari dhe lexuesi" (bisedë), *Drita*, f.12, 20 maj, 1973
  120. **Kozeli, B.** "Kur flet komisari", *Drita*, 20 maj, 1973
  121. [s.n]. "Diskutim krijues për problemet e letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.4,13, 20 maj, 1973.
  122. **Cerga, A.** "Ndizet llamba e dikurshme", (tregim), *Drita*, f.8, 20 maj, 1973
  123. **Hyso, R.** "Mëngjez i përflakur", (rec. për botimin me tregime të P. Zotos), *Drita*, f.11, 26 maj, 1973
  124. **Bedja, B.** "Shkrimtari dhe fëmija", *Drita*, f.1, 27 maj, 1973
  125. **Myftiu, A.** "Romani 'Dimri i vetmisë së madhe'", *Drita*, f.3-4, 27 maj, 1973
  126. [s.n]. "Problematika dhe heronjtë e kohës në tregimin tonë" (diskutim krijues), *Drita*, f.12,14, 27 maj, 1973
  127. **Petriti, K.** "Nga brazdat nisin udhët e mëdha", *Drita*, f.9, 27 maj, 1973
  128. **Pasmaçi, R.** "Përse ma prishën qejfin dy çunat e mi" (tregim), *Drita*, f.8, 27 maj, 1973
  129. **Go Mo Zbo.** "Motive mbi Van Hsi Shanë - Motive mbi Man Keng' Hongun" (Poezi), *Drita*, f.16, 27

- maj, 1973
130. **Ceraja, J.** "Lagja *Travnik*" (poezi kosovare), *Drita*, f.10, 3 qershor, 1973
  131. **Martini, Xh.** "Mbi romanin 'Zjarre'" (rec. mbi romanin "Zjarre" të S. Spasses), *Drita*, f.3, 3 qershor, 1973
  132. **Uçi, A.** "Modernizmi – shprehje e degjenerimit të kulturës artistike borgjeze", *Drita*, f.14-16, 3 qershor, 1973
  133. **Kryeziu, R.** "Made in Germany" (poem kosovar), *Drita*, f.10, 3 qershor, 1973
  134. **Rexhepi, L.** "Këngë për vitet 60", *Drita*, f.10, 3 qershor, 1973
  135. **Andoni, S.** "Kur erdhi pranvera" (tregim), *Drita*, f.8-9, 3 qershor, 1973
  136. **Shehu, A.** "Për një atmosferë të shëndoshë shkencore dhe etike në kritikën tonë", *Drita*, f.4,14, 10 qershor, 1973
  137. **Brahimi, R.** "Vazhdimësia e zhvillimit të letërsisë dhe kalimet e reja cilësore", *Drita*, f.3,15, 10 qershor, 1973
  138. **Bushaka, G.** "Dikur në këtë vend ..." (rec. për botimin roman-përrallë: "Dikur në këtë vend" të S. Kristos), *Drita*, f.12, 10 qershor, 1973
  139. **Gjakova, A.** "Nënës së dëshmorëve - Janë gurët e lumit nga cikli 'Motivet e qytetit tim'" - Fjalë të një ish partizani", *Drita*, f.10, 10 qershor, 1973
  140. **Mamaqi A.** "Ku ta dije, gjyshe!", *Drita*, f.9, 10 qershor, 1973
  141. **Shuteriqi, Dh.** "Im atë dhe deti" (tregim), *Drita*, f.8-9, 10 qershor, 1973
  142. **Istrefi, A.** "Stinëve poetike të një poeti" (rec. mbi botimin "Poezia Shqipe" e D. Agollit), *Drita*, f.13, 17 qershor, 1973
  143. **Bulo, J.** "Tradicionalja, novatorja dhe format e pasqyrimin epik të jetës", *Drita*, f.4, 17 qershor, 1973
  144. **Gera, S.** "Erdhi nëna e Sofos në Kongres", *Drita*, f.2, 17 qershor, 1973
  145. **Kasi, M.** "Zjarri i pashuar" (Heroit komunist Isuf Emiri Plloçi), *Drita*, f.9, 17 qershor, 1973
  146. **Liçi, P.** "Ai", *Drita*, f.9, 17 qershor, 1973
  147. **Prifti, N.** "Supa e ushtarëve të huaj"(tregim), *Drita*, f.8, 17 qershor, 1973
  148. **Zeço, M.** "Dy skica", *Drita*, f.10, 17 qershor, 1973
  149. **Pjetri, P.** "Raporti i shoqërores dhe intimes në një vëllim poetik" (rec. për vëllimin poetik "Rrënjët" të S. Bejkos), *Drita*, f.24, 24 qershor, 1973
  150. **Lezha, N.** "Mbi karakterin pohues të letërsisë sonë", *Drita*, f.2-3, 24 qershor, 1973
  151. **Selita, F.** "'Erërat e reja' në poezinë revizioniste sovjetike", *Drita*, f.15, 24 qershor, 1973.
  152. **Temali, S.** "Gëzimi i ujit", *Drita*, f.9, 24 qershor, 1973
  153. **Zoto, P.** "Përtej asaj që dukej" (tregim), *Drita*, f.6,10, 24 qershor, 1973
  154. **Bihiku, K.** "Disa çështje të traditës dhe të novatorizmit në letërsinë tonë", *Drita*, f.3-4, 1 korrik, 1973
  155. **Matoshi, M.** "Në lindje të meridianit 19". (Shënime rreth vëllimit me poezi të Ibrahim Ganit), *Drita*, f.14, 1 korrik, 1973
  156. **[s.n.]** "Partishmëria komuniste - parim i madh i letërsisë dhe arteve tona", *Drita*, f.1-2, 1 korrik, 1973
  157. **Blushi, K.** "Tregim për Lezen dhe për Hilën", *Drita*, f.9-10, 1 korrik, 1973
  158. **Kurtiqi, Gj.** "Indiferenti - Një sqarim për poezinë" (poezi satirike), *Drita*, f.10, 1 korrik, 1973

159. **Bubani, D.** "Një botim me vlerë" (rec. mbi botimin "Poezia shqipe" nga S. Çomora), *Drita*, f.11, 8 korrik, 1973
160. **Jorgaqi, N.** "Mbi mendimin teoriko-letrar në vitet '30", *Drita*, f.10, 8 korrik, 1973
161. **Kokona, L.** "Lidhjet me jetën - themeli i traditave të shëndosha të poezisë sonë", *Drita*, f.14, 8 korrik, 1973
162. [s.n]. "Të forcojmë karakterin kombëtar të letërsisë dhe artit tonë", *Drita*, f.2, 8 korrik, 1973
163. **Zeqiri, F.** "Në thellësi të detit" (tregim), *Drita*, f.8, 8 korrik, 1973
164. **Fundo, K.** "Pozitivja duhet t'i kundërvihet negatives" (rec. për botimin me tregime humoristike "Njeriu me katër vula" të N. Bardhit), *Drita*, f.11, 15 korrik, 1973
165. [s.n]. "Brendia socialiste - tipari dallues e më esencial i letërsisë e i arteve tona", *Drita*, f.1, 15 korrik, 1973
166. **Cerga, A.** "Realiteti dhe fantazia" (mjeshtëria e shkrimtarit), *Drita*, f.4, 15 korrik, 1973
167. **Kongoli, F.** "Karakteret spekulativ i të ashtuquajturave *kërkime novatore*", *Drita*, f.6-7, 15 korrik, 1973
168. **Bregu, T.** "Ekzistencializmi - shprehje e krizës së letërsisë së sotme moderniste", *Drita*, f.15-16, 15 korrik, 1973
169. [s.n]. "Poeti i auditorit të madh të masave." (Me rastin e 80 vjetorit të lindjes së Majakovskit), *Drita*, f.14, 15 korrik, 1973
170. **Majakovski, V.** "Britma e fundit", *Drita*, f.14, 15 korrik, 1973
171. **Jakova, K.** "Ngjarje që nuk harrohen", *Drita*, f.12, 15 korrik, 1973
172. **Konomi, K.** "Merimanga", *Drita*, f.10, 15 korrik, 1973
173. **Çave, Ll.** "Heroi i Golemit" (baladë), *Drita*, f.10, 15 korrik, 1973
174. **Cama, Z.** "Për Bulen dhe Persefonin - Balladë e nizamit" (Sipas dy motiveve popullore), *Drita*, f.10, 15 korrik, 1973
175. **Lloshi, Xh.** "Për një kritikë parimore, shkencore, konstruktive e të kualifikuar", *Drita*, f.1-2, 22 korrik, 1973
176. **Arbana, G.** "Flirti me SHBA në poezinë e sotme sovjetike", *Drita*, f.15, 22 korrik, 1973
177. **Ballanca, F.** "Pritësit e rrufeve" (tregim), *Drita*, f.8-9, 22 korrik, 1973
178. **Zeço, M.** "Poezia - Vigjilencë", *Drita*, f.10, 22 korrik, 1973
179. **Kita, P.** "E paharruara", *Drita*, f.10, 22 korrik, 1973
180. **Martiko, S.** "Mendimi poetik për jetën" (rec. për botimin me vjersha "Shtigje të gurta" të Z. Camas), *Drita*, f.5, 29 korrik, 1973
181. **Dervishi, M.** "Tri histori të dhimbshme" (rec. për novelën "Tri motra, tri histori" të S. Krasniqit), *Drita*, f.5, 29 korrik, 1973
182. **Agolli, D.** "Nga raporti i shokut Dritëro Agolli. Në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë", *Drita*, f.1-3, 29 korrik, 1973
183. **Rusi, S.** "Te postblloku pret një vajzë" (rec. për vëllimin poetik të H. Milloshit), *Drita*, f.5, 29 korrik, 1973
184. **Arbana, G.** "Kur dekadentizmi thellohet", *Drita*, f.15, 29 korrik, 1973
185. **Karadaku, A.** "Biznesi në prodhimin letrar", *Drita*, f.15, 29 korrik, 1973
186. **Kondo, A.** "Shqetësimi" (tregim), *Drita*, f.6-10, 29 korrik, 1973
187. **Kallupi, M.** "Dy ditë e netë", *Drita*, f.10, 29 korrik, 1973

188. **Bulo, J.** "Njeriu i ri - heroi qendror i letërsisë", *Drita*, f.1-2, 5 gusht, 1973
189. **Siliqi, Ll.** "Konceptet, teorizimet dhe 'veprat' e një dramëfabrikuesi", *Drita*, f.3-4,13, 5 gusht, 1973
190. **Jakova, S.** "Përralla me temë aktuale edukative" (rec. për përmbledhjen me përralla "Dhjetë pa dy" të Gjergj Vlashit), *Drita*, f.5, 5 gusht, 1973
191. **Çela, Z.** "Tomë Zhegu, njeri i lumtur" (tregim), *Drita*, f.8-10, 5 gusht, 1973
192. **Che Lan Vien.** "Ullinjtë e Shqipërisë" (shkruar në Varrezat e Dëshmorëve, poezi), *Drita*, f.15, 5 gusht, 1973
193. **Nguyen Viet Lam.** "Çështje e përjetshme", *Drita*, f.15-16, 5 gusht, 1973
194. **Paço, J.** "Celula e partisë në qendër të një romani (rec. për romanin "Shokët" të A. Dushkut), *Drita*, f.5, 12 gusht, 1973
195. **Goliku, S.** "Përmbledhja e parë poetike e një autori" (rec. mbi vëllimin poetik "Dashuria e parë", të S. Martikos), *Drita*, f.5, 12 gusht, 1973
196. **Mitrojorgji, P.** "Botëkuptimi marksist-leninist, kusht themelor për zhvillimin në rrugë të drejtë të letërsisë e të artit socialist", *Drita*, f.1-2, 12 gusht, 1973
197. **Xoxa, J.** "Patologji e 'novatorizmit'", *Drita*, f.3-4, 12 gusht, 1973
198. **Çeliku, F.** "Me njerëzit e luftës" (tregim), *Drita*, f.8-9, 12 gusht, 1973
199. **Arbana, G.** "Marifetet poetike të Vozniesenskit", *Drita*, f.14, 19 gusht, 1973
200. **Dragoti, P.** "Zjarre nate" (tregim), *Drita*, f.8-9, 19 gusht, 1973
201. **Haliti, P.** "Syzet e senatorit Ervin..." (fejton), *Drita*, f.16, 19 gusht, 1973
202. [s.n]. "Punëtorët e artit dhe të letërsisë kineze e gjejnë frymëzimin e tyre midis masave punonjëse", *Drita*, f.16, 19 gusht, 1973
203. **Gani, I.** "Pozicioni im" (poemë), *Drita*, f.8, 26 gusht, 1973
204. **Lezha, N.** "E vërteta jetësore dhe artistike-në një vëllim" (shënime për vëllimin me tregime të zgjedhura të A. Abdihoxhës), *Drita*, f.5, 2 shtator, 1973
205. **Quku, M.** "'Trajtimi i temës etiko-morale në letërsinë për fëmijë", *Drita*, f.3-4, 2 shtator, 1973
206. **Shehu, A.** "Bisedë me tetërokëshin - Kur nisëm vargjet e para - Punëtorët - Motiv për Naimin - Kaluar mbi mitrolozin 'Breda' - Ikja e veteranit (Jaho Gjolligut) - Dy motive nga Kosova - Baladë për Vasil Laçin", *Drita*, f.8-9, 2 shtator, 1973
207. **Thanh Nah,** "Lulet e kuqe" (Poezi vietnameze), *Drita*, f.16, 2 shtator, 1973
208. **Dono, E.** "Tregime me përmbajtje dhe figura jetësore" (rec. për vëllimin me tregime të F. Gjatës), *Drita*, 9 shtator, 1973
209. **Çuli, D.** "Një vepër që demaskon realitetin borgjez" (rec. për romanin "Bankieri" të Uo1ler), *Drita*, f.15, 9 shtator, 1973
210. **Harxhi, B.** "Kur vjen Enveri në qytetin tonë", *Drita*, f.10, 9 shtator, 1973
211. **Kalenja, D.** "Mallakstra ka vendosur të luftojë", *Drita*, f.12, 9 shtator, 1973
212. **Qiriazhi, Dh.** "Nëna dhe deti", *Drita*, f.10, 9 shtator, 1973
213. **Kongoli, F.** "Mure të rrëzuar" (tregim), *Drita*, f.8, 9 shtator, 1973
214. **Qiriazhi, Dh.** "Shënime për romanin 'Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo'", *Drita*, f.5-6, 16 shtator, 1973
215. **Bregu, I.** "Poemë për Drashovicën", *Drita*, f.8-9, 16 shtator, 1973
216. **Xhuvani, Dh.** "At e bir" (tregim), *Drita*, f.10, 16 shtator, 1973

217. **Rolen, G.** "Ja një histori" (tregim), *Drita*, f.15-16, 16 shtator, 1973
218. **Cama, Z.** "Komandantit Karafil Bello", *Drita*, f.8, 23 shtator, 1973
219. **Kraja, P.** "Fjalori i termave letrare", *Drita*, f.5, 23 shtator, 1973
220. **Pulaha, R.** "Materiali jetësor - burim i pashtershëm për shkrimtarin", *Drita*, f.13, 23 shtator, 1973
221. **Gjergji, M.** "Besa shqiptare", *Drita*, f.8, 23 shtator, 1973
222. **Gjetja, N.** "Në vend të ninullës", *Drita*, f.8, 23 shtator, 1973
223. **Kozeli, B.** "Rapsodi Dule", *Drita*, f.8, 23 shtator, 1973
224. **Dino, Th.** "Njeriu me shatë" (skicë), *Drita*, f.9, 23 shtator, 1973
225. **Frashëri, Th.** "Si gjithë shokët" (skicë), *Drita*, f.7, 23 shtator, 1973
226. **Brahimi, R.** "Aktualiteti shoqëror dhe letërsia", *Drita*, f.3-4, 30 shtator, 1973
227. **Varfi, A.** "Hermetizmi: - frut pa jetë i shoqërisë kapitaliste në kalbëzim", *Drita*, f.14,15, 30 shtator, 1973
228. **Ballici, B.** "Pesë gushëbardhë buzë Shkumbinit - Moshatarë!", *Drita*, f.10, 30 shtator, 1973
229. **Këlliçi, R.** "Kurrë nuk dua që të më harrojnë", *Drita*, f.10, 30 shtator, 1973
230. **Koçiu, H.** "Qëndrojmë gati - Ku ndizet zjarri i baterive", *Drita*, f.10, 30 shtator, 1973
231. **Tupja, E.** "Ndërtuesve të Fierzës", *Drita*, f.9, 30 shtator, 1973
232. **Vyshka, M.** "Dashuri për jetën, për njeriun tonë" (rec. për botimin "Tregime të zgjedhura" të N. Priftit), *Drita*, f.5, 30 shtator, 1973
233. **Çiang Cu Lung.** "Mjellma dhe Agimja" (tregim kinez), *Drita*, f.15-16, 30 shtator, 1973
234. **Neruda, P.** "Shqipëria", *Drita*, f.16, 30 shtator, 1973
235. **Carna, Z.** "Pasqyra e thyer" (rec. për vëllimin poetik të K. Petritit), *Drita*, f.5, 7 tetor, 1973
236. [s.n.]. "Testamenti i Agostinos" (poezi popullore kiliane), *Drita*, f.16, 7 tetor, 1973
237. **Getja, N.** "Dashuria për njerëzit e thjeshtë" (rec. për vëllimin poetik "Freski" nga I. Kule), *Drita*, f.5, 7 tetor, 1973
238. **Shuteriqi, Dh. S.** "Këngët e të mjerit djalë, Milosaos së Arbërit" (rec. për *Një radhua poetik* i panjohur i De Radës), *Drita*, f.12,14, 7 tetor, 1973
239. **Toma, N. Z.** "Vlerësimi i drejtë i traditës kërkon njohje të thellë" (vështrim kritik për "serinë e Tregimit të Zgjedhur"), *Drita*, f.4,13, 7 tetor, 1973
240. **Mërtiri, L.** "Heroi pozitiv i një vepre për fëmijë" (rec. për romanin "Kalamajtë e pallatit tim" nga B. Dedja), *Drita*, f.5, 14 tetor, 1973
241. **Dilaveri, D.** "Për të mbajtur përherë të pastër brendinë socialiste të letërsisë dhe artit tonë", *Drita*, f.4,15, 14 tetor, 1973
242. **Xhaxhiu, M.** "Rryma dekadente në letërsi, hallka të një zinxhiri", *Drita*, f.13,16; 14 tetor; f.14, 21 tetor, 1973
243. **Pulaha, R.** "Bujku i mirë Zaçe" (tregim), *Drita*, f.9, 14 tetor, 1973
244. **Kodra, K.** "Revolta e njeriut të thjeshtë të popullit - thelbi i poezisë së Serembes" (Me rastin e 130 vjetorit të lindjes së poetit), *Drita*, f.12, 21 tetor, 1973
245. **Myftiu, A.** "Bisedë për projektin e një vepre" (Para ndërtuesve të Kombinatit Metalurgjik të Elbasanit shkrimtari Dhimitër Xhuvani parashtron projektin e romanit të tij të ardhshëm për klasën punëtore), *Drita*, f.4, 21 tetor, 1973
246. **Buçpapaj, S.** "Parti", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973

247. **Bushati, K.** "Në sheshin Izmaillovsk", *Drita*, f.9, 21 tetor, 1973
248. **Çaçi, A.** "Kjo toka jonë", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973
249. **Dashi, K.** "Ata kanë ...", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973
250. **Deda, L.** "Populli", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973
251. **Gjergji, M.** "Kur recitojnë poetët punëtorë", *Drita*, f.9, 21 tetor, 1973
252. **Isaku, A.** "Gëzimi i punës" (tim eti veteriner), *Drita*, f.9, 21 tetor, 1973
253. **Qiriazhi, Dh.** "Kur vdiq një punëtor", *Drita*, f.9, 21 tetor, 1973
254. **Tupja, E.** "Pier Overneit", *Drita*, f.9, 21 tetor, 1973
255. **Theohari, R.** "Në dyert e poezisë", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973
256. **Vrusho, S.** "Distik i hekurit", *Drita*, f.8, 21 tetor, 1973
257. **Vlashi, Gj.** "Në mes duartrokitjesh" (tregim), *Drita*, f.10,11, 21 tetor, 1973
258. **Shvarc, R.** "Peizazh kolonial", *Drita*, f.16, 21 tetor, 1973
259. **Çaçi, A.** "Shkrimtari të jetojë thellësisht atë për të cilën shkruan", *Drita*, f.11, 23 tetor, 1973
260. [s.n]. "Bisedë për letërsinë në rrethet letrare të universitetit", *Drita*, f.3, 28 tetor, 1973
261. **Haxhiaj, F.** "Rreth problematikës sociale në një poemë pak të njohur të Çajupit. Mbi poemën e ruajtur dorëshkrim 'Baba Musa Lakuriq', e njohur në fillim me titullin 'Dhiata e vjetër'", *Drita*, f.12, 28 tetor, 1973
262. **Pjetri, P.** "Dritaret e fjalës" (rec. për vëllimin me poezi të A. Istrefit), *Drita*, f.7, 28 tetor, 1973
263. **Gjetja, N.** "Makina e këngëve në hekurudhë", *Drita*, f.9, 28 tetor, 1973
264. **Than, Tin.** "Nënë Shuoti" (poezi vietnameze), *Drita*, f.16, 28 tetor, 1973
265. **Te Hank.** "Lumi i fshatit tim" (poezi vietnameze), *Drita*, f.16, 28 tetor, 1973
266. **Malo, F.** "Çështje të thellimit të karakterit popullor në letërsi", *Drita*, f.4, 28 tetor, 1973.
267. [s.n]. "Poezia e re shqiptare në një botim francez" (për botimin në Francë të librit "Ismail Kadareja dhe poezia e re shqiptare"), *Drita*, f.14, 28 tetor, 1973
268. **Çuli, D.** "Pseudoletërsi e biznes" (letërsia amerikane), *Drita*, f.16, 28 tetor, 1973
269. **Drini, S.** "Shënime nga Kelmendi", *Drita*, f.7, 4 nëntor, 1973
270. **Çuli, D.** "Fantazma dhe plani tre plus katër" (rec. për romanin e P. Markos), *Drita*, f.5, 4 nëntor, 1973
271. **Qafëzezi, L.** "Tribun vegjëlie, yll që buzëqesh" (poemë), *Drita*, f.8, 4 nëntor, 1973
272. **Martini, Xh.** "Pathosi i një poeti" (rec. për botimin "Poezia shqipe" e V. Skënderit), *Drita*, f.5, 11 nëntor, 1973
273. **Balliçi, B.** "Mamaja e Julindës", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
274. **Dede, I.** "Krenaria e tokës sonë", *Drita*, f.8, 11 nëntor, 1973
275. **Dede, V.** "Pranë tokës", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
276. **Gole, R.** "Epikë", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
277. **Karo, T.** "Fshatari", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
278. **Këlliçi, Rr.** "Në tendën e Qypit", *Drita*, f.8, 11 nëntor, 1973
279. **Londo, B.** "Revolucioni", *Drita*, f.8, 11 nëntor, 1973
280. **Qirixidhi, D.** "Çdo nëntor", *Drita*, f.8, 11 nëntor, 1973

281. **Sulkuqi, I.** "Gjithmonë krah jush", *Drita*, f.8, 11 nëntor, 1973
282. **Vrusho, S.** "Bisedë me Komisararin", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
283. **Nesin, A.** "I trashi dhe i hollit" (tregim humoristik turk), *Drita*, f.15, 11 nëntor, 1973
284. **Milloshi, S.** "Rinore", *Drita*, f.9, 11 nëntor, 1973
285. **Shaplo, D.** "Shënime për një tregimtar të ri" (rec. për përmbledhjen me tregime "Bora e fundit" të Nasi Lerës), *Drita*, f.4, 18 nëntor, 1973
286. **Musaraj, Sh.** "Fjalë për filizat e rinj", *Drita*, f.1, 18 nëntor, 1973
287. **Varfi, A.** "Me penën e saj nuk qëndiste, por militonte" (me rastin e 85-vjetorit të vdekjes së Dora d'Istrias), *Drita*, f.12, 18 nëntor, 1973
288. **Risto, P.** "Zjarre që rriten", *Drita*, f.9, 18 nëntor, 1973
289. **Qino, Th.** "Një këngë për bukën" (skicë), *Drita*, f.10, 18 nëntor, 1973
290. **Kongoli, F.** "Shqiponja prej shqope" (tregim), *Drita*, f.9,10, 18 nëntor, 1973
291. **Bizhga, V.** "Mbetë nëpër vite", *Drita*, f.8, 18 nëntor, 1973
292. **Buçpapaj, S.** "Me horizontet (Frok Kolë Kaçorrit)", *Drita*, f.8, 18 nëntor, 1973
293. **Hoxha, B.** "Poezia", *Drita*, f.8, 18 nëntor, 1973
294. **Kita, P.** "Erdhe ti studente në kantier ....", *Drita*, f.8, 18 nëntor, 1973
295. **Gjika, Th.** "Poetë të Rilindjes", *Drita*, f.11, 25 nëntor, 1973
296. [s.n]. "Talentet e reja - armatë e fuqishme për zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë e arteve tona", *Drita*, f.2-4, 25 nëntor, 1973
297. **Marko, R.** "Një surrealit amerikan në botimin sovjetik" (mbi botimin me poezi të Tomas Eliotit, të botuar në BS), *Drita*, f.15, 25 nëntor, 1973
298. **Asllani, A.** "Në shërbim të atdheut 'Vjershat e pambaruara'", *Drita*, f.10, 25 nëntor, 1973
299. **Petriti, K.** "Ura e Bushtricsës" (poemë), *Drita*, f.8, 25 nëntor, 1973
300. **Vyshka, M.** "Shtegut nën yje" (tregim), *Drita*, f.9-10, 25 nëntor, 1973
301. **Haxhimali, B.** "Dy fjalë për gjuhën e letrarëve të rinj" (mendime lexuesve për letërsinë dhe artet), *Drita*, f.5, 2 dhjetor, 1973
302. **Aliaj, H.** "Në poezinë time - Revolucion! - Qumështi i nënave - Lapidari në bjeshkë - Qyteti i epikës së gurtë - Motiv nga Fierza - Kur këndon shoqja R.", *Drita*, f.8, 2 dhjetor, 1973
303. **Malo, F.** "Rreth përmbajtjes dhe përdorimit të drejtë të figurave letrare", *Drita*, f.3, 2 dhjetor, 1973
304. **Arbana, G.** "Komericalizmi në botimet letrare" (Francë), *Drita*, f.15, 2 dhjetor, 1973
305. **Prifti, N.** "Subjektet gjenden midis nesh ..." (bisedë me letrarët dhe artistët e rinj), *Drita*, f.14, 2 dhjetor, 1973
306. **Uiljams, R.** "Ata nuk u takuan" (Afrika e Jugut, tregim), *Drita*, f.15, 2 dhjetor, 1973
307. **Lera, N.** "Atje ku fillon Morava" (skicë), *Drita*, f.14, 2 dhjetor, 1973
308. **Cerga, A.** "Këmbana e alarmit" (tregim), *Drita*, f.9,10, 2 dhjetor, 1973
309. **Bihiku, K.** "Forca dhe gjallëria e realizmit socialist", *Drita*, f.1-2, 9 dhjetor, 1973
310. **Semini, A.** "Synimet politike të irracionizmit në letërsinë dekadente", *Drita*, f.14, 9 dhjetor, 1973
311. **Karapici, A.** "Ne", *Drita*, f.9, 9 dhjetor, 1973
312. **Koçi, V.** "Vargje për Vurgun", *Drita*, f.9, 9 dhjetor, 1973
313. **Çela, Z.** "Ne të tre dhe Zhunja" (tregim), *Drita*, f.10-11, 9 dhjetor, 1973

314. **Ukaj, P.** "Unë dhe sharrëxhinjtë - Malsorët në tunel", *Drita*, f.9, 9 dhjetor, 1973
315. **Qurku, V.** "Shqipëri moj famëmadhe - Të përsëhendes o mal", *Drita*, f.9, 9 dhjetor, 1973
316. **Deda, L.** "Për tim bir dhe shokët e tij pas njëzetë vjetësh - Korrieri. – Ka pasë qenë .... - Gjurmë të arta - Rruga më e bukur në lagjen e re", *Drita*, f.8, 9 dhjetor, 1973
317. **Gjokutaj, Ç.** "Pronësia mbi këngën" (për vjershat e Memo Metës e Shefqet Peçit), *Drita*, f.5,13, 16 dhjetor, 1973
318. **Çuli, D.** "Tri novela nga letërsia japoneze" (rec. për botimin "Mbreti Lakuriq" -novela, të Kaiko Takesi), *Drita*, f.15, 16 dhjetor, 1973
319. **Gjergji, M.** "Industrialo-agrarë", *Drita*, f.9, 16 dhjetor, 1973
320. **Risto, P.** "Gjarpëri", *Drita*, f.9, 16 dhjetor, 1973
321. **Zogani, H.** "Dimali - Ika nënë, ika - Partizani dhe ulliri", *Drita*, f.8, 16 dhjetor, 1973
322. **Londo, B.** "Brezat - Të rënëve...", *Drita*, f.8, 16 dhjetor, 1973
323. **Shtëmbari, P.** "Njerëz të uzinave motra" (tregim), *Drita*, f.10,11, 16 dhjetor, 1973
324. **Dilo, L.** "Poezi të panjohura të periudhës së Lidhjes së Prizrenit", *Drita*, f.11, 23 dhjetor, 1973
325. **Quku, M.** "Çështje të krijimtarisë poetike për fëmijë", *Drita*, f.7,13, 23 dhjetor, 1973
326. **Murati, Sh.** "Primitivizmi - ideal i artit dekadent modernist", *Drita*, f.15, 23 dhjetor, 1973
327. **Kallupi, M.** "Nëpër këto rrugë ... Ngrite një urë (Xh. Kades – Thjeshtësi", *Drita*, f.9, 23 dhjetor, 1973
328. **Spahiu, Xhevahir,** "Lulet - Mëngjes – Agresorëve", *Drita*, f.9, 23 dhjetor, 1973
329. **Sula, N.** "Këshilltarët", *Drita*, f.8, 23 dhjetor, 1973
330. **Borobojka, H. (Veshi, G.)** "Si u shkrua një 'fejton' në prag të vitit të ri - Emërtimi: 'Fesë' (Dy tregime humoristike)", *Drita*, f.8-9, 30 dhjetor, 1973
331. **Dino, Th.** "Një 31 dhjetor" (skicë), *Drita*, f.7, 30 dhjetor, 1973
332. **Henri, O.** "Dhurata (tregim), *Drita*, f.15, 30 dhjetor, 1973
333. **Bubani, D.** "Ti mbamë pranë, shoku autor - Dënimi i merituar - Dramë përëndimore. Subjekti nr. 1. Muzikë konkrete" (vargje humoristike), *Drita*, f.10, 30 dhjetor, 1973
334. **[s.n.]** "Letërsia dhe arti ynë zhvillohen e përparojnë duke ruajtur karakterin kombëtar e socialist të tyre." (Intervistë e kryetarit të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë Dritëro Agolli), *Drita*, f.2,13, 30 dhjetor, 1973

1974

1. **[s.n.]** "Hapat e reja përpara në fushën e studimeve për gjuhën e për letërsinë" (intervistë me profesorin Androkli Kostallari), *Drita*, nr.1, f.1-13, 6 janar, 1974
2. **Islami, Myslim.** "Mbi krijimtarinë letrare të një dëshmorit komunist", *Drita*, nr.1, f.12, 6 janar, 1974
3. **[s.n.]** "Çehovi në ditët tona", *Drita*, nr.1, f.4, 6 janar, 1974
4. **Arbana, Gent.** "Foto-romani, një formë tjetër e degjenerimit të artit", *Drita*, nr.2, f.5, 13 janar, 1974
5. **Dom, Tomorr.** "Tipikja në raportin e intimes me shoqëroren në poezi", *Drita*, nr.2, f.3, 13 janar, 1974
6. **Çanga, Vehbi.** "Shkrime të mbushura me flakë e barot...", *Drita*, nr.2, f.12, 13 janar, 1974
7. **Lezha, Neki.** "Synimi drejt së ardhmes, tipar i shquar i letërsisë sonë", *Drita*, nr.3, f.1-4, 20 janar, 1974

8. **ATSH.** "Aktivë të partisë për revolucionarizimin e mëtejshëm të letërsisë, kulturës dhe artit", *Drita*, nr.3, f.1, 20 janar, 1974
9. **Isallari, Jasim.** "Mbi figurën e ekonomistit në letërsi", *Drita*, nr.3, f.5, 20 janar, 1974
10. **Trebicka, Dh.** "Lenini mbi partishmërinë në letërsi", *Drita*, nr.3, f.14, 20 janar 1974
11. **Brahimi, Razi.** "Pasqyrimi i veprimtarisë shoqërore të intelektualit në letërsi", *Drita*, nr.4, f.3, 27 janar, 1974
12. **Sokoli, Ramadan.** "Folklori dramatik dhe teatri", *Drita*, nr.5, f.6, 3 shkurt, 1974
13. **Veshi, Luftar.** "Oshëtimja e kohës në teatrin e estradës në kryeqytet", *Drita*, nr.5, f.7, 3 shkurt, 1974
14. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Ndre Mjeda dhe Gustav Majeri", *Drita*, nr.6, f.11, 10 shkurt, 1974
15. **Xhaxhiu, Myzafer.** "Individualizmi borgjez në letërsinë dekadente", *Drita*, nr.6, f.15-16, 10 shkurt, 1974
16. **Dokle, Zehrudin.** "Mizanskena-mjet shprehës i idesë së spektaklit", *Drita*, nr.6, f.6, 10 shkurt, 1974
17. **Tabaku, Selami.** "Tema e fshatit socialist në faqet e një novele", *Drita*, nr.7, f.5, 17 shkurt, 1974
18. **Korespondenti i dritës.** "Libri dhe lexuesit", *Drita*, nr.7, f.7, 17 shkurt, 1974
19. **Ymeri, Kujtim.** "Kuptimi shoqëror i elementeve kritike në letërsinë moderne", *Drita*, nr.7, f.14, 17 shkurt, 1974
20. **ATSH.** "Gazeta 'Zhanminzhibao' mbi marrëdhëniet midis kritikës ndaj Lin Biaos e Konfucit dhe revolucionit në art e letërsi", *Drita*, nr.7, f.15, 17 shkurt, 1974
21. **Jakova, Kolë.** "Lufta kundër teorizimeve të dëmshme i hap rrugë zhvillimit të mëtejshëm të dramaturgjisë", *Drita*, nr.7, f.6, 17 shkurt, 1974
22. **Kuçuku, Bashkim.** "Pasqyrimi i kontradiktave dhe zhvillimi i tregimit me temë aktuale", *Drita*, nr.8, f.3, 24 shkurt, 1974
23. **Bubani, D.** "Poezia e një vëllimi dhe mendime për satirë", *Drita*, nr.8, f.5, 24 shkurt, 1974
24. **Jorgaqi, Nasho.** "Rruga e jetës dhe e luftës së një shkrimtari", *Drita*, nr.8, f.13, 24 shkurt, 1974
25. [s.n]. "Pavdekësia e këngëve të një poeti", *Drita*, nr.8, f.15, 24 shkurt, 1974
26. **Xhiku, Ali.** "Karakteret raksionar i etikës së Kamysë", *Drita*, nr.8, f.4, 24 shkurt, 1974
27. **Papagjoni, Josif.** "Brendia dhe gjuha dramatike", *Drita*, nr.8, f.6, 24 shkurt, 1974
28. **Kodra, Klara.** "Brendia e poezisë, ndjenja dhe figuracioni", *Drita*, nr.9, f.3, 3 mars, 1974
29. **Drini, Skënder.** "Për Migjenin mësues", *Drita*, nr.9, f.5, 3 mars, 1974
30. **Murati, Shaban.** "Modernizmi çoroditës i artit dhe letërsisë revizioniste", *Drita*, nr.9, f.14, 3 mars, 1974
31. [s.n]. "Mbi disa çështje të temës së luftës dhe të mbrojtjes në letërsinë tonë", *Drita*, nr.10, f.3, 10 mars, 1974
32. **Brahimi, Razi.** "Këngë jetës sonë epike", *Drita*, nr.10, f.14, 10 mars, 1974
33. **Malo, Foto.** "Lidhja me problemet shoqërore në poezinë me tema intime", *Drita*, nr.11, f.3, 17 mars, 1974
34. [s.n]. "Cuca e maleve sukses i merituar i letërsisë sonë", *Drita*, nr.11, f.6, 17 mars, 1974
35. **Ulqini, Hasan.** "Ide reaksionare në letërsinë revizioniste për fëmijë", *Drita*, nr.11, f.15, 17 mars, 1974
36. **Prifti, Naum.** "Çështja e brendisë socialiste në krijimet për fëmijë", *Drita*, nr.12, f.6, 24 mars, 1974
37. **Trenova, Bashkim.** "Shprehje e irracionalizmit", *Drita*, nr.12, f.15, 24 mars, 1974

38. [s.n]. "Junta kiliane i hap dyert letërsisë dhe artit reaksionar", *Drita*, nr.12, f.16, 24 mars, 1974
39. **Buxheli, Qamil**. "Mbi disa çështje të satirës dhe humorit", *Drita*, nr.13, f.2, 31 mars, 1974
40. **Uçi, Alfred**. "Parime të estetikës dokument i rëndësishëm i botëkuptimit të De Radës", *Drita*, nr.13, f.13, 31 mars, 1974
41. **Kongoli, Fatos**. "Teatri dhe autori", *Drita*, nr.13, f.7, 31 mars, 1974
42. **Shuteriqi, Mediah**. "Ideale të larta që nuk vdesin kurrë", *Drita*, nr.14, f.14, 7 prill, 1974
43. **Dilaver, Dilaveri**. "Mbi problemin e tipikes në prozën tonë", *Drita*, nr.15, f.3, 14 prill, 1974
44. **Uçi, Alfred**. "De Rada mbi artin në Parime të estetikës", *Drita*, nr.15, f.12, 14 prill, 1974
45. **Selita, Fatmir**. "Heroi lirik mikroborgjez i një poezie", *Drita*, nr.15, f.15, 14 prill, 1974
46. **Goxhaj, Përparim**. "Edhe tema Mistiko-Fetare", *Drita*, nr.15, f.15, 14 prill, 1974
47. **Drini, Skënder**. "Tregime të zgjedhura të M. Kutelit", *Drita*, nr.16, f.5, 21 prill, 1974
48. **Dilo, Lefter**. "Memorandum për djalërinë një botim i panjohur", *Drita*, nr.16, f.22, 21 prill, 1974
49. **Jorgaqi, Nasho**. "Mendime rreth poezisë shqipe të viteve '30", *Drita*, nr.16, f.12, 21 prill, 1974
50. **Hyso, Riza**. "Tema historike dhe aktualiteti", *Drita*, nr.16, f.3, 21 prill, 1974
51. [s.n]. "150-vjetori i vdekjes së Bajronit", *Drita*, nr.16, f.16, 21 prill, 1974
52. **Korrespondenti i dritës**. "Shtohen veprat me temën e klasës punëtore", *Drita*, nr.17, f.5, 28 prill, 1974
53. [s.n]. "Vepra militante e një shkrimtari komunist", *Drita*, nr.17, f.13, 28 prill, 1974
54. **Lëngu, Ilia**. "Karakterit reaksionar i kuptimit idealist mbi tjetërsimin", *Drita*, nr.17, f.15, 28 prill, 1974
55. **Lezha, Neki**. "Mbi disa çështje të tipikes në letërsi", *Drita*, nr.18, f.3, 5 maj, 1974
56. **Kodra, Klara**. "Një tragjedi e panjohur e F.A. Santorit", *Drita*, nr.18, f.13, 5 maj, 1974
57. **Kraja, Palok**. "Mbi kompozicionin e veprave letrare", *Drita*, nr.19, f.3, 12 maj, 1974
58. **Çuli, Diana**. "Mbi raportin e kategorive estetike në letërsinë tonë", *Drita*, nr.20, f.3, 19 maj, 1974
59. **Ruci, Llambro**. "Diskutim për vëllimin e parë të një tregimtari", *Drita*, nr.20, f.3, 19 maj, 1974
60. **Pulaha, Ruzhdi**. "Një roman që pret të shkruhet", *Drita*, nr.20, f.13, 19 maj, 1974
61. [s.n]. "Balzaku si punëtor i fjalës artistike", *Drita*, nr.20, f.14, 19 maj, 1974
62. **Brahimi, Razi**. "Zhvillimi letrar artistik dhe Kritika", *Drita*, nr.21, f.3, 26 maj, 1974
63. **Koçi, S**. "Krijime të larmishme të frymëzuara nga jeta", *Drita*, nr.21, f.6, 26 maj, 1974
64. **Lushaj, Ramiz**. "Diskutim për vëllimin e një poeti të ri", *Drita*, nr.22, f.5, 2 qershor, 1974
65. **Dedja, Bedri**. "Probleme aktuale të letërsisë për fëmijë", *Drita*, nr.22, f.6-12, 2 qershor, 1974
66. **Pujo, Pirro**. "Zilia e baronit Sad...!", *Drita*, nr.22, f.15, 2 qershor, 1974
67. **Goxhaj, P**. "Fjalë dhe vepra të superfuqive", *Drita*, nr.22, f.16, 2 qershor, 1974
68. **Bihiku, Koço**. "Asdreni dhe koha jonë", *Drita*, nr.23, f.23, 9 qershor, 1974
69. **Dilaveri, Dilaver**. "Vërtetësia jetësore dhe realizmi artistik i një romani", *Drita*, nr.23, f.5, 9 qershor, 1974
70. **Bala, Vehbi**. "Mbi poezitë e fundit të Fan.S.Nolit", *Drita*, nr.23, f.11, 9 qershor, 1974
71. [s.n]. "Sami Frashëri figurë e shquar e Rilindjes sonë Kombëtare", *Drita*, nr.24, f.14, 16 qershor, 1974
72. **Shuteriqi, S. Dhimitër**. "Tre vëllezërit Frashëri", *Drita*, nr.25, f.2, 23 qershor, 1974

73. **Drini, Skënder.** "Arritje të romanit tonë për fëmijë", *Drita*, nr.25, f.3, 23 qershor, 1974
74. **Kuçuku, Bashkim.** "Vepra letrare të një vëllimi dhe kritika për të", *Drita*, nr.25, f.5, 23 qershor, 1974
75. **Krasniqi, Sulejman.** "Portrete të një vepre gjigande", *Drita*, nr.26, f.2, 30 qershor, 1974
76. **Korrespondenti i dritës.** "Diskutime për tri vëllime poetike", *Drita*, nr.26, f.5, 30 qershor, 1974
77. **Furmanov, Dmitri.** "Shënime letrare", *Drita*, nr.26, f.14, 30 qershor, 1974
78. **ATSH.** "Mbi heroin tipik proletar", *Drita*, nr.26, f.15, 30 qershor, 1974
79. **Jakova, Kolë.** "Çështje të heroit pozitiv në satirë dhe humor", *Drita*, nr.26, f.3, 30 qershor, 1974
80. **Muhameti, Enver.** "Vendi dhe roli i konvencionit në letërsi", *Drita*, nr.27, f.3, 7 korrik, 1974
81. [s.n]. "Letërsia të kthehet në anën e realizmit", *Drita*, nr.27, f.15-16, 7 korrik, 1974
82. [s.n]. "Poezia grish për luftën çlirimtare", *Drita*, nr.27, f.16, 7 korrik, 1974
83. **Lezha, Neki.** "Kuptimi historik i karakterit popullor në letërsi", *Drita*, nr.28, f.3, 14 korrik, 1974
84. **ATSH.** "Arti popullor me frymë revolucionare", *Drita*, nr.28, f.16, 14 korrik, 1974
85. **Jorgaqi, Nasho.** "Çehovi dhe koha jonë", *Drita*, nr.28, f.13, 14 korrik, 1974
86. **Vata, Pjerin.** "Arma televizive e agresionit ideologjik", *Drita*, nr.28, f.14, 14 korrik, 1974
87. **Malo, Foto.** "Originaliteti kombëtar i letërsisë sonë të realizmit socialist", *Drita*, nr.29, f.3, 21 korrik, 1974
88. **Leka, Ferdinand.** "Poet i madh i Rilindjes", *Drita*, nr.29, f.15, 21 korrik, 1974
89. **Mita, Sheri.** "Për arritjen artistike të një tele-drame", *Drita*, nr.29, f.12, 21 korrik, 1974
90. **Gaçe, Bekim.** "Marrëdhëniet midis reales dhe fantastikes në përrallën e re", *Drita*, nr.30, f.3, 28 korrik, 1974
91. **ATSH.** "Dergjenerim i mëtejshëm i letërsisë revizioniste", *Drita*, nr.30, f.16, 28 korrik, 1974
92. **Myftiu, Abdurrahim.** "Tipizimi, aspekte të botëkuptimit dhe mjeshtërisë", *Drita*, nr.31, f.3, 4 gusht, 1974
93. **Bulo, Jorgo.** "Tri letra të panjohura të F. Shirokës", *Drita*, nr.31, f.11, 4 gusht, 1974
94. **Bombek, Erma.** "Hajdut dhe lexues", *Drita*, nr.31, f.16, 4 gusht, 1974
95. **Gjika, Kurtiq.** "Mendime për fabulën në satirë", *Drita*, nr.32, f.3, 11 gusht, 1974
96. **Gami, Nexhip.** "Thelbi dekadent i një dramaturgie", *Drita*, nr.32, f.15, 11 gusht, 1974
97. **Brahimi, Razi.** "Realiteti, mendimi dhe figura", *Drita*, nr.33, f.3, 18 gusht, 1974
98. **Gami, Nexhip.** "Thelbi dekadent i një dramaturgie", *Drita*, nr.33, f.14, 18 gusht, 1974
99. **Jakova, Kolë.** "Shkrimtari dhe krijimtaria popullore", *Drita*, nr.34, f.3, 25 gusht, 1974
100. **Boriçi, Hamit.** "Revista e parë ilegale për të vegjëlit – Pioner", *Drita*, nr.34, f.11, 25 gusht, 1974
101. **Kaceli, Gëzim.** "Për rolin e shkrimtarit në shoqërinë e sotme", *Drita*, nr.34, f.14-15, 25 gusht, 1974
102. **Uçi, Alfred.** "Një paradoks i modernizmit", *Drita*, nr.35, f.10, 1 shtator, 1974
103. **Xhaxho, Muharrem.** "Vlerat e tregimit tonë për fëmijë", *Drita*, nr.35, f.3, 1 shtator, 1974
104. **Jorgaqi, Nasho.** "Me rastin e zbulimit të disa letrave", *Drita*, nr.36, f.11, 8 shtator, 1974
105. **Goxhaj, P.** "Një roman që mbyllet me 'vijon'", *Drita*, nr.37, f.16, 15 shtator, 1974
106. **Selita, Fatmir.** "Kur letërsia shndërrohet në opium", *Drita*, nr.37, f.14, 15 shtator, 1974
107. **Brahimi, Razi.** "Realizmi socialist-metodë artistike novatore", *Drita*, nr.38, f.3, 22 shtator, 1974

108. **Kadare, Ismail.** "Për një interpretim të drejtë të poezisë popullore", *Drita*, nr.39, f.3, 29 shtator, 1974
109. **Joro, Jani.** "Drama, rruga e madhe në teatrin 'A. Z. Çajupi' në Korçë", *Drita*, nr.40, f.6, 6 tetor, 1974
110. **Gërmenji, Fluturak.** "Mendime për temën e mbrojtjes në poezi", *Drita*, nr.41, f.4, 13 tetor, 1974
111. **Kadare, Ismail.** "Dita e poezisë", *Drita*, nr.42, f.1-2, 20 tetor, 1974
112. **Kuçuku, Bashkim.** "Mbi përgjegjësinë dhe saktësinë e kritikës", *Drita*, nr.42, f.3, 20 tetor, 1974
113. **Kuçuku, Bashkim.** "Naim Frashëri në faqet e revistës partizane", *Drita*, nr.42, f.14, 20 tetor, 1974
114. **Bubani, Dionis.** "Drama e fortë", *Drita*, nr.42, f.16, 20 tetor, 1974
115. **Hyso, Riza.** "Romani *Zgjimi* i Sterjo Spasses", *Drita*, nr.43, f.3, 27 tetor, 1974
116. **Siliqi, Drita.** "Shoqet e luftës në letërsinë tonë", *Drita*, nr.44, f.12, 3 nëntor, 1974
117. **Qatipi, Ruzhdi.** "E vërteta jetësore dhe realizmi artistik në një roman", *Drita*, nr.45, f.4, 10 nëntor, 1974
118. **Jorgaqi, Nasho.** "Roman i shkruar nën zjarrin e luftës", *Drita*, nr.48, f.12, 1 dhjetor, 1974
119. [s.n]. "Autobiografia e Jeronim de Radës", *Drita*, nr.48, f.11, 1 dhjetor, 1974
120. **Brahimi, Razi.** "Vepra militante dhe frymëzuese", *Drita*, nr.49, f.6, 8 dhjetor, 1974
121. **Xhiku, Ali.** "Ideja e qëndresës së armikut në një vepër të hershme", *Drita*, nr.49, f.12, 8 dhjetor, 1974
122. **Haliti, Petrit.** "Poezia i paraqet komplotet si idil", *Drita*, nr.49, f.16, 8 dhjetor, 1974
123. **Brahimi, Razi.** "Atdheu, bota dhe revolucioni" (Shënime kritike për poemën "Nënë Shqipëri"), *Drita*, nr.50, f.4, 15 dhjetor, 1974
124. [s.n]. "Një letër e pabotuar e Halim Xhelos", *Drita*, nr.50, f.11, 15 dhjetor, 1974
125. **Bulo, Jorgo.** "Probleme të krijimit të letërsisë së re në shtypin ilegal të Luftës Nacional Çlirimtare", *Drita*, nr.50, f.12, 15 dhjetor, 1974
126. [s.n]. "Artist që demaskoi plagët e shoqërisë kapitaliste", *Drita*, nr.50, f.15, 15 dhjetor, 1974
127. **ATSH.** "Krijimtari e pasur me dashurinë për partinë, popullin dhe atdheun socialist", *Drita*, nr.51, f.12, 22 dhjetor, 1974
128. [s.n]. "Një vit letrar artistik i pasur", *Drita*, nr.52, f.3, 29 dhjetor, 1974

1975

1. **Korrespondenti i Dritës.** "Vepra të reja , botime të reja", *Drita*, nr.1, f.1, 1975
2. **Dokle, Zuhredin.** "Vite të paharruara. Shënime rreth veprës dhe spektaklit", *Drita*, nr.1, f.3, 1975
3. **Bala,Vehbi.** "Poezi optimiste të jetës", *Drita*, nr.1, f.14, 1975
4. **Simoni, Gjon.** "Krijimtari e partishme", *Drita*, nr.1, f.6, 1975
5. **Korespondenti i Dritës.** "Për t'iu përgjigjur kërkesave të kohës – Mbi disa botime në ndihmë të lëvizjes artistike", *Drita*, nr.2, f.13, 1975
6. **Korespondenti i Dritës.** "Poezi e sotme argjentinase", *Drita*, nr.2, f.15, 1975
7. **Dono, Irena.** "Romani *Legjenda*", *Drita*, nr.2, f.15, 1975
8. **Korespondenti i Dritës.** "Shkrimtarët dhe artistët janë ndihmës të partisë për edukimin komunist të njerëzve tanë", *Drita*, nr.3, f.1-3, 1975
9. **Matriko, Stefan.** "Pranvera e pozicioneve" (poezi shkruar nga Kujtim Haliti), *Drita*, nr.3, f.5, 1975
10. **Bala,Vehbi.** "Vlerësimi lartësor dhe detyra të reja", *Drita*, nr.4, f.3, 1975

11. **Xoxa, Jakov.** "Për vepra të mëdha dhe të përbashkëta", *Drita*, nr.4, f.3, 1975
12. **Bihiku, Koço.** "Për një kritikë shkencore, konkrete dhe bindëse", *Drita*, nr.4, f.13, 1975
13. **Korespondenti i Dritës.** "Letërsia dhe arti revizionist sovjetik predikojnë ekspansionin dhe agresionin", *Drita*, nr.4, f.15, 1975
14. **Korespondenti i Dritës.** "Të forcojmë bazën metodologjike të kritikës letraro-artistike", *Drita*, nr.5, f.15, 1975
15. **Gjata, Fatmir.** "Mendime për Valbonën e kaltër" (poezi), *Drita*, nr.5, f.5, 1975
16. **Spasse, Sterjo.** "Njohja e jetës, njohja e historisë", *Drita*, nr.5, f.13, 1975
17. **Korespondenti i Dritës.** "Për një botëkuptim të shëndoshë revolucionar të krijuesëve tanë", *Drita*, nr.6, f.1,2, 1975
18. **Jorgaqi, Nasho.** "Duke lexuar librin e parë të një letrari punëtor"(për librin "Kapelja e pilotit" të Xhelal Zaganjorit), *Drita*, nr.6, f.5, 1975
19. **Çuli, Diana.** "Vlera që burojnë nga lidhja me jetën", *Drita*, nr.6, f.5, 1975
20. **Korespondenti i Dritës.** "Nga poezia e sotme palestineze", *Drita*, nr.6, f.14, 1975
21. **Korespondenti i Dritës.** "Poezia, ritet kur buron nga jeta e popullit", *Drita*, nr.7, f.1,13, 1975
22. **Laço, Teodor.** "S'ka për të ndodhur kështu. Ditë dhe netë që mund të vijnë", *Drita*, nr.7, f.5, 1975
23. **Mato, Jakup.** "Për koncepte të shëndosha marksiste-leniniste të procesit krijues", në *Drita*, nr.8, f.1,3, 1975
24. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Aspekte të jetës në poezinë e kohëve të fundit", *Drita*, nr.8, f.4, 1975
25. **Korespondenti i Dritës.** "Për një hop të ri cilësor të letërsisë dhe arteve tona", *Drita*, nr.9, f.1, 1975
26. [s.n]. "Nga raporti i Dritëro Agollit: Të risim vëmendjen për misionin e madh të shkrimtarëve dhe artistëve në shoqërinë tonë", *Drita*, nr.9, f.1-4, 1975
27. **Korespondenti i Dritës.** "Jeta njihet përmes tendencës ideore të krijimtarisë ndaj realitetit", *Drita*, nr.9, f.2, 1975
28. **Malo, Foto.** "Duke shfletuar tregimet e një viti", *Drita*, nr.9, f.5, 1975
29. **Vyshka, Musa.** "Kënga e një poeti komunist" / (Poezia shqipe e Shevqet Musarajt), *Drita*, nr.10, f.5, 1975
30. **Bala, Vehbi.** "Talentet e reja, mësuesi, rrethi letrar", *Drita*, nr.10, f.13, 1975
31. **Kodra, Klara.** "Mendime për poemën tonë gjatë një viti", *Drita*, nr.11, f.3, 1975
32. **Korespondenti i Dritës.** "Nga poezia e sotme italiane", *Drita*, nr.11, f.15, 1975
33. **Korespondenti i Dritës.** "Vepra e artit të edukojë dhe frymëzojë masat", *Drita*, nr.12, f.1,2, 1975
34. **Maja, Lllazar.** "Larmi tematike në tregime për fëmijë", *Drita*, nr.12, f.5, 1975
35. **Korespondenti i Dritës.** "Për zbatimin e normës letrare në letërsinë për fëmijë", *Drita*, nr.12, f.12, 1975
36. **Prifti, Naum.** "Zhvillimi i mëtejshëm i dramaturgjisë", *Drita*, nr.13, f.1, 1975
37. **Bala, Vehbi.** "Për historinë e shqipes së shkruar" ("Gjurmë letrare", Dhimitër Shuteriqi), *Drita*, nr.13, f.5, 1975
38. **Qatifi, Buzhdi; Koçi, Sofokli.** "Arti militant që frymëzon masat", *Drita*, nr.14, f.1,4 1975
39. **Çeli, Zef.** "Forca e letërsisë për edukimin e vigjilencës revolucionare", *Drita*, nr.14, f.3 1975
40. **Lako, Natasha.** "Vellimi i tretë dhe disa cilësi të një poezie." / ("Ne rendim", Klara Kodra), *Drita*, nr.14, f.5 1975

41. **Bihiku, Koço.** "Tema aktuale në qendër të vëmendjes së shkrimtarëve", *Drita*, nr.15, f.3 1975
42. **Malo, Foto.** "Duke ndjekur zhvillimin e letërsisë" ("Në fronin e letërsisë", *Adriatik Kallulli*), *Drita*, nr.15, f.5 1975
43. **Doksani, Jorgji.** "Poezia bombë e flamur e Majakovskit", *Drita*, nr.15, f.15 1975
44. **Dhrami, Mumtaz.** "Kundër koncepteve burokratike për punën krijuese", *Drita*, nr.16, f.1,2, 1975
45. **Mustafaraj, Duro.** "Duke menduar për vlerën shoqërore të artit", *Drita*, nr.16, f.3, 1975
46. **Aliaj, Hamit.** "Për një epokë të rëndësishme të historisë" (për romanin "Qëllim i përflakur" të Sulejman Krasniqit), *Drita*, nr.16, f.5, 1975
47. **Brahimi, Razi.** "Letërsia dhe klasa punëtore", *Drita*, nr.17, f.4, 1975
48. **Kallulli, Adriatik.** "Probleme të luftës kundër burokratizmit në satirë", *Drita*, nr.18, f.4, 1975
49. **Kuçuku, Bashkim.** "Zëri i protestës dhe i luftës në këngën e një poeti dëshmor" (poezia "Këngë e pambaruar", Jani Dodi), *Drita*, nr.18, f.12, 1975
50. **Konomi, Vangjel.** "Artisti e respekton mendimin e masës kur ndjek shembullin e saj", *Drita*, nr.19, f.1,2, 1975
51. **Shaplo, Dalan.** "Arti dhe shoqëria në vështrimin e Marksit dhe të Engelsit", *Drita*, nr.19, f.5, 14, 1975
52. **Lloshi, Xhevat.** "Rrezatimi ndërkombëtar i letërsisë së re shqipe", *Drita*, nr.19, f.15, 1975
53. **Lezha, Neki.** "Lufta kundër burokratizmit - një temë gjithnjë aktuale", *Drita*, nr.20, f.4, 1975
54. **Dilaveri, Dilaver.** "Roman për rritjen e ndërgjegjes klasore", *Drita*, nr.20, f.5, 1975
55. **Muhameti, Enver.** "Që veprat letrare të përbashkohen nga ide dhe mendime me vlerë", *Drita*, nr.21, f.4, 1975
56. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Libri i dytë i një tregimtari" ("Jeta në shtëpinë tonë" i Zilja Çelës), *Drita*, nr.21, f.5, 1975
57. **Veshi, Luftëtar.** "Mbi vendin dhe rolin e personazhit pozitiv në estradë", *Drita*, nr.21, f.6, 1975
58. **Dom, Tomorr.** "Çështje të pasqyrimit të njeriut të punës në tregime", *Drita*, nr.22, f.4, 1975
59. **Luarasi, Faslli.** "Botëkuptimi i krijuesit dhe partishmëria proletare", *Drita*, nr.23, f.1,4, 1975
60. **Xhaxho, Muarrem.** "Tabloja e përgjithshme e jetës dhe portretet e veçanta në një roman" (Për romanin "Rritja" të Jonuz Dinit), *Drita*, nr.23, f.5, 1975
61. **Fishta, Donika.** "Shënime për dramën 'Era e lartësive' të Vath Koreshit", *Drita*, nr.23, f.7, 1975
62. **[s.n].id** "'Lumi i vdekur' në skenën e Teatrit Popullor", *Drita*, nr.24, f.1,4, 1975
63. **Kuçuku, Bashkim.** "Disa arritje dhe probleme të poezisë", *Drita*, nr.24, f.3,4, 1975
64. **Kurtiqi, Gjikë.** "Poezi e mbështetur në satirën popullore" ("Poezia shqipe" e Torin Milotit"), *Drita*, nr.24, f.5, 1975
65. **Malo, Foto.** "Vështrim mbi poezinë dhe kritikën e saj", *Drita*, nr.25, f.3, 1975
66. **Korespondenti i Dritës.** "Probleme të kritikës dhe të individuale në letërsi", *Drita*, nr.25, f.5, 1975
67. **Balili, Nimet.** "Për thellimin e mëtejshëm të tendenciozitetit klasor në krijimtari", *Drita*, nr.26, f.1,13, 1975
68. **Toma, Ndue Zef.** "Mbi një vepër të kritikës sonë" (Mbi "Probleme letrare" të K. Bihikut), *Drita*, nr.26, f.5,12, 1975
69. **Korespondenti i Dritës.** "Për një lidhje më të ngushtë me jetën, për një nivel më të lartë ideoartistik të poezisë sonë", *Drita*, nr.27, f.1,3, 1975
70. **Korespondenti i Dritës.** "Forcimi dhe pasurimi i përmbajtjes së poezisë", *Drita*, nr.28, f.1, 1975

71. **Korespondenti i Dritës.** "Për forcimin e mëtejshëm të karakterit militant të poezisë", *Drita*, nr.28, f.3, 1975
72. **Lloshi, Xhevat.** "Një stinë e jetës" (mbi romanin "Mars" të Vath Koreshit), *Drita*, nr.28, f.5, 1975
73. **Kallulli, Adriatik.** "Lumi i vdekur në Teatrin Popullor", *Drita*, nr.28, f.6, 1975
74. **Brahimi, Razi.** "Aspekti i forcës dhe origjinalitetit të kulturës sonë kombëtare", *Drita*, nr.29, f.3,4, 1975
75. **Korespondenti i Dritës.** "Probleme të pasqyrimt të luftës së klasave në prozë", *Drita*, nr.30, f.3, 1975
76. **Çuli, Diana.** "Karakteret dhe tipat e një romani" ("Shtigje të zëna", Miço Kallamata), *Drita*, nr.30, f.5, 1975
77. **Bihiku, Koço.** "Motivet e shndërrimeve socialiste në krijimtarinë e poetëve të rinj", *Drita*, nr.31, f.3, 1975
78. **Xhiku, Ali.** "Në rrugën e zhvillimit të mendimit tonë teoriko-letrar" ("Dukuri dhe vepra letrare", Dalan Shaplo), *Drita*, nr.31, f.5, 1975
79. **Nanushi, Kristaq.** "Për një trajtim më të gjerë të temës së fshatit socialist në tregim", *Drita*, nr.32, f.3, 1975
80. **Kodra, Klara.** "Një poet pak i njohur arbëresh Orocio Kapareli", *Drita*, nr.32, f.12, 1975
81. **Korespondenti i Dritës.** "Të ngremë nivelin ideoartistik të dramaturgjisë", *Drita*, nr.33, f.1,2, 1975
82. **Dedja, Bedri.** "Letërsia dhe njohja shkencore e jetës", *Drita*, nr.33, f.3, 1975
83. **Domo, Irena.** "Disa tipare dhe probleme të një vëllimi me tregime" ("Kumbimi i një krisme", Petraç Zoto), *Drita*, nr.33, f.5, 1975
84. **Naçe, Pirro.** "125-vjetori i Balzakut. Shoqëria është historiani dhe unë sekretari i tij", *Drita*, nr.33, f.15, 1975
85. **Korespondenti i Dritës.** "Për suksese të reja të romanit", *Drita*, nr.34, f.5, 1975
86. **Agolli, Dritëro.** "Të jetojmë me popullin, të krijojmë për popullin", *Drita*, nr.35, f.1, 1975
87. **Malo, Foto.** "Pasqyrimi i karaktereve në roman", *Drita*, nr.35, f.4, 1975
88. **Kodra, Klara.** "Në rrugën e thellimit të analizës shkencore", *Drita*, nr.36, f.4, 1975
89. **Kuçuku, Bashkim.** "Motivet e fshatit socialist në poezi", *Drita*, nr.37, f.1,3, 1975
90. **Dishnica, Dhimitër.** "Hapat e para të një gjinie të re", *Drita*, nr.37, f.7, 1975
91. **Bala, Vehbi.** "Pashko Vasa: Më të shtrenjtë çështjen e lirisë", *Drita*, nr.37, f.12, 1975
92. **Brahimi, Razi.** "Jeta -orientuesja më e mirë tematike", *Drita*, nr.38, f.1,3, 1975
93. **Korespondenti i Dritës.** "Jehona e veprave të reja", *Drita*, nr.38, f.4, 1975
94. **Kokonozi, Dashnor.** "Një roman për heroizmin e gruas shqiptare", *Drita*, nr.38, f.4, 1975
95. **Misha, Piro.** "Duke lexuar Lu Sinn", *Drita*, nr.38, f.15, 1975
96. **Kondo, Anastas.** "Tetori, muaji i letërsisë dhe arteve," / *Drita*, nr.39, f.1, 1975
97. **Çuli, Diana.** "Për ata që vigjilojnë" (Neshat Tozaj), *Drita*, nr.39, f.5, 1975
98. **Abazaj, Xhezair.** "Për Lirinë, luftëtaren e maleve dhe shokët e saj" ("Prijësja e komitave" e Sulejman Krasniqit), *Drita*, nr.39, f.5, 1975
99. **Nanushi, Kristaq.** "Vërtetësia jetësore në katër novela", *Drita*, nr.40, f.5, 1975
100. **Kuci, Llambro.** "Proza e shkurtër tregimtare e kohës së luftës", *Drita*, nr.40, f.12, 1975
101. **Korespondenti i Dritës.** "Poezia dhe aktualiteti", *Drita*, nr.40, f.1,10, 1975

102. **Lezha, Neki.** "Vitet e para të përjetuara në tri romane", *Drita*, nr.41, f.5, 1975
103. **Cerga, Agim.** "Heroi i kohës dhe jeta", *Drita*, nr.42, f.1, 1975
104. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Gjuha e prozës dhe shfrytëzimi i visarit popullor", *Drita*, nr.42, f.3, 1975
105. **Haxhiraj, Floresha.** "Një copëz nga heroizmi i ditëve të sotme" ("Dueli i madh", Ali Abdihoxha), *Drita*, nr.42, f.5, 1975
106. **Pajo, Mesin.** "Mbi trajtimin e figurës së komunistit në veprat tona dramaturgjike", *Drita*, nr.42, f.6, 1975.
107. **Jorgaqi, Nasho; Kuçuku, Bashkim.** "Traditat e shëndosha letrare, pjesë e formimit të shkrimtarit", *Drita*, nr.43, f.12, 1975
108. **Bihiku, Koço.** "Mbi disa probleme të zhvillimit të romanit tonë", *Drita*, nr.43, f.3,4, 1975
109. **Korespondenti i Dritës.** "Probleme të zhvillimit të romanit tonë", *Drita*, nr.45, f.4, 1975
110. **Dono, Irena.** "Për tregimin dhe një tregimtar të ri" ("Njohje" e Bedri Myftarit), *Drita*, nr.45, f.5, 1975
111. **Korespondenti i Dritës.** "Idetë e tetorit frymëzojnë popujt në luftën klasore", *Drita*, nr.45, f.16, 1975
112. **Brahimi, Razi.** "Vepër themelore e thellimit estetik Marksist-Leninist", *Drita*, nr.46, f.3,4, 1975
113. **Dilaveri, Dilaver.** "Vërtetësia jetësore dhe origjinaliteti në faqet e një romani", *Drita*, nr.46, f.5, 1975
114. **Gjokutaj, Çapajev.** "Humori dhe lirizmi në romanin me temën e luftës Nacionalçlirimtare", *Drita*, nr.47, f.3, 1975
115. **Jorgaqi, Nasho.** "Studim monografik me vlerë" ("Vepra poetike e Zef Serembes" nga Klara Kodra), *Drita*, nr.47, f.5, 1975
116. **Mato, Jakup.** "Disa çështje rreth evoluimit të formës së romanit", *Drita*, nr.48, f.3, 1975
117. **Kallulli, Adriatik.** "Njeriu me top' dhe revolucioni" (Mbi romanin e Dritëro Agollit), *Drita*, nr.48, f.5, 1975
118. **Kuçuku, Bashkim.** "Poezia dhe prozaizmi", *Drita*, nr. 49, f.3, 1975
119. **Ndocaj, Filip.** "Tema historike në një vëllim me tregime", *Drita*, nr.49, f.5, 1975
120. **Kodra, Klara.** "Një vëllim poetik" (mbi "Firma e popullit tim", të Koçi Petritit), *Drita*, nr.49, f.5, 1975
121. **Prendushi, Mikel.** "600-vjetori i Bokaccio-s. Një ndër përfaqësuesit e shquar të Rilindjes Evropiane", *Drita*, nr.49, f.15, 1975
122. **Xhaxho, Muharrem.** "Aspekte të luftës së klasave në disa romane të kohëve të fundit", *Drita*, nr.50, f.3, 1975
123. **Korespondenti i Dritës.** "Edhe më shumë vepra letraro-artistike për vitin 1976, vit betejash klasore", *Drita*, nr.51, f.1, 1975

1976

1. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Mendime mbi giuhën e poezisë sonë të kohëve të fundit", *Drita*, nr.1, 4 janar, f.3, 13, 1976
2. **Vyshka, Musa.** "Heroika e Luftës Nacionalçlirimtare në vargjet e një vëllimi", *Drita*, nr.1, f.5, 1976
3. **Kodra, Klara.** "Vepër me interes për shkencën tonë letrare" ("Mbi shqiptarët -gjurmime dhe mendime" e V. Dorsës), *Drita*, nr.1, f.12, 1976
4. **Nesin, Azis.** "Natyrisht një arsye është" (tregim), *Drita*, 4 janar, f. 15, 1976.
5. **Shehu, Bashkim.** "Përgjigja e Prometeut" (skicë), *Drita*, 4 janar, f. 11, 1976.
6. **Laço, Toodor.** "Valltari" (tregim), *Drita*, 4 janar. f. 8, 10, 1976.

7. **Jakova, Sokol.** "Mbi rrugën e zhvillimit të romanit për fëmijë", *Drita*, nr.2, f.3, 1976
8. **Tozaj, Neshat.** "Kur dola partizan", (tregim), *Drita*, 11 janar, f. 8-9, 10. 1976.
9. [s.n.] "Tradita të fuqishme që kërkojnë studime serioze" (Në letërsi dhe art), *Drita*, 18 janar, f. 1-2, 1976.
10. **Varfi, Andrea.** "Nga poezitë e para të Gavril Darës. Me rastin e 150-vjetorit të lindjes", *Drita*, nr.2, f.11, 1976
11. **Vasili, Kozma.** "Pushteti popullor në këngët e popullit", *Drita*, nr.2, f.12, 1976
12. **Dalani, Vangjel.** "Mali për fshatin. - Kthim në shtëpi. - Shiu në maj, si vaj. - Në sezonin e provimeve. - Si duron socializmi njerëz të tillë. - Duhet punë e punë përsëri," *Drita*, 11 janar, f. 8-9, 1976.
13. **Tepshi, Sadik.** "Me telefon nga fundi i detit" (rec. për botimin *Me telefon nga fundi i detit* e Hasan Ulqinit), *Drita*, 11 janar, f. 4, 1976.
14. **Siliqi, Llazar.** "O Republikë e hekurt!" (fragment), *Drita*, 18 janar, f.2, 1976.
15. **Çuli, Diana.** "Mendime mbi konfliktin në tregimin satiro- humoristik", *Drita*, nr.3, f.3, 1976
16. **Xoxa, Arben.** "Një vëllim i ri, një mundësi e re..." (mbi librin "Pritësit e rrufeve" të Faik Ballancës), *Drita*, nr.3, f.5, 1976
17. **Fico, Agron.** "Pathos i fuqishëm revolucionar i këngës popullore kundër revizionizmit", *Drita*, nr.3, f.12, 1976
18. [s.n.] "Karl Marksi dhe krahasimi Franc Mering", *Drita*, nr.3, f.14, 1976
19. **Misha, Pirro.** "Një roman demaskues", *Drita*, nr.3, f.25, 1976
20. **Rustemi, Fatbardh.** "Kujtim i rrallë. - Fishekët e amanetit. - Dua të jem si fusha. - Nga kabina e qendrës së zërit", *Drita*, 25 janar, f. 8-9, 1976.
21. **Korespondenti i Dritës.** "Dokument që ngjall krenari të ligjshme me frymëzim të madh", *Drita*, nr.4, f.1, 1976
22. **Korespondenti i Dritës.** "Shkrimtarët dhe artistët për 35-vjetorin e Partisë", *Drita*, nr.4, f.1, 1976
23. **Lezha, Neki.** "Tregimi dhe konflikti", *Drita*, nr.4, f.3, 1976
24. **Kondo, Anastas.** "Vëllim i një poeti që të bën të meditosh" (mbi "Shqiponja rreh krahët" të Ndoc Gjetjes), *Drita*, nr.4, f.5, 1976
25. **Korespondenti i Dritës.** "Në laboratorin krijues, bisedë romani 'Cimentoja', Glladkov", *Drita*, nr.4, f.12, 1976
26. **Dedja, Bedri.** "Rrugë e perspektivë e ndritur e kulturës dhe e artit tonë", *Drita*, nr.5, f.1, 1976
27. **Çuli, Diana.** "Projekt kushtetuta na frymëzon për vepra të reja në shërbim të socializmit e revolucionit", *Drita*, nr.5, f.2, 1976
28. **Cerga, Agim.** "Elemente të analizës psikologjike në roman", *Drita*, nr.5, f.3, 1976
29. **Papagjoni, Josif.** "Mbi një libër me drama" (mbi "Drama" të Fadil Krajës), *Drita*, nr.5, f.5, 1976
30. **Lati, Kleo.** "Krijime të frymëzuara nga jeta dhe historia", *Drita*, nr.5, f.5, 1976
31. **Tushi, Gëzim.** "Estetika në edukimin komunist", *Drita*, nr.6, f.5, 1976
32. **M, Rusta.** "Poezi me përmbajtje të shëndoshë dhe formë të larmishme mbi librin me poezi dhe poema *Pa male nuk ka maja*", *Drita*, nr.6, f.5, 1976
33. **Ciko, Mihal.** "Një shfaqje teatrale me dashurinë për Atdheun" (me rastin e 45-vjetorit të vdekjes së Heroit të Popullit Mihal Grameno), *Drita*, nr.6, f.12, 1976

34. **Korespondenti i Dritës.** "Arti tek ne u përmbahet idealeve të socializmit", *Drita*, nr.7, f.1, 1976
35. **Korespondenti i Dritës.** "Seminar kombëtar mbi rritjen e mëtejshme cilësore të dramaturgjisë dhe teatrit", *Drita*, nr.7, f.1, 1976
36. **Korespondenti i Dritës.** "Për rritjen e mëtejshme të nivelit ideoartistik të botimeve letrare", *Drita*, nr.7, f.3,15, 1976
27. **Malo, Foto.** "Rreth përmbajtjes shoqërore të krijimeve të reja poetike", *Drita*, nr.7, f.4, 1976
28. **Kuçuku, Bashkim.** "Për një edukim të gjithanshëm të talenteve të reja", *Drita*, nr.8, f.1, 1976
29. **Korespondenti i Dritës.** "Thellimi i karakterit kombëtar të letërsisë-problem i rëndësishëm dhe aktual", *Drita*, nr.8, f.3,13, 1976
30. **Shanaj, Mevlan.** "Gjenerali i ushtrisë së vdekur në televizionin tonë", *Drita*, nr.8, f.7, 1976
31. **Koduell, Kristofor.** "Një kulturë që po vdes", *Drita*, nr.8, f.14, 1976
32. **Korespondenti i Dritës.** "Zgjerohet lëvizja artistike amatore në fshat", *Drita*, nr.9, f.2, 1976
33. **Kodra, Klara.** "Një vend më të madh heroit pozitiv", *Drita*, nr.9, f.3, 1976
34. **Xhaxho, Muharrem.** "Realiteti ynë socialist në një roman për fëmijë" (mbi romanin "Republika e 1100 Çudirave" të Bedri Dedjes), *Drita*, nr.9, f.5, 1976
35. **Jakova, Kolë.** "Drama 'Lezja' në skenën e Teatrit Popullor", *Drita*, nr.9, f.6, 1976
36. **Fish, Uilliam.** "Karakterit kombëtar dhe klasor në letërsinë shqipe -Kontribut edhe për letërsinë e kulturën ndërkombëtare proletare", *Drita*, nr.9, f.16, 1976
37. **Korespondenti i Dritës.** "Luftëtarë të socializmit", *Drita*, nr.10, f.1, 1976
38. **Xoxa, Dhurata.** "Mësuesi dhe çështja e arsimit shqiptar në disa nga romanet tona", *Drita*, nr.10, f.3, 1976
39. **Simani, Hysen.** "Me vlera ideore, njohëse dhe artistike" (mbi "Shkëlqimi i remë" i Dhurata Bozhdos), *Drita*, nr.10, f.5, 1976
40. **Jorgaqi, Nasho.** "Në 70-vjetorin e lindjes së shkrimtarit Nonda Bulka", *Drita*, nr.10, f.12, 1976
41. **Korespondenti i Dritës.** "Po filloj të shkruaj ashtu si duhet...Libri 'Kujtime' i Romen Rolanit (1866-1944)", *Drita*, nr.10, f.14, 1976
42. **Omari, Donika.** "Mbi disa probleme të përkthimit të letërsisë së huaj", *Drita*, nr.10, f.15, 1976
43. **Gjirkondi, Spiro.** "Epërsia e shtetit tonë socialist në zhvillimin e kulturës", *Drita*, nr.11, f.3, 1976
44. **Korespondenti i Dritës.** "Formimi ideoestetik - kusht i domosdoshëm për krijimtari artistike të shëndoshë", *Drita*, nr.12, f.1, 1976
45. **Bala, Vehbi.** "Bisedë për poezinë", *Drita*, nr.12, f.3, 1976
46. **Korespondenti i Dritës.** "Seminar për problemet e traditës dhe novatorizmit", *Drita*, nr.13, f.1, 1976
47. **Done, Irena.** "Problematika shoqërore e romanit", *Drita*, nr.13, f.3, 1976
48. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Në kërkim të trashëgimisë letrare" (në 110-vjetorin e lindjes së A. Z. Çajupit), *Drita*, nr.13, f.12, 1976
49. **Ziko, Vangjush; Mara, Andon.** "Krijimtari entuziaste për jetën tonë të re", *Drita*, nr.13, f.13, 1976
50. **Korespondenti i Dritës.** "Frymëzim i ri, hap tjetër i madh për lumturinë e popullit", *Drita*, nr.14, f.4, 1976
51. **Xoxa, Jakov.** "Një hov i ri për vepra të reja", *Drita*, nr.14, f.4, 1976
52. **Lezha, Neki.** "Një roman për familjen tonë socialiste", *Drita*, nr.14, f.6, 1976

53. **Haliti, Petrit.** "Letërsi e specializuar në shpifje", *Drita*, nr.14, f.16, 1976
54. **Brahimi, Razi.** "Bashkëveprimi i arteve në forcimin e traditës së re", *Drita*, nr.15, f.3, 1976
55. **Vozga, Ramazan.** "Në stinën e poezisë", *Drita*, nr.15, f.5, 1976
56. **Korespondenti i Dritës.** "Ta shohim krijimtarinë letraro-artistike në prizmin e luftës së klasave", *Drita*, nr.16, f.1, 1976
57. **Kokonozi, Dashnor.** "Ekspres i Betim Muços", *Drita*, nr.16, f.5, 1976
58. **Spasse, Sterjo.** "Në 40-vjetorin e revistës 'Bota e Re'. Duhet vlera, vepra për popullin", *Drita*, nr.16, f.12, 1976
59. **Korespondenti i Dritës.** "Romani dhe populli – material i nxjerrë nga libri 'Arti i prozës' i shkrimtarit komunist anglez Ralf Foks", *Drita*, nr.16, f.14, 1976
60. **Nanushi, Kristaq.** "Vendi i njeriut të përparuar në tregim", *Drita*, nr.17, f.3, 1976
61. **Kuçi, Mitro.** "Plaka Nicë në filmin televiziv", *Drita*, nr.17, f.4, 1976
62. **Bala, Vehbi.** "Të dhëna të reja për De Radën. (Në dritën e dokumentave të panjohura)", *Drita*, nr.17, f.12, 1976
63. **Gjikondi, Spiro.** "Kultura kombëtare dhe propaganda kulturore", *Drita*, nr.18, f.4, 1976
64. **Korespondenti i Dritës.** "Në 40-vjetorin e vdekjes së poetit dhe patriotit Risto Siliqi. 'Me pushkë në dorë...'", *Drita*, nr.18, f.12, 1976
65. **Gjoni, Simon.** "Drejt thellimit të karakterit kombëtar e tingëllimit popullor", *Drita*, nr.19, f.1, 1976
66. **Lezha, Neki.** "Njeriu i punës dhe ambienti i punës në roman", *Drita*, nr.19, f.3, 1976
67. **Dokle, Zehrudin.** "Për një kuptim me të drejtë të humorit në estradë", *Drita*, nr.19, f.4, 1976
68. **Disdari, Besnik.** "Shtëpia e bardhë mbi vijën e Seit Bushatit", *Drita*, nr.19, f.5, 1976
69. **Varfi, Andrea.** "Krijimtari e frymëzuar nga jeta e popullit", *Drita*, nr.19, f.11, 1976
70. **Korespondenti i Dritës.** "Të forcojmë më tej partishmërinë proletare dhe karakterin kombëtar të kulturës sonë", *Drita*, nr.20, f.1, 1976
71. **Malo, Foto.** "Për thellimin e analizës klasore në krijimtarinë", *Drita*, nr.20, f.3, 1976
72. **Matraxhiu, Bardhyl.** "Vepër e re për një figurë të shquar" (mbi veprën "Fan Noli në fushën politike e publicistike" të Piro Takos), *Drita*, nr.20, f.5, 1976
73. **Gurakuqi, Mark.** "Në rastin 100-vjetorit të rënies së poetit revolucionar Hristo Botov. ('Tashmë në krah, unë pushkën hodha...')", *Drita*, nr.20, f.15, 1976
74. **Korespondenti i Dritës.** "Për forcimin e mëtejshëm të punës me talentet e reja", *Drita*, nr.21, f.1, 1976
75. **Bulo, Jorgo.** "Naim Frashëri - poeti ynë i madh kombëtar", *Drita*, nr.21, f.3, 1976
76. **Agolli, Dritëro.** "Krijimtaria e Naimit dhe folklori", *Drita*, nr.21, f.4, 1976
77. **Malindi, Tomorr.** "Prej thellësive të shpirtit të kombit. Klasiku i letërsisë norvegjeze Henrik Ibseni", *Drita*, nr.21, f.14, 1976
78. **Aliaj, Tasim.** "Humori në letërsinë për fëmijë", *Drita*, nr.22, f.3, 1976
79. **Korespondenti i Dritës.** "Në kërkim të larmisë poetike", *Drita*, nr.22, f.5, 1976
80. **Kodra, Klara.** "Me rastin e 90-vjetorit të botimit të poemës 'Bagëti dhe Bujqësi' të N. Frashërit", *Drita*, nr.22, f.12, 1976
81. **Korespondenti i Dritës.** "Shkrimtarët dhe artistët për 35-vjetorin e Partisë. Për edukimin kulturor të masave", *Drita*, nr.23, f.4, 1976

82. **Tushi, Gëzim.** "Një studim për karakterin kombëtar" (mbi "Veçoritë Kombëtare të artit dhe kulturës tonë" të Razi Brahimit), *Drita*, nr.23, f.5, 1976
83. **Frashëri, Naim.** "Bukuria e gjuhës sonë", *Drita*, nr.23, f.11, 1976
84. **Korespondenti i Dritës.** "Për kërkesa më të larta ideoestetike", *Drita*, nr.24, f.1, 1976
85. **Haxhihasani, Qemal.** "Për një njohje më të thellë të figurshmërisë poetike popullore", *Drita*, nr.24, f.3, 1976
86. **Sinani, Hysen.** "Dy botët në një roman" (mbi romanin "Nëntori i një kryeqyteti" të Ismail Kadaresë), *Drita*, nr.24, f.5, 1976
87. **Jaroslav, Hashok.** "Autori, botuesi dhe romani...kriminal", *Drita*, nr.24, f.14, 1976
88. **Lëngu, Ilia.** "Tema e vetmisë dhe e mungesës së komunikimit në letërsinë dekadente", *Drita*, nr.24, f.15, 1976
89. **Kuçuku, Bashkim.** "Vlera dhe kërkesa të lirikës politike", *Drita*, nr.25, f.1, 1976
90. **Korespondenti i Dritës.** "Mendime rreth një libri" (mbi vëllimin me tregime "Elektriciستا e betonieres", të Aristotel Micit), *Drita*, nr.25, f.5, 1976
91. **Lezha, Neki; Dokle, Zehrudin.** "Luani i shtëpisë - Shfaqje në teatrin 'Migjeni', Shkodër", *Drita*, nr.25, f.6, 1976
92. **Kallulli, Adriatik.** "Me rastin e 40-vjetorit të vdekjes së Gorkit:-Mendimtar i letërsisë proletare", *Drita*, nr.25, f.14, 1976
93. **Buda, Aleks.** "Suksese dhe detyra të reja për etnografinë tonë" (intervistë e kryetarit të Akademisë së Shkencave të RPSH Prof. Aleks Buda, dhënë korrespondentit të gazetës), *Drita*, nr.26, f.1, 1976
94. **Kodra, Klara.** "Disa veçori të krijimtarisë së poetëve të rinj", *Drita*, nr.26, f.3, 1976
95. **Xhaxho, Muharrem.** "Pasqyrimi i konflikteve në një vëllim me tregime" (mbi vëllimin "Varka dhe ura" të Kristaq Balit), *Drita*, nr.26, f.5, 1976
96. **Mato, Sulejman.** "Probleme të dramës dhe spektaklit", *Drita*, nr.26, f.6, 1976
97. **Bihiku, Koço.** "Arti ynë socialist është i pastër nga ana ideore, thellësisht novator dhe ka karakter të spikatur kombëtar", *Drita*, nr.27, f.1,4, 1976
98. **Dono, Irena.** "Tipe dhe karaktere në tregim", *Drita*, nr.27, f.3, 1976
99. **Korespondenti i Dritës.** "Nga diskutimi në një rreth letrar minatorësh" *Drita*, nr.27, f.5, 1976
100. **Dilo, Elvira.** "Duke analizuar librin me tregime", *Drita*, nr.27, f.5, 1976
101. **Lezha, Neki.** "Kontradiktat t'i pasqyrojmë në vazhdimësinë e tyre", *Drita*, nr.28, f.3, 1976
102. **Kokonozi, Dashnor.** "Mendime për një novelë" (mbi "Nusja e humbëtrës" të Ruzhdi Pulahës), *Drita*, nr.28, f.5, 1976
103. **Agolli, Nexhat.** "Vallet luftarake shqiptare në vepra të autorëve të huaj", *Drita*, nr.28, f.14, 1976
104. **Çuli, Diana.** "Në vitin jubilar të Partisë, krijimtari e gjerë letrare. Përgatitëm për botim 220 vepra letrare", *Drita*, nr.29, f.1, 1976
105. **Sako, Zihni.** "Vazhdimësia në krijimin folklorik", *Drita*, nr.29, f.3, 1976
106. **Dizdari, Besnik.** "Një roman demaskues" (mbi "Fundi i dorezave të zeza" të Ahmet Golemit), *Drita*, nr.29, f.5, 1976
107. **Abazi, Xhezair.** "Duhet të mos përulemi përpara dallgëve. (Nëpër faqet e dorëshkrimeve të letrarit dëshmor Eles R. Braba)", *Drita*, nr.29, f.11, 1976
108. **Korespondenti i Dritës.** "Burim frymëzimi për të gjithë krijuesit tanë", *Drita*, nr.30, f.1, 1976

109. **Kuçuku, Bashkim.** "Të rritim kërkesat ideoestetike në letërsinë për fëmijë" *Drita*, nr.30, f.3, 1976
110. **Korespondenti i Dritës.** "Një mal me këngë të Shuteriqit" *Drita*, nr.30, f.5, 1976
111. **Korespondenti i Dritës.** "Hov revolucionar, krijimtari e gjerë letraro-artistike", *Drita*, nr.31, f.1, 1976
112. **Gjata, Fatmir.** "Për ata që hedhin hapat e para", *Drita*, nr.31, f.3, 1976
113. **Dede, Kleanth.** "Tipa të goditur, jetësorë" (mbi veprën e Naum Priftit), *Drita*, nr.31, f.6, 1976
114. **Gurashi, Alfons.** "Gratë e një fshati në luftë" (shënime për filmin artistik "Dimri i fundit"), *Drita*, nr.31, f.12, 1976
115. **Zokla, Luan.** "Burim studimi dhe frymëzimi për krijuesit. (Duke shfletuar traktet e Partisë të kohës së Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare)", *Drita*, nr.31, f.12, 1976
116. **Lafarg, Pol.** "Kanë shkruar vetëm pasi kanë mësuar të njohin shoqërinë" (për Emil Zolanë), *Drita*, nr.31, f.14, 1976
117. **Matriko, Stefan.** "Dashuria për njerëzit e thjeshtë të popullit" (mbi vëllimin me tregime "Balada e zemrës" të Agim Hilës), *Drita*, nr.32, f.5, 1976
118. **Varfi, Andrea.** "Krijimtari poetike origjinale, thellësisht shqiptare. (Me rastin e 140-vjetorit të botimit të poemës *Këngët e Milosaut*)", *Drita*, nr.32, f.12, 1976
119. **Pogaçi, Kajtushka.** "Karakteret dhe ambienti kombëtar në roman", *Drita*, nr.33, f.3, 1976
120. **Dono, Irena.** "Nënshkrimet e turpit nga Sulejman Kaba", *Drita*, nr.33, f.5, 1976
121. **Gurakuqi, Luigj.** "Për zhvillimin e lulëzimin e gjuhës e të letërsisë sonë", *Drita*, nr.33, f.13, 1976
122. **Tolstoj, Aleksej.** "Me tërë seriozitetin çështjes së gjuhës", *Drita*, nr.34, f.14, 1976
123. **Dedja, Bedri.** "Përse vazhdon të duket 'e lehtë' letërsia për fëmijë?", *Drita*, nr.35, f.3, 1976
124. **Dilaver, Dilaveri.** "Copëza nga jeta" (mbi librin "Njerëz të kësaj toke" të Naum Priftit", *Drita*, nr.35, f.5, 1976
125. **Bala, Vehbi.** "Vazhdim i një bisede për poezinë", *Drita*, nr.36, f.3, 1976
126. **Dino, Thanas.** "Letërsi e dashur për masat, me efekt të madh edukativ", *Drita*, nr.36, f.5, 1976
127. **Arbana, Gëzim.** "Bojkotimi i letërsisë revizioniste", *Drita*, nr.36, f.15, 1976
128. **Kodra, Klara.** "Vlera e fjalës në Poezi", *Drita*, nr.37, f.4, 1976
129. **Çuli, Diana.** "Njerëzit e qytezës në mal nga Ferhat Cakaj" *Drita*, nr.37, f.5, 1976
130. **Korespondenti i Dritës.** "Përpyekja për të zhvilluar talentin. Edmond De Amicis", *Drita*, nr.37, f.14, 1976
131. **Koreshi, Vath.** "Tregimi dhe aktualiteti", *Drita*, nr.38, f.3, 1976
132. **Pujo, Piro.** "Peneli i mprehtë i satirës revolucionare", *Drita*, nr.38, f.16, 1976
133. **Brahimi, Razi.** "Estetika dhe kritika letraro-artistike", *Drita*, nr.39, f.3-4, 1976
134. **Korespondenti i Dritës.** "Jeta dhe vështirësitë" (mendime për novelën "Erë e fortë" e Agim Cergës), *Drita*, nr.39, f.5, 1976
135. **Malo, Foto.** "Për forcimin e realizmit në përrallën tonë", *Drita*, nr.40, f.3, 1976
136. **Tafa, Abulla.** "Motive të nxjerra nga jeta" (mbi "Vjersha na mori malli" të Nazmi Rolit), *Drita*, nr.40, f.4, 1976
137. **Malo, Foto.** "Gjerësia e motivit të qëndrësës", *Drita*, nr.40, f.12, 1976
138. **Lezha, Neki.** "Tipizimi i personazheve dhe kushtet social historike", *Drita*, nr.41, f.3, 1976

139. **Korespondenti i Dritës.** "Letërsia dhe artet midis dy Kongreseve", *Drita*, nr.42, f.1, 1976
140. **Kallulli, Adriatik.** "Forcimi i originalitetit në romanin tonë", *Drita*, nr.42, f.3, 1976
141. **Xharo, Pali.** "Humor i shëndetshëm" (mbi "Ku shkoi gruaja me shërbim" të Spiro Dinakut), *Drita*, nr.42, f.5, 1976
142. **Jorgaqi, Nasho.** "Migjeni në kujtimet e një bashkëkohësi. (Me rastin e 65-vjetorit të lindjes së poetit M. Gj. Nikolla)", *Drita*, nr.42, f.11, 1976
143. **Korespondenti i Dritës.** "Trajtimi i temave të mëdha thellon karakterin revolucionar të krijimtarisë", *Drita*, nr.43, f.1, 1976
144. **Brahimi, Razi.** "Heroi i ri dhe karakteri aktiv i letërsisë", *Drita*, nr.43, f.3, 1976
145. **Koreshi, Vath.** "Lufta e klasave në faqet e një romani" (mbi romanin "Nesër do të jetë vonë" të Ferat Cakajt), *Drita*, nr.43, f.5, 1976
146. **Jakova, Kolë.** "Kompozicioni dhe personazhet", *Drita*, nr.43, f.14, 1976
147. **Haliti, Petrit.** "Motive biblike dhe ide revizioniste", *Drita*, nr.43, f.16, 1976
148. **Malo, Foto.** "Komunisti-figurë e nderuar në jetë dhe e mishëruar në letërsi", *Drita*, nr.44, f.3, 1976
149. **Greca, Dalip.** "Tregimet kanë vërtetësi jetësore", *Drita*, nr.44, f.5, 1976
150. **Deroi, Sul.** "Militarismi në jetë dhe folklori", *Drita*, nr.44, f.12, 1976
151. **Bihiku, Koço.** "Udhëheqja e partisë - bazë e sukseseve edhe në letërsi dhe në arte", *Drita*, nr.45, f.3, 1976
152. **Frashëri, Thoma.** "Letërsi që gjen miq dhe dashamirë në botë", *Drita*, nr.45, f.16, 1976
153. **Agolli, Dritëro.** "Letërsia dhe artet do të bëjnë hapa të tjera përpara", *Drita*, nr.46, f.4, 1976
154. **Bulo, Jorgo.** "Karakterit kombëtar - tipar themelor i letërsisë dhe i arteve tona", *Drita*, nr.47, f.3, 1976
155. **Gjoka, Pjetër.** "Heroi pozitiv në gji të popullit", *Drita*, nr.47, f.12, 1976
156. **Korespondenti i Dritës.** "Partishmëria komuniste - bazë për zhvillimin e letërsisë e të arritjeve tona", *Drita*, nr.48, f.1, 1976
157. **Dono, Irena.** "Zbulimi i gjithanshëm i botës së njeriut tonë të ri", *Drita*, nr.48, f.13, 1976
158. **Buci, Athullna.** "Kur vinin çlirimtarët" (mbi novelën "Tezja nga Amerika"), *Drita*, nr.48, f.15, 1976
159. **Çuli, Diana.** "Mbi konfliktin dhe vërtetësinë e tij", *Drita*, nr.49, f.3, 1976
160. **Boci, Qirjako.** "Meditimet e një poeti të ri" (mbi vëllimin "Ngjyrat e tokës" të poetit Demir Gjergji), *Drita*, nr.49, f.5, 1976
161. **Gjikondi, Spiro.** "Për një koncept më të gjerë mbi kulturën dhe njeriun e kulturuar", *Drita*, nr.50, f.1, 1976
162. **Jakova, Kolë.** "Mendime për mjeshtërinë në dramaturgji", *Drita*, nr.50, f.5, 1976
163. **Varfi, Andrea.** "Këngëtorja arbëreshe, lirika të frymëzuara nga krijimtaria popullore", *Drita*, nr.50, f.12, 1976
164. **Korespondenti i Dritës.** "Letërsi në shërbim të çlirimit të popullit", *Drita*, nr.51, f.1, 1976
165. **Brahimi, Razi.** "Tematikë themelore për krijimtarinë", *Drita*, nr.52, f.16, 1976
166. **Jupe, Hamdi.** "Vazhdimësi tematike" (për romanin e Elena Kadaresë), *Drita*, nr.52, f.6, 1976
167. **Andoniu, Kristaq.** "...Jo vetëm në krijimtari, por edhe në interpretim", *Drita*, nr.52, f.13, 1976
168. **Kuçuku, Bashkim.** "Momente të forcimit të brendisë socialiste", *Drita*, nr.53, f.3, 1976

169. **Haxhiu, Fatmir.** "Vepra të frymëzuara nga jeta e popullit", *Drita*, nr.54, f.3, 1976

1977

1. **Kodra, Klara.** "Forcimi i realizmit në prozën tonë", *Drita*, f.3,13, 16 janar, 1977
2. [s.n]. "Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë" (bisedë në redaksi. Me shokët Koço Bihiku, Jorgo Bulo, Irena Dono, Vath Koreshi e Foto Malo), *Drita*, f.1,3, 23 janar, 1977
3. **Brahimi, Razi.** "Tipare kryesore në unitet e në zhvillim" (probleme të letërsisë dhe arteve), *Drita*, f.1,3, 30 janar, 1977
4. [s.n]. "Arti, letërsia dhe aktualiteti" (përpara Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë- bisedë në redaksi), *Drita*, f.3,13, 6 shkurt, 1977
5. **Kallulli, Adriatik.** "Momentet kyçe të historisë dhe letërsia" (para Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë). *Drita*, f.1,3, 13 shkurt, 1977
6. [s.n]. "Psikologjia e popullit të mishërohet më fuqishëm në letërsi dhe art" (përpara Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë), *Drita*, f.1,3, 20 shkurt, 1977
7. **Lezha, Neki; Kuçuku, Bashkim.** "Forca revolucionarizuese e komunistit në jetë dhe në letërsi" (përpara Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë), *Drita*, f.1,3, 27 shkurt, 1977
8. **Papa, Petrit.** "Thellësia ideore - tipar i rëndësishëm i skulpturës sonë monumentale", *Drita*, f.6, 27 shkurt, 1977
9. [s.n]. "Të pasqyrojmë më gjerë luftën e klasave" (në prag të Plenumit të Lidhjes me temën: Letërsia dhe arti të ndjekin ritmet e zhvillimit të shoqërisë sonë. Bisedë në redaksi), *Drita*, f.3-4, 6 mars, 1977
10. **Kodra, Klara.** "Njeriu i ri në tregimet tona", *Drita*, f.3, 13 mars, 1977
11. **Sinani, Hysen.** "Fotoromani, një drogë e vërtetë" (Në vendet borgjeze), *Drita*, f.16, 13 mars, 1977
12. **Agolli, Dritëro.** "Nga raporti i shokut Dritëro Agolli. (Zhvilloi punimet Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve)", *Drita*, f.1-7,10-11, 20 mars, 1977
13. **Cerga, Agim.** "Rreth figurës së komunistit në krijimtarinë letrare", *Drita*, f.3, 27 mars, 1977
14. **Kadare, Ismail.** "Zhvillimi i letërsisë sonë në luftë me presionin borgjez e revizionist", *Drita*, f.13-14, 27 mars, 1977
15. [s.n]. "Të gjallërojmë më tej punën krijuese, t'i japim popullit vepra të reja të partishme", *Drita*, f.1,4, 27 mars, 1977
16. **Laço, Teodor.** "Konflikte dhe karaktere në dramë", *Drita*, f.7,13, 3 prill, 1977
17. **Leka, Lavdie.** "Për një pasqyrim më të plotë të figurës së gruas në letërsi", *Drita*, f.2, 10 prill, 1977
18. **Arbana, G.** "Fytyra të shovinizmit" (në letërsinë e sotme revizioniste sovjetike), *Drita*, f.16, 17 prill, 1977
19. **Jupe, Hamdi.** "Vlera të reja në tregim", *Drita*, f.3, 1 maj, 1977
20. **Gramshi, Antonio.** "Nga Arti dhe lufta për të ardhmen", (pjesë të nxjerra nga vëllimi i tij me artikuj dhe shënime kritike *Marksizmi dhe letërsia*), *Drita*, f.14, 1 maj, 1977
21. [s.n]. "Kur në qendër të krijimtarisë është njeriu i përparuar" (diskutim krijues për vëllimin me tregime të zgjedhura të A. Kondos), *Drita*, f.11,13, 8 maj, 1977
22. **Kallulli, Adriatik.** "Fshati ynë socialist në një vëllim me tregime" (mbi vëllimin "Dadmadhja" të K. Kostës), *Drita*, f.6-7, 8 maj, 1977

23. **Dedja, Bedri.** "Tema e madhe dhe letërsia për fëmijë", *Drita*, f.3-4, 22 maj, 1977
24. **Abazi, Xhezair.** "Realiteti ynë dhe drama", *Drita*, f.6, 29 maj, 1977
25. **Xhiku, Ali.** "Tipare të poemës në rrugën e zhvillimit të saj", *Drita*, f.3, 12 qershor, 1977
26. [s.n]. "Për ngritjen e mëtejshme të nivelit ideoartistik të letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.1, 3 korrik, 1977
27. **Berati, Lumira.** "Mendime për një roman të ri" (mbi romanin "Shtegu i bardhë" të Dhimitër Xhuvanit), *Drita*, f.5, 3 korrik, 1977
28. **Murati, Shaban.** "Vrasja e poezisë" (degenerimi i artit në vendet kapitaliste), *Drita*, f.14, 3 korrik, 1977
29. **Hudhri, Ferid.** "Temë e rëndësishme, gjithmonë aktuale" (temë e luftës kundër imperializmit e revizionizmit në artet tona figurative), *Drita*, f.6-7, 10 korrik, 1977
30. **Dilaveri, Dilaver.** "Originaliteti dhe individualiteti krijues në romanet tona", *Drita*, f.3, 17 korrik, 1977
31. **Shaplo, Dalan.** "Lufta e klasave dhe forcimi i karakterit kombëtar të artit tonë", *Drita*, f.1,14, 24 korrik, 1977
32. **Xhaxho, Muhanem.** "Çështje të pasqyrimit të jetës së fshatit në tregim", *Drita*, f.3, 24 korrik, 1977
33. **Haxhiu, Fatmir.** "Më tepër vërtetësi në temën e klasës punëtore" (në artet figurative), *Drita*, f.7, 31 korrik, 1977
34. **Brahimi, Razi.** "Aspekte të luftës së klasave në letërsi e arte", *Drita*, f.3,13, 14 gusht, 1977
35. **Skëndo, Bujar.** "Tema e klasës punëtore mund të trajtohej më gjerë" (mbi veprën "Sonte dhe nesër në mëngjes" të Kiço Blushit), *Drita*, f.5, 21 gusht, 1977
36. **Çuli, Diana.** "Një vështrim mbi disa dukuri poetike në krijimtarinë e autorëve të rinj", *Drita*, f.3,15, 21 gusht, 1977
37. **Bala, Vehbi.** "Aksionet e rinisë dhe poezia", *Drita*, f.3-4,4 shtator, 1977
38. **Musai, Fatmir.** "Në qendër të vëllimit: emancipimi i plotë i gruas" (mbi veprën "Heroina" të Alqi Kristos), *Drita*, f.5,11 shtator, 1977
39. **Cerga, Agim.** "Talentet e rinj - e ardhmja e letërsisë dhe e artit tonë", *Drita*, f.3,18 shtator, 1977
40. **Kallulli, Adriatik.** "Estetika në ndihmë të lexuesit, kritikës dhe krijimtarisë" (shënime mbi librin "Probleme të estetikës" të Alfred Uçit), *Drita*, f.5,13, 2 tetor, 1977
41. [s.n]. "Kuvendim i krijuesve me popullin" (me rastin e muajit të letërsisë dhe arteve), *Drita*, f.1,13, 9 tetor, 1977
42. **Sinani, Hysen.** "Për një pasqyrim më të gjerë të realitetit tonë në tregim", *Drita*, f.3, 9 tetor, 1977
43. [s.n]. "Për një punë të vazhdueshme me talentet e rinj" (Nga takimi zonal i talenteve të rinj në Lezhë), *Drita*, f.3,15, 30 tetor, 1977
44. **Kuçuku, Bashkim.** "Një dukuri që sjell rutinë" (mbi krijimet në poezi), *Drita*, f.3, 6 nëntor, 1977
45. **Haxhiaj, Floresha.** "Personazhi letrar në romanin tonë dhe karakteret shoqërore", *Drita*, f.3, 13 nëntor, 1977
46. [s.n]. "Për një trajtim më të gjerë të temës shoqërore në letërsi dhe art", *Drita*, f.1,4 13 nëntor, 1977
47. **Çuli, Diana.** "Për një bashkëpunim më të ngushtë midis krijuesve dhe teatrove", *Drita*, f.6 27 nëntor, 1977
48. [s.n]. "E vërteta jetësore dhe artistike në një roman" (diskutim krijues mbi romanin "Në kërkim të së vërtetës" të Agim Gjakovës), *Drita*, f.5, 4 dhjetor, 1977

49. **Arbana, G.** "Nivel i mjerueshëm artistik" (letërsia dhe arti në vendet borgjezo-revizioniste), *Drita*, f.16, 4 dhjetor, 1977
50. **Fico, Agron.** "Disa aspekte të luftës së klasave në prozën e shkurtër popullore" (traditat tona / anekdotat popullore), *Drita*, f.12, 18 dhjetor, 1977
51. **Papagjoni, Josif.** "Interpretimi realist në skenën tonë dhe tendencioziteti klasor i tij", *Drita*, f.6, 25 dhjetor, 1977
52. **Sinani, H.** "Mjerimi i poezisë" (në botën borgjezo-revizioniste), *Drita*, f.16, 25 dhjetor, 1977

1978

1. **Nano, Lliko.** "Zëri i një poeti. Mbi krijimtarinë poetike të Ndoc Papelekës", *Drita*, f.6, 8 janar, 1978
2. **Dono, Irena.** "Atmosfera e kohës dhe fryma revolucionare e jetës në roman", *Drita*, f.3, 15 janar, 1978
3. **Skëndaj, Bujar.** "Dinamizmi i jetës dhe karakteret" (mbi librin "Burimi i valit" të Shefqet Tiganit), *Drita*, f.5, 15 janar, 1978
4. **Gjata, Fatmir.** "Frymëzim nga realiteti" (mbi librin "Yje dhe helmeta" të Luan Qafëzezit), *Drita*, f.5, 22 janar, 1978
5. **Kuçuku, Bashkim.** "Kur kritika kap thelbin e dukurive", *Drita*, f.3-4, 29 janar, 1978
6. **Myftiu, Abdurrahim.** "Veçori të krijimtarisë së dy tregimtarëve" (mbi vëllimin me tregime të Nasi Lerës "Era e pishave" dhe "Burimi i Valit" të Shefqet Tiganit), *Drita*, f.5-6, 29 janar, 1978
7. **Xhaxho, Muharrem.** "Për një trajtim më të gjerë të temës së jetës në ushtri", *Drita*, f.3, 5 shkurt, 1978
8. **Brahimi, Razi.** "Temë e mprehtë aktuale. Trajtimi i gjithanshëm i temës së luftës kundër revizionizmit në letërsi e art", *Drita*, f.3,13, 12 shkurt, 1978
9. **Çiraku, Ymer.** "Ambientet dhe konfliktet në një vëllim me tregime" (mbi librin "Urbani i së hënës" të Bahri Myftarit), *Drita*, f.5, 12 shkurt, 1978
10. **Boçi, Qirjako.** "Romani duhet të kishte më tepër vërtetësi e origjinalitet" (mbi romanin "Një rrugë përmes natës" të Vandush Vinçanit), *Drita*, f.6, 5 mars, 1978
11. [s.n.]. "Të gjallërojmë atmosferën e punës krijuese", *Drita*, f.1,16, 12 mars, 1978
12. **Uçi, Alfred.** "Arti dhe revolucioni tekniko-shkencor", *Drita*, f.3-4,13, 12 mars, 1978
13. **Malo, Foto.** "Roman mbi atdhedashurinë dhe epërsinë morale të njerëzve të thjeshtë" (mbi librin "Mali mbi kënetë" të Vath Koreshit), *Drita*, f.6, 26 mars, 1978
14. **Lloshi, Xhevat.** "Në rrugën e pasqyrit të revolucionit tekniko-shkencor", *Drita*, f.3,13, 2 prill, 1978
15. **Buxheli, Qamil.** "Një vëllim i ri me fejtone e pamflete" (mbi librin "Zërat e natës" të Ymer Minxhozit), *Drita*, f.5, 16 prill, 1978
16. **Abazi, Xhezair.** "Përmes veprimtimit formohet dhe zbulohet figura e të riut tonë revolucionar", *Drita*, f.3-4, 23 prill, 1978
17. **Kuçuku, Bashkim.** "Për zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.5, 23 prill, 1978
18. **Hoxha, Jakup.** "Mbi krijimet me temën e revolucionit tekniko-shkencor. Në fushën e letërsisë dhe artit", *Drita*, f.5, 30 prill, 1978
19. **Siliqi, Drita.** "Pozita e gruas në prag të Çlirimit dhe pasqyrimi i saj në letërsi", *Drita*, f.3,13, 7 maj, 1978

20. **Sinani, Hysen.** "Figura e partizanes në disa romane", *Drita*, f.3, 14 maj, 1978
21. **Jakllari, Adem.** "Poezia - refleksi i kohës" (mbi vëllimet "Vij" dhe "Blerimet e marsit" të shkruara nga Kastriot Mahilaj dhe Xhevdet Shehu), *Drita*, f.5, 21 maj, 1978
22. **Çobani, Tonin.** "Konfliktet në dramën tona", *Drita*, f.3, 21 maj, 1978
23. **Agolli, Dritëro.** "Zëri i gruas dhe arti", *Drita*, f.1,3, 28 maj, 1978
24. **Pajo, Mezin.** "Figura e gruas në dramë", *Drita*, f.6, 28 maj, 1978
25. **Caka, Nadire.** "Objekti i poshtërimit të madh në artin dhe letërsinë borgjeze e revizioniste. Gruaja", *Drita*, f.14, 28 maj, 1978
26. **Xoxa, Dhurata.** "Personazhe që pasurojnë figurën e gruas në prozën tonë" (mbi librin "Nusja dhe shtettrrethimi" të Elena Kadaresë), *Drita*, f.5, 4 qershor, 1978
27. **Bulo, Jorgo.** "Patriotizmi-motiv themelor i letërsisë shqiptare", *Drita*, f.12, 11 qershor, 1978
28. [s.n]. "Mbi vëllimet t disa poetëve të rinj", *Drita*, f.5,11, 18 qershor, 1978
29. **Shuteriqi, Dhimitër. S.** "Mbi letërsinë shqipe në vitet e Lidhjes shqiptare (1878-1888)", *Drita*, f.3,13, 18 qershor, 1978
30. **Kallulli, Adriatik.** "Vërtetësia e subjektit dhe idetë" (shënime për librin "Shokët" të Fatos Arapit), *Drita*, f.5,7, 25 qershor, 1978
31. [s.n]. "Krijimtari e pasur dhe e larmishme. (Në konkursin e 35-vjetorit të Ushtrisë Popullore u paraqitën rreth 1500 vepra letraro-artistike)", *Drita*, f.1,14, 25 qershor, 1978
32. **Brahimi, Razi.** "Fragmente të një eposi heroik" (mbi librin "Maratonomaku ynë" të Dhimitër, S. Shuteriqit), *Drita*, f.5,15, 2 korrik, 1978
33. [s.n]. "Nga diskutimet në Plenumin e Lidhjes për dramaturgjinë", *Drita*, f.13-14, 2 korrik, 1978
34. **Shaplo, Dalan.** "Të ngremë më lart nivelin ideoartistik të dramaturgjisë sonë. Nga raporti i Kryesisë së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë mbajtur në Plenumin e Lidhjes nga anëtari i Kryesisë Dalan Shaplo", *Drita*, f.1-4, 2 korrik, 1978
35. **Pjetri, Pjetër.** "Tema e mbrojtjes së Atdheut dhe poezia", *Drita*, f.6, 9 korrik, 1978
36. **Kuçuku, Bashkim.** "Realizëm në zgjidhjen e konfliktit dramatik", *Drita*, f.3, 9 korrik, 1978
37. [s.n]. "Krijimtari në ngjitje të vazhdueshme. Diskutim krijues për vëllimin poetik 'Qëndresa' të Ndoc Gjetjes", *Drita*, f.5, 16 korrik, 1978
38. **Lezha, Neki.** "Dinamika e jetës së klasës punëtore dhe tregimi", *Drita*, f.3, 23 korrik, 1978
39. [s.n]. "Një vepër nga mund të mësojmë shumë. Në Suedi u publikua romani 'Komisari Memo' i Dritëro Agollit", *Drita*, f.14, 23 korrik, 1978
40. **Tata, Iskra.** "Diskutim krijues i dy vëllimeve të poetëve të rinj. Vëllimi 'Rinore' të Bashkim Hoxhës dhe 'Juaji' të Ilia Dedës", *Drita*, f.4,14, 23 korrik, 1978
41. **Brahimi, Razi.** "Me pushkë dhe me penë. Mbi dramën 'Plumbat e shkronjavë' vënë në skenë nga Teatri i Fierit", *Drita*, f.7, 8 gusht, 1978
42. **Kodra, Klara.** "Temat e mëdha dhe poezia", *Drita*, f.3,13, 13 gusht, 1978
43. **Çuli, Diana.** "Vlera të reja të novelës", *Drita*, f.5, 20 gusht, 1978
44. **Dom, Tomor.** "Kuahër epik për periudhën e Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare" (mbi romanin "Midis dy kohëve" të Skënder Drinit), *Drita*, f.5,13, 27 gusht, 1978
45. **Kallulli, Adriatik.** "Uniteti ynë revolucionar dhe letërsia", *Drita*, f.1,3, 3 shtator, 1978
46. [s.n]. "Të thellojmë më tej në art parimin e mbështetjes në forcat e veta", *Drita*, f.1,13, 10 shtator, 1978

47. **Kukeli, Bashkurt.** "Hydrocentrali në një vepër letrare" (mbi romanin "Vëllezërit" të A. Cergës), *Drita*, f.5, 17 shtator, 1978
48. **Dilaver, Dilaveri.** "E vërteta historike dhe krijimi artistik në disa romane", *Drita*, f.3,13, 17 shtator, 1978
49. [s.n]. "U çel Muaji i Letërsisë dhe i Arteve", *Drita*, f.1-2, 1 tetor, 1978
50. **Nano, Lliko.** "Fëmijët tanë dhe poezia për ta", *Drita*, f.3, 1 tetor, 1978
51. **Bërdëllima, Flamur.** "Për jetën e të rinjve në aksion" (mbi librin "Mëngjezet e bregut të liqenit" të Alfred Kaninit), *Drita*, f.5, 1 tetor, 1978
52. **Bushgjoka, Fran.** "Tema e fshatit tonë socialist" (mbi librin "Krah për krah" të Halil Buçpapajt), *Drita*, f.5, 1 tetor, 1978
53. [s.n]. "Vepër realiste dhe origjinale" (diskutim krijues rreth romanit "Shokët" të Fatos Arapit), *Drita*, f.5, 8 tetor, 1978
54. **Shuteriqi, Dhimitër S.** "Mbresa dhe emocione. Mendime për punën krijuese të shkrimtarëve të rinj", *Drita*, f.3, 8 tetor, 1978
55. **Brahimi, Razi.** "Pasqyrë e qëndresës heroike. Mbi botimin në Francë të romanit 'Dimri i madh' i Ismail Kadaresë", *Drita*, f.3,13, 29 tetor, 1978
56. [s.n]. "Përherë pranë popullit. Me rastin e muajit të letërsisë dhe arteve", *Drita*, f.2, 5 nëntor, 1978
57. [s.n]. "Ritmet e jetës dhe probleme të poezisë", *Drita*, f.3,13, 26 nëntor, 1978
58. [s.n]. "Arritje dhe probleme të krijimtarisë letrare. Nga mbledhja e Komitetit të Kulturës dhe të Arteve", *Drita*, f.2, 3 dhjetor, 1978
59. [s.n]. "Për lulëzimin e gjithanshëm letrar e artistik të talenteve të reja" (nga takimi zonal i talenteve të reja të rretheve të Beratit, Durrësit, Vlorës, Fierit, Lushnjës dhe Skraparit), *Drita*, f.3,14, 3 dhjetor, 1978
60. **Ruci, Llambro.** "Për krijime më të thella në ide dhe më të gjera në problematikë" (në poezi), *Drita*, f.3, 10 dhjetor, 1978
61. **Sulo, Pëllumb.** "Poezia e jetës në një vëllim me tregime" (mbi librin "Tregimet e Veriut" të Skënder Drinit), *Drita*, f.5, 10 dhjetor, 1978
62. [s.n]. "Jehonë e romanit *Dimri i madh* në Francë" (të huajit për letërsinë dhe artin tonë)", *Drita*, f.14, 10 dhjetor, 1978
63. **Jupe, Hamdi.** "Vend më të madh figurës së punëtorit pararojë në tregim", *Drita*, f.3, 17 dhjetor, 1978
64. **Sinani, Hysen.** "Një vëllim me tematikë të pasur shoqërore" (shënime për librin "Portreti" të Kiço Blushit), *Drita*, f.5,12, 24 dhjetor, 1978
65. [s.n]. "'Vdekje perëndive.' (Diskutim krijues)."/ (Mbi librin "Vdekje perëndive" të Xhevahir Spahiut), *Drita*, f.3, 24 dhjetor, 1978
66. [s.n]. "1978 - vit i sukseseve të shumta në letërsi dhe arte", *Drita*, f.3,13, 31 dhjetor, 1978

1979

1. **Jorgaqi, Nasho.** "Diskutim mbi një roman", *Drita*, nr.1, f.2, 7 janar, 1979
2. **Malo, Foto.** "Artikuj dhe studime për probleme të zhvillimit letrar", *Drita*, nr.1, f.5-13, 7 janar, 1979
3. **Samir, Sheikh Al-ard.** "Madhështia e artit të një populli", *Drita*, nr.1, f.15, 7 janar, 1979
4. **Agolli, Dritëro.** "Vepra e shokut Enver Hoxha - Imperializmi dhe revolucioni", *Drita*, nr.2, f.1, 14 janar, 1979

5. **Mitrojorgji, Pipi.** "Lufta e klasave dhe krijimtaria artistike", *Drita*, nr.3, f.1-3, 21 janar, 1979
6. **Nano, Lliko.** "Disa mendime mbi romanin 'Lëndina e lotëve'", *Drita*, nr.3, f.5, 21 janar, 1979
7. [s.n]. "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë: - Poezia e lirë që vjen nga majat e larta ilire", *Drita*, nr.3, f.14, 21 janar, 1979
8. **Alla, Liri.** "Një këngë e re e poemës sonë industriale", *Drita*, nr.3, f.2, 21 janar, 1979
9. **Arbana, Sevim.** "Dritë mbi gjurmë", *Drita*, nr.4, f.5, 28 janar, 1979
10. [s.n]. "Ta çojmë teatrin dhe dramaturgjinë akoma më përpara", *Drita*, nr.4, f.5, 28 janar, 1979
11. [s.n]. "Të ngremë më lart nivelin artistik të botimeve", *Drita*, nr.5, f.2, 4 shkurt, 1979
12. **Buxheli, Qamil.** "Shkrime mbi letërsinë për fëmijë dhe disa probleme të kritikës së kësaj letërsie", *Drita*, nr.5, f.6, 4 shkurt, 1979
13. **Kadare, Ismail.** "Mbi eposin e kreshnikëve", *Drita*, nr.5, f.5, 4 shkurt, 1979
14. **Skëndaj, Bujar.** "Nga tipi shoqëror në jetë, në tipin letrar", *Drita*, nr.6, f.3, 11 shkurt, 1979
15. **Myftiu, Abdurrahman.** "Tregimet e Qemalit", *Drita*, nr.6, f.6, 11 shkurt, 1979
16. **Lezha, Neki.** "Duke lexuar disa vëllime të poezisë humoristike e satirike", *Drita*, nr.7, f.3, 18 shkurt, 1979
17. **Ulqini, Hasan.** "Stefan Gaspari dhe dy poezi të tij", *Drita*, nr.7, f.13, 18 shkurt, 1979
18. **Gjoni, Simon.** "Çfarë doli nga një diskutim krijues", *Drita*, nr.8, f.1-3, 25 shkurt, 1979
19. **Anxhaku, Zenel.** "Çdo vjershë trajton probleme të rëndësishme", *Drita*, nr.8, f.5, 25 shkurt, 1979
20. **Siliqi, Lllazar; Bullo, Jorgo.** "Shkrimtari ynë i dashur dhe i shquar", *Drita*, nr.8, f.7, 25 shkurt, 1979
21. **Qatipi, Ruzhdi.** "Poemë e shkruar në gji të popullit", *Drita*, nr.8, f.11, 25 shkurt, 1979
22. **Doda, Ismail.** "Poezia epike gojore e Krajës", *Drita*, nr.8, f.14, 25 shkurt, 1979
23. [s.n]. "Baca i Gjetajve në skenën e teatrit 'Migjeni'", *Drita*, nr.8, f.14, 25 shkurt, 1979
24. [s.n]. Figura e njeriut në skenën e teatrit: 'Familja e peshkatarit', *Drita*, nr.8, f.14, 25 shkurt, 1979
25. [s.n]. "Drama 'Dorina' e T. Laços", *Drita*, nr.8, f.15, 25 shkurt, 1979
26. **Mema, Brisida.** "Vënia në skenë e një veprë klasike", *Drita*, nr.8, f.15, 25 shkurt, 1979
27. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Autobiografia e qëndresës" (shënime për poemën "Në muzeun e armëve" të I. Kadaresë), *Drita*, nr.9, f.3, 4 mars, 1979
28. **Lala, Astrit.** "Roman që na pëlqen" (mbi romanin "Mërgata e qyqeve"), *Drita*, nr.10, f.5, 11 mars, 1979
29. **Meçaj, Hiqmet.** "Krijim për njeriun e thjeshtë", *Drita*, nr.11, f.5, 18 mars, 1979
30. **Kuçuku, Bashkim.** "Poet, e di përse nuk të botohen këto vjersha", *Drita*, nr.12, f.5, 25 mars, 1979
31. [s.n]. "Diskutim krijues i romanit *Lëndina e lotëve*", *Drita*, nr.12, f.6, 25 mars, 1979
32. **Matraxhiu, Bardhyl.** "Klasikë botërore në vështrimin e Nolit", *Drita*, nr.12, f.12, 25 mars, 1979
33. **Ruci, Llambro.** "Poezi e dashurisë pa vendlindje dhe njeriun e thjeshtë", *Drita*, nr.12, f.12, 25 mars, 1979
34. **Murraj, Sadik.** "Frymëzohesh nga jeta dhe vepra e heroit", *Drita*, nr.13, f.16, 1 prill, 1979
35. **Arbana, Sevim.** "Fabula që ushqehen nga krijimtaria popullore", *Drita*, nr.13, f.6, 1 prill, 1979
36. **Aliaj, Tasim.** "Poezi që edukon brezat", *Drita*, nr.13, f.12, 1 prill, 1979
37. **Kadija, Refik.** "Nënë, çdo plumb është një mesazh i lirisë", *Drita*, nr.13, f.14, 1 prill, 1979

38. **Abazi, Xhezair.** "Baza e konflikteve, e tipave letrare", *Drita*, nr.14, f.5, 8 prill, 1979
39. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Rrethimi i Shkodrës", *Drita*, nr.14, f.12, 8 prill, 1979
40. [s.n]. "Diskutim krijues, romani 'Trëndafili në gotë' i D. Agollit", *Drita*, nr.14, f.12, 8 prill, 1979
41. **Gjata, Fatmir.** "Hap i sigurtë", *Drita*, nr.15, f.5, 15 prill, 1979
42. [s.n]. "Nga letrat në redaksi. 'Duke biseduar me lexuesin'", *Drita*, nr.15, f.7, 15 prill, 1979
43. **Frashëri, Thoma.** "Një roman që lexohet me endje nga të gjithë", *Drita*, nr.15, f.14, 15 prill, 1979
44. [s.n]. "Poetët e huaj: - 'Shqipëri për ty brohoras'", *Drita*, nr.16, f.14, 29 prill, 1979
45. **Jupe, Hamdi.** "Duke trajtuar temën e klasës punëtore", *Drita*, nr.16, 29 prill, 1979
46. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Edhe emrat e personazheve kanë rolet e tAyre", *Drita*, nr.18, f.5, 6 maj, 1979
47. **Cico, Dhori.** "Prozaizmi në poezi", *Drita*, nr.19, f.5, 13 maj, 1979
48. **Kallulli, Adriatik.** "Heroi pozitiv mishëron virtytet më të mira të njeriut tonë", *Drita*, nr.19, f.3, 13 maj, 1979
49. [s.n]. "Diskutim mbi romanin 'Vëllezërit' të Agim Cergës", *Drita*, nr.19, f.7, 13 maj, 1979
50. **Rredhi, Hurma.** "Në roman pasqyrohet forca edukuese e klasës punëtore", *Drita*, nr.20, f.5, 20 maj, 1979
51. **Korespondenti i Dritës.** "Diskutim krijues për vëllimin e parë të një prozatori të ri", *Drita*, nr.20, f.6, 20 maj, 1979
52. **Lloshi, Xhevat.** "Shënime për triptikun 'Ura me tri harqe' të I. Kadaresë", *Drita*, nr.21, f.3, 27 maj, 1979
53. [s.n]. "Poezia u këndon heronjëve të luftës dhe atyre që ndërtojnë jetën e tyre", *Drita*, nr.21, f.5-12, 27 maj, 1979
54. **Zef Toma, Ndue.** "Vepër që pasqyron vitalitetin e realizmit socialist", *Drita*, nr.22, f.5, 3 qershor, 1979
55. **Jakova, Sokol.** "Diskutim krijues rreth një libri për pionerë", *Drita*, nr.22, f.13, 3 qershor, 1979
56. **Kongoli, Fatos.** "Arritjet ka, por dhe kërkesat duhen rritur më tej", *Drita*, nr.24, f.4, 17 qershor, 1979
57. [s.n]. "Roman realist me probleme të rëndësishme të jetës së popullit", *Drita*, nr.24, f.5-14, 17 qershor, 1979
58. **Shpuza, Gazmend.** "Të dhëna të reja rreth veprimtarisë së hershme letrare të Sami Frashërit", *Drita*, nr.24, f.12, 17 qershor, 1979
59. **Korespondenti i Dritës.** "Roman realist me probleme të rëndësishme të jetës së popullit", *Drita*, nr.24, f.14, 17 qershor, 1979
60. **Sinani, Hysen.** "Autokritika e një shkrimtari dekadent", *Drita*, nr.24, f.16, 17 qershor, 1979
61. **Brahimi, Razi.** "Idetë e qarta mishërohen në figura realiste", *Drita*, nr.25, f.5, 24 qershor, 1979
62. [s.n]. "Për një lulëzim të mëtejshëm të krijimtarisë letraro-artistike me tematikë aktuale", *Drita*, nr.25, f.1, 24 qershor, 1979
63. [s.n]. "Arritjet e gjinive - anë e rëndësishme e zhvillimit të procesit letrar", *Drita*, nr.25, f.3, 24 qershor, 1979
64. **Fico, Agron.** "Vepër dinjitoze për figurën e Heroit tonë kombëtar, Skënderbeun", *Drita*, nr.25, f.6, 24 qershor, 1979
65. **Dilaveri, Dilaver.** "Jeta socialiste dhe tiparet morale të njeriut tonë në karakteret e disa romaneve", *Drita*, nr.27, f.5, 8 korrik, 1979

66. **Kume, Stefan.** "Tema e klasës punëtore në një roman për pionerë", *Drita*, nr.27, f.6, 8 korrik, 1979
67. [s.n]. "Bisedë me Muzafer Xhaxhiun, Ali Xhikun, Foto Malon mbi vlerat e tekstit në përgjithësimin e veçorive të procesit letrar", *Drita*, nr.28, f.3, 15 korrik, 1979
68. **Murati, Shaban.** "Një vepër e estetikës sonë", *Drita*, nr.28, f.5, 15 korrik, 1979
69. [s.n]. "Roman ku ndihet i fuqishëm roli i komunistëve", *Drita*, nr.29, f.2, 22 korrik, 1979
70. **Thoma, Iskra.** "Qëndresa e shqiptarit në shekuj", *Drita*, nr.29, f.6, 22 korrik, 1979
71. **Prifti, Yllka.** "Realizmi në figurat e grave", *Drita*, nr.30, f.5, 29 korrik, 1979
72. **Prifi, Josif.** "Shpirti i sakrificës në një novelë", *Drita*, nr.30, f.5, 29 korrik, 1979
73. **Buzali, Ilir.** "Një libër premtues", *Drita*, nr.30, f.5, 29 korrik, 1979
74. **Kokonozi, Dashnor.** "Pasqyrimi i realitetit në disa tregime", *Drita*, nr.31, f.3, 5 gusht, 1979
75. **Uçi, Alfred.** "Mbi kriteret e vlerësimit të veprave artistike", *Drita*, nr.32, f.3, 12 gusht, 1979
76. **Martiko, Stefan.** "Tematika mund të ishte më e pastër", *Drita*, nr.32, f.6, 12 gusht, 1979
77. **Lezha, Neki.** "Në qendër të romanit është lufta e popullit për liri", *Drita*, nr.33, f.5, 19 gusht, 1979
78. **Kuçuku, Bashkim.** "Kori harmonik i letrarëve të rinj", *Drita*, nr.34, f.3, 26 gusht, 1979
79. **Cibaj, Ismet.** "Botimet tona letraro-artitike", *Drita*, nr.34, f.12, 26 gusht, 1979
80. **Zeço, Moikom.** "Gëte dhe epoka e tij", *Drita*, nr.34, f.15, 26 gusht, 1979
81. **Pulaha, Ruzhdi.** "Shkrimtari dhe ngjarjet e rëndësishme", *Drita*, nr.35, f.1, 2 shtator, 1979
82. **Pogaçe, Katjushka.** "Tema e klasës punëtore në një libër me tregime e novela", *Drita*, nr.35, f.5, 2 shtator, 1979
83. [s.n]. "Për një nivel më të lartë ideoartistik në krijimtarinë e të rinjve", *Drita*, nr.37, f.3, 16 shtator, 1979
84. [s.n]. "Poezi e ndjerë me frymë përparimtare", *Drita*, nr.37, f.15, 16 shtator, 1979
85. **Çuli, Diana.** "Tablo e personazheve të dhëna me vërtetësi", *Drita*, nr.38, f.5, 23 shtator, 1979
86. **Dono, Irena.** "Realizëm dhe thjeshtësi", *Drita*, nr.38, f.6, 23 shtator, 1979
87. **Tane, Thanas.** "Personazhet veprojnë në mënyrë bindëse", *Drita*, nr.38, f.6, 23 shtator, 1979
88. **Xhaka, Qemal.** "Dukuri të reja të degjenerimit të letërsisë revizioniste sovjetike", *Drita*, nr.38, f.15, 23 shtator, 1979
89. **Altimari, Francesko.** "Një gjak, një gjuhë", *Drita*, nr.38, f.14, 23 shtator, 1979
90. [s.n]. "Arritjet e letërsisë dhe të arteve tona pjesë e pandarë e marshimit revolucionar", *Drita*, nr.39, f.5, 30 shtator, 1979
91. **Koreshi, Vath.** "Trajtim me ngrohtësi i subjekteve të thjeshta", *Drita*, nr.39, f.7, 30 shtator, 1979
92. **Shaplo, Dalan.** "Kuptimi i drejtë i realizmit socialist dhe lufta për mbrojtjen e tij", *Drita*, nr.40, f.3, 7 tetor, 1979
93. [s.n]. "Diskutim krijues mbi librin 'Thirrje' të A. Podrimjes. Poezi e lidhur me historinë dhe tokën e vendlindjes", *Drita*, nr.40, f.5, 7 tetor, 1979
94. **Jakova, Kolë.** "Njohja e jetës është burimi i dramës. Personazhet e përafërt i hanë racionin njëri-tjetrit", *Drita*, nr.41, f.5, 14 tetor, 1979
95. **Ruci, Llambro.** "Aktualiteti dhe probleme të kompozicionit në disa poema", *Drita*, nr.41, f.6, 14 tetor, 1979
96. **Haxhij, Floresha.** "Tregime për njeriun e ri", *Drita*, nr.42, f.6, 21 tetor, 1979

97. **Varfi, Andrea.** "Shtjefen Gjeçovi: shkrimtar i vendosur demokrat dhe antiimperialist", *Drita*, nr.42, f.12, 21 tetor, 1979
98. [s.n]. "Për një letërsi militante, me karakter kombëtar dhe frymë popullore në shërbim të çështjes së ndërtimit socialist", *Drita*, nr.43, f.3, 28 tetor, 1979
99. **Kadare, Ismail.** "Peshën kryesore letërsia dhe artet e marrin nga koha e vet", *Drita*, nr.44, f.5, 4 nëntor, 1979
100. **Shtembari, Kristaq.** "Ideali yt më udhëheq", *Drita*, nr.44, f.12, 4 nëntor, 1979
101. **Duli, Grigor.** "Romani na sjell viet heroizmit masiv në luftë", *Drita*, nr.45, f.6, 11 nëntor, 1979
102. **Muro, Muço.** "Autori trajton një temë që e njeh mirë", *Drita*, nr.45, f.6, 11 nëntor, 1979
103. **Bakiu, Abdyl.** "Vjersha të frymëzuara nga jeta e minatorëve", *Drita*, nr.45, f.7, 11 nëntor, 1979
104. **Lamaj, Ferit.** "Vargjet janë të kursyera, figurat të goditura", *Drita*, nr.45, f.7, 11 nëntor, 1979
105. **Çausi, Tefik.** "Vlera e fjalëve të urta për estetikën e folklorit", *Drita*, nr.45, 11 nëntor, 1979
106. **Spasse, Sterjo.** "Realizmi i një veprë varet shumë edhe nga burimi i frymëzimit", *Drita*, nr.46, f.5, 18 nëntor, 1979
107. **Vozga, Ramazan.** "Thellim i realizmit dhe pasurimi i mjeteve shprehëse", *Drita*, nr.46, f.6, 18 nëntor, 1979
108. **Cerga, Agim.** "Heroi pozitiv bërthamë e veprës letrare", *Drita*, nr.47, f.5, 25 nëntor, 1979
109. **Musaraj, Shefqet.** "Letërsia e luftës, baza e letërsisë sonë të realizmit socialist", *Drita*, nr.47, f.6, 25 nëntor, 1979
110. **Rruci, Llambro.** "Tipa realistë nga jeta e fshatit tonë të ri", *Drita*, nr.48, f.10, 2 dhjetor, 1979
111. [s.n]. "Fillimi i botimit të veprave në seri të shkrimtarëve tanë të realizmit socialist", *Drita*, nr.48, f.11, 2 dhjetor, 1979
112. [s.n]. "Në Itali botohet një poezi antologji e poezisë shqipe", *Drita*, nr.48, f.11, 2 dhjetor, 1979
113. **Shaplo, Dalan.** "Të ndiqet më mirë krijimtaria dhe të analizohen më thellë problemet letrare", *Drita*, nr.50, f.5, 16 dhjetor, 1979
114. **Murati, Shaban.** "Thellimi i vijës revizioniste në letërsi e art", *Drita*, nr.50, f.14, 16 dhjetor, 1979
115. **Frashëri, Thoma.** "Trajtim i aspekteve të rëndësishme të temës së Luftës", *Drita*, nr.51, f.5, 23 dhjetor, 1979
116. [s.n]. "Diskutim krijues për romanin 'Buka e një stine me borë' të Koço Kostës", *Drita*, nr.51, f.6, 23 dhjetor, 1979
117. [s.n]. "Diskutim krijues për romanin 'Mërgata e qyqeve' të Nasho Jorgaqit", *Drita*, nr.51, f.6, 23 dhjetor, 1979

1980

1. **Korespondenti i Dritës.** "Duke u mbështetur në rezultatet e arritura, të ngremë më tej nivelin ideoartistik të krijimtarisë", *Drita*, nr.1, f.1, 6 janar, 1980
2. **Lafe, Emil.** "Për forcimin e mëtejshëm të karakterit popullor të gjuhës së letërsisë sonë", *Drita*, nr.1, f.4, 6 janar, 1980
3. **Korespondenti i Dritës.** "Studim i vëmendshëm dhe interesim i madh i shkrimtarëve e artistëve për librin e shokut Enver 'Me Stalinin'", *Drita*, nr.2, f.1, 13 janar, 1980
4. **Kongoli, Fatos.** "Disa probleme të letërsisë fantastiko-shkencore për fëmijë", *Drita*, nr.2, f.3, 13 janar, 1980

5. **Kokonozi, Dashnor.** "Një libër me vlerë për arbëreshin e madh", *Drita*, nr.2, f.5, 13 janar, 1980
6. **Dilaveri, Dilaver.** "Një vëllim me tregime nën mundësitë krijuese të autorit", *Drita*, nr.2, f.6, 13 janar, 1980
7. **Korespondenti i Dritës.** "Nga jehona e artit dhe letërsisë sonë në botë", *Drita*, nr.2, f.15, 13 janar, 1980
8. **Korespondenti i Dritës.** "Diskutim mbi romanin 'Mërgata e qyqeve'", *Drita*, nr.3, f.4, 20 janar, 1980
9. **Spasse, Sterjo.** "Tablo të shumta të heroizmit popullor", *Drita*, nr.3, f.5, 20 janar, 1980
10. **Korespondenti i Dritës.** "Besa e madhe në një diskutim krijues", *Drita*, nr.3, f.6, 20 janar, 1980
11. **Xhezo, Arshin.** "Letërsi pa fytyrë", *Drita*, nr.3, f.14, 20 janar, 1980
12. **Kodra, Klara.** "Analiza psikologjike dhe motivimi i veprimeve të personazheve", *Drita*, nr.4, f.3, 27 janar, 1980
13. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Aleksandër Xhuvani dhe historia e letërsisë", *Drita*, nr.4, f.11, 27 janar, 1980
14. **Londo, Bardhyl.** "Dukuri përherë më të shëmtuara të letërsisë revizioniste sovjetike", *Drita*, nr.4, f.14, 27 janar, 1980
15. **Korespondenti i Dritës.** "Arritjet dhe problemet e romanit kërkojnë analiza të thella shkencore", *Drita*, nr.5, f.1, 3 shkurt, 1980
16. **Mato, Jakup.** "Një studim i rëndësishëm tërësor mbi probleme të rëndësishme dhe aktuale", *Drita*, nr.5, f.5, 3 shkurt, 1980
17. **Shkurtaj, Gjovalin.** "'Satirat', - një vepër e panjohur e A. Santorit", *Drita*, nr.5, f.11, 3 shkurt, 1980
18. **Londo, Bardhyl.** "Poezi e ndjerë realiste", *Drita*, nr.5, f.15, 3 shkurt, 1980
19. **Korespondenti i Dritës.** "Tema historike në letërsinë për fëmijë", *Drita*, nr.6, f.6, 10 shkurt, 1980
20. **Nano, Lliko.** "Aspekte të thellimit të frymës militante në poezi", *Drita*, nr.7, f.5, 17 shkurt, 1980
21. **Xhezo, Arshin.** "Tipa të marrë nga jeta", *Drita*, nr.7, f.6, 17 shkurt, 1980
22. **Zoto, Aleksandër.** "Tendencat aktuale në letërsinë frënge", *Drita*, nr.7, f.15, 17 shkurt, 1980
23. **Abazi, Xhezair.** "Për një mishërim më të fuqishëm të realitetit në poezi", *Drita*, nr.8, f.5, 24 shkurt, 1980
24. **Mema, Briseida.** "Heroikja në tragjedinë 'Horaci' të Korneit", *Drita*, nr.8, f.15, 24 shkurt, 1980
25. **Lloshi, Xhevat.** "Aleksandër Xhuvani për stilistikën gjuhësore dhe letrare", *Drita*, nr.9, f.5, 2 mars, 1980
26. **Korespondenti i Dritës.** "Një studim teoriko-letrar me vlerë", *Drita*, nr.9, f.6-13, 2 mars, 1980
27. **Shaplllo, Dalan.** "Përparimi i kulturës sonë dhe zhvillimi i shijeve estetike", *Drita*, nr.10, f.5, 9 mars, 1980
28. **Kodra, Klara.** "Shkrimtari dhe demokracia" (me rastin e 15-vjetorit të vdekjes së Nolit), *Drita*, nr.10, f.10, 9 mars, 1980
29. **Korespondenti i Dritës.** "Lëvrimi i gjerë i poemës kërkon një nivel të lartë ideoartistik", *Drita*, nr.11, 16 mars, 1980
30. **Tupja, Edmond.** "Disa mendime për përkthimet e veprave tona letrare", *Drita*, nr.11, f.13, 16 mars, 1980
31. **Korespondenti i Dritës.** "Heroi popullor dhe ngjarja historike në një roman", *Drita*, nr.11, f.6, 16 mars, 1980
32. **Korespondenti i Dritës.** "Personazhe që kanë tërhequr vëmendjen e lexuesit", *Drita*, nr.12, f.7, 23

mars, 1980

33. **Sulo, Pëllumb.** "Përpunimi artistik i plotë i materialit jetësor, rrit forcën përgjithësuese të veprës", *Drita*, nr.13, f.5, 30 mars, 1980
34. **Kadija, Refik.** "Fryma e protestës e një letërsie përparimtare", *Drita*, nr.13, f.14, 30 mars, 1980
35. **Jorgoni, Perikli.** "Ide dhe ngjyrimë të fuqishme poetike", *Drita*, nr.14, f.5, 6 prill, 1980
36. **Korespondenti i Dritës.** "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë. Romani 'Kënetë', 'Një vjershë në stuhi', *Drita*, nr.14, f.5, 6 prill, 1980
37. **Gjoni, Lumturi.** "Disa probleme të letërsisë dhe të trashëgimisë të para nga Lenini", *Drita*, nr.15, f.3, 13 prill, 1980
38. **Rada, Adem.** "Temë e rëndësishme dhe e dashur për lexues", *Drita*, nr.15, f.5, 13 prill, 1980
39. **Lezha, Neki.** "Tregime me problematikë të pasur dhe nivel të mirë artistik", *Drita*, nr.15, f.6, 13 prill, 1980
40. **Jakova, Kolë.** "Individualizimi i personazhit në dramë", *Drita*, nr.15, f.7, 13 prill, 1980
41. **Dhima, Petraq.** "Vëllim poetik me tematikë të larmishme", *Drita*, nr.16, f.7, 20 prill, 1980
42. **Maraci, Andan.** "Jeta e detarëve në një roman", *Drita*, nr.16, f.7, 20 prill, 1980
43. **Nano, Lliko.** "Tipa që zbulojnë psikologjinë shoqërore të klasave", *Drita*, nr.17, f.6, 27 prill, 1980
44. **Sinani, Hysen.** "Në letërsinë e sotme borgjeze mungon klasa punëtore", *Drita*, nr.17, f.15, 27 prill, 1980
45. **Skëndaj, Bujar.** "Realizmi i mjedisëve dhe rrethaneve në roman", *Drita*, nr.19, f.3, 11 maj, 1980
46. **Hajdaraga, Luan.** "Doktrinë që përlligj degjenerimin e artit dhe të kulturës amerikane", *Drita*, nr.19, f.14, 11 maj, 1980
47. **Trenova, Bashkim.** "Kulti i vdekjes dhe fatalitetit në poezinë e sotme sovjetike", *Drita*, nr.19, f.15, 11 maj, 1980
48. **Mema, Briseida.** "Një vepër gjithmonë e re dhe aktuale", *Drita*, nr.20, f.14, 18 maj, 1980
49. **Kuçuku, Bashkim.** "Një lloj letrar që kërkon forcimin e realizmit", *Drita*, nr.23, f.3, 8 qershor, 1980
50. **Zef Toma, Ndue.** "Poezi që buron nga jeta me shkulmet dhe gëzimet", *Drita*, nr.23, f.5, 8 qershor, 1980
51. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Njeriu, kritiku, poeti", *Drita*, nr.23, f.11, 8 qershor, 1980
52. **Kurti, Dilaver.** "Çfarë dëshmojnë toponimet e poemës 'Kënga e sprapsme e Balës'", *Drita*, nr.23, f.12, 8 qershor, 1980
53. **Gjika, Thanas.** "Vazhdim i udhëtimit shkencor nëpër shekujt letrarë", *Drita*, nr.24, f.5, 15 qershor, 1980
54. **Abazi, Xhezair.** "Gjuha e historisë dhe e luftës në faqet e një romani", *Drita*, nr.25, f.5, 22 qershor, 1980
55. **Jorgaqi, Nasho.** "Vjersha e fundit e Nolit." / (Nga Arkivi), *Drita*, nr.25, f.12, 22 qershor, 1980
56. **Shaplo, Dalan.** "Frymëmarrje e gjerë popullore", *Drita*, nr.26, f.5, 29 qershor, 1980
57. **Stroni, Thoma.** "Diskutim krijues mbi një roman", *Drita*, nr.26, f.6, 29 qershor, 1980
58. **Martisi, Xhazer.** "Subjekti ka pak linja, por gërshetohen mirë me njëra-tjetrën", *Drita*, nr.27, f.5, 6 korrik, 1980
59. **Bulo, Jorgo.** "Fryma popullore në veprën e Çajupit", *Drita*, nr.28, f.4, 13 korrik, 1980
60. **Sinani, Hysen.** "Kronikë e ditëve plot vrer", *Drita*, nr.28, f.5, 13 korrik, 1980

61. **Arbana, Sevim.** "Mendime për 7 novela", *Drita*, nr.28, f.5, 13 korrik, 1980
62. **Nelaj, Isuf.** "Poezi militante e një kohe të madhe", *Drita*, nr.30, f.5, 27 korrik, 1980
63. **Vozga, Ramazan.** "Thellim në realitetin jetësor, pasurim i vlerave ideoartistike", *Drita*, nr.30, f.6, 27 korrik, 1980
64. **Murati, Shaban.** "Studime për probleme të rëndësishme letrare", *Drita*, nr.31, f.5, 3 gusht, 1980
65. **Tabaku, Salami.** "Kontribut i mendimit tonë letrar në vlerësimin e letërsisë së huaj", *Drita*, nr.31, f.6, 3 gusht, 1980
66. **Benekos, Jani.** "Letërsia e sotme shqiptare", *Drita*, nr.31, f.14, 3 gusht, 1980
67. **Abazi, Xhezair.** "Aktualiteti i mendimit teoriko-kritik të Engelsit mbi realizmin", *Drita*, nr.31, f.3, 3 gusht, 1980
68. **Korespondenti i Dritës.** "Për një zhvillim të mëtejshëm të studimeve letrare", *Drita*, nr.32, f.1, 10 gusht, 1980
69. **Bihiku, Koço.** "Për një zhvillim të mëtejshëm të studimeve letrare", *Drita*, nr.32, f.3, 10 gusht, 1980
70. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Mendimi estetik shqiptar i së kaluarës", *Drita*, nr.32, f.5, 10 gusht, 1980
71. **Londo, Bardhyl.** "Kritikë nga halli dhe 'fatkeqë' nga malli", *Drita*, nr.32, f.16, 10 gusht, 1980
72. **Ruci, Llambro.** "Publicistika dhe letërsia e Luftës për gruan në një studim", *Drita*, nr.33, f.5, 17 gusht, 1980
73. **Prifti, Naum.** "Duke lexuar vëllimin 'Fëshfërinte pylli i mëshkteknave'", *Drita*, nr.33, f.6, 17 gusht, 1980
74. **Gami, Nexhip.** "Balzaku dhe shoqëria bashkëkohore", *Drita*, nr.33, f.14, 17 gusht, 1980
75. **Menemxhologu, Muazez.** "Një vend që ka nxjerrë artistë dhe poetë me vlerë", *Drita*, nr.33, f.15, 17 gusht, 1980
76. **Dilaveri, Dilaver.** "Probleme të realizimit ideoartistik në tregim", *Drita*, nr.34, f.3, 24 gusht, 1980
77. **Jakova, Sokol.** "Tregime të frymëzuara nga jeta", *Drita*, nr.34, f.5, 24 gusht, 1980
78. **Grillo, Odhise.** "Me temë nga lufta Nacionalçlirimtare", *Drita*, nr.34, f.5, 24 gusht, 1980
79. **Kodra, Klara.** "Fëmijët tanë në roman", *Drita*, nr.35, f.3, 31 gusht, 1980
80. **Kuçuku, Bashkim.** "Shkallë e re në ngjitjen poetike", *Drita*, nr.35, f.5, 31 gusht, 1980
81. **Hysa, Enver.** "Tregime shkencore e një figure të shquar", *Drita*, nr.36, f.6, 7 shtator, 1980
82. **Pogaçi, Katjusha.** "Lëvizja dhe figuracioni në poezinë popullore", *Drita*, nr.37, f.5, 14 shtator, 1980
83. **Mandi, Ludovrik.** "Stil origjinal dhe përshkrime të bukura", *Drita*, nr.37, f.6, 14 shtator, 1980
84. **Dafa, Trifon.** "Prototipat janë në jetën tonë", *Drita*, nr.37, f.6, 14 shtator, 1980
85. **Fype, Llazar.** "Roman satirik dhe jo humoristik", *Drita*, nr.37, f.6, 14 shtator, 1980
86. **Lamaj, Ferit.** "Tre libra të një fabulisti", *Drita*, nr.37, f.7, 14 shtator, 1980
87. [s.n]. "Tabloja kompozicionale dhe probleme të zhvillimit të saj të mëtejshëm", *Drita*, nr.38, 21 shtator, 1980
88. **Lezha, Neki.** "Të shmangen zgjatjet e tepërta në roman", *Drita*, nr.38, f.5, 21 shtator, 1980
89. **Çela, Zija.** "Diskutim mbi romanin 'Ruga e shtëpisë sonë'", *Drita*, nr.38, f.6, 21 shtator, 1980
90. **Idrizi, Rinush.** "Edhe letrat e fundit të Migjenit akuzojnë" (Nga Arkivi ynë), *Drita*, nr.38, f.12, 21 shtator, 1980
91. **Siliqi, Llazar.** "Letërsi dhe arte të partishme e të frymëzuara", *Drita*, nr.39, f.3, 28 shtator, 1980

92. **Berati, Lumira.** "Vlera artistike të rritura pas ripunimit", *Drita*, nr.39, f.5, 28 shtator, 1980
93. **Lumoto, Eriko.** "Letërsia e sotme japoneze dhe gjendja e saj", *Drita*, nr.39, f.14, 28 shtator, 1980
94. **Zef Toma, Ndue.** "Heroi i jetës - heroi i letërsisë", *Drita*, nr.40, f.3, 5 tetor, 1980
95. **Murati, Shaban.** "Profile të reja të një individualiteti poetik", *Drita*, nr.40, f.5, 5 tetor, 1980
96. **Shkurti, Leka.** "Kurdoherë shembull dhe burim i madh frymëzimi" (romani i Hysni Kapos), *Drita*, nr.41, f.3, 12 tetor, 1980
97. **Çobani, Tonin.** "Qëndrimet dhe polemikat për Naimin në vitet '30", *Drita*, nr.41, f.12, 12 tetor, 1980
98. **Frashëri, Xhemil.** "Dëshmi e luftës parimore kundër revizionizmit të çdo ngjyre", *Drita*, nr.42, f.3, 19 tetor, 1980
99. **Bala, Vehbi.** "Krijimtari me problematikë shoqërore dhe frymë popullore", *Drita*, nr.42, f.5, 19 tetor, 1980
100. **Shehu, Xhevdet.** "Ditët tona në një vëllim poetik", *Drita*, nr.42, f.6, 19 tetor, 1980
101. **Korespondenti i Dritës.** "Kultura e të shkruarit tregon nivelin e letërsisë", *Drita*, nr.43, f.1, 26 tetor, 1980
102. **Muhametaj, Enver.** "Heronjtë e letërsisë sonë mishërojnë idealet komuniste", *Drita*, nr.43, f.3, 26 tetor, 1980
103. **Frashëri, Thoma.** "Kronikë heroizmash partizane", *Drita*, nr.43, f.5, 26 tetor, 1980
104. **Jorgaqi, Nasho.** "Opinion botëror në mbrojtje të Haki Stërmillit", *Drita*, nr.43, f.12, 26 tetor, 1980
105. **Plasari, Aurel.** "Migel Hernandes, poet i madh spanjoll", *Drita*, nr.43, f.15, 26 tetor, 1980
106. **Korespondenti i Dritës.** "Analiza ideoartistike tërësore ndihmon për zbulimin e vlerave poetike", *Drita*, nr.44, f.1, 2 nëntor, 1980
107. **Martini, Xhafer.** "Mjediset e përparuara të fshatit në roman", *Drita*, nr.44, f.3, 2 nëntor, 1980
108. **Kongoli, Fatos.** "Tipare pozitive në forcim të vazhdueshëm", *Drita*, nr.45, f.5, 9 nëntor, 1980
109. **Shuteriqi, Dhimitër.** "'Në breg të këngëve', vëllimi poetik i Spiro Dedes", *Drita*, nr.46, f.6, 16 nëntor, 1980
110. **Xhaka, Qemal.** "Frederik Engelsi mbi thelbin ideologjik klasor të letërsisë e arteve", *Drita*, nr.47, f.12, 23 nëntor, 1980
111. **Malo, Foto.** "Thellim i karakterit afirmues të letërsisë", *Drita*, nr.49, f.1, 7 dhjetor, 1980
112. **Korespondenti i Dritës.** "Konsultë për romanin", *Drita*, nr.49, f.4, 7 dhjetor, 1980
113. **Nano, Lliko.** "Njeriu dhe fshati i ri", *Drita*, nr.49, f.6, 7 dhjetor, 1980
114. **Mema, Briseida.** "Pasqyrë e një shoqërie me klasa anatagoniste", *Drita*, nr.50, f.15, 14 dhjetor, 1980
115. **Korespondenti i Dritës.** "Larmi botimesh të letërsisë sonë të realizmit socialist", *Drita*, nr.51, f.1, 21 dhjetor, 1980
116. **Shaplo, Dalan.** "Historia dhe e sotmja e kombit në romanin shqiptar", *Drita*, nr.51, f.3, 21 dhjetor, 1980
117. **Kodra, Klara.** "Monografi për publicistin demokrat Mihal Grameno", *Drita*, nr.51, f.5, 21 dhjetor, 1980
118. **Sina, Fisnik.** "Nga letërsia tek filmi", *Drita*, nr.52, f.3, 28 dhjetor, 1980
119. **Cerga, Agim.** "Ndrishueshmëria dhe uniteti i stileve nëpërmjet tiparit kombëtar", *Drita*, nr.52, f.5, 28 dhjetor, 1980
120. **Çuli, Diana.** "Veçori të konfliktit në disa romane", *Drita*, nr.52, f.5, 28 dhjetor, 1980

1981

1. **Kokonozi, Dh.** "Me shqetësimin e njerëzve të detit", *Drita*, f.6, 4 janar, 1981
2. **Gjidede, P.; Çela, S.** "Përvojë e çmuar militante, burim frymëzimi", *Drita*, f.3, 11 janar, 1981
3. **Mitrojorgji, P.** "Ide që lidhen me pasurinë shpirtërore dhe qëndresën e popullit", *Drita*, f.5, 11 janar, 1981
4. **Londo, B.** "Thellim i frymës realiste në poezi", *Drita*, f.3, 13 janar, 1981
5. **Kuçuku, B.** "Një vështrim për rrëfimin e thjeshtë popullor", *Drita*, f.5, 16 janar, 1981
6. **Xhaka, Q.** "Misticizmi dhe letërsia e sotme borgjeze e revizioniste", *Drita*, f.14, 18 janar, 1981
7. **Kongoli, B.** "Romani 'Tartarin' i Taraskonit", *Drita*, f.15, 18 janar, 1981
8. **Korespondenti i Dritës.** "Për nivel më të lartë të krijimtarisë që botohet", *Drita*, f.4, 25 janar, 1981
9. **Çobani, T.** "Pamje komike të një realiteti të perënduar", *Drita*, f.5, 25 janar, 1981
10. **Çiraku, Y.** "Vlera nga tema historike", *Drita*, f.5, 25 janar, 1981
11. **Grillo, O.** "Poema të një autori të ri", *Drita*, f.6, 1 shkurt, 1981
12. **Qesari, V.** "Këngë për botën arbëreshe", *Drita*, f.6, 1 shkurt, 1981
13. **Abazi, Xh.** "Zhvillimet cilësore të jetës dhe procesi krijues", *Drita*, f.3, 8 shkurt, 1981
14. **Martini, Xh.** "Mënyra e pasqyrimit dhe skalitja e karaktereve", *Drita*, f.6, 8 shkurt, 1981
15. **Bihiku, K.** "Vëzhgime për romanin", *Drita*, f.3, 15 shkurt, 1981
16. **Bala, V.** "Shprehje e drejtë artistike e pohimit dhe e mohimit", *Drita*, f.5, 15 shkurt, 1981
17. **Vangjeli, N.** "H. Hajne – poet luftëtar", *Drita*, f.15, 15 shkurt, 1981
18. **Jorgaqi, N.** "Këngëtar i Arbneshit", *Drita*, f.12, 22 shkurt, 1981
19. **Malo, F.** "Zhvillime të reja të fshatit pasqyruar në roman", *Drita*, f.3, 1 mars, 1981
20. **Bulo, J.** "Pasqyrim më të plotë Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare", *Drita*, f.3, 8 mars, 1981
21. **Shuteriqi, Dh.** "Një antologji poetike e vogël mund të jetë një kansik i madh", *Drita*, f.5, 8 mars, 1981
22. **Çiraku, Y.** "Figurë që kërkon trajtim më të plotë", *Drita*, f.5, 15 mars, 1981
23. **Kuçuku, B.** "Pasuri në analiza estetike e shkencore të folklorit", *Drita*, f.5, 22 mars, 1981
24. **Petrela, H.** "Prozë realiste me probleme të rëndësishme", *Drita*, f.5, 22 mars, 1981
25. **Pençi, M.** "Konceptimi i drejtë dhe lojë me nivel", *Drita*, f.7, 22 mars, 1981
26. **Haxhiaj, F.** "Bashkëkohësit për A. Z. Çajupin", *Drita*, f.11, 22 mars, 1981
27. **Agolli, D.** "Mbi disa probleme të pasqyrimin të realitetit socialist në letërsi dhe arte", *Drita*, f.3, 29 mars, 1981
28. **Pone, M.** "Poezi e lidhur me jetën", *Drita*, f.5, 29 mars, 1981
29. [s.n]. "Temat e mëdha të ditës në ngritjen cilësore të romanit", *Drita*, f.3, 5 prill, 1981
30. **Kodra, K.** "Vëzhgime të përgjithshme me problematikë të pasur", *Drita*, f.5, 12 prill, 1981
31. **Dajo, S.** "Për tregimin me temë shoqërore", *Drita*, f.6, 12 prill, 1981
32. **Zaloshnja, E.** "Novelë me temë historike dhe tingëllim aktual", *Drita*, f.6, 12 prill, 1981
33. **Hyzoti, V.** "Njohje e kërkesave të prozës së shkurtër", *Drita*, f.7, 12 prill, 1981

34. [s.n]. "Për nxitjen e procesit krijues" (në Kryesinë e Lidhjes), *Drita*, f.1-4, 12 prill, 1981
35. Çaushti, T. "Ndërthurja e dukurive estetike në pasqyrimin realist të jetës", *Drita*, f.3, 19 prill, 1981
36. Londo, B. "Fakti, meditim, portretizimi", *Drita*, f.5, 19 prill, 1981
37. Zeqo, M. "Gjon Buzuku dhe vjershërimi shqip", *Drita*, f.12, 3 maj, 1981
38. Xhaka, Q. "Lëngime të letërsisë revizioniste", *Drita*, f.14, 3 maj, 1981
39. Kokonozi, D. "Gjuha - përbërës thelbësor i veprës artistike", *Drita*, f.3, 10 maj, 1981
40. Hajdini, P. "Këngë që vjen nga brigjet e Jonit", *Drita*, f.6, 10 maj, 1981
41. Mato, S. "Poezi me motive të ditëve tona", *Drita*, f.6, 10 maj, 1981
42. Petrit, Ç. "Zhvillimin e romanit e ndjek dhe pasurimi i gjuhës", *Drita*, f.5, 24 maj, 1981
43. Xhiku, A. "Botim me vlera të reja nga trashëgimia", *Drita*, f.7, 24 maj, 1981
44. Krespo, GJ. "Dy shkrime për dramën 'Toka jonë'", *Drita*, f.15, 24 maj, 1981
45. [s.n]. "Përfundime të anketës 'Probleme të romanit'", *Drita*, f.5,12, 7 qershor, 1981
46. Xhaxhiu, M. "Polemika me shoqërinë dhe artin zyrtar të kohës para Çlirimit në veprën e Nonda Bulkës", *Drita*, f.11, 7 qershor, 1981
47. Korespondenti i Dritës. "Të ngremë më tej cilësinë e kritikës", *Drita*, f.1,13, 7 qershor, 1981
48. Jorgoni, P. "Lirika antike greke", *Drita*, f.13, 7 qershor, 1981
49. Gjata, F. "Histori e gjallë e luftës heroike të popullit nën udhëheqjen e Partisë", *Drita*, f.3, 14 qershor, 1981
50. Buza, K. "Temat e mëdha të aktualitetit socialist në qendër të krijimtarisë", *Drita*, f.1,4, 14 qershor, 1981
51. Jupe, H. "Krijim letrar i mbështetur në të vërtetat historike", *Drita*, f.5, 14 qershor, 1981
52. Londo, B. "Kronikë historike e rikrijuar për moshën e re", *Drita*, f.6,16, 21 qershor, 1981
53. Siliqi, LI. "Po i vure shtëpisë themele të shëndosha, ajo nuk shembet kurrë", *Drita*, f.3,4, 28 qershor, 1981
54. [s.n]. "Krijimtari që pasqyron gjerësisht jetën e popullit", *Drita*, f.6, 28 qershor, 1981
55. [s.n]. "Diskutim krijues për 'Veprën letrare' të S. Spasses", *Drita*, f.6, 28 qershor, 1981
56. Tushi, G. "Me mendime poetike të qarta", *Drita*, f.6, 5 korrik, 1981
57. Vozga, R. "Konceptimi dhe shprehja poetike", *Drita*, f.3, 12 korrik, 1981
58. Cibaj, I. "Botime të reja nga tradita jonë letrare", *Drita*, f.5, 12 korrik, 1981
59. Grillo, O. "Për të vegjëlit me gjuhën e madhe të poezisë", *Drita*, f.6, 12 korrik, 1981
60. Alimani, F. "Roman i protestës kundër shfrytëzimit neokolonialist", *Drita*, f.15, 12 korrik, 1981
61. Kokonozi, D. "Figura realiste në rrethana dramatike", *Drita*, f.6, 19 korrik, 1981
62. Kongoli, F. "Mishërimi artistik i përmbajtjes në novelën për fëmijë", *Drita*, f.3, 26 korrik, 1981
63. Çela, Z. "Të vërteta të jetës së përditshme", *Drita*, f.6, 2 gusht, 1981
64. Tupja, E. "Paraqitje e gjerë dhe realiste", *Drita*, f.14, 2 gusht, 1981
65. Jakllari, A. "Me prirjen për të depërtuar në psikologjinë e njeriut", *Drita*, f.6, 9 gusht, 1981
66. Jupe, H. "Poezi e dashurisë për jetën", *Drita*, f.6, 16 gusht, 1981
67. Bala, V. "Midis dashurisë dhe urrejtjes", *Drita*, f.5, 28 gusht, 1981
68. Çabej, S. "Ngritja e nivelit ideoartistik – problem kryesor", *Drita*, f.3, 30 gusht, 1981

69. Çipa, A. "Me motive jetësore", *Drita*, f.6, 30 gusht, 1981
70. Çuçi, B. "Vlera të truallit e të kulturës shqiptare", *Drita*, f.6, 30 gusht, 1981
71. Xhaxho, M. "Harmonizim i faktit dhe meditimit poetik", *Drita*, f.5, 6 shtator, 1981
72. Vozga, R. "Shqetësime dhe hove poetike", *Drita*, f.6, 6 shtator, 1981
73. Çiraku, Y. "Mëngjesi i një së hëne", *Drita*, f.5, 13 shtator, 1981
74. Kuçuku, B. "Gjaku rrugën do më ndriçojë", *Drita*, f.5,13, 13 shtator, 1981
75. Papeleka, F. "Nëna, Atdheu, Fëmijët", *Drita*, f.6, 20 shtator, 1981
76. [s.n]. "Arritjet e romanit tonë, detyrat për ngritjen e cilësisë ideoartistike." / (Nga Plenumi i Lidhjes), *Drita*, f.3,13,14, 27 shtator, 1981
77. [s.n]. "Romani në arritjet dhe në kërkimet e tij të vazhdueshme" (nga Plenumi i Lidhjes, fjala e mbylljes e D. Agollit), *Drita*, f.4,15, 27 shtator, 1981
78. Cibaj, I. "Letërsi që pasqyron vazhdimisht brendinë socialiste", *Drita*, f.3, 4 tetor, 1981
79. Sina, F. "Kur koha kërkoi qëndresë e sakrificë", *Drita*, f.5, 4 tetor, 1981
80. Abazi, Xh. "Mendimi kritik i një shkrimtari", *Drita*, f.5, 11 tetor, 1981
81. Prifti, N. "Me vëmendjen ndaj dukurive shoqërore", *Drita*, f.6, 11 tetor, 1981
82. Kodra, K. "Migjeni – poet i revoltës", *Drita*, f.11, 11 tetor, 1981
83. Mehmeti, N. "Pasqyrimi me vërtetësi i realitetit në zhvillim - tipar dallues i letërsisë dhe arteve tona", *Drita*, f.3, 18 tetor, 1981
84. Thoma, I. "Duke ndjekur procesin letrar", *Drita*, f.6, 18 tetor, 1981
85. Zeqo, M. "Mbi figurën e një heroji të dashur", *Drita*, f.7, 18 tetor, 1981
86. Siliqi, Ll. "Poeti i 'Bijve të shekullit të ri'", *Drita*, f.11, 18 tetor, 1981
87. Varfi, A. "Mauricio Kaprile - poet përparimtar italian", *Drita*, f.15, 18 tetor, 1981
88. Zeneli, H. "Letërsia dhe artet - armë të Partisë për edukimin e njeriut të ri", *Drita*, f.3, 25 tetor, 1981
89. Vozga, R. "Tema e ditës në poezinë e kohëve të fundit", *Drita*, f.6, 25 tetor, 1981
90. Bihiku, K. "Letërsi që pasqyron shndërrimet e mëdha revolucionare", *Drita*, f.6, 1 nëntor, 1981
91. Xhaxhiu, M. "Partia - kryemotiv i poezisë së re", *Drita*, f.8, 1 nëntor, 1981
92. Agolli, D. "Letërsia jonë të pasqyrojë në tërë gjerësinë e madhësitë e tij realitetin socialist", *Drita*, f.5,6, 8 nëntor, 1981
93. Jorgoni, P. "Shkrimtar i madh i revolucionit", *Drita*, f.15, 8 nëntor, 1981
94. Ruci, Ll. "Një botë që lind dhe një botë që perëndon", *Drita*, f.5, 15 nëntor, 1981
95. [s.n]. "Rritja e forcës vepruese të romanit kërkon nivel më të lartë ideoartistik", *Drita*, f.3, 22 nëntor, 1981
96. Murati, Sh. "Vlera e komunikimit ideomocional", *Drita*, f.6, 22 nëntor, 1981
97. Quku, M. "Formimi i hershëm patriotik i Ndre Mjedës", *Drita*, f.12, 22 nëntor, 1981
98. Prenushi, M. "Virgjili dhe Iliria", *Drita*, f.14, 22 nëntor, 1981
99. Kataldini, M. "Letërsia e sotme shqiptare dhe jeta", *Drita*, f.16, 22 nëntor, 1981
100. [s.n]. "Zgjerimi i gamës së temave të letërsisë dhe arteve - kërkesë e kohës", *Drita*, f.3, 29 nëntor, 1981
101. Haliti, P. "Poezi e luftës revolucionare", *Drita*, f.14, 29 nëntor, 1981

102. **Buza, K.** "Për zgjerimin e tematikës dhe rritjen e mëtejshme të nivelit artistik", *Drita*, f.3, 6 dhjetor, 1981
103. **Xhaxho, M.** "Në lidhjet me jetën", *Drita*, f.6, 6 dhjetor, 1981
104. **Grillo, O.** "Reja e zezë mbi kullën e bardhë", *Drita*, f.7, 6 dhjetor, 1981
105. **Osmani, Sh.** "Atdhedashuria dhe krenaria kombëtare në veprën e P. Bogdanit", *Drita*, f.11, 6 dhjetor, 1981
106. **Mato, J.** "Tabloja e madhe e epokës socialiste - detyrë bazë", *Drita*, f.1,3, 13 dhjetor, 1981
107. **Brahimi, R.** "Vepër me shtrirje të gjerë epike", *Drita*, f.5, 13 dhjetor, 1981
108. [s.n]. "Novela jonë në rrugën e ngritjes ideoartistike", *Drita*, f.5, 20 dhjetor, 1981
109. **Londo, B.** "Vlera të poezisë dhe individualitete krijuese në një antologji", *Drita*, f.6, 20 dhjetor, 1981

1982

1. **Toma, Z. N.** "Poezia të ndjekë zhvillimin e vullshëm të jetës", *Drita*, f.3, 3 janar, 1982
2. **Ruci, Ll.** "Studim për poetin dhe patriotin", *Drita*, f.6, 3 janar, 1982
3. **Bihiku, K.** "Noli krijues me interesa të gjera", *Drita*, f.11, 3 janar, 1982
4. **Misha, P.** "Një shikim mbi Nolin shqipëruës", *Drita*, f.12, 3 janar, 1982
5. **Rustemi, F.** "Personazhe pozitive të individualizuara", *Drita*, f.6, 10 janar, 1982
6. **Petriti, Ç.** "Me mbresa të freskëta nga jeta", *Drita*, f.6, 10 janar, 1982
7. **Jorgo, P.** "Këngë për njeriun", *Drita*, f.14, 10 janar, 1982
8. **Ymeri, P.** "Tregime humoristike dhe fejtone", *Drita*, f.17, 17 janar, 1982
9. **Leci, Th.** "Vepër e re me vlera të shquara ideologjike, shkencore e letrare", *Drita*, f.3, 24 janar, 1982
10. **Brahimi, R.** "Rruga e një konceptimi në veprën e Nolit", *Drita*, f.11, 24 janar, 1982
11. **Uçi, A.** "Simbolika mitologjike dhe realizmi në poezinë e F. S. Nolit", *Drita*, f.11, 31 janar, 1982
12. **Monare, R.** "Profili i një shkrimtari të shquar realist", *Drita*, f.15, 14 shkurt, 1982
13. **Thomai, J.** "Qëndrime të vendosura, mendime të kthjellëta, gjuhë e fuqishme", *Drita*, f.3, 21 shkurt, 1982
14. **Jupe, H.** "Dukuri të jetës socialiste në poezi", *Drita*, f.6, 21 shkurt, 1982
15. [s.n]. "Njësia ideoartistike e romanit", *Drita*, f.10, 21 shkurt, 1982
16. **Kraja, M.** "Vërtetësia në letërsinë dokumentare", *Drita*, f.3, 28 shkurt, 1982
17. **Jorgaqi, N.** "Krijimi si akt heroizmi", *Drita*, f.5, 28 shkurt, 1982
18. **Mato, S.** "Konflikti dramatik dhe personazhi", *Drita*, f.6, 28 shkurt, 1982
19. **Çomo, V.** "Veçori të evoluimit në folklorin bashkëkohor", *Drita*, f.11, 28 shkurt, 1982
20. **Shtëmbari, K.** "Një diskutim krijues dhe disa probleme të letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.5, 14 mars, 1982
21. **Agolli, D.** "Letërsia dhe artet tona drejt një hopi të ri cilësor", *Drita*, f.1,6-12, 21 mars, 1982
22. **Xhaxho, M.** "Jeta e fëmijëve në luftë", *Drita*, f.6, 28 mars, 1982
23. **Shuteriqi, Dh. S.** "Lekë Matrënga dhe libri i tij", *Drita*, f.11, 28 mars, 1982
24. **Vangjeli, N.** "Shkrimtar dhe mendimtar i shquar", *Drita*, f.14, 28 mars, 1982
25. **Dhrami, M.** "Në pasqyrimin e realitetit socialist fiton tipare të reja dhe karakteri kombëtar", *Drita*,

- f.3, 4 prill, 1982
26. **Idrizi, R.** "Rregulli i poetikës... t'i përshtatet traditës së saj", *Drita*, f.11, 11 prill, 1982
  27. **Kuçuku, B.** "Poezia në jetën dhe botën e bashkëkohësve", *Drita*, f.1,3, 18 prill, 1982
  28. **Kadare, I.** "Kompletimi i tablosë së epokës socialiste - detyrë e letërsisë dhe e arteve tona", *Drita*, f.5,6, 18 prill, 1982
  29. **Murati, Sh.** "Pasuri mendimi e shprehjeje poetike", *Drita*, f.7, 18 prill, 1982
  30. **Gramshi, A.** "Shkrimtari duhet të lidhet me popullin, të njohë ndjenjat e aspiratat e tij", *Drita*, f.14, 25 prill, 1982
  31. **Malo, F.** "Përvojë poetike e pasur dhe e re", *Drita*, f.5, 9 maj, 1982
  32. **Kuçuku, B.** "Prozatori në kërkim të vazhdueshëm", *Drita*, f.6,11, 9 maj, 1982
  33. **Xhaxhiu, M.** "Ndhimesë në studimet dhe kritikën letrare", *Drita*, f.5, 23 maj, 1982
  34. **Vila, B.** "Motivet shoqërore në etapën e parë të krijimtarisë së Asdrenit", *Drita*, f.7, 23 maj, 1982
  35. **Kokonozi, D.** "Një gjurmë e mendimeve të Viktor Hygoit për De Radën", *Drita*, f.15, 23 maj, 1982
  36. **Gjergo, E.** "Në emër të dashurisë", *Drita*, f.6, 30 maj, 1982
  37. **Keko, T.** "Kur kërkimi nuk është drejtuar si duhet", *Drita*, f.6, 30 maj, 1982
  38. **Kongoli, B.** "Njeriu i punës në librin e një autori të ri", *Drita*, f.6, 13 qershor, 1982
  39. **Shtëmbari, K.** "Jeta, e parë në gjerësi", *Drita*, f.5, 27 qershor, 1982
  40. **Memia, M.** "Tërë jetën në luftën për liri", *Drita*, f.6, 27 qershor, 1982
  41. **Jupe, H.** "Dukuri të jetës së fshatit socialist në poezi", *Drita*, f.5, 4 korrik, 1982
  42. **Nelaj, I.** "Vlera ideoartistike në rritje", *Drita*, f.5, 11 korrik, 1982
  43. **Çiraku, Y.** "Realiteti fëmënor në gjallërinë e tij", *Drita*, f.5, 25 korrik, 1982
  44. **Pedersen, Xh. M.** "Letërsia puntore - një nocion me rëndësi në letërsinë e sotme daneze", *Drita*, f.14, 25 korrik, 1982
  45. **Kuçuku, B.** "Vlera që qëndrojnë te veçanësia", *Drita*, f.3, 1 gusht, 1982
  46. **Quku, M.** "Letra të panjohura të Mjedës", *Drita*, f.11, 1 gusht, 1982
  47. **Ymeri, E.** "Poezia e një demokraci revolucionar", *Drita*, f.15, 1 gusht, 1982
  48. **Çela, Z.** "Jetë që vjen në art", *Drita*, f.5, 8 gusht, 1982
  49. **Gjergji, D.** "Nga fakti te përgjithësimi", *Drita*, f.6, 8 gusht, 1982
  50. **Londo, B.** "Dy nivele brenda një libri", *Drita*, f.6, 15 gusht, 1982
  51. **Muneka, H.** "Letërsi me frymë militariste", *Drita*, f.14, 15 gusht, 1982
  52. **Skëndaj, B.** "Trajtimi i temës historike në romanin për fëmijë", *Drita*, f.5, 22 gusht, 1982
  53. **Ruci, Ll.** "Realiteti shqiptar i asaj kohe", *Drita*, f.6, 22 gusht, 1982
  54. **Grillo, O.** "Cilësia ideoartistike ngrihet në luftë me dobësitë", *Drita*, f.3, 29 gusht, 1982
  55. **Lezha, N.** "Humori dhe kërkesat që e sjellin", *Drita*, f.5, 29 gusht, 1982
  56. **Vozga, R.** "Gjerësia e marrëdhënieve të poezisë me krijimtarinë poetike popullore", *Drita*, f.3, 5 shtator, 1982
  57. **Panajoti, J.** "Ditar poetik i dramave të së kaluarës", *Drita*, f.5, 5 shtator, 1982
  58. **Blushi, K.** "Tipare në portretin e një prozatori", *Drita*, f.5, 13 shtator, 1982
  59. **Jakova, K.** "Vepra letrare dhe koha", *Drita*, f.11, 19 shtator, 1982

60. **Misha, P.** "Në afirmim të veçanësive krijuese", *Drita*, f.5, 26 shtator, 1982
61. **Sinani, H.** "Personazhe nga dy kohë", *Drita*, f.6, 3 tetor, 1982
62. **Gjetja, N.** "Ngrohtësi e njerëzve të punës", *Drita*, f.6, 10 tetor, 1982
63. **Kokonozi, D.** "Shkulme poetike për ngjarje të mëdha", *Drita*, f.6, 17 tetor, 1982
64. [s.n]. "Bashkëbisedime letrare artistike", *Drita*, f.13, 17 tetor, 1982
65. **Berati, L.** "Subjekt që zbulon karakteret", *Drita*, f.5, 24 tetor, 1982
66. [s.n]. "Krijimtari që shpreh ndjenjat e pastra të popullit", *Drita*, f.11, 24 tetor, 1982
67. **Nelaj, I.** "Zgjerimi i tematikës dhe ngritja e nivelit artistik", *Drita*, f.6, 7 nëntor, 1982
68. **Bejko, S.** "Një dëshmi poetike për kohën", *Drita*, f.6, 14 nëntor, 1982
69. [s.n]. "Poet e prozator, dramaturg e publicist", *Drita*, f.11, 21 nëntor, 1982
70. **Dado, F.** "Folklori në vetëdijen krijuese të rilindësve", *Drita*, f.12, 21 nëntor, 1982
71. **Bala, V.** "Çasti politik dhe letërsia", *Drita*, f.14, 28 nëntor, 1982
72. **Mato, J.** "Jeta i jep forcë poezisë", *Drita*, f.3, 5 dhjetor, 1982
73. [s.n]. "Romani me temë bashkëkohore - kërkesë e ditës", *Drita*, f.14, 5 dhjetor, 1982
74. **Jorgoni, P.** "Pamje të larmishme jete", *Drita*, f.6, 5 dhjetor, 1982
75. **Bilali, G.** "Motivet dhe përjetimi artistik", *Drita*, f.6, 5 dhjetor, 1982
76. **Xhaxhiu, M.** "Poet, kritik dhe veprimtar i palodhur i letërsisë", *Drita*, f.14, 5 dhjetor, 1982
77. **Gjoni, L.** "Libri ynë për lexuesit e huaj", *Drita*, f.15, 5 dhjetor, 1982
78. [s.n]. "Kujdesi për stilin", *Drita*, f.14, 5 dhjetor, 1982
79. **Cerga, A.** "Nga pasuria jetësore tek ajo artistike", *Drita*, f.3, 12 dhjetor, 1982
80. **Abazi, Xh.** "Rrjedha e kohës në fjalën poetike", *Drita*, f.5, 12 dhjetor, 1982
81. **Idrizi, R.** "Letra të Gustav Majerit për N. Mjedën", *Drita*, f.12, 12 dhjetor, 1982
82. **Uçi, A.** "Vepra artistike si problem estetik", *Drita*, f.14, 12 dhjetor, 1982
83. **Abazi, Xh.** "Vlerat letrare në jetën shoqërore", *Drita*, f.3, 19 dhjetor, 1982
84. **Kongoli, F.** "Tipa e karaktere të vërtetë, jo skema", *Drita*, f.5, 19 dhjetor, 1982
85. **Uçi, A.** "Procesi krijues dhe vepra", *Drita*, f.14, 19 dhjetor, 1982
86. **Sina, F.** "Dëshmi e një shoqërie në krizë", *Drita*, f.15, 19 dhjetor, 1982

1983

1. **Sina, F.** "Nata e dymbëdhjetë në skenën e Teatrit Popullor", *Drita*, f.6, 1 janar, 1983
2. **Borobojka, H.** "Kopshtet e vjershërisë (Përgjigje Bankë Çomangës për vjershat që i dërgoi miku i tij Hyskë Borobojka për Vitin e Ri dhe disa këshilla të urta që Hyska përpiqet të japë për të vajtur mbarë kopshtet e vjershërisë", *Drita*, f.7, 1 janar, 1983
3. **Londo, B.** "Një vit poezi. Në lëmin poetik të vitit 1982", *Drita*, f.1,3, 9 janar, 1983
4. **Gjokutaj, Ç.** "Pesha e fjalës", *Drita*, f.5,7, 9 janar, 1983
5. **Tigani, Sh.** "Tipare të një tregimtari" (mbi "Një mbrëmje vonë" të J. Priftit), *Drita*, f.6, 9 janar, 1983
6. **Tabaku, S.** "Figura me vlerë në përmbajtje, më tepër cilësi artistike" (mbi romanin "Fundit i një agjente"), *Drita*, f.7, 9 janar, 1983

7. **Çabej, N.** "Midis shkencës dhe artit", *Drita*, f.11,13, 9 janar, 1983
8. **Dilaveri, D.** "Mishërimi artistik i ideve dhe personazheve. Romani: 'Qëndresa'", *Drita*, f.5, 16 janar, 1983
9. **Uçi, A.** "Estetika e veprës së hapur", *Drita*, f.3, 16 janar, 1983
10. **Koçi, P.** "Lirizmi dhe mendimi poetik." / (Mbi librin "Me jetën dashuruar" të L. Seitllarit", *Drita*, f.5, 23 janar, 1983
11. [s.n]. "Synimi: Të rritim krijimtarinë në sasi dhe cilësi", *Drita*, f.7,12, 23 janar, 1983
12. **Brahimi, R.** "Mendimi estetik militues" (shënime për librin e Antonio Gramshit. Shkrime për kulturën dhe letërsinë), *Drita*, f.5, 30 janar, 1983
13. **Kastrati, J.** "Shkrimtar i letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.11, 30 janar, 1983
14. **Uçi, A.** "Pavarësia e veprës dhe sendëzimi i artit", *Drita*, f.14-15, 30 janar, 1983
15. [s.n]. "Arritje ka, por për cilësinë kërkohet më tepër", *Drita*, f.4,13, 6 shkurt, 1983
16. **Çaushti, T.** "Karakterit popullor i artit në konceptimin e Marksit", *Drita*, f.5, 6 shkurt, 1983
17. **Selami, B.** "Nga bedenat e fjalës poetike"(mbi librin "Soditje nga bedenat" të P. Çukës), *Drita*, f.6, 6 shkurt, 1983
18. [s.n]. "Në vazhden e krijimeve të mëparshme" (mbi librin "Zambakë të kuq" të N. Rinos), *Drita*, f.6, 6 shkurt, 1983
19. **Jorgaqi, N.** "Fan S. Noli përsëri për Don Kishotin", *Drita*, f.5, 6 shkurt, 1983
20. **Dajo, S.** "Për një kritikë objektive" , *Drita*, f.14, 6 shkurt, 1983
21. **Abazi, Xh.** "Aktualiteti i pikëpamjeve të Marksit mbi raportet e letërsisë me jetën", *Drita*, f.5,13, 13 shkurt, 1983
22. **Sina, F.** "Mendime për një vëllim me tregime" (mbi vëllimin "Të fejuarit" të F. Kongolit), *Drita*, f.6, 13 shkurt, 1983
23. **Kodra, K.** "Këngë për vdekjen e Skënderbeut. Një krijim i hershëm i Jeronim De Radës", *Drita*, f.13, 13 shkurt, 1983
24. [s.n]. "Për letërsinë cilësore për fëmijë", *Drita*, f.1,4, 20 shkurt, 1983
25. **Jorgoni, P.** "Poezi të natyrës së përtërirë nga njeriu" (mbi librin "Vitet" të Dh. Qiriazit), *Drita*, f.6, 20 shkurt, 1983
26. **Kosova, B.** "Nga studimi i veprës së Marksit, kuptova veprat e mia", *Drita*, f.14, 20 shkurt, 1983
27. [s.n]. "Për një hop të ri cilësor në zhvillimin e letërsisë sonë për fëmijë." / (Nga referati i shokut Llazar Siliqi), *Drita*, f.1,4, 27 shkurt, 1983
28. [s.n]. "Fjala e shokut Dritëro Agolli", *Drita*, f.1-2, 27 shkurt, 1983
29. **Brahimi, R.** "Duke përkujtuar Jeronim De Radën. Dritaret e hapura të poetit", *Drita*, f.12, 27 shkurt, 1983
30. **Qesko, H.** "Shqiptarët kanë folur mirë me zërin tënd. Nga korrespondenca e J. de Radës me Jozefina Knorrin", *Drita*, f.12-13, 27 shkurt, 1983
31. **Pulaha, R.** "Dramaturgjia dhe tema bashkëkohore", *Drita*, f.3, 6 mars, 1983
32. **Gjoni, L.** "Mësimet e Stalinit për letërsinë dhe artin mbeten gjithnjë aktuale", *Drita*, f.5, 6 mars, 1983
33. **Vozga, R.** "Zë origjinal, me botë të gjerë poetike" (mbi vëllimin "Bekimi i nënës" të J. Gërvallës), *Drita*, f.6, 6 mars, 1983

34. **Doksani, J.** "Satirë therëse dhe demaskuese. Jarosllav Hashek", *Drita*, f.6, 6 mars, 1983
35. [s.n]. "Nga krijuesi te populli", *Drita*, f.1,4, 13 mars, 1983
36. **Brahimi, R.** "Arti në kontekstin e përgjithshëm të veprës së Marksit", *Drita*, f.3,4, 13 mars, 1983
37. **Imami, Z.** "Portrete që zbulohen me individualitet" (mbi librin e autores E. Mandia), *Drita*, f.6, 13 mars, 1983
38. **Këmborja, D.** "Shqiponjat e punës. Shqipëria. Libër i shkrimtarit turk Kemal Bajram", *Drita*, f.16, 13 mars, 1983
39. **Malo, F.** "Studim i plotë me nivel shkencor. Romani shqiptar i realizmit socialist për Luftën Nacionalçlirimtare i Jorgo Bulos", *Drita*, f.5,11, 20 mars, 1983
40. **Çekrezi, O.** "Dy vëllime poetike në dy diskutime krijuese." *Drita*, f.6, 20 mars, 1983
41. **Doksani, J.** "Bisedë me shkrimtarët dhe artistët e rinj" (Heroi kryesor: njeriu dhe puna, Maksim Gorki), *Drita*, f.14, 20 mars, 1983
42. **Guri, A.** "Letërsi e nënshtrimit të gruas", *Drita*, f.16, 20 mars, 1983
43. [s.n]. "Vetëm një ide e mirë nuk sjell një tregim të mirë", *Drita*, f.1,3, 27 mars, 1983
44. **Sina, F.** "Si vjen mendimi i lexuesve për poezinë" (duke shfletuar letrat në redaksi), *Drita*, f.5, 27 mars, 1983
45. **Korespondenti i Dritës.** "Diskutim krijues", *Drita*, f.13, 27 mars, 1983
46. **Korespondenti i Dritës.** "Më tepër vëmendje temës aktuale në poezi", *Drita*, f.1,4, 3 prill, 1983
47. **Bulo, J.** "Në një hap me letërsinë. 'Vepra dhe probleme të realizmit socialist', i D. Shaplos", *Drita*, f.13, 3 prill, 1983
48. [s.n]. "Vepra e mirë letrare ka edhe intonacion të pasur", *Drita*, f.1,4, 10 prill, 1983
49. [s.n]. "Forcë e mendimit estetik revolucionar" (mbi vëllimin "Studime kritike", të Tefik Çaushtit), *Drita*, f.3, 10 prill, 1983
50. **Mustafaj, B.** "Me temën e qëndresës" (mbi librin "Për mallin e tokës" të P. Mishës), *Drita*, f.6, 10 prill, 1983
51. **Hudhri, B.** "Bisedë me shkrimtarët dhe artistët e rinj. Shkrimtar i proletariati", *Drita*, f.14, 10 prill, 1983
52. **Buci, Ll.** "Figuracioni dhe veçantia poetike", *Drita*, f.3, 17 prill, 1983
53. **Gërmenji, F.** "Lirikë e pamjeve të reja të jetës" (mbi librin "Shtëpitë tona në jug" të M. Kacalidhës), *Drita*, f.5,13, 17 prill, 1983
54. **Kuçuku, B.** "Emocioni dhe mendimi poetik" (mbi librin "Zemra ime" të Muhamed Kërveshit), *Drita*, f.6, 17 prill, 1983
55. **Ulqini, H.** "Arkivi ynë: Një poezi e pafirmosur e Fan Nolit", *Drita*, f.6, 17 prill, 1983
56. **Behari, A.** "Të huajt për letërsinë dhe artin. Letërsia shqiptare nuk është as 'e porositur' dhe 'as nën urdhra'", *Drita*, f.6, 17 prill, 1983
57. **Brahimi, R.** "Reflektimi i problemit të pushtetit në krijimtari", *Drita*, f.3, 24 prill, 1983
58. **Vozga, R.** "Letërsi e idealeve të larta. Shënime për krijimtarinë letrare të autorëve dëshmorë", *Drita*, f.3, 1 maj, 1983
59. [s.n]. "Me vështrimin nga puna dhe shpirti i njeriut" (në 60-vjetorin e lindjes së shkrimtarit Jakov Xoxa), *Drita*, f.6-7, 1 maj, 1983
60. **Shpuza, G.** "Vepër 480 vjeçare. 'Rrethimi i Shkodrës' i M. Barletit në botimin më të ri", *Drita*, f.11, 8 maj, 1983

61. **Jorgaqi, N.** "Nga poezia e sotme arbëreshe", *Drita*, f.12, 8 maj, 1983
62. **Brahimi, R.** "Njeriu i ri, risi e artit", *Drita*, f.1,3, 15 maj, 1983
63. **Vinca, A.** "E tashmja, e djeshmja, e nesërmja. Aspekte të poezisë së sotme shqipe", *Drita*, f.5, 15 maj, 1983
64. **Duka, S.** "Dy libra me krijimtari humoristike" (mbi librat me poezi humoristike nga I. Nikolla dhe Gj. Kurtiqi), *Drita*, f.6, 15 maj, 1983
65. **Zheji, Gj.** "Vargu i këngëve të kreshnikëve", *Drita*, f.11,13, 15 maj, 1983
66. **Kalemi, S.** 1983, "Duke diskutuar një libër me studime", në *Drita*, 15.05.1983, f. 12
67. **Kallulli, A.** "Mbi konceptin dhe mishërimin artistik të heroit. Pasuria shpirtërore e figurës dhe shkrimtari", *Drita*, f.3, 22 maj, 1983
68. **Dede, A.** "Shkrimtari dhe televizioni", *Drita*, f.5, 29 maj, 1983
69. **Sina, F.** "Pohime të pjekurisë poetike" (mbi vëllimin "Vjen një moshë" të A. Spahiut), *Drita*, f.6, 29 maj, 1983
70. **Jorgaqi, N.** "Shekspiri dhe unë, Fan S. Noli", *Drita*, f.11, 29 maj, 1983
71. **Vyshka, M.** "Diskutime krijuese në degët e Lidhjes. Vepër e një shkrimtari të shquar", *Drita*, f.6, 5 qershor, 1983
72. **Pilafa, Th.** "Lirizmi në vëllimin 'Lirikë'", *Drita*, f.6, 5 qershor, 1983
73. **Talo, I.** "Një komedi për konservatorët modernë" ("Kur vjen sezoni" në teatrin e Vlorës), *Drita*, f.7, 5 qershor, 1983
74. **[s.n.]** "Për pasqyrimin e thellë e të shumanshëm të figurës së gruas në letërsi dhe arte" (përshëndetje në emër të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve të Shqipërisë, mbajtur në Kongresin 9-të të BGSH-së nga sekretari i lidhjes Llazar Siliqi), *Drita*, f.2, 12 qershor, 1983
75. **[s.n.]** "Me të dy sytë e shoqërisë. Diskutim i shkrimtares Natasha Lako, delegate në Kongres", *Drita*, f.2, 12 qershor, 1983
76. **Shaplo, D.** "Vështrim dialektik mbi raportet e mitologjisë me artin" (mbi librin "Mitologjia, folklori, letërsia" të A. Uçit), *Drita*, f.5,13, 12 qershor, 1983
77. **Gjika, Th.** "Me vlerat e një studimi të veçantë" (mbi librin "Publicistika letrare" të H. Boriçit), *Drita*, f.6, 12 qershor, 1983
78. **[s.n.]** "Kur flasim për prapambetjen e kritikës", *Drita*, f.1,4, 19 qershor, 1983
79. **Mrizi, R.** "Zbulimi i poetikës në të thjeshtë", *Drita*, f.3, 19 qershor, 1983
80. **Lezha, N.** "Në pasurinë e konfliktit dhe të karaktereve" (mbi librin "Sot dhe nesër" të Xh. Martinit), *Drita*, f.5, 19 qershor, 1983
81. **Shehu, K.** "Vëzhgim. Përse nuk shfrytëzohen mundësitë e krijuara. Qëndrim nënvleftësues ndaj punës me librin", *Drita*, f.3, 19 qershor, 1983
82. **Korespondenti i Dritës.** "Njeriu i ditëve tona në qendër të krijimtarisë letrare" (simpozium shkencor), *Drita*, f.1, 26 qershor, 1983
83. **Dilaveri, D.** "Vepër për qëndresën dhe shpirtin e njeriut luftëtar" (mbi librin "Dritëhijet e një qyteti" të A. Gjakovës), *Drita*, f.6, 26 qershor, 1983
84. **Sulo, P.** "Mjeda për krijimtarinë artistike", *Drita*, f.12, 26 qershor, 1983
85. **Korespondenti i Dritës.** "Figura e njeriut të ditëve tona në qendër të krijimtarisë letrare. Ç'tregoi sesioni shkencor", *Drita*, f.3, 3 korrik, 1983
86. **[s.n.]** "Treguesi ideoartistik: niveli dhe kërkesat e kohës", *Drita*, f.1,4, 3 korrik, 1983

87. **Idrizi, F.** "Naim Frashëri, jeta dhe vepra. Monografi e Dh. Shuteriqit", *Drita*, f.5-6, 3 korrik, 1983
88. **[s.n.]** "Kompozimi i një libri, fabula e vjershës. Vëllimi 'Një zog dhe një lule' i Odhise Grillos", *Drita*, f.6, 3 korrik, 1983
89. **Zeço, M.** "Dy poezi të vitit 167", (të ilirit nga qyteti Bizon i Dalmacisë i quajtur Medaur Lucen. Tarkuat Basiana. Në material janë edhe dy poezitë), *Drita*, f.12, 3 korrik, 1983
90. **Rolan, R.** "Shkruani për njeriun dhe të vërtetën...", *Drita*, f.14, 3 korrik, 1983
91. **Thoma, I.** "Temë e dashur dhe frymëzuese. Vepra letrare për mbrojtjen dhe vigjilencën", *Drita*, f.5, 10 korrik, 1983
92. **Malaj, L.** "Studentë ushtarakë, ushtarakë me interesa edhe për letërsinë e artin" (mendime të të rinjve të Shkollës së Lartë të Bashkuar 'Enver Hoxha'), *Drita*, f.6-7, 10 korrik, 1983
93. **Londo, B; Hudhri, F.** "Jeta e degëve të Lidhjes. Me krijuesit e Kukësit", *Drita*, f.12-13, 10 korrik, 1983
94. **Lushi, D.** "Në skenën e artit borgjez dhe revizionist ç' do të shihnin Shekspiri dhe Dikensi...", *Drita*, f.14, 10 korrik, 1983
95. **Çomo, V.** "Diskutime krijuese në degët e Lidhjes. Mbi 'Vepra dhe probleme të realizmit socialist'", *Drita*, f.6, 17 korrik, 1983
96. **Luma, R.** "Vjen një moshë", *Drita*, f.6, 17 korrik, 1983
97. **Klosi, A.** "Si të shkruajmë një tregim skematik. Skicë-ide për një artikull kritik", *Drita*, f.11, 17 korrik, 1983
98. **[s.n.]** "Vëzhgim. Me syrin e njerëz shihet kritika në disa nga botimet tona", *Drita*, f.11, 17 korrik, 1983
99. **Minxhozi, Y.** "Në vendlindjen e Shilerit. Fletë nga ditari i shënimeve të udhëtimit", *Drita*, f.14, 17 korrik, 1983
100. **[s.n.]** "Të huaj për letërsinë dhe artin tonë. Jeta shqiptare i jep artit edhe bukurinë", *Drita*, f.16, 17 korrik, 1983
101. **Shaplo, D.** "Uniformiteti dhe cektësia çënojnë vlerat e dramës", *Drita*, f.1,4, 24 korrik, 1983
102. **Shaplo, D.** "Mbi konceptimin dhe mishërimin artistik të heroit. Në afrimin me jetën, me njeriun bashkëkohës", *Drita*, f.3-4, 24 korrik, 1983
103. **Korespondenti i Dritës.** "Në fushën e letërsisë", *Drita*, f.5, 24 korrik, 1983
104. **Arbana, G.** "Degradim me përmasa të mëdha", *Drita*, f.14-15, 24 korrik, 1983
105. **Bulo, J.** "Ilustrimi i realitetit - një nga trajtat e skematizimit", *Drita*, f.1,13, 31 korrik, 1983
106. **Bulo, J.** "Mbi konceptimin dhe mishërimin artistik të heroit. Çështje të mjeshtërisë në krijimin e figurës artistike", *Drita*, f.3,13, 31 korrik, 1983
107. **Manza, R.** "Diskutime krijuese në degët e Lidhjes. Tregime për ngjarje dhe njerëz të afërt", *Drita*, f.5, 31 korrik, 1983
108. **Gjergo, E.** "Romane të rinj. 'Kjo ndodhi në Lis'", *Drita*, f.6, 31 korrik, 1983
109. **[s.n.]** "Vepra letrare e Haki Stërmillit", *Drita*, f.6, 31 korrik, 1983
110. **Jorgaqi, N.** "Për traditën kombëtare" (arkivi ynë), *Drita*, f.11, 31 korrik, 1983
111. **Hajdaraga, L.** "Ekzistencializmi - miti dhe realiteti", *Drita*, f.14, 31 korrik, 1983
112. **[s.n.]** "Talenti i ri rritet në punë dhe në jetë", *Drita*, f.1,4, 1 gusht, 1983
113. **Mato, J.** "Përgjithësime të rëndësishme shkencore për traditën dhe novatorizmin. Vëllimi i 30-të i Veprave të shokut Enver Hoxha", *Drita*, f.3, 1 gusht, 1983

114. [s.n]. "Diskutim para botimit" (letërsia për fëmijë. Në Laç), *Drita*, f.4, 1 gusht, 1983
115. **Buza, K.** "Si e ilustruam letërsinë për fëmijë", *Drita*, f.5, 1 gusht, 1983
116. **Gërmenji, F.** "Në rrugën e 'nisjes' poetike" (mbi librin "Tokë e pagjumë" të H. Meçajt), *Drita*, f.6, 1 gusht, 1983
117. **Keko, T.** "Bukuria e përshkrimit të peizazhit" (mbi librin "Në ditë pranvere" të K. Konomit), *Drita*, f.6, 1 gusht, 1983
118. **DR.** "Katër çudira në një libër. Pas shfletimit të një almanaku", *Drita*, f.13, 1 gusht, 1983
119. [s.n]. "Për një rritje cilësore të punës së degëve të Lidhjes", *Drita*, f.1,13, 14 gusht, 1983
120. **Abazi, Xh.** "Mbi konceptin dhe mishërimin artistik të heroit. Nga jeta, jo nga skema të paravendosura", *Drita*, f.3-4, 14 gusht, 1983
121. **Kotoni, F.** "Diskutim krijues", *Drita*, f.4, 14 gusht, 1983
122. **Sinamati, H.** "Dëshmi të poetit partizan" (mbi librin "Me një torbë me fishekë" të F. Gjatës", *Drita*, f.6, 14 gusht, 1983
123. **Sinjaku, M.** "Poezi të freskëta, emocionuese" (mbi librin "Përgjigje" të A. Balashit), *Drita*, f.6, 14 gusht, 1983
124. **Murati, Sh.** "Çështje të estetikës së veprës letrare. Fetishizimi i funksioneve të veçanta të artit", *Drita*, f.14, 14 gusht, 1983
125. **Velça, K.** "Mbi konceptimin dhe mëshirimin artistik të heroit. Figura artistike në konfliktin dramatik", *Drita*, f.3, 21 gusht, 1983
126. **Zeqo, M.** "Duke folur për Migjenin", *Drita*, f.11-12, 21 gusht, 1983
127. **Veizi, F.** "Prejardhja e një humanisti", *Drita*, f.13, 21 gusht, 1983
128. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Jeta duhet njohur drejtpërdrejt", *Drita*, f.14, 21 gusht, 1983
129. [s.n]. "Mikpritje dhe poezi e jetës shqiptare. Përshtypje të artistëve grekë", *Drita*, f.15, 21 gusht, 1983
130. **Brahimi, R.** "Konkretësi subjekti, gjithanshmëri pasqyrimi artistik", *Drita*, f.1,3, 28 gusht, 1983
131. **Bala, V.** "Fjalor me emra njerëzish. Shënime për librin dhe një sugjerim", *Drita*, f.6, 28 gusht, 1983
132. **Borova, M.** "Frymëzim nga një poemë. Drama dhe shfaqja 'Përtej dashurisë'", *Drita*, f.6-7, 28 gusht, 1983
133. **Dilo, V.** "Një vepër e Gëtes në ekran. Gëc fon Berliningen", *Drita*, f.14, 28 gusht, 1983
134. [s.n]. "Vlerat ideore arrihen përmes shprehjes artistike", *Drita*, f.1,4, 4 shtator, 1983
135. **Brahimi, R.** "Çështje e konceptimit dhe mishërimit të heroit. Konkretësi subjekti, gjithanshmëri pasqyrimi artistik", *Drita*, f.3, 4 shtator, 1983
136. **Prenci, M.** "Vepra dramatike dhe gjykimet mbi të. Si ia japin autorit nganjëherë veprën nën sqetull", *Drita*, f.5, 4 shtator, 1983
137. **Zheji, Gj.** "Sistemi tonik dhe vargëzimi popullor shqiptar", *Drita*, f.11-12, 4 shtator, 1983
138. **Mema, B.** "Genet në artin modernist", *Drita*, f.14, 4 shtator, 1983
139. [s.n]. "Tjetër patosi dhe entuziazmi, tjetër euforia në poezi", *Drita*, f.1,4, 11 shtator, 1983
140. **Mato, S.** "Shënime për librat. Poezi nga autorë të rinj", *Drita*, f.6, 11 shtator, 1983
141. **Nape, P.** "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Arti i madh rritet në luftën për t'u shprehur. Mendime nga Julius Fuçik", *Drita*, f.14, 4 shtator, 1983

142. **Martini, Xh.** "Që personazhet t'i ndjejmë pranë", *Drita*, f.5,6, 18 shtator, 1983
143. **Leskaj, L.** "Shënime për librat. 'Dora e ngrohtë'", *Drita*, f.6, 18 shtator, 1983
144. **Vlasi, Gj.** "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Lindja dhe jeta e personazhit, Charl Dylen", *Drita*, f.14, 18 shtator, 1983
145. **Arbana, S.** "E vërteta artistike në paraqitjen e figurave", *Drita*, f.3, 25 shtator, 1983
146. **Kallulli, A.** "Psikologjia e personazhit dhe qëndrimi i shkrimtarit. Duke lexuar tri tregime", *Drita*, f.5,11, 25 shtator, 1983
147. **Gjezi, E.** "Shënime për librat. 'Shpatë dhe dashuri', roman nga Jonuz Dini", *Drita*, f.6, 25 shtator, 1983
148. [s.n]. "Personazhi dhe lexuesi ynë - njeriu i ri i epokës socialiste" (u hap muaji i letërsisë dhe i arteve), *Drita*, f.4,13, 2 tetor, 1983
149. **Jashari, Sh.** "Subjekti tërheqës, individualizimi i mangët", *Drita*, f.7, 2 tetor, 1983
150. **Vozga, R.** "Parim që i jep forcën dhe bukurinë krijimtarisë", *Drita*, f.5,6, 9 tetor, 1983
151. **Zoto, V.** "Shënime për librat. 'Kur rendte hëna nëpër re'", *Drita*, f.6, 9 tetor, 1983
152. **Shaplo, D.** "Burim i pashtershëm i poezisë", *Drita*, f.7, 16 tetor, 1983
153. [s.n]. "Pranë lexuesve, pranë jetës" (kushtuar 75-vjetorit të E. Hoxhës), *Drita*, f.11, 16 tetor, 1983
154. [s.n]. "Së bashku në ditën e poezisë", *Drita*, f.3,4, 23 tetor, 1983
155. **Abazi, Xh.** "Jeta luftë, frymëzimi aty..." (vepra letrare e Haki Stërmillit), *Drita*, f.5-6, 23 tetor, 1983
156. [s.n]. "Pranë lexuesve, pranë jetës. Në muajin e letërsisë dhe arteve", *Drita*, f.1,4, 30 tetor, 1983
157. **Skëndaj, B.** "Afirmuese, por edhe polemizuese." (për poezinë), *Drita*, f.3, 30 tetor, 1983
158. **Blushi, K.** "Bisedë e parë me lexuesit. 'E kuqja e një populli', tregime nga Valter File"/ (Shënime për librat), *Drita*, f.5, 30 tetor, 1983
159. **Agolli, D.; Kadare, I.** "Dinakëri dhe arrogancë shoviniste kundër letërsisë shqiptare", *Drita*, f.14, 30 tetor, 1983
160. **Abazi, Xh.** "Spektër i vazhdueshëm drite" (përsiatje rreth vëllimit "Frymëzim na dha koha e Partisë"), *Drita*, f.5, 6 nëntor, 1983
161. **Godó, S.** "Nga blloku i shkrimtarit. Lëvizja e dheut", *Drita*, f.8, 10, 6 nëntor, 1983
162. **Cerga, A.** "Duke sjellë vlagën e jetës në letërsi", *Drita*, f.11, 6 nëntor, 1983
163. **Korespondenti i Dritës.** "Dita e letërsisë për fëmijë. Një veprimtari e re e Lidhjes, organizuar në Pallatin e Pionerëve", *Drita*, f.12, 6 nëntor, 1983
164. **Arbana, G.** "Rikthime te kulti i vdekjes", *Drita*, f.16, 6 nëntor, 1983
165. **Sadushi, K.; Qafëzezi, L.** "Për afirmimin e personalitetit" (nëpër skenat e teatrove. Mbi dramën "Në prag të jetës" të Dhimitër Xhuvanit), *Drita*, f.5-6, 13 nëntor, 1983
166. **Qejvani, P.; Tusha, J.** "Ç'ka këtu për të qeshur? Një dramë satirë" (nëpër skenat e teatrove), *Drita*, f.6, 13 nëntor, 1983
167. **Korespondenti i Dritës.** "Material i pasur jetësor. Po organizimi?" (diskutim krijues për romanin "Ditë që vështrojnë larg" të B. Muços), *Drita*, f.7, 13 nëntor, 1983
168. **Godó, S.** "Nga blloku i shkrimtarit. Lëvizja e dheut", *Drita*, f.8-9, 13 nëntor, 1983
169. **Kodra, K.** "I aftë për jetën letrare dhe luftarake. Nga mendimi kritik i Elena Gjikes", *Drita*, f.10-11, 13 nëntor, 1983
170. [s.n]. "Të huajtë për letërsinë dhe artin tonë. Artistë të formuar, spektatorë me kulturë", *Drita*, f.14,

- 13 nëntor, 1983
171. [s.n]. "Më tepër vëmendje studimore pasurimit të traditës së re poetike", *Drita*, f.1,2, 20 nëntor, 1983
172. **Oktrova, E.** "Shkrimtari dhe skena e teatrit", *Drita*, f.3, 20 nëntor, 1983
173. **Dhrimo, A.** "Çështje të stilistikës gjuhësore në letërsinë artistike", *Drita*, f.5, 20 nëntor, 1983
174. **Marku, R.** "Dialogim i singërtë. Vëllimi poetik 'Faleminderit' i B. Xhaferit", *Drita*, f.6, 20 nëntor, 1983
175. **Korespondenti i Dritës.** "Shkrimtari i njohur Antoni Samaraqis në vendin tonë", *Drita*, f.16, 20 nëntor, 1983
176. **Brigada e shtypit e "Dritës".** "Mendimi letrar artistik i njerëzve të punës. Midis të rinjve NB 'Rinia' të Vlorës", *Drita*, f.3, 27 nëntor, 1983
177. **Dhrimo, A.** "Çështje të stilistikës gjuhësore në letërsinë artistike", *Drita*, f.5,11, 27 nëntor, 1983
178. **Gjika, Th.** "Galeri tipesh e karakteresh. Romani 'Kryengritësit' i S. Spasses" (shënime për librat), *Drita*, f.6, 27 nëntor, 1983
179. [s.n]. "Të huajtë për letërsinë dhe artin tonë. Përgjigjen me një fjalë: 'Të shkëlqyeshme'", *Drita*, f.16, 27 nëntor, 1983
180. [s.n]. "Kolokuium në Paris me temë 'Letërsia shqiptare dhe identiteti kombëtar'", *Drita*, f.1,4, 4 dhjetor, 1983
181. **Brahimi, R.** "Zhvillimet bashkëkohore - burim frymëzimi për vepra të fuqishme letrare", *Drita*, f.3, 4 dhjetor, 1983
182. **Vesho, V.** "Duhet shkruar me gjuhën e popullit" (nga veprimtaria letrare e dëshmorit Kristaq Tutulani), *Drita*, f.11, 4 dhjetor, 1983
183. **Idrizi, F.** "Realizmi në luftë me komercializmin. Vështrim panoramik mbi letërsinë e sotme japoneze", *Drita*, f.14, 4 dhjetor, 1983
184. [s.n]. "Jo komente, por analiza të thella ideoartistike", *Drita*, f.1,13, 11 dhjetor, 1983
185. **Berati, L.** "Tablo të gjera të jetës, realizëm i fuqishëm" (vepra letrare e Jakov Xoxës), *Drita*, f.5,6, 11 dhjetor, 1983
186. **Korespondenti i Dritës.** "Poet, studiues dhe kritik letrar" (pasdite letrare për 60-vjetorin e lindjes së Vehbi Balës), *Drita*, f.11, 11 dhjetor, 1983
187. **Shuteriqi, S. Dh.** "Në kolokiumin e Parisit mbi 'Letërsinë shqiptare dhe identitetin kombëtar të saj'", *Drita*, f.14-15, 11 dhjetor, 1983
188. **Abazi, Xh.** "E thjeshta dhe e zakonshmja, thjeshtëzimi dhe monotonia", *Drita*, f.3,4, 18 dhjetor, 1983
189. **Doksani, J.** "Tipikja dhe tipizimi në letërsi" (shënime për librat. Monografi e Enver Muhametit), *Drita*, f.7,12, 18 dhjetor, 1983
190. **Dedja, B.** "Shënime për librat. 'Çudirat dhe e fshehta e Zamirit'", *Drita*, f.7, 18 dhjetor, 1983
191. **Murati, Sh.** "Çështje të estetikës së vlerës letrare. Estetizimi i shkëputjes së artit nga publiku", *Drita*, f.14, 18 dhjetor, 1983
192. **Keko, T.** "Vështrim në vitin letrar dhe artistik", *Drita*, f.1,2, 25 dhjetor, 1983
193. **Korespondenti i Dritës.** "Pse nuk kemi ende cilësinë e dëshiruar?" / (mbi dramaturgjinë), *Drita*, f.3,13, 25 dhjetor, 1983
194. **DR.** "Shtohen emrat, pakësohen veprat" (vëzhgim), *Drita*, f.4, 25 dhjetor, 1983
195. **Misha, P.** "Me probleme të prozës së shkurtër" (shënime për librat), *Drita*, f.6, 25 dhjetor, 1983

196. **Mema, B.** "Romani i mjerimit dhe i urrejtjes" (shënime për librat. "Të mjerët" i V. Hygoit), *Drita*, f.6, 25 dhjetor, 1983
197. **Dervishi, A.** "Kori si personazh artistik" (dramë), *Drita*, f.12, 25 dhjetor, 1983

1984

1. **Frashëri, Kristo.** "Skënderbeu dhe shekujt" (me rastin e ribotimit të tretë shqip të veprës monumentale të M. Barletit), *Drita*, f.11,12, 8 janar, 1984
2. **Zoto, Petraq.** "Në përgjigje të kritikës, 'Shtohen emrat, pakësohen veprat'", *Drita*, f.13, 8 janar, 1984
3. **Skëndaj, Bujar.** "Shënime për librat. 'Zëri i largët', roman nga Diana Çuli", *Drita*, f.16, 15 janar, 1984
4. **Shuteriqi, S. Dhimitër.** "Një iluminist shqiptar dhe përkthimi i tij i 'Historisë së Skënderbeut'", *Drita*, f.10, 15 janar, 1984
5. **Dajo, Stavri.** "Arti i vërtetë buron nga jeta" (mbi poezinë, mbi kritikën), *Drita*, f.14, 15 janar, 1984
6. **Abazi, Xhezair.** "Pasuria e jetës dhe e mënyrave të shprehjes artistike", *Drita*, f.3, 22 janar, 1984
7. **Kuqali, Andon.** "Tradita e re letrare artistike. Tablo e mendimit poetik", *Drita*, f.5, 22 janar, 1984
8. **Kondo, Anastas.** "Poezitë e një minatori", *Drita*, f.8-9, 22 janar, 1984
9. **Korespondenti i Dritës.** "Me vepra të reja letrare e artistike", *Drita*, f.1,2, 29 janar, 1984
10. **ATSH.** "Botohet 'Antologjia e prozës shqiptare' në Francë", *Drita*, f.1,2, 29 janar, 1984
11. **Buza, Kujtim.** "Partia kujdeset vazhdimisht për rritjen dhe edukimin e krijuesve" (duke lexuar vëllimin e 40-të të Veprave të shokut Enver Hoxha), *Drita*, f.3, 29 janar, 1984
12. **Malo, Foto.** "Para kongresit të 3-të të Lidhjes. Tradita e re letrare artistike, mishërim artistik i kërkesave të kohës", *Drita*, f.5, 29 janar, 1984
13. **Petriti, Çelik.** "Duke plotësuar një recension." (mbi poetin S. Rusi), *Drita*, f.11, 29 janar, 1984
14. **Jakova, Kolë.** "Para kongresit të 3-të të Lidhjes. Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Konflikti në dramat me temë bashkëkohore", *Drita*, f.3, 5 shkurt, 1984
15. **Prenci, Mexhit.** "Kur çenohet uniteti artistik", *Drita*, f.3,13, 5 shkurt, 1984
16. **Kadare, I.** "Kujt i shërben sot vepra ultrareaksionare e Solzhenicinit", *Drita*, f.14,15, 5 shkurt, 1984
17. **Gjata, Fatmir.** "Mobilizim në rritje për vepra letrare artistike me përmbajtje dhe nivel të lartë", *Drita*, f.2,3, 12 shkurt, 1984
18. **Kallulli, Adriatik.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Subjekt tërheqës apo më shumë...", *Drita*, f.3, 12 shkurt, 1984
19. **Bulo, Jorgo.** "Tradita e re letrare artistike. Vepër me frymë të thellë popullore", *Drita*, f.5, 12 shkurt, 1984
20. **Sinani, Shaban.** "'Pas provimeve', poezi" (shënime për librat), *Drita*, f.6, 12 shkurt, 1984
21. **Jorgaqi, Nasho.** "V. Hygoi në faqet e 'Dritës' së Shahin Kolonjës." / (Arkivi ynë), *Drita*, f.12, 12 shkurt, 1984
22. **Pretusha, D.** "Përvoja e një rrethi letrar", *Drita*, f.13, 12 shkurt, 1984
23. **[s.n].** "Bisedë me shkrimtarët dhe artistët e rinj. Poezia fillon aty ku ka tendencë, V. Majakovski", *Drita*, f.14, 12 shkurt, 1984
24. **[s.n].** "Të rrisim më tej nivelin e krijimtarisë", *Drita*, f.2,4, 19 shkurt, 1984
25. **Brahimi, Razi.** "Tradita e re letrare artistike. Dinamika e jetës në përmasa epike" (mbi romanin

- "Lumi i vdekur" të J. Xoxës), *Drita*, f.5, 19 shkurt, 1984
26. **Idrizi, Frida.** "Pasuri ideore e mishëruar në vlera artistike"(mbi vëllimin me tregime, "Duaje emrin tënd" të N. Lerës), *Drita*, f.6, 19 shkurt, 1984
  27. [s.n]. "Tregime e novela të shekullit të njëzetë. Antologji e shtëpisë botuese "Naim Frashëri", *Drita*, f.14, 19 shkurt, 1984
  28. **Gilien, Horhe.** "Poet i brezit të Republikës, Karlos Sançes", *Drita*, f.14, 19 shkurt, 1984
  29. **Mato, Sulejman.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Që portreti të flasë...", *Drita*, f.3, 26 shkurt, 1984
  30. **Lezha, Neki.** "Detaji poetik në vjershë", *Drita*, f.3, 26 shkurt, 1984
  31. **Kodra, Klara.** "A. Z. Çajupi, *Jeta dhe vepra*" (mbi monografinë e përgatitur nga F. Dado), *Drita*, f.6, 26 shkurt, 1984
  32. **Zheji, Vera.** "Interpretimi i fjalës poetike", *Drita*, f.7,13, 26 shkurt, 1984
  33. **Shaplo, Dalan.** "Antologji e prozës shqiptare në Francë", *Drita*, f.14, 26 shkurt, 1984
  34. [s.n]. "Forcimi i partishmërisë komuniste - bazë për arritje të reja", *Drita*, f.1,13, 4 mars, 1984
  35. **ATSH.** "Shkrimtarët tanë për vitin jubilar", *Drita*, f.1,4, 4 mars, 1984
  36. **Korespondenti i Dritës.** "Nëpër lidhjet e degës. Të rrisim më tej nivelin e krijimtarisë", *Drita*, f.2, 4 mars, 1984
  37. **Fandi, Harallamb.** "Çdo vepër e bukur ka një histori të bukur" (mbi librin "Buka e duarve tona"), *Drita*, f.5, 4 mars, 1984
  38. **Hasko, Skënder.** "*Pushimet e Çufos*, roman nga Gaqo Bushaka", *Drita*, f.6, 4 mars, 1984
  39. **Korespondenti i Dritës.** "Poet, studiues dhe përkthyes i njohur" (në klubin e Lidhjes, për Andrea Varfin), *Drita*, f.12, 4 mars, 1984
  40. **Arbana, Gent.** "Një duel i gënjeshtërt. Mbi "konkurrencën" midis letërsisë imorale dhe moralizuese në perëndim", *Drita*, f.14-15, 4 mars, 1984
  41. **Misha, Piro.** "Roman i ngjarjeve të mëdha: "Dimri i madh" i Ismail Kadaresë", *Drita*, f.5, 11 mars, 1984
  42. **Lito, Zana.** "Dorëshkrime në gjuhët orientale nga fondet e Bibliotekës Kombëtare", *Drita*, f.11,12, 11 mars, 1984
  43. **Korespondenti i Dritës.** "Heroi pozitiv - tipar thelbësor i letërsisë dhe arteve tona", *Drita*, f.1,4, 18 mars, 1984
  44. [s.n]. "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Njohja, përvetësimi dhe mishërimi artistik" (bisedë në redaksi), *Drita*, f.3,13, 18 mars, 1984
  45. [s.n]. "Në procesin krijues. Proliksiteti si një shfaqje burokracie në letërsi" (bisedë me shkrimtarin Ali Abdihojha), *Drita*, f.7,12, 18 mars, 1984
  46. **Sinani, Petrit.** "Vepra e Dideroit flet dhe sot", *Drita*, f.14, 18 mars, 1984
  47. **Kallulli, Adriatik.** "Mirëkuptim i historisë me artin" (mbi romanin "Skënderbeu" të S. Godos), *Drita*, f.5, 25 mars, 1984
  48. **Velça, Kudret.** "*Shi në plazh*". Komedia dhe shfaqja", *Drita*, f.6, 25 mars, 1984
  49. **Korespondenti i Dritës.** "Njeriu që dua" (shënime për librat. Diskutim krijues), *Drita*, f.6, 25 mars, 1984
  50. **Hudhri, Bujar.** "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Gjendja e vetëkënaqësisë." (nga letërsia indiane, Rabindranat Tagora), *Drita*, f.6, 25 mars, 1984

51. [s.n]. "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Letra të lexuesve për poezinë", *Drita*, f.3,4, 1 prill, 1984
52. **Dilaveri, Dilaver**. "Skena të mëdha të historisë" (tradita e re letrare artistike. Mbi romanin *Zgjimi* të S. Spasses), *Drita*, f.5, 1 prill, 1984
53. [s.n]. "Letërsia dhe koha, diskutim krijues për librin e K. Bihikut", *Drita*, f.6,11, 1 prill, 1984
54. [s.n]. "Thellimi i realizmit rrit militantizmin në krijimtari", *Drita*, f.1,3, 8 prill, 1984
55. **Çausi, Tefik**. "Me realizëm, me dritën e së nesërme", *Drita*, f.5,11, 8 prill, 1984
56. **Dervishi, Artan**. "... pa gjak malet mos me i lshue" (tradita e re letrare artistike), *Drita*, f.5,7, 8 prill, 1984
57. **Skëndaj, B.** "Këngë të thurura me dashurinë e zemrës" (mbi poezitë e Selim Hasanit) *Drita*, f.12, 8 prill, 1984
58. [s.n]. "Realizmi socialist - metodë krijuese përherë e re", *Drita*, f.1,4, 15 prill, 1984
59. [s.n]. "Në prag të kongresit të 3-të të Lidhjes. Jetë e gjallë kulturore artistike, diskutime për vëllime poetike", *Drita*, f.2, 15 prill, 1984
60. [s.n]. "Punë interpretuese dhe krijuese. Nga takimi i përkthyesve të letërsisë artistike organizuar në Lidhje", *Drita*, f.6,7,12, 15 prill, 1984
61. **Cerga, Agim**. "Viti i paharruar, roman nga Shpresa Vreto", *Drita*, f.7, 15 prill, 1984
62. **Mborja, Fatmir**. "Poet i thirrjes djaloshare" (Mbi Veli Stafën), *Drita*, f.10, 15 prill, 1984
63. **Keko, Teodor**. "Shkrimtar i afërt për brezin e ri" (mbi librin "Lulet e mia" të Qamil Kuranjakut), *Drita*, f.11, 15 prill, 1984
64. **Koçi, A.** "Artisti dhe shoqëria" (referuar Tomas Mann-it, Çehov-it), *Drita*, f.15, 15 prill, 1984
65. [s.n]. "Balzaku gazetar", *Drita*, f.15, 15 prill, 1984
66. **Mato, Jakup**. "Pasqyrim cilësor i jetës në plotërinë e vet", *Drita*, f.3,13, 22 prill, 1984
67. **Leci, Thanas**. "Me partishmëri të lartë, me nivel ideoartistik. Në rritje sasiore dhe cilësore", *Drita*, f.5, 22 prill, 1984
68. **Marku, A.** "Romani telematik", *Drita*, f.14, 22 prill, 1984
69. **Agolli, Dritëro**. "Të rritim frymën militante të letërsisë dhe të arteve, të ngremë nivelin cilësor të tyre" (nga raporti i mbajtur nga shoku Dritëro Agolli), *Drita*, f.1,3, 24 prill, 1984
70. [s.n]. "Letërsia dhe artet në rrugën e zhvillimit të tyre të mëtejshëm", *Drita*, f.3-6, 24 prill, 1984
71. [s.n]. "Të mbajmë të pastër metodën tonë krijuese", *Drita*, f.7, 24 prill, 1984
72. **Kraja, Fadil**. "Veprimtaria krijuese e një prej degëve më të mëdha të Lidhjes", *Drita*, f.13, 24 prill, 1984
73. **Uçi, Alfred**. "Me formim ideologjik dhe kritere shkencore", *Drita*, f.13, 24 prill, 1984
74. **Gërmenji, Fluturak**. "Fushë e gjerë veprimi për krijuesit tanë", *Drita*, f.15, 24 prill, 1984
75. [s.n]. "Problemet e emancipimit të gruas në letërsinë bashkëkohore", *Drita*, f.15, 24 prill, 1984
76. **Arap, Fatos**. "Thesarin tonë kulturor t'ua japim brezave të rinj", *Drita*, f.4, 25 prill, 1984
77. **Lloshi, Xhevat**. "Letërsia dhe gjuha letrare kombëtare", *Drita*, f.4, 25 prill, 1984
78. **Kosta, Koço**. "Realiteti i sotëm i fshatit socialist, burim për tema të mëdha në prozë", *Drita*, f.5, 25 prill, 1984
79. **Çako, Gaqo**. "Diksioni në interpretimin e veprave tona", *Drita*, f.6, 25 prill, 1984
80. **Abdihoxha, Ali**. "Individualiteti dhe origjinaliteti-faktorë për cilësi dhe mjeshtëri të mëtejshme",

- Drita*, f.6, 25 prill, 1984
81. **Zoto, Petraq.** "Ndihma e shkrimtarëve dhe artistëve në gjallërimin e kulturës artistike të rrethit", *Drita*, f.6, 25 prill, 1984
  82. **Marko, Strati.** "Njeriu i punës në qendër të krijimtarisë", *Drita*, f.6, 25 prill, 1984
  83. **Siliqi, Llazar.** "Për arritje të reja në zhvillimin harmonik të gjinive dhe llojeve letrare", *Drita*, f.7, 25 prill, 1984
  84. **Shuteriqi, S. Dhimitër.** "Do të bashkëbisedonim për letërsinë dhe për artin amtar", *Drita*, f.7, 25 prill, 1984
  85. **Çuka, Pano.** "Rrugë e shëndetshme letrare-artistike në minoritet", *Drita*, f.10, 25 prill, 1984
  86. **Gjata, Fatmir.** "Temë kurdoherë aktuale", *Drita*, f.10, 25 prill, 1984
  87. [s.n]. "Letërsia dhe arti ynë i ri - krijesë e revolucionit dhe e socializmit", *Drita*, f.3,4, 29 prill, 1984
  88. [s.n]. "'Mashtuesit' - në skenën e teatrit *Aleksandër Moisiu*. Komedi e shkrimtarit grek Llambras Mallamas", *Drita*, f.4, 29 prill, 1984
  89. **Bare, Lili.** "Një ditë dhe një jetë, novelë nga T. Laço", *Drita*, f.7, 6 maj, 1984
  90. **Bala, Vehbi.** "'Josif Bageri', monografi nga R. Mata", *Drita*, f.6, 6 maj, 1984
  91. **Xoxa, Jakov.** "Në procesin krijues. Përgjigje për çelësin e punës krijuese" (nga shënimet e shkrimtarit), *Drita*, f.7, 6 maj, 1984
  92. **Sina, Fisnik.** "Me mendim dhe ndjenjë, me unitet kontrastesh" (mbi vëllimin poetik "Zemër arbëreshe" të Xhuzeppe del Gaudio), *Drita*, f.14, 6 maj, 1984
  93. [s.n]. "Rritja e mëtejshme e cilësisë - detyrë komplekse", *Drita*, f.1,4, 13 maj, 1984
  94. **Godó, Sabri.** "Shkrimtari dhe realiteti", *Drita*, f.3, 13 maj, 1984
  95. **Dono, Irena.** "'Nën hijen e pavdekësisë', tregime e novela nga A. Gjakova", *Drita*, f.6, 13 maj, 1984
  96. **Shkupi, Skënder.** "Drejt epsilonit të meridianit, roman fantastiko-shkencor nga A. Hysenbegasi", *Drita*, f.6, 13 maj, 1984
  97. [s.n]. "Veprat e Shekspirin në skenë" (nga bota kulturore artistike), *Drita*, f.14, 13 maj, 1984
  98. [s.n]. "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë. Pjesë e pandarë e një veprë të madhe" (për poetin Qemal Bajrami), *Drita*, f.16, 13 maj, 1984
  99. **Drini, Skënder.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Të ndjekësh dinamikën e jetës", *Drita*, f.5, 20 maj, 1984
  100. **Arbana, Sevim.** "Në vitet 70, roman nga M. Qilleri", *Drita*, f.6, 20 maj, 1984
  101. **Vreto, Shpresa.** "Rruga e vërtetë, roman për fëmijë nga S. Jakova", *Drita*, f.6, 20 maj, 1984
  102. **Vozga, Ramazan.** "Zëra të rinj në prozë", *Drita*, f.7, 20 maj, 1984
  103. **Quku, Mentor.** "Ndre Mjeda bashkautor me Nahtigalin në 'Promemorie'", *Drita*, f.12, 20 maj, 1984
  104. **Lami, Remzi; Mustafaj, Besnik.** "Në 185-vjetorin e lindjes së Balzakut. Autopsia e procesit të deziluzionit", *Drita*, f.14, 27 maj, 1984
  105. **Paço, Dorina.** "Sfida e vdekjes. Romani 'Pagesa e frikës'", *Drita*, f.15, 27 maj, 1984
  106. [s.n]. "Humori dhe satira të ecin krahas gjinive të tjera", *Drita*, f.1, 3 qershor, 1984
  107. [s.n]. "Shkrimtarët dhe artistët për 40-vjetorin e Çlirimit të Atdheut. Njohja e parë me vepra të ardhshme", *Drita*, f.1,4, 3 qershor, 1984
  108. **Abazi, Xhezair.** "Mishërimi artistik i idealit shoqëror", *Drita*, f.3, 3 qershor, 1984
  109. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Vepër e rëndësishme e shkencës sonë letrare, 'Historia e letërsisë shqiptare'",

Drita, f.6, 3 qershor, 1984

110. **Arnaut, Abdyl Latif.** "Letërsi realiste me nivel artistik", *Drita*, f.16, 3 qershor, 1984
111. [s.n]. "E duam poezinë. Dëshirojmë nivel sa më të lartë ideoartistik" (anketa jonë me lexues, dëgjues dhe shikues), *Drita*, f.3, 10 qershor, 1984
112. **Gjergo, E.** "*Kronikë me diell*, novela dhe tregime nga Ismet Cibej", *Drita*, f.6, 10 qershor, 1984
113. **Qano, Anita.** "*Fillimi i blerimeve*, vëllim me poezi nga Merita Caca", *Drita*, f.6, 10 qershor, 1984
114. **Korespondenti i Dritës.** "Për veprën letrare të J. Xoxës" (diskutim krijues në Durrës), *Drita*, f.7, 10 qershor, 1984
115. **Bulo, Jorgo.** "Një 'takim' i rrallë me Abdyl Frashërin", *Drita*, f.12, 10 qershor, 1984
116. **Reli, A.** "Në 85-vjetorin e lindjes së F. G. Lorkës. Duke qeshur, duke qarë me popullin", *Drita*, f.14, 10 qershor, 1984
117. [s.n]. "Për dy botime: në Francë dhe në Greqi" (Jerbërt Zhuen dhe Erikos Vllaitis), *Drita*, f.16, 10 qershor, 1984
118. **Prifti, Naum.** "Letërsia humoristike si letërsi serioze", *Drita*, f.3, 17 qershor, 1984
119. **Abazi, Xhezair.** "Një tërësi artistike origjinale. Përmbledhja 'Poezia', me krijime të zgjedhura të F. Arapit", *Drita*, f.6, 17 qershor, 1984
120. [s.n]. "Lidhja e vazhdueshme me jetën rrit frymën militante në poezi", *Drita*, f.1, 24 qershor, 1984
121. **Papagjoni, Josif.** "Letërsia dhe filmi", *Drita*, f.3, 24 qershor, 1984
122. **Dilaveri, Dilaver.** "Thellësitë e fjalës. Vëllim me artikuj e studime nga R. Vozga", *Drita*, f.6, 24 qershor, 1984
123. **Imami, Zamira.** "'Motër e dashur', drama nga A. Bino", *Drita*, f.6, 24 qershor, 1984
124. **Omari, Donika.** "Shqipëruet i veprave të njohura" (me klubin e Lidhjes), *Drita*, f.11, 24 qershor, 1984
125. [s.n]. "Zhvillimi artistik kërkon analiza e përgjithësime", *Drita*, f.1, 1 korrik, 1984
126. [s.n]. "Nga materiali letrar humoristik te vënia në skenë", *Drita*, f.3, 1 korrik, 1984
127. **Ymeri, Gentjan.** "*Ditëlindja e këngës*, vëllim me poezi nga B. Muço", *Drita*, f.6, 1 korrik, 1984
128. **Korespondenti i Dritës.** "Bisedë me lexues për letërsinë e përkthyer", *Drita*, f.13, 1 korrik, 1984
129. **Korespondenti i Dritës.** "Nga kënga te romani", *Drita*, f.1, 8 korrik, 1984
130. **Thoma, Iskra.** "*Kronika e një nate*, roman nga A. Abdihoxha", *Drita*, f.6, 8 korrik, 1984
131. **Shkurtaç, Gjovalin.** "Poet dhe studiues arbëresh", *Drita*, f.11, 8 korrik, 1984
132. **Dimitrov, Gjergj.** "Letër drejtuar shkrimtarëve Rome Rolan dhe Anri Barbys" (përktheu Fotaq Andrea), *Drita*, f.15, 8 korrik, 1984
133. [s.n]. "Vëmendje të vazhdueshme kërkimit të së resë", *Drita*, f.1.4, 15 korrik, 1984
134. **Kallulli, Adriatik.** "Tradita e re dhe realiteti socialist në zhvillim", *Drita*, f.3, 15 korrik, 1984
135. **Abazi, Xhezair.** "Një vlerë e veçantë nga arti i popullit" (*Tregime alegorike dibrane* mbledhur nga Aziz Ndreu), *Drita*, f.6, 15 korrik, 1984
136. **Eluar, Pol.** "Poezia e rrethanave", *Drita*, f.14, 15 korrik, 1984
137. **Shaplo, Dalan.** "Tendenca të prozës së sotme revizioniste sovjetike dhe të teorizimeve rreth saj", *Drita*, f.14, 15 korrik, 1984
138. [s.n]. "Përsosja e formës kushtëzohet nga pasuria e përmbajtjes", *Drita*, f.1, 22 korrik, 1984

139. **Xhaxho, Muharrem.** "Duke sjellë të vërtetën jetësore në art. Çështje të konfliktit në tregimin me temën e ditës", *Drita*, f.3, 22 korrik, 1984
140. **Mamaqi, Adelina.** "Harmonizimi i fantastikes dhe reales", *Drita*, f.5, 22 korrik, 1984
141. **Bihiku, Koço.** "Njëqind vjet', tregime e novela nga N. Prifti", *Drita*, f.6, 22 korrik, 1984
142. **Korespondenti i Dritës.** "Diskutim krijues. Për romanin *Bota ime* në pallatin *Metalurgu*, *Drita*, f.6, 22 korrik, 1984
143. **Marku, Rudolf.** "Libërfobia në faqet e një libri. Romani *451 Farenhajt* i Rej Bredberit", *Drita*, f.14, 22 korrik, 1984
144. **Simaku, Thoma.** "Kur shpreh dramaturgjinë", *Drita*, f.5, 29 korrik, 1984
145. **Cenko, Viola.** "Në 135-vjetorin e vrasjes së Shandor Petefit. Poet dhe luftëtar i lirisë", *Drita*, f.15, 29 korrik, 1984
146. **Vozga, Ramazan.** "Drejt vlerave cilësore poetike", *Drita*, f.3,13, 5 gusht, 1984
147. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Romani jeton në dimensionin e historisë: Italo Kalvino", *Drita*, f.14, 5 gusht, 1984
148. [s.n]. "Nga jehona e letërsisë dhe artit tonë në botë. Oshëtimë e thellë e këngës popullore" (rreth botimit të *Antologjisë së prozës shqipe* në Francë), *Drita*, f.16, 5 gusht, 1984
149. [s.n]. "Pasqyrimi i kontradiktave thelbësore forcon realizmin", *Drita*, f.1,2, 12 gusht, 1984
150. **Abazi, Xhezair.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Si vjen pasuria e shprehjes artistike", *Drita*, f.3,4, 12 gusht, 1984
151. **Dono, Irena.** "Vite mbi supe, novela nga Kiço Blushi", *Drita*, f.6, 12 gusht, 1984
152. [s.n]. "Një grua në det, vëllim me poezi nga Llajo Vahid", *Drita*, f.6, 12 gusht, 1984
153. **Trenova, Agim.** "Filip Shiroka, patrioti poet" (me rastin e 125-vjetorit të lindjes së poetit), *Drita*, f.12, 12 gusht, 1984
154. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Kur shkruaj romanin", *Drita*, f.14, 12 gusht, 1984
155. **Sina, Margalina.** "Me jetën e njeriut të thjeshtë. *Zemra e errësirës* e Xh. Konradit", *Drita*, f.14, 12 gusht, 1984
156. [s.n]. "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë. Letërsi e një realiteti dhe një të ardhmeje", *Drita*, f.14, 12 gusht, 1984
157. [s.n]. "Letërsia dhe artet - pjesë përherë të rëndësishme të kulturës sonë kombëtare", *Drita*, f.1,2, 19 gusht, 1984
158. **Lezha, Neki.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike, problemet shoqërore në faqet e tri romaneve" (mbi romanet: *Ditë që vështrojnë larg* të Betim Muços; *Zëri i largët*, Diana Çuli, *Dora e ngrohtë*, Neshat Tozaj), *Drita*, f.5, 19 gusht, 1984
159. **Çaushti, Tefik.** "Vlerë e re në studimet letrare. Libri *Risi në letërsinë shqiptare të realizmit socialist* të J. Matos", *Drita*, f.6, 19 gusht, 1984
160. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Thesari i përvojës poetike: Pablo Neruda", *Drita*, f.15, 19 gusht, 1984
161. **Skëndaj, Bujar.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Struktura kompozicionale në roman", *Drita*, f.3, 26 gusht, 1984
162. [s.n]. "Me shkrimtarë dhe artistë. 40 vjet letërsi dhe arte të realizmit socialist", *Drita*, f.1, 4 shtator, 1984
163. **Papagjoni, Josif.** "Duke diskutuar për cilësinë ideoartistike. Risitë në dramë vijnë nga zbulimet e

- reja në rrjedhën e jetës", *Drita*, f.3, 4 shtator, 1984
164. **Toma, Ndue Zef.** "Tradita e re letrare artistike. Me frymë të spikatur popullore" (mbi *Heronjtë e vigut të Kolë Jakovës*), *Drita*, f.5, 4 shtator, 1984
165. **Berati, Lumira.** *Bota ime*, roman nga Dhimitër Xhuvani", *Drita*, f.6, 4 shtator, 1984
166. **Nelaj, Isuf.** "Mesazhe fushe, vëllim me poezi nga Fasli Haliti", *Drita*, f.6, 4 shtator, 1984
167. **Kokonozi, Dashnor.** "Një studiues arbëresh i "Komedisë hyjnore." (nga Arkivi ynë), *Drita*, f.12, 4 shtator, 1984
168. **Misha, Piro.** "Autorë të huaj në gjuhën shqipe. Poezia e re turke. Shënime për librin *Poezi turke të shekullit XX*", *Drita*, f.14, 4 shtator, 1984
169. **ATSH.** "Art dhe letërsi novatore", *Drita*, f.1,4, 9 shtator, 1984
170. **Brahimi, Razi.** "Realiteti në vetëdijën e shkrimtarit", *Drita*, f.3,13, 9 shtator, 1984
171. **Jakova, Sokol.** "Shtëpia, roman nga Agim Cerga", *Drita*, f.6, 9 shtator, 1984
172. **Varfi, Andrea.** "Santori dhe ideali i tij socialestetik" (me rastin e 90-vjetorit të vdekjes), *Drita*, f.11, 9 shtator, 1984
173. **Koçi, Afrim.** "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. E qeshura e komedisë, Godfrid Efraim Lesing", *Drita*, f.14, 9 shtator, 1984
174. [s.n]. "Ngjarjet e mëdha historike gjejnë pasqyrim në letërsi dhe në art", *Drita*, f.1,4, 16 shtator, 1984
175. **Brahimi, Razi.** "40 vjet letërsi dhe arte të realizmit socialist. Realiteti në vetëdijen e shkrimtarit", *Drita*, f.3, 16 shtator, 1984
176. **Malo, Foto.** "Në emër të botës së re, romani *Shembja e idhujve*' e Skënder Drinit", *Drita*, f.5, 16 shtator, 1984
177. **Bare, L.** "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Me shqetësimet e kohës dhe të vendit tënd: Akutagava Rynoske", *Drita*, f.14, 16 shtator, 1984
178. [s.n]. "Shkollë dhe ndihmë e madhe për krijuesit e rinj" (poezia e realizmit socialist), *Drita*, f.1,4, 23 shtator, 1984
179. **Skëndaj, Bujar.** "Fryma novatore e një romani, *Këneta* i Fatmir Gjatës", *Drita*, f.5, 23 shtator, 1984
180. **Marku, Rudolf.** "Tufa gëzimi, vëllim me poezi nga I. Nelaj", *Drita*, f.6, 23 shtator, 1984
181. **Xhaxhiu, Rezar.** "Emri yt, vëllim me poezi nga R. Gole", *Drita*, f.6, 23 shtator, 1984
182. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Shkrimtari dhe krijesat e tij: Stefan Cvajg", *Drita*, f.14, 23 shtator, 1984
183. [s.n]. "Pranë lexuesve dhe artdashësve, pranë heronjve të letërsisë dhe artit", *Drita*, f.1,4, 30 shtator, 1984
184. **Abazi, Xhezair.** "Realiteti socialist i jep frymëzim artistit, pulsën veprës së tij", *Drita*, f.3, 30 shtator, 1984fq. 3
185. **Koçi, Pandeli.** "Me forcën e përgjithësimit poetik. Poema *Prishtina* e Ll. Siliqit", *Drita*, f.5, 30 shtator, 1984fq. 3
186. **Misha, Piro.** "Lirizëm dhe plastikë në krijimin e personazheve" (mbi *Buletini i borës*, tregime nga Z. Çela), *Drita*, f.6, 30 shtator, 1984
187. **Skëndaj, Bujar.** "Jeta e popullit në qendër të veprës letrare" (sesion shkencor për krijimtarinë e S. Spasses), *Drita*, f.12, 30 shtator, 1984
188. **Mato, Jakup.** "Tipare dhe veçori të traditës së re poetike", *Drita*, f.3, 7 tetor, 1984
189. **Xhaxho, Muharrem.** "Asnjënia e zotit Lulo, roman nga Miço Kallamata", *Drita*, f.6, 7 tetor, 1984

190. **Morua, Andre.** "Vepra lind si një kërkesë shpirtërore", *Drita*, f.14, 7 tetor, 1984
191. [s.n]. "Forca dhe efekti edukativ qëndrojnë në përsosmërinë e veprës", *Drita*, f.14, 14 tetor, 1984
192. **Çuli, Diana.** "Heroi pozitiv - mishërues i idealeve të reja", *Drita*, f.3, 14 tetor, 1984
193. **Vangjeli, Niko.** "Flamurbajtës i ideve të mëdha." / (Në 225-vjetorin e lindjes së Shilerit), *Drita*, f.14, 14 tetor, 1984
194. [s.n]. "Festa e poezisë sonë", *Drita*, f.4, 21 tetor, 1984
195. **Idrizi, Frida.** "Raportet e historisë me letërsinë në një biografi. Libri *Bajram Curri* i Skënder Drintit", *Drita*, f.6, 21 tetor, 1984
196. **Berati, Lumira.** "Tablotë e jetës socialiste në faqet e romanit", *Drita*, f.3, 28 tetor, 1984
197. **Shkurtaç, Gjovalin.** "Letërsia artistike sjell edhe pasurinë e gjuhës kombëtare", *Drita*, f.5, 28 tetor, 1984
198. **Brahimi, Razi.** "I përkasim komunizmit", *Drita*, f.6, 28 tetor, 1984
199. **Osmani, Shefik.** "Kërkesa didaktike ndaj letërsisë për fëmijë", *Drita*, f.7, 28 tetor, 1984
200. **Bihiku, Koço.** "Arritje në studimin e vlerave letrare", *Drita*, f.6, 4 nëntor, 1984
201. **Korespondenti i Dritës.** "Një përvojë e mirë pune. Diskutim krijues për dy vëllime poetike të autorëve të rinj", *Drita*, f.6, 4 nëntor, 1984
202. [s.n]. "Fjala e parë e veprës, Xhon Pristli", *Drita*, f.15-16, 4 nëntor, 1984
203. [s.n]. "Larmia e përmbajtjes dhe e formës buron nga pasuria e jetës socialiste" (Bisedë në redaksi për zhvillimin e romanit), *Drita*, f.3, 11 nëntor, 1984
204. **Brahimi, Razi.** "Nëpër faqet e veprave të konkursit kombëtar. Romani", *Drita*, f.5, 2 dhjetor, 1984
205. **Sulo, Pëllumb.** "Kirurgët", roman nga S. Drini", *Drita*, f.6, 2 dhjetor, 1984
206. **Kokonozi, Dashnor.** "Kredoja poetike e De Radës" (në 170-vjetorin e lindjes), *Drita*, f.12, 2 dhjetor, 1984
207. [s.n]. "Në procesin krijues. Një përvojë ndër të tjera", *Drita*, f.6, 9 dhjetor, 1984
208. **Arap, Fatos.** "Poezia dhe përkthimi, *Duart e lira* të Pol Elyar", *Drita*, f.5, 9 dhjetor, 1984
209. **Abazi, Xhezair.** "Para librit të hapur të jetës", *Drita*, f.3, 16 dhjetor, 1984
210. **Bihiku, Koço.** "Roli i shkrimtarëve për zhvillimin dhe pasurimin e gjuhës letrare", *Drita*, f.5, 16 dhjetor, 1984
211. [s.n]. "Nëpër faqet e veprave të konkursit kombëtar, poema, drama, komedia, poezia dhe poema për fëmijë, (Isuf Nelaj, Vath Koreshi, Bardhyl Londo, Fatos Kongoli)", *Drita*, f.6, 16 dhjetor, 1984
212. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Imagjinata bazohet në realitet: Gabriel Garsia Marquez", *Drita*, f.14, 16 dhjetor, 1984
213. [s.n]. "Bisedë me shkrimtarë dhe artistë të rinj. Dukuri tipike në letërsinë e sotme revizioniste", *Drita*, f.14, 16 dhjetor, 1984
214. [s.n]. "Optimizmi revolucionar mbizotëron përherë në veprat tona", *Drita*, f.1,2, 23 dhjetor, 1984
215. **Malo, Foto.** "Vepra letrare, mesazh poetik i historisë dhe aktualitetit. Poezia, poemat", *Drita*, f.6, 23 dhjetor, 1984
216. **Çausi, Tefik.** "Problematikë e thellë, art i fuqishëm. Romanet", *Drita*, f.7,11, 23 dhjetor, 1984
217. **Jorgoni, Perikli.** "Kronikë artistike nga jeta shqiptare. Tregimet dhe novelat", *Drita*, f.11, 23 dhjetor, 1984
218. **Korespondenti i Dritës.** "Poezi me thekse qytetare dhe tematikë të rëndësishme" (60-vjetori i

lindjes së poetit Llazar Siliqi), *Drita*, f.12, 23 dhjetor, 1984

219. **Shuteriqi, S. Dhimitër.** "Një botim i panjohur i Naimit para 100 vjetësh", *Drita*, f.10,11, 30 dhjetor, 1984

1985

1. **Bulo, Jorgo.** "Ligjërimi i personazhit dhe shkrimtarit në prozën e sotme", *Drita*, nr.1, f.3, 6 janar, 1985
2. **Mula, Osman.** "Vlera të reja dramaturgjike e regjisoriale", *Drita*, nr.1, f.5, 6 janar, 1985
3. **Kuçali, Andon.** "Nuk mjafton kapja e temës pa interpretimin me mjeshtëri artistike", *Drita*, nr.1, f.7, 6 janar, 1985
4. **Bagrıcı, Eduard.** "Të punosh me vargun", *Drita*, nr.1, f.15, 6 janar, 1985
5. **Lëngu, Ilia.** "Poezia e një antologjie me autorë francezë", *Drita*, nr.1, f.14, 6 janar, 1985
6. [s.n]. "Përmbajtja socialiste në art buron nga realiteti në zhvillim", *Drita*, nr.2, f.2, 13 janar, 1985
7. **Buxheli, Qamil.** "Kur nuk respektohen veçoritë cilësore", *Drita*, nr.2, f.3, 13 janar, 1985
8. **Pone, Maku.** "Me humanizmin socialist me poezinë e jetës", *Drita*, nr.2, f.5, 13 janar, 1985
9. [s.n]. "Për ngritjen e mëtejshme cilësore të botimeve", *Drita*, nr.2, f.6, 13 janar, 1985
10. **Lani, Remzi.** "Dukuri estetike në art", *Drita*, nr.3, f.3, 20 janar, 1985
11. [s.n]. "Letërsia dhe arti të rrokin dinamikën e jetës", *Drita*, nr.4, f.1, 27 janar, 1985
12. [s.n]. "Për vëllimin 'Poezia franceze'", *Drita*, nr.4, f.3, 27 janar, 1985
13. **Buza, Kujtim.** "Heroi dhe masa në tablonë kompozicionale", *Drita*, nr.4, f.5, 27 janar, 1985
14. **Arbana, Reshat.** "T'i japësh jetë personazhit", *Drita*, nr.4, f.7, 27 janar, 1985
15. **Kuçuku, Bashkim.** "Tejkalimi i masës artistike", *Drita*, nr.4, f.6, 27 janar, 1985
16. [s.n]. "Çështje ideoestetike të humorit dhe satirës", *Drita*, nr.5, f.3, 3 shkurt, 1985
17. **Qilleri, Mihallaq.** "Kur shkrimtari ulet në tavolinën e punës", *Drita*, nr.5, f.7, 3 shkurt, 1985
18. **Heminguej, Ernest.** "Arti i një tregimi të shkurtër", *Drita*, nr.5, f.15, 3 shkurt, 1985
19. [s.n]. "Rinia e përjetshme e artit tonë", *Drita*, nr.6, f.1, 10 shkurt, 1985
20. **Shtëmbari, Kristaq.** "Këndvështrimi dhe shprehja origjinale", *Drita*, nr.6, f.3, 10 shkurt, 1985
21. **Sinani, Petrit.** "Semiotika në fushën e teorisë dhe kritikës", *Drita*, nr.6, f.14, 10 shkurt, 1985
22. **Martini, Xhafer.** "Veçori origjinale në ecurinë e tregimit", *Drita*, nr.7, f.3, 17 shkurt, 1985
23. [s.n]. "Dëshmi të lashta të poezisë së kultivuar në Shqipëri", *Drita*, nr.7, f.12, 17 shkurt, 1985
24. **Llaksnes, Halldor.** "Shkrimtari dhe krijimtaria e tij", *Drita*, nr.7, f.14, 17 shkurt, 1985
25. **Nelaj, Isuf.** "Problematika dhe mjeshtëria artistike", *Drita*, nr.8, f.3, 24 shkurt, 1985
26. [s.n]. "Vepra e shkrimtarit", *Drita*, nr.8, f.14, 24 shkurt, 1985
27. **Skëndaj, Bujar.** "Poezinë e vërtetë e lind përjetimi i thellë", *Drita*, nr.9, f.5, 3 mars, 1985
28. **Lako, Natasha.** "Bukur këtë ta mëson poezia", *Drita*, nr.9, f.7, 3 mars, 1985
29. **Fojtfgang, Lion.** "Romani historik", *Drita*, nr.9, f.14, 3 mars, 1985
30. **Shaplllo, Dalan.** "Vepra e artit dhe rritja e shijes artistike", *Drita*, nr.10, f.3, 10 mars, 1985
31. **Brahimi, Razi.** "Përballë problemesh dhe veprash letrare", *Drita*, nr.10, f.6, 10 mars, 1985

32. **Faja, Agim.** "Sa më pranë jetës", *Drita*, nr.10, f.7, 10 mars, 1985
33. **Dhamo, Kristaq.** "Jo vetëm një libër, por edhe një traditë", *Drita*, nr.10, f.11, 10 mars, 1985
34. [s.n]. "Vitaliteti i një tradite të pasur autonome", *Drita*, nr.10, f.16, 10 mars, 1985
35. **Lloshi, Xhevat.** "Një traditë e përtërirë e kulturës shqiptare", *Drita*, nr.11, f.10, 17 mars, 1985
36. [s.n]. "Njeriu i emancipuar në qendër të krijimtarisë", *Drita*, nr.12, f.1, 24 mars, 1985
37. [s.n]. "Poezia, mendimi dhe organizimi ritmik", *Drita*, nr.12, f.3, 24 mars, 1985
38. **Balzak, Honore.** "Kur shoqëria përshkruhet nga të gjitha anët", *Drita*, nr.12, f.14, 24 mars, 1985
39. **Shkurtaç, Gjovalin.** "Poezia dhe fjalët që s'i kanë fjalorët", *Drita*, nr.13, f.5, 31 mars, 1985
40. **Kita, Natasha.** "Trajtim realist probleme nga jeta", *Drita*, nr.13, f.14, 31 mars, 1985
41. [s.n]. "Besnik të idealeve dhe mësimëve të pavdekshme", *Drita*, nr.16, f.1, 21 prill, 1985
42. **Kallulli, Adriatik.** "Mendimi leninist për artin është përherë i ri", *Drita*, nr.16, f.14, 21 prill, 1985
43. **Siliqi, Llazar.** "Rini e përjetshme e artit të realizmit socialist", *Drita*, nr.17, f.3, 28 prill, 1985
44. **Abazi, Xhezair.** "Tema e Luftës Nacionalçlirimtare gjithnjë e afërt dhe aktuale", *Drita*, nr.18, f.2, 5 maj, 1985
45. **Kallulli, Adriatik.** "Karakteret internacionalist i poezisë sonë", *Drita*, nr.18, f.5, 5 maj, 1985
46. **Kuçuku, Bashkim.** "Realizmi Socialist në zhvillim të përhershëm", *Drita*, nr.19, f.3, 12 maj, 1985
47. **Brahimi, Razi.** "Kritikën e vërtetë e lind dashuria për letërsinë", *Drita*, nr.19, f.11, 12 maj, 1985
48. [s.n]. "Gjendje e errët për krijimtarinë letrare", *Drita*, nr.19, f.14, 12 maj, 1985
49. [s.n]. "Vazhdimësia e shëndetshme e artit tonë socialist", *Drita*, nr.20, f.1, 19 maj, 1985
50. **Gjokutaj, Çapajev.** "Armë të një lloji të veçantë", *Drita*, nr.20, f.5, 19 maj, 1985
51. [s.n]. "Kur thjeshtëzohen dukuritë e realitetit", *Drita*, nr.21, f.5, 16 maj, 1985
52. **Thomai, Toma.** "Skulptura monumentale dhe artet e zbatuara", *Drita*, nr.21, f.7, 16 maj, 1985
53. **Bihuku, Koço.** "Botëkuptimi, jeta, krijimtaria", *Drita*, nr.22, f.3, 2 qershor, 1985
54. **Buza, Kujtim.** "Imitimi nuk sjell vlera, deformimi çënon traditën", *Drita*, nr.22, f.5, 2 qershor, 1985
55. **Kuçuku, Bashkim.** "Harmonizimi i skenarit, regjisë dhe interpretimit", *Drita*, nr.22, f.6, 2 qershor, 1985
56. [s.n]. "Shoku Enver për letërsinë dhe artin përparimtar botëror", *Drita*, nr.22, f.14, 2 qershor, 1985
57. **Trenova, Bashkim.** "Poezi me frymëmarrje të gjerë", *Drita*, nr.23, f.15, 9 qershor, 1985
58. [s.n]. "Internacionalizmi proletar - tipar i artit tonë socialist", *Drita*, nr.24, f.1, 16 qershor, 1985
59. **Kallulli, Adriatik.** "Kritika e vërtetë është gjykim i përparuar shoqëror", *Drita*, nr.25, f.5, 23 qershor, 1985
60. [s.n]. "Veprat artistike të ndikojnë fuqishëm te masat", *Drita*, nr.29, f.1, 1 korrik, 1985
61. [s.n]. "Kritiku i parë i veprës letrare", *Drita*, nr.30, f.3, 28 korrik, 1985
62. [s.n]. "Letërsia dhe arti ndiqen në kantieri ashtu si në salla, auditore dhe biblioteka", *Drita*, nr.30, f.6, 28 korrik, 1985
63. [s.n]. "Për një ndjekje më të mirë të procesit letrar artistik", *Drita*, nr.32, f.1, 11 gusht, 1985
64. **Mato, Jakup.** "Realizmi forcohet përmes pasqyrit në thellësi të jetës", *Drita*, nr.32, f.3, 11 gusht, 1985
65. [s.n]. "Arti i vërtetë ecën në një hap me preokupimet e rëndësishme të vendit", *Drita*, nr.33, f.2, 1

shtator, 1985

66. [s.n]. "Në rrugën e traditës së pasur poetike", *Drita*, nr.33, f.11, 1 shtator, 1985
67. [s.n]. "Duke biseduar për letërsinë", *Drita*, nr.33, f.14, 1 shtator, 1985
68. **Keko, Teodor**. "Armata e re e letërsisë dhe artit", *Drita*, nr.40, f.6, 6 tetor, 1985
69. [s.n]. "Nga raporti i shokut Llazar Siliqi", *Drita*, nr.50, f.3, 27 tetor, 1985
70. [s.n]. "Pjesë nga fjala e mbylljes së shokut Dritëro Agolli" (roli i rinisë në të ardhmen e letërsisë dhe artit), *Drita*, nr.50, f.5, 27 tetor, 1985
71. **Kadare, Ismail**. "Ideologji dhe inkuizicion", *Drita*, nr.55, f.3, 15 dhjetor, 1985

1986

1. [s.n]. "Preokupimi i përbashkët i krijuesve dhe teatrove rrit cilësinë e dramës", *Drita*, nr.1, f.5, 5 janar, 1986
2. **Kortasar, Hulio**. "Populli e di se ka shkrimtarë dhe i pret ata", *Drita*, nr.1, f.14, 5 janar, 1986
3. **Prifti, Naum**. "Vlerësimi i dramës por dhe i përbërësve të tjerë", *Drita*, nr.2, f.7, 12 janar, 1986
4. **Kallulli, Adriatik**. "Kulturë e re e rendit shoqëror më të përparuar shoqëror", *Drita*, nr.2, f.5, 12 janar, 1986
5. **Grim, Greim**. "Nderi i shkrimtarit", *Drita*, nr.2, f.12, 12 janar, 1986
6. [s.n]. "Me mendim e veprim krijues për cilësi të reja", *Drita*, nr.3, f.1, 19 janar, 1986
7. [s.n]. "Këngë e gojëdhëna popullore për Shqipërinë", *Drita*, nr.3, f.12, 19 janar, 1986
8. [s.n]. "Duke diskutuar për përkthimin", *Drita*, nr.3, f.6, 19 janar, 1986
9. **Kuremeno, Anastas**. "Ruajtja e specifikës së gjinisë", *Drita*, nr.3, f.7, 19 janar, 1986
10. **Maçado, Antonio**. "Poezia është fjalë në kohë", *Drita*, nr.3, f.15, 19 janar, 1986
11. **Agolli, Dritëro**. "Poema që doli partizane", *Drita*, nr.4, f.12, 26 janar, 1986
12. **Çela, Zija**. "Antenat e shkrimtarëve përballë jetës", *Drita*, nr.5, f.5, 2 shkurt, 1986
13. **Muço, Betim**. "Tema e madhe në prozën e shkurtër", *Drita*, nr.5, f.6, 2 shkurt, 1986
14. **Brahimi, Razi**. "Materiali jetësor e arritjet e romanit të fundit", *Drita*, nr.6, f.3, 9 shkurt, 1986
15. **Mopasan, Gi de**. "Udha e rrjedhës së artit", *Drita*, nr.6, f.14, 9 shkurt, 1986
16. **Kodalli, Nevid**. "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë - bukuria shqiptare", *Drita*, nr.6, f.16, 9 shkurt, 1986
17. **Xoxa, Jakov**. "Dashuria dhe urrejtja e shkrimtarit", *Drita*, nr.7, f.7, 16 shkurt, 1986
18. [s.n]. "Traditë, bukuri në poezinë e Agollit", *Drita*, nr.7, f.16, 16 shkurt, 1986
19. **Abazi, Xhezair**. "Studimet përballë letërsisë së kohës", *Drita*, nr.7, f.1, 16 shkurt, 1986
20. [s.n]. "Problematikë më të gjerë tematikë të shumëllojshme", *Drita*, nr.9, f.1, 2 mars, 1986
21. **Klosi, Adrian**. "Përkthimet tona letrare në gjuhë të huaj", *Drita*, nr.9, f.7, 2 mars, 1986
22. **Kallulli, Adriatik**. "Nga e vërteta e jetës tek e vërteta e poezisë", *Drita*, nr.9, f.6, 2 mars, 1986
23. **Rishar Blok, Zhan**. "Midis lexuesit e shkrimtarit", *Drita*, nr.9, f.14, 2 mars, 1986
24. **Shaplo, Dalan**. "Drama dhe skena të flasin më mirë me gjuhën e jetës", *Drita*, nr.10, f.1, 9 mars, 1986
25. **Garsia Lorca, Frederiko**. "Të qash dhe të qeshësh me popullin", *Drita*, nr.10, f.14, 9 mars, 1986

26. [s.n]. "Të gjallërojmë më tej debatin letrar-artistik", *Drita*, nr.11, f.1, 16 mars, 1986
27. [s.n]. "Larmi formash pune për edukimin ideoestetik", *Drita*, nr.12, f.1, 23 mars, 1986
28. [s.n]. "Ç'doli nga diskutimi mbi përkthimet nga letërsia artistike", *Drita*, nr.12, f.3, 23 mars, 1986
29. [s.n]. "Ç'mendojnë të rinjtë për 'Dritën' dhe 'Nëntorin'", *Drita*, nr.12, f.7, 23 mars, 1986
30. **Idrizi, Frida**. "Edhe për letërsinë dokumentare shtohen kërkesat e larta cilësore", *Drita*, nr.12, f.5, 23 mars, 1986
31. **Siliqi, Llazar**. "Nxitje e fuqishme burim i ri frymëzimi", *Drita*, nr.13, f.1, 30 mars, 1986
32. **Xhillari, Petraç**. "Realizëm në të gjithë përbërësit", *Drita*, nr.13, f.6, 30 mars, 1986
33. **Mato, Jakup**. "Traditë e gjallë me vlera aktuale", *Drita*, nr.14, f.1, 6 prill, 1986
34. **Xholi, Zija**. "Kultura e re pjesë e pandashme e transformimeve socialiste", *Drita*, nr.15, f.1, 13 prill, 1986
35. **Jakllari, Adem**. "Atmosfera e kohës në një roman", *Drita*, nr.15, f.6, 13 prill, 1986
36. **Majakovski, V**. "Arti është një punë njerëzore", *Drita*, nr.16, f.14, 20 prill, 1986
37. **Keko, Teodor**. "Cilësia e artit është e lidhur me propagandimin e tij", *Drita*, nr.16, f.5, 20 prill, 1986
38. **Thoma, Iskra**. "Origjinaliteti i temës struktura e librit", *Drita*, nr.18, f.1, 4 maj, 1986
39. [s.n]. "Arritje dhe detyra në fushën e studimeve të letërsisë së sotme", *Drita*, nr.18, f.11, 4 maj, 1986
40. **Jorgaqi, Nasho**. "Kur biografia letrare i përgjigjet veçorive të llojit", *Drita*, nr.18, f.7, 4 maj, 1986
41. **Gjetja, Ndoc**. "Prozaizmin nuk e lind lloji i vargut", *Drita*, nr.20, f.5, 18 maj, 1986
42. [s.n]. "Arritje dhe detyra në fushën e studimeve të letërsisë së sotme", *Drita*, nr.20, f.11, 18 maj, 1986
43. **Isaku, Agim**. "Duke u nisur nga poezia më e mirë", *Drita*, nr.19, f.5, 25 maj, 1986
44. **Dilaveri, Dilaver**. "Kur mungon interpretimi", *Drita*, nr.22, f.5, 1 qershor, 1986
45. [s.n]. "Pasqyrimi i zhvillimeve të reja shoqërore karakteristike kryesore e artit", *Drita*, nr.22, f.1, 1 qershor, 1986
46. [s.n]. "Rinia i jep jetë e gjallëri edhe krijimtarisë artistike", *Drita*, nr.24, f.1, 15 qershor, 1986
47. [s.n]. "Në kolokiumin 'Letërsia klasike franceze'", *Drita*, nr.24, f.14, 15 qershor, 1986
48. [s.n]. "Kërkesat e artdashësit rriten. Si po mendohet për t'iu përgjigjur atyre", *Drita*, nr.25, f.3, 22 qershor, 1986
49. **Gorki, Marksim**. "Klasa punëtore duhet të edukojë mjeshtrat e vet të kulturës", *Drita*, nr.25, f.15, 22 qershor, 1986
50. **Brahimi, Razi**. "Fillimi i madh i poezisë shqiptare", *Drita*, nr.25, f.10, 22 qershor, 1986
51. **Abazi, Xhezair**. "Duke kërkuar risinë dhe origjinalitetin", *Drita*, nr.25, f.5, 22 qershor, 1986
52. **Yzeiri, Ilir**. "Gjuha në paraqitjen e ngjarjes dhe zbulimin e mendimit", *Drita*, nr.26, f.5, 29 qershor, 1986
53. **Morua, Andre**. "Përse Shekspiri nuk plaket kurrë", *Drita*, nr.27, f.14, 6 korrik, 1986
54. [s.n]. "Çdo botim dhe shfaqje artistike - ngjarje në jetën shoqërore", *Drita*, nr.28, f.1, 13 korrik, 1986
55. **Bihiku, Koço**. "Çështje të ecurisë së romanit", *Drita*, nr.28, f.3, 13 korrik, 1986
56. **Dilaveri, Dilaver**. "Trajtimi realist kërkon edhe zgjidhje realiste", *Drita*, nr.32, f.3, 10 gusht, 1986
57. [s.n]. "Vepra me cilësi për të sotmen dhe prespektivën e rinisë", *Drita*, nr.32, f.1, 10 gusht, 1986
58. **Siliqi, Llazar**. "Detyra përherë aktuale për letërsinë dhe artet", *Drita*, nr.37, f.13, 14 gusht, 1986

59. **Nykvist, Sven.** "Kishim nevojë për realizëm", *Drita*, nr.34, f.14, 24 gusht, 1986
60. **Skëndaj, Bujar.** "Më afër problemeve dhe njeriut të kohës", *Drita*, nr.39, f.5, 28 gusht, 1986
61. [s.n]. "Kohë e mendimit novator", *Drita*, nr.36, f.1, 7 shtator, 1986
62. **Spasse, Sterjo.** "Dashuria dhe urrejtja e shkrimtarit", *Drita*, nr.33, f.7, 21 shtator, 1986
63. **Siliqi, Llazar.** "Traditë e mirë krijuese", *Drita*, nr.40, f.6, 5 tetor, 1986
64. [s.n]. "Përmbajtje e shëndoshë frymëmarrje e gjerë", *Drita*, nr.41, f.16, 12 tetor, 1986
65. [s.n]. "Vlerësimi i lartë i shoqërisë tonë për artin dhe artistin", *Drita*, nr.41, f.10, 12 tetor, 1986
66. **Bulo, Jorgo.** "Risja e letërsisë dhe gjinive të saj", *Drita*, nr.42, f.3, 19 tetor, 1986
67. [s.n]. "Përmbajtje e shëndoshë, frymarrje e gjerë. Rubrika të huajt për letërsinë dhe artin tonë", *Drita*, nr.44, f.16, 2 nëntor, 1986
68. **Agolli, Dritëro.** "Pasqyrimi më i plotë i jetës së shoqërisë në letërsi dhe arte është i lidhur ngushtë me ngritjen e nivelit cilësor të tyre", *Drita*, nr.45, f.5, 2 nëntor, 1986
69. [s.n]. "Përse kritika letrare artistike nuk arrin t' u përgjigjet kërkesave të kohës", *Drita*, nr.42, f.5, 7 dhjetor, 1986
70. **Keko, Teodor.** "Në fidanishten e artit", *Drita*, nr.46, f.3, 20 dhjetor, 1986
71. **Hoxha, Fatbardha.** "Roman i dhimbjes dhe i shqetësimit shoqëror", *Drita*, nr.51, f.1, 21 dhjetor, 1986

1987

1. [s.n]. "Debati dhe atmosfera krijuese gjallërojnë jetën e Lidhjes", *Drita*, f.1,3, 4 janar, 1987
2. **Kuke, Zerina.** "Bëhu i bukur. Vëllimi me poezi nga Mimoza Ahmeti", *Drita*, f.6, 8 janar, 1987
3. [s.n]. "Në Kryesinë e Lidhjes" (në zbatim të vendimeve të Kongresit të 9-të të Partisë, përcaktohen drejtimit kryesor të punës vjetore)", *Drita*, f.1,4, 11 janar, 1987
4. **Cerga, Agim.** "Pasioni i madh krijon veprën e madhe. Vullneti, pasioni, talenti në shërbim të rritjes së nivelit cilësor të krijimtarisë letrare", *Drita*, f.7, 18 janar, 1987
5. **Arapi, Fatos.** "Kritikë të specializuar, objektive dhe të guximshme", *Drita*, f.3,13, 18 janar, 1987
6. **Brigada e shtypit e Dritës.** "Me spontanitet dhe pritshmëri nuk sigurohet repertor cilësor për teatrin", *Drita*, f.1,4, 18 janar, 1987
7. **Bihiku, Koço.** "Përshkrim realist i jetës" (mbi vëllimin me tregime *Portat e diellit* të Anastas Kondos), *Drita*, f.6, 25 janar, 1987
8. **Marku, Rudolf.** "Talent dhe etikë. Diskutimi i një libri të autorit të ri", *Drita*, f.7, 25 janar, 1987
9. **Brahimi, Razi.** "Duke shtrirë ndikimin te masat. Probleme të letërsisë e arteve", *Drita*, f.4, 1 shkurt, 1987
10. [s.n]. "Me nivel ideoartistik në rritje" / (diskutim krijues për vëllimin me tregime e novela *Pengu* të Kiço Blushit), *Drita*, f.6,7, 8 shkurt, 1987
11. **Pulaha, Ruzhdi.** "Pse ka pak drama?", *Drita*, f.3,4, 15 shkurt, 1987
12. [s.n]. "Mundësitë dhe kushtet e krijuara të justifikohen me vepra cilësore: Nga shkrimtarët dhe artistët tanë", *Drita*, f.1,4, 15 shkurt, 1987
13. **Gjokutaj, Çapajev.** "Interesa të shumanshme, pasione të mëdha. Probleme të rritjes së cilësisë në fushën e letërsisë e të arteve", *Drita*, f.6,11, 18 shkurt, 1987
14. [s.n]. "Koha e kërkon poemën, ndërsa ajo mungon. Poema shkruhen ... Po cilësia?" / (Bisedë me

- poetët: Agim Isaku, Ilirjan Zhupa, Moikom Zeqo, Ndoc Gjetja e Rudolf Marku), *Drita*, f.5,12, 22 shkurt, 1987
15. **Koçi, Vito.** "Në shërbim të kërkesave të kohës" (me shkrimtarin Naum Prifti. Intimitete veprash dhe autorësh)", *Drita*, f.11, 22 shkurt, 1987
  16. [s.n]. "Fryma luftarake e jetës kërkon art sa më militant", *Drita*, f.1,2, 1mars, 1987
  17. [s.n]. "Nga letrat dhe mendimet e lexuesve" (vlerësime për anketën e çelur në gazetën "Drita", "Anketa jonë poetike"), *Drita*, f.12, 1 mars, 1987
  18. **Bala, Vehbi.** "Dje anëtarë të rrethit letrar, sot shkrimtarë të shquar", *Drita*, f.6, 8 mars, 1987
  19. [s.n]. "Për një gjykim serioz të argumentuar, jo nivelues", *Drita*, f.1,2, 15 mars, 1987
  20. **Bihiku, Koço.** "Trajtimi i problemeve të mprehta në letërsi kërkon guxim ideologjik dhe krijues", *Drita*, f.2,3, 22 mars, 1987
  21. **Agolli, Dritëro.** "Raport i shokut Dritëro Agolli mbajtur në Plenumin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, f.5-11, 25 mars, 1987
  22. [s.n]. "Nga diskutimet në seancat plenare të Plenumit të Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, f.12-16, 25 mars, 1987
  23. [s.n]. "Zhvilloi punimet Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, f.1,11, 25 mars, 1987
  24. [s.n]. "Koha kërkon lartësi të reja nga letërsia dhe arti", *Drita*, f.1-3, 29 mars, 1987
  25. **Laço, Teodor.** "Figura e njeriut të përparuar në veprat tona", *Drita*, f.3, 29 mars, 1987
  26. **Zogaj, Preç.** "Radhën' e botimit e vendos cilësia. - Marrëdhëniet krijues-redaktor", *Drita*, f.2,3, 29 mars, 1987
  27. **Zhupa, Ilirian.** "Shokë të frontit të përbashkët" (me shkrimtarët dhe artistët në Plenumin e Lidhjes. Reportazh), *Drita*, f.1,4, 29 mars, 1987
  28. **Skëndaj, Bujar.** "Poema shkruhen shumë, por vlera kanë pak", *Drita*, f.5,7, 29 mars, 1987
  29. [s.n]. "Kemi forca të afta për ta çuar më përpara letërsinë dhe artin", *Drita*, f.1,3, 5 prill, 1987
  30. **Shaplo, Dalan.** "Mendim dhe ndjenjë të thellë në larminë e stileve"(për poezinë tonë të sotme), *Drita*, f.6, 12 prill, 1987
  31. **Boriçi, Hamit.** "Poet, por edhe publicist i shquar" (për Asdrenin), *Drita*, f.11, 19 prill, 1987
  32. **Brahimi, Razi.** "Mundësi të mëdha të prozës së shkurtër", *Drita*, f.5, 19 prill, 1987
  33. **Skëndaj, Bujar.** "Veprat e shquara thyejnë normat e ambientimit dhe nxisin cilësinë", *Drita*, f.3, 26 prill, 1987
  34. **Abazi, Xhezair.** "Vëzhgime kritike" (për poezinë), *Drita*, f.5, 26 prill, 1987
  35. **Skëndaj, Bujar.** "Pse vazhdon apatia në punën e disa komisioneve?" (të sektorëve të Lidhjes në fushën e letërsisë e të arteve), *Drita*, f.5,11, 3 maj, 1987
  36. **Buçpapaj, Skënder.** "Vlera dhe firo artistike të temës" (Në poezinë tonë), *Drita*, f.3,4, 3 maj, 1987
  37. **Gjetja, Ndoc.** "Poezi e metaforës" (mbi vëllimin *Libër i hapur* i Moikom Zeqos. Diskutim krijues), *Drita*, f.6, 3 maj, 1987
  38. **Keko, Teodor.** "Diskutime krijuese apo ... vetëm lavdëruese" (lidhur me diskutimet për gjininë e poezisë), *Drita*, f.5, 10 maj, 1987
  39. [s.n]. "Botimi në Angli i romanit *Kronikë në gur* të Ismail Kadaresë", *Drita*, f.16, 10 maj, 1987
  40. **Kallulli, Adriatik.** "Temën e lartëson mendimi dhe arti" (për gjininë e tregimit tonë), *Drita*, f.3, 10 maj, 1987

41. **Buçpapaj, Skënder.** "Varg i lirë ... apo me dorë të lirë", *Drita*, f.5,10, 17 maj, 1987
42. [s.n]. "Me njohje jete dhe kërkesa- artistike. Diskutim krijues. Libri i parë i një autori të ri" (diskutim rreth vëllimit me tregime "Ajër i kulluar" i Thanas Jorgjit), *Drita*, f.6-7,17 maj, 1987
43. **Jakllari, Adem.** "Mangësitë artistike të personazheve flasin për dobësi të romanit të kohëve të fundit", *Drita*, f.3, 24 maj, 1987
44. **Buçpapaj, Skënder.** "Pompoziteti varfëron shprehjen poetike në poezi", *Drita*, f.5,10, 24 maj, 1987
45. **Koçi, Vito.** "Berat: krijimtaria letrare", *Drita*, f.5,7, 24 maj, 1987
46. **Kuçuku, Bashkim.** "Relievi letrar nëpërmjet individualiteteve krijuese" (mbi librin *Vepra dhe profile krijuese të Razi Brahimit*), *Drita*, f.6-7,11, 31 maj, 1987
47. **Dado, Floresha.** "Kur gjykon për veprën letrare..." (mbi kritikën letrare), *Drita*, f.3,13, 31 maj, 1987
48. **Daja, Stavri.** "A janë ciklet e botuara të gatshme për vëllim?" (për poezinë)", *Drita*, f.5,13, 31 maj, 1987
49. **Gjetja, Ndoc.** "Mungesa e gjendjes poetike nuk mbushet me fjalë" (për poezinë)", *Drita*, f.5,7, 31 maj, 1987
50. **Jashari, Ali.** "Frazeologjia popullore në letërsinë artistike", *Drita*, f.12, 31 maj, 1987
51. [s.n]. "Për veprën letrare të shkrimtarit Kolë Jakova", *Drita*, f.13, 31 maj, 1987
52. [s.n]. "Rreth botimit dhe jehonës së dy novelave të I. Kadaresë në Francë: *Viti i mbrapshtë* dhe *'Krushqit janë të ngrirë'*", *Drita*, f.16, 7 qershor, 1987
53. **Keko, Teodor.** "Kur çënonet atmosfera krijuese" (në fushën e letërsisë e të arteve në disa rrethe), *Drita*, f.5,11, 7 qershor, 1987
54. **Dilaveri, Dilaver.** "Dobësi në ndërtim dhe motivimet e figurave" (në romanet: *Përmendorja*, F. Cakaj, *Rrugë për larg*, V. Koreshi, *Gjurma e vetëtimës*, B. Muço dhe *Rrethi i kujtesës D. Çuli*), *Drita*, f.5, 7 qershor, 1987
55. [s.n]. "Bisedë e ngritur me lexuesit. Mendime rreth vëllimit *50 poezi* të autorit Agim Isaku", *Drita*, f.10-11, 7 qershor, 1987
56. **Abazi, Xhezair.** "Për një kritikë militante, me mendim të thellë dhe shprehje të bukur" (nga mbledhja e kryesisë së Lidhjes), *Drita*, f.1,3, 7 qershor, 1987
57. [s.n]. "Poezia: ç'po sjell dhe ç'kërkohet prej saj" (Konsultë për probleme të poezisë të autorëve të rinj, me Nasi Lerën, Natasha Lakon, Xhevat Lloshin, Dritëro Agollin, Ismail Kadarenë, Preç Zogajn, Isuf Nelajn, Yllka Bejon, Vasil Dilon, Dhimitër S. Shuteriqin dhe Ndue Zef Tomën), *Drita*, f.1,3-4, 14 qershor, 1987
58. **Berati, Lumira.** "Kur çënohet raporti artistik ngjarje-karakter" (diskutim, debat krijues për romanet e botuara vitet e fundit), *Drita*, f.3-4, 21 qershor, 1987
59. [s.n]. "Me këndvështrimin e njeriut të sotëm" (u organizua në Pallatin e Kulturës në Durrës diskutimi i vëllimeve me tregime *Një lolo dhe një mbret* i Bashkim Hoxhës dhe *Katër njerëz në vetë të parë* i Ilir Zhillës), *Drita*, f.6, 21 qershor, 1987
60. [s.n]. "Klasa punëtore - rinia e përjetshme e artit", *Drita*, f.1,4, 21 qershor, 1987
61. **Beja, Fatos.** "Probleme shoqërore dhe tone të ngrohta" (mbi vëllimin me tregime "Treni ecte drejt dëborës" i N. Lerës), *Drita*, f.5, 28 qershor, 1987
62. **Mema, Briseida.** "'Identifikuesit' e vlerave letrare" (nga kritika e huaj), *Drita*, f.14-16, 28 qershor, 1987
63. **Lesi, Nikoll.** "Mbledhje kemi bërë, por... plan pune s'kemi!" (në degët e Lidhjes Tepelenë dhe Gjirokastër), *Drita*, f.7, 5 korrik, 1987
64. **Myftiu, Abdurrahim.** "Poezia dhe ndjeshmëria shoqërore e saj" (shkrimi bën fjalë edhe për 12

- vjersha të poetit Xhevahir Spahiu të botuara në një nga numrat e gazetës "Drita" në rubrikë gazete *Ullinjët e dheut tim*"), *Drita*, f.3,13, 12 korrik, 1987
65. **Bihiku, Koço.** "Më tepër përpjekje për zotërimin e artit të romanit", *Drita*, f.3,13, 19 korrik, 1987
  66. [s.n]. "Cilësia në art është edhe problem organizativ", *Drita*, f.1,4, 26 korrik, 1987
  67. **Kodra, Klara.** "Qartësi, koherencë dhe objektivitet në mendimin kritik", *Drita*, f.3, 26 korrik, 1987
  68. **Marku, Rudolf.** "Qëndrimi ndaj librit të parë" (një anë e këtij problemi: recensionimi. Marrëdhëniet e recensionuesve me autorët e librave)", *Drita*, f.5, 26 korrik, 1987
  69. [s.n]. "Ilustrativizmi pengon zbulimin e thelbit të dukurive" (për rritjen e mëtejshme të cilësisë ideoartistike të letërsisë e arteve), *Drita*, f.1,4, 1 gusht, 1987
  70. **Kuçuku, Bashkim.** "Jeta dhe shoqëria në spektrin e punës" (mbi romanin *Të gjithë lumenjtë rrjedhin* të T. Laços), *Drita*, f.6-7, 2 gusht, 1987
  71. **Marku, Rudolf.** "Çfarë nuk përfshihet në libër. Redaktimi dhe ribotimi i veprës letrare", *Drita*, f.5,7, 2 gusht, 1987
  72. **Çobani, Tonin.** "Botimet poetike dhe cilësia. Përse zvarritet botimi i antologjisë së poezisë sonë të re?", *Drita*, f.5, 9 gusht, 1987
  73. **Abazi, Xhezair.** "Krahas bashkëkohësit, por edhe para tij", *Drita*, f.3, 9 gusht, 1987
  74. **Gjoni, Spiro.** "Tregimi i sotëm: po figura e njeriut të punës?", *Drita*, f.5, 16 gusht, 1987
  75. **Jorgaqi, Nasho.** "Për shtigjet e krijimit e të studimit të shkrimtarit" (intimitete veprash dhe autorësh), *Drita*, f.11,13, 16 gusht, 1987
  76. [s.n]. "Kritika me syrin kritik të artdashësve" (anketa jonë me lexues, dëgjues dhe shikues)", *Drita*, f.6-7, 23 gusht, 1987
  77. **Buçpapaj, Skënder.** "'Shtegtimet' e temave dhe botimeve", *Drita*, f.3, 30 gusht, 1987
  78. **Laço, Teodor.** "Realizmi - rrafsh i kuvendimit midis shkrimtarit dhe lexuesit" (intimitete veprash dhe autorësh. Me shkrimtarin Teodor Laço), *Drita*, f.12-13, 30 gusht, 1987
  79. **Sedaj, Engjëll.** "Bogdani si përkthyes. Në ç'gjuhë u shkrua së pari "Çeta e profetëve", *Drita*, f.10-11, 30 gusht, 1987
  80. **Lushaj, Natasha.** "Portretizime të njerëzve të fshatit" (mbi vëllimin *Tregime të Çerçiz Loloçit*)", *Drita*, f.6, 6 shtator, 1987
  81. **Abazi, Xhezair.** "Frymëmarrje e jetës në procesin krijues", *Drita*, f.3, 13 shtator, 1987
  82. **Hoxha, Bashkim.** "Nëpërmjet një monologu për dramën", *Drita*, f.5,11, 13 shtator, 1987
  83. **Kongoli, Fatos.** "Letërsia për fëmijë nuk është 'ishull' më vete", *Drita*, f.5,11, 13 shtator, 1987
  84. **Skëndaj, Bujar.; Sina, Fisnik.** "Teatri është edhe organizator e qendër frymëzuese për dramaturgjinë", *Drita*, f.3, 20 shtator, 1987
  85. **Kuke, Zerina.** "Realizimi i personazheve në romanet për fëmijë", *Drita*, f.5, 27 shtator, 1987
  86. **Marku, Rudolf.** "Poezia dhe bashkëkohësia", *Drita*, f.5-6, 27 shtator, 1987
  87. **Esparsia, Hose Luis.** "Realizëm dhe ndjeshmëri poetike" (të huajt për letërsinë dhe artin tonë. Intervistë dhënë gazetës nga poeti spanjoll Hose Luis Esparsia), *Drita*, f.16, 27 shtator, 1987
  88. **Shaplo, Dalan.** "Vlerësime dhe kërkesa brenda individualiteteve" (mendime të ndryshme për vepra të njëjta. Për gjininë e romanit), *Drita*, f.3,13, 27 shtator, 1987
  89. [s.n]. "U hap muaji i Letërsisë dhe i Arteve", *Drita*, f.1,3, 4 tetor, 1987
  90. [s.n]. "Romani *Dimri i madh* i I. Kadaresë në RF Gjermane dhe në Zvicër", *Drita*, f.16, 4 tetor, 1987

91. **Buçpapaj, Skënder.** "Vlerësim brenda krijimtarisë së autorit apo brenda krijimtarisë në përgjithësi?", *Drita*, f.4, 11 tetor, 1987
92. **Kallulli, Nezi.** "Dramaturgët e rinj mund të ndihmohen më tepër", *Drita*, f.5,7, 11 tetor, 1987
93. **[s.n.]** "Rini e aksioneve, kulturës dhe artit. Shkrimtarët dhe artistët i urojnë kuvendit të rinisë punë të mbarë", *Drita*, f.1,4, 18 tetor, 1987
94. **[s.n.]** "Të rinjtë kanë të drejtë të kërkojnë më shumë cilësi nga letërsia dhe artet" (anketa jonë me lexues, dëgjues dhe shikues. Me studentët të Institutit të Lartë Pedagogjik të Shkodrës), *Drita*, f.2,4, 18 tetor, 1987
95. **Jakllari, Adem.** "Personazhet: realizime dhe mangësi" (mbi romanin *Sfida* të A. Abdihozhës), *Drita*, f.6, 25 tetor, 1987
96. **[s.n.]** "Dita e Poezisë. Jepen çmimet 'Migjeni'", *Drita*, f.7,12, 25 tetor, 1987
97. **Abazi, Xhezair.** "Dukuri frenuese në zhvillimin poetik" (para Plenumit të Lidhjes për poezinë)", *Drita*, f.2-3, 1 nëntor, 1987
98. **Zhupa, Ilirjan.** "...Është jeta ajo që dikton te shkrimtari" (me shkrimtarin Bedri Dedja), *Drita*, f.11, 1 nëntor, 1987
99. **[s.n.]** "Romani kërkohet shumë, romane botohen pak. Probleme të cilësisë.", *Drita*, f.1,3, 1 nëntor, 1987
100. **Gjetja, Ndoc.** "Hijet e sasisë mbi cilësinë" (Mendime për zhvillimin e poezisë), *Drita*, f.5, 8 nëntor, 1987
101. **Buçpapaj, Skënder.** "Poezia është prozaikë kur nuk është poezi", *Drita*, f.5,13, 15 nëntor, 1987
102. **[s.n.]** "Emancipues i shquar i vjershërimit. - Kuvendim i gjatë me poezinë. - Me dashurinë për vendlindjen. - Shkroi pak dhe la shumë. Mendime nga I. Kadare, Dh. S. Shuteriqi; S. Spasse e Ndoc Gjetja për L. Poradecin", *Drita*, f.6-7, 15 nëntor, 1987
103. **[s.n.]** "Lidhjet me jetën dhe kultura poetike rritin cilësinë e poezisë", *Drita*, f.1,3 15 nëntor, 1987.
104. **Lera, Nasi.** "Poezia dhe koha, prirje dhe mangësi të saj" (referati i shokut Nasi Lera në Plenumin e Lidhjes), *Drita*, f.3-7,10-15, 22 nëntor, 1987
105. **[s.n.]** "Duke diskutuar për poezinë" (nga Plenumi i Lidhjes)", *Drita*, f.10-11, 29 nëntor, 1987
106. **Misha, Piro.** "Problemet e jetës dhe problematika e novelës", *Drita*, f.2-3, 6 dhjetor, 1987
107. **Brahimi, Razi.** "Tregim, novelë apo roman?", *Drita*, f.2-3, 13 dhjetor, 1987
108. **Mema, Briseida.** "Neoformalizmi antihistorik. Çështje të kritikës së veprës letrare" (nga kritika e huaj), *Drita*, f.14,16, 13 dhjetor, 1987
109. **Koçi, Pandeli.** "... E madhërishtme është e shkuara për ardhmërinë" (mbi vëllimin poetik *Yjet e vendlindjes* të Abdylaziz Islamit, poet nga Tetova)", *Drita*, f.6-7, 13 dhjetor, 1987
110. **Kallulli, Adriatik.** "Rutina tematike ngushton problematikën e novelës", *Drita*, f.2-3, 20 dhjetor, 1987
111. **Agolli, Dritëro.** "Panoramë e një viti letrar artistik. (Intervistë me kryetarin e Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve, Dritëro Agolli)", *Drita*, f.3, 27 dhjetor, 1987
112. **[s.n.]** "Më shumë krijimtari e veprimtari cilësorë" (duke ndjekur analizat vjetore të degëve të Lidhjes në Kukës, Tropojë e Pukë), *Drita*, f.13,16, 27 dhjetor, 1987

1988

1. **Beja, Fatos.** "Ndjeshmëria shoqërore e tregimit", *Drita*, f.5, 3 janar, 1988
2. **[s.n.]** "Novela në gjykimin e lexuesve" (mendime të lexuesve: Netin Berberi, Burhan Mesi, Agron

- Myslia dhe Teuta Ademi), *Drita*, f.2-3, 10 janar, 1988
3. [s.n]. "Më shumë krijimtari e veprimtari cilësore" (nga analizat vjetore të degëve të Lidhjes në disa rrethe)", *Drita*, f.3-4, 10 janar, 1988
  4. **Rama, Luan.** "Novela si burim për kinematografinë", *Drita*, f.3, 17 janar, 1988
  5. [s.n]. "Novela. Ç' thonë vetë shkrimtarët e botuesit" (bisedë në redaksi. Me shkrimtarët: Agim Cerga, Elena Kadare, Diana Çuli, Bashkim Hoxha, Sami Çabej), *Drita*, f.3-4, 24 janar, 1988
  6. [s.n]. "Novela nëpërmjet një diskutimi", *Drita*, f.3, 31 janar, 1988
  7. **Londo, Bardhyl.** "Një këngë për kohën e njeriut" (mbi veprën letrare, *Vepra 1-3*, të Drago Siliqit), *Drita*, f.6-7, 7 shkurt, 1988
  8. **Doksani, Jorgji.** "Shkrimtar dhe mendimtar i shquar i realizmit socialist" (me rastin e 90-vjetorit të lindjes së B. Brehtit), *Drita*, f.15, 7 shkurt, 1988
  9. [s.n]. "Përvoja jetësore dhe përvoja artistike" (diskutim krijues në Selenicë. Për përmbledhjen me tregime "Ata që kam njohur" të Faruk Myrtaj), *Drita*, f.6, 14 shkurt, 1988
  10. [s.n]. "Çështje të përmbajtjes dhe formës artistike në roman" (nga simpoziumi i Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve), *Drita*, f.1-3, 21 shkurt, 1988
  11. **Dado, Floresha.** "Dialogu dhe funksionet e tij në roman. Çështje të mjeshtërisë artistike", *Drita*, f.2-3, 14 shkurt; f.11, 21 shkurt, 1988
  12. **Marku, Rudolf.** "Fjala poetike e autorëve të rinj", *Drita*, f.2, 21 shkurt, 1988
  13. **Skënderi, Bujar.** "Vlerat e veprës nuk i garanton vetëm zgjedhja e temës. (Romani në raport me kohën, kritika në raport me romanin)", *Drita*, f.2-3, 13 mars, 1988
  14. **Sinani, Shaban.** "Imitimi lind skemën dhe nivelon stilet", *Drita*, f.2-3,14, 13 mars, 1988
  15. **Abazi, Xhezair.** "Kërkesat vandak. Po krijimtaria? (Rreth dy të tretat e shkrimtarëve kanë orar të reduktuar dhe marrin thujajse çdo vit leje krijuese. Po rezultatet?)", *Drita*, f.5, 13 mars, 1988
  16. **Hamiti, Sabri.** "Konceptet letrare të Eqrem Çabejt" (nga studimi i Sabri Hamitit, marrë nga botimet në Kosovë)", *Drita*, f.10-11, 13 mars, 1988
  17. **Gjokutaj, Çapajev.** "Trashëgimia kulturore në vitalitetin dhe larminë e saj" (Dialogë), *Drita*, f.5,7, 27 mars, 1988
  18. **Kallamata, Arben.** "Kërkesat rriten, komisioni pret... Rolet që luajnë komisionet e krijuara pranë Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, f.4, 27 mars, 1988
  19. **Greva, Flutura.** "Fatos Arapi. (Bio-Bibliografi)", *Drita*, f.13, 27 mars, 1988
  20. **Mato, Jakup.** "Përmes botës së brendshme të personazheve" (mbi vëllimin me novela *Balada e Kurbinit* të V. Kreshit), *Drita*, f.6, 27 mars, 1988
  21. [s.n]. "Rendiment më të lartë në punën krijuese" (në fushën e letërsisë e të arteve), *Drita*, f.1,4, 3 prill, 1988
  22. **Lera, Nasi.** "Më tepër analizë dhe sintezë nga kritika", *Drita*, f.2,4, 17 prill, 1988
  23. **Bihiku, Koço.** "Forca vepruese e letërsisë.", *Drita*, f.5,12, 17 prill, 1988
  24. **Buçpapaj, Skënder.** "Subjekte që burojnë nga jeta" (proza në "Veprat letrare vëll. I e II" të Mark Gurakuqit), *Drita*, f.6-7,17 prill, 1988
  25. [s.n]. "Çfarë e kompromenton realizmin. Thellimi i realizmit në pasqyrimin artistik të jetës", *Drita*, f.1,3, 22 maj, 1988
  26. [s.n]. "Të bëhesh zotërues i gjinisë" (duke u nisur nga një diskutim krijues për marrëdhëniet e poezisë me prozën e autorëve të rinj), *Drita*, f.5, 22 maj, 1988

27. **Buçpapaj, Skënder.** "Kur flasim për rendimentin krijues", *Drita*, f.5,7, 29 maj, 1988
28. **Kallulli, Nezi.** "Të afirmohesh në gjininë e skenarit. Aktivizimi i shoqeve në këtë gjini", *Drita*, f.7, 5 qershor, 1988
29. **Berati, Lumira.** "Individualitete dhe vepra letrare" (në faqet e një libri me studime e kritika të Iskra Thomait, "Individualitete e vepra letrare"), *Drita*, f.6, 5 qershor, 1988
30. **Çadri, Ramazan.** "Uniformiteti si shfaqje e skematizmit. Si dhe dobësi të tjera që çënojnë cilësinë artistike të romanit të sotëm për fëmijë", *Drita*, f.5,7, 12 qershor, 1988
31. [s.n]. "Njerëzit dhe deti, karakteret dhe situatat. Kur e veçanta kalon masën ... (Xoxa Arben); Si zhvillohet konflikti? (Lumira Berati); Jashtë dhe brenda skenës. (Skënder Buçpapaj); Shënime për librin *Njerëzit dhe deti* të Skënder Drinit", *Drita*, f.6-7, 12 qershor, 1988
32. **Brahimi, Razi.** "Poezia e sotme dhe kritika ndaj saj", *Drita*, f.2-3, 26 qershor, 1988
33. **Prifti, Naum.** "Pa peshë, prandaj dhe pa të ardhme" (probleme të cilësisë të veprave tona letrare), *Drita*, f.5, 10 korrik, 1988
34. **Shuteriqi, Dhimitër S.** "Përshtypje. Tregimi ecën në rrugë të mbarë", *Drita*, f.5,13, 24 korrik, 1988
35. **Marku, Rudolf.** "Noviteti dhe rutina poetike" (rreth botimeve më të reja me poezi)", *Drita*, f.5, 31 korrik, 1988
36. **Mema, Briseida.** "Mohim i progresit, himnizim i çnjerëzores" (kritika e dialektikës negative një nga drejtimet kryesore të kritikës së sotme moderniste. Çështje të kritikës së veprës letrare), *Drita*, f.14,16, 31 korrik, 1988
37. **Brahimi, Razi.** "Personazhi: bartës i dramës, jo komentator i saj. Probleme të rritjes të cilësisë", *Drita*, f.2-3, 7 gusht, 1988
38. **Nelaj, Isuf.** "Për një pasurim të mëtejshëm të lirikës" (rreth botimeve më të reja me poezi), *Drita*, f.10-11, 7 gusht, 1988
39. **Kodra, Klara.** "Përralla nuk vjetërohet, por ajo ka nevojë të rinovohet" (letërsi për fëmijë)", *Drita*, f.10-11, 7 gusht, 1988
40. [s.n]. "Më shumë krijimtari në punën me talentet e reja" (në fushën e letërsisë e të arteve", *Drita*, f.1-3, 14 gusht, 1988
41. **Muço, Betim.** "Marrëdhëniet poezi - prozë në krijimtarinë e tre autorëve: Roland Gjoza, Preç Zogaj dhe Faruk Myrtaj", *Drita*, f.6-7, 14 gusht, 1988
42. [s.n]. "Duke shkruar me gjak. Mendime të shkrimtarëve kosovarë Rexhep Qosja dhe Ali Aliu për Migjenin", *Drita*, f.9, 21 gusht, 1988
43. **Xhaxho, Muharrem.** "Zgjidhja buron nga konflikti (drama dhe teatri)", *Drita*, f.11, 28 gusht, 1988
44. **Agolli, Dritëro.** "Migjeni - poet i revoltës dhe i së ardhmes" (fjala e shokut Dritëro Agolli)", *Drita*, f.3-5, 28 gusht, 1988
45. **Jakova, Kolë.** "Personazhe të individualizuara dhe 'individë' pa individualitet" (drama dhe teatri)", *Drita*, f.5, 11 shtator, 1988
46. **Gjoni, Spiro.** "Me interesa të gjera dhe kërkesa krijuese" (mbi veprën *Kështjella dimërore* të Agim Isakut), *Drita*, f.6-7, 18 shtator, 1988
47. **Yzeiri, Ilir.** "Poetika e librit të natyrës (veçori të artit poetik të D. Agollit)", *Drita*, f.12-13, 18 shtator, 1988
48. [s.n]. "Muaji i letërsisë dhe arteve filloi", *Drita*, f.1,3, 2 tetor, 1988
49. **Skëndaj, Bujar.** "Krijuesit e rrethit dhe jeta kulturore. Probleme të cilësisë", *Drita*, f.7, 2 tetor, 1988
50. [s.n]. "Përgëzime të botuesve dhe kolegëve" (takim në shtëpinë botuese "Naim Frashëri" me rastin

- e botimit të romanit të ri të Ismail Kadaresë, *Koncert në fund të dimrit*, *Drita*, f.6, 2 tetor, 1988
51. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Vjeç të tua 500' Dy vepra të shkrimtarit arbëresh Xhuzepe Skiro di Maxhio: komedia me tri akte e titulluar *Orëmira* dhe një vëllim me poezi në dy gjuhë, shqip dhe italisht me titullin *Vjeç të tua 500*, *Drita*, f.11, 2 tetor, 1988
  52. **Valzer, Martin.** "Ndjenja të gjalla miqësore" (bisedë me shkrimtarin gjerman prof. dr. Martin Valzer. Për krijimtarinë e tij dhe përshtypjet për vendin tonë), *Drita*, f.14, 9 tetor, 1988
  53. [s.n]. "Në 'Ditën e poezisë'" (veprimtari të Lidhjes), *Drita*, f.4,13, 23 tetor, 1988
  54. [s.n]. "Në Muajin e letërsisë dhe të arteve" (veprimtari të Lidhjes), *Drita*, f.4, 30 tetor, 1988
  55. **Papleka, Feride.** "'Te ti do të vijë vargu im'" (mbi vëllimin me poezi *Luleborë* të Flora Brovinës), *Drita*, f.6-7, 30 tetor, 1988
  56. [s.n]. "Shkrimtarët përparimtarë, një 'rrezik' për Amerikën!", *Drita*, f.14, 30 tetor, 1988
  57. **Shaplllo, Dalan.** "Roman i ndeshjeve të mëdha. *Koncert në fund të dimrit* i Ismail Kadaresë", *Drita*, f.6-7, 6 nëntor, 1988
  58. [s.n]. "Heronjtë letrarë të Izabela Alendes" (Kritikë e huaj), *Drita*, f.14, 6 nëntor, 1988
  59. **Braho, Bujar.** "Tipare të individualitetit krijues. Dy vëllime me tregime *Vërshimet e vjeshtës* e *Te qafa e botës* të Dhimitër S. Shuteriqit", *Drita*, f.12, 13 nëntor, 1988
  60. **Zeqo, Moikom.** "Krijime poetike të Lasgush Poradecit", *Drita*, f.8, 13 nëntor, 1988
  61. **Berisha, Anton.** "Krijimtaria letrare gojore shqipe dhe *Meshari' i Gjon Buzukut*, *Drita*, f.10-11, 20 nëntor, 1988
  62. **Mema, Briseida.** "Shpërblimi i lexuesit-harresa e përjetshme" (çështje të kritikës së veprës letrare)", *Drita*, f.15-16, 20 nëntor, 1988
  63. **Misha, Piro.** "Romani dhe Kritika", *Drita*, f.2, 27 nëntor, 1988
  64. **Kadare, Ismail.** "Pas një takimi të shkrimtarëve ballkanas" (organizuar nga Lidhja e Shkrimtarëve të Jugosllavisë në qytetin Bor), *Drita*, f.14-15, 27 nëntor, 1988
  65. [s.n]. "Në çdo punë të vetën njeriu vë dhe një pjesë të nderit të tij" (rreth veprës *Panteoni i rralluar* i Rexhep Qosjes, botuar nga shtëpia botuese "Naim Frashëri"), *Drita*, f.6-7,10-11, 27 nëntor, 1988
  66. [s.n]. "Një tregimtar i madh i Evropës. (Proza romaneske e Ismail Kadaresë në RF të Gjermanisë dhe në Austri)", *Drita*, f.14, 4 dhjetor, 1988
  67. **Gjoni, Valter.** "Teatri: fëmijët i qëndrojnë pranë, krijuesit larg", *Drita*, f.3, 11 dhjetor, 1988
  68. **Grillo, Odhise.** "Vitet kalojnë, niveli mbetet horizontal" (poezia për fëmijë), *Drita*, f.2, 11 dhjetor, 1988
  69. **Kongoli, Fatos.** "E vështirë, por jo e pamundur" (mbi letërsinë fantastiko-shkencore për fëmijë), *Drita*, f.2-3,13, 11 dhjetor, 1988
  70. [s.n]. "Krijimtari dhe veprimtari cilësorë" (mbi mbledhjen e kryesisë së Lidhjes së Shkrimtarëve dhe Artistëve", *Drita*, f.1,13, 18 dhjetor, 1988
  71. [s.n]. "Shkollë e vërtetë për talentet e reja" (mbi takimin me krijues të rinj në fushën e letërsisë dhe artit), *Drita*, f.4, 18 dhjetor, 1988
  72. **Buçpapaj, Skënder.** "Përkushtim apo ikje prej metaforës?", *Drita*, f.5, 18 dhjetor, 1988
  73. [s.n]. "*Koncert në fund të dimrit* i Ismail Kadaresë i jepet Çmimi Migjeni", *Drita*, f.11, 18 dhjetor, 1988
  74. [s.n]. "Dialog i drejtpërdrejtë me letërsinë e kohës" (nga trashëgimia e mendimit kritik si dhe krijimtaria letrare e Drago Siliqit. Mendime të Nasho Jorgaqit, Ymer Çirakut, Agim Shehut, Odhise Grillos, Luan Zelkës dhe Ismail Kadaresë), *Drita*, f.10, 18 dhjetor, 1988

75. **Dado, Floresha.** "Krijimi i figurave në *Koncert në fund të dimrit*", *Drita*, f.10-11, 25 dhjetor, 1988

1989

1. [s.n]. "'Porosia e madhe' e Naim Frashërit në vizionin madhor të Rexhep Qosjes", *Drita*, nr.1509, f.3,13, 1989
2. [s.n]. "Autorë dhe vepra", *Drita*, nr.1490, f.7, 1989
3. [s.n]. "Autostrada e Jugut" (letërsi e huaj, prozë), *Drita*, nr 1483, 1989
4. [s.n]. "Botimi i dy librave të I.Kadaresë në Francë", *Drita*, nr.1483, f.16, 1989
5. [s.n]. "H. Ibseni dhe drama e tij *Shtëpia e kukullës*", *Drita*, nr.1511, f.14, 1989
6. [s.n]. "Mbrëmje poetike kushtuar Mihai Emineskut", *Drita*, nr.1494, f.14,15, 1989
7. [s.n]. "Noli, Vepra 4", *Drita*, nr.1498, f.7, 1989
8. [s.n]. "Pasthënie për skicat e Migjenit", *Drita*, nr.1498, f.14, 1989
9. [s.n]. "Poezi", *Drita*, nr.1513, f.7, 1989
10. [s.n]. "Realiteti i sotëm në tregime", *Drita*, nr.1482, f.5, 1989
11. [s.n]. "Romani i ri i Gor Vidalit", *Drita*, nr.1510, f.15, 1989
12. [s.n]. "Shkrimtari francez Zhil Lapuzh për 'Dosjen e Homerit' të Ismail Kadaresë", *Drita*, nr.1489, f.14, 1989
13. **Abazi, Xhezair.** "Koha,romancieri,vepra", *Drita*, nr.1491, f.5,12, 1989
14. **Ali, Aliu.** "Bashkëkohësia dhe poezia", *Drita*, nr.1502, f.10,11, 1989
15. **Angjeli, Ines.** "Letërsia shpreh shpirtin e kohës", *Drita*, nr.1483, f.14, 1989
16. **Arap, Ina.** "Tipare origjinale në veprën e Bogdanit", *Drita*, nr.1502, f.12, 1989
17. **Arbana, Sevim.** "Shkëlqimi i Deborës", *Drita*, nr.1502, f.6,7, 1989
18. **Balliu, Fahri.** "Pamje e re në gjininë e romanit", *Drita*, nr.1484, f.11, 1989
19. **Beja, Fatos.** "Kërkimet në mjetet shprehëse", *Drita*, nr.1506, f.2, 1989
20. **Bejzade, Artur.** "Kinokomedia", *Drita*, nr.1484, f.14, 1989
21. **Berati, Lumira.** "Protestë, dhimbje dhe shpresë", *Drita*, nr.1477, f.6,7, 1989
22. **Bihiku, Koço.** "Letërsia dhe shkenca letrare në fazën e tanishme", *Drita*, nr.1516, f.10,11, 1989
23. **Boriçi, Hamit.** "Poet në hijen e publicistit", *Drita*, nr.1477, f.12, 1989
24. **Brahimi, Razi.** "Kërkime novatore në poezinë e sotme", *Drita*, nr.1520, f.5, 1989
25. **Brahimi, Razi.** "Me prirje për veçanësi individuale", *Drita*, nr.1506, f.6,7, 1989
26. **Brahimi, Razi.** "Më shumë përgjithësim. Profilizim i kritikëve", *Drita*, nr.1486, f.6,7, 1989
27. **Brahimi, Razi.** "Në rrugën e zhvillimit dhe të pasurimit të poezisë, me mendim e qëllim të qartë", *Drita*, nr.1486, f.2, 1989
28. **Bredberi, Rej.** "T'u frymëzojë njerëzve optimizmin e së ardhmes", *Drita*, nr.1505, f.14, 1989
29. **Buçpapaj, Skënder.** "Poezia dhe poetizimet në prozë", *Drita*, nr.1503, f.2,3, 1989
30. **Buçpapaj, Skënder.** "Dialektika e rritjes së heroit lirik", *Drita*, nr.1510, f.7,14, 1989
31. **Buçpapaj, Skënder.** "Duhet të jetoja mes njerëzve", *Drita*, nr.1509, f.7,11, 1989
32. **Buçpapaj, Skënder.** "Kritiku dhe krijuesi në ndjekjen e proceseve letrare artistike", *Drita*, nr.1490, f.2, 1989

33. **Buçpapaj, Skënder.** "Vështrim në poetikën e romanit", *Drita*, nr.1483, f.2,3, 1989
34. **Buçpapaj, Skënder; Kallamata, Arben.** "Rendiment nga krijuesit, efektivitet nga organizatorët", *Drita*, nr.1483, f.2,3, 1989
35. **Bulo, Jorgo.** "Lëvrues i shquar i romanit", *Drita*, nr.1515, f.3, 1989
36. **Bulo, Jorgo.** "Tipologjia e romanit të sotëm shqiptar", *Drita*, nr.1518, f.6, 1989
37. **Bushaka, Gaqo.** "Romani i ri i Spasses është gati...", *Drita*, nr.1507, f.7, 1989
38. **Bushati, Andi.** "Njeriu dhe artisti në një roman", *Drita*, nr.1488, f.14, 1989
39. **Çadri, Ramazan.** "Përgjithësim, jo tregim i thjeshtëzuar", *Drita*, nr.1502, f.5,7, 1989
40. **Çapriqi, Basri.** "Antiteza si formë e të menduarit poetik", *Drita*, nr.1488, f.10,11, 1989
41. **Çaushi, Tefik.** "Fjala që ngre të vdekurin nga varri", *Drita*, nr.1499, f.10,11, 1989
42. **Çaushi, Tefik.** "Trokitje në dyert e prozës", *Drita*, nr.1520, f.6, 1989
43. **Çela, Zija.** "Koncerti i fundit dhe kompozime të tjera në opusin e romaneve të Ismail Kadaresë", *Drita*, f.10,11, 1989
44. **Çiraku, Ymer.** "Nga romantizmi rrjedhave të realizmit", *Drita*, nr.1498, f.6, 1989
45. **Çiraku, Ymer.** "Si vjen heroi lirik", *Drita*, f.3, 1989
46. **Çobani, Tonin.** "Botime serioze që mund të fitojnë edhe më shumë", *Drita*, nr.1501, f.7, 1989
47. **Çobani, Tonin.** "Në udhën e krijimtarisë së autorit", *Drita*, nr.1489, f.6, 1989
48. **Dado, Floresha.** "Poezia e De Radës", *Drita*, nr.1509, f.6, 1989
49. **Dilaveri, Dilaver.** "Romane të para, tipare të ndryshme", *Drita*, nr.1504, f.5,7, 1989
50. **Dollani, Pirro.** "Konceptim poetik i figurave dhe mjediseve", *Drita*, f.10, 1989
51. **Elsie, Robert.** "Duke vlerësuar krijimtarinë poetike të Lasgush Poradecit", *Drita*, nr.1483, f.16, 1989
52. **Erebara, Gëzim.** "Gjuha filmike pasurohet, po dramaturgjia?", *Drita*, nr.1486, f.2, 1989
53. **Gazoni, Arben.** "Konflikti i jep jetë veprimit dramatik", *Drita*, nr.1520, f.2,3, 1989
54. **Greva, Flutura.** "Mitrush Kuteli", *Drita*, nr.1506, f.13, 1989
55. **Greva, Flutura.** "Naum Prifti", *Drita*, f.11, 1989
56. **Greva, Flutura.** "Vath Koreshi", *Drita*, f.12, 1989
57. **Greva, Flutura.** "Petro Marko", *Drita*, nr.1508, f.13, 1989
58. **Gjoni, Spiro.** "Tregime", *Drita*, nr.1502, f.6, 1989
59. **Haliti, Petrit.** "Desidentët antikomunistë - kontigjent ndihme për Perestrojkën", *Drita*, nr.1507, f.14, 1989
60. **Hysenbegasi, Vjollca.** "Si përgatitej për punë Floberi", *Drita*, nr.1502, f.14, 1989
61. **Idrizi, Rinush.** "Rreth fizionomisë artistike në prozën e shkurtër të një autori", *Drita*, nr.1501, f.10,11, 1989
62. **Istrefi, Adem.** "Për libra të autorëve të rinj", *Drita*, nr.1510, f.7, 1989
63. **Jazexhiu, Shkëlqim.** "Më tepër krijime nga jeta e fshatit", *Drita*, nr.1477, f.5, 1989
64. **Jupe, Hamdi.** "Vërtetësi e konfliktit dhe figurave", *Drita*, nr.1497, f.6, 1989
65. **Kadare, Ismail.** "Danilo Kish", *Drita*, nr.1516, f.16, 1989
66. **Kadia, Refik.** "Profile e tipare të romanit psikologjik eksperimental", *Drita*, nr.1521, f.14, 1989
67. **Kallulli, Adriatik.** "Është populli kudo ju e dini", *Drita*, nr.1483, f.12, 1989

68. **Kallulli, Adriatik.** "Kur heroi i librit të ndjek nga pas", *Drita*, nr.1480, f.6, 1989
69. **Kallulli, Adriatik.** "Mbi autorë dhe vepra të shquara të letërsisë botërore", *Drita*, nr.1495, f.6, 1989
70. **Kallulli, Adriatik.** "Ne vdesim dhe nderin nuk e lëmë të na merret nëpër këmbë", *Drita*, nr.1494, f.12, 1989
71. **Kallulli, Adriatik.** "Vepër që buron nga lufta dhe puna", *Drita*, nr.1486, f.10, 1989
72. **Keko, Teodor.** "Regjisorë kemi dhe regjisorë s'kemi", *Drita*, nr.1495, f.12, 1989
73. **Koçi, Pandeli.** "Dheu ynë është gjaku ynë" (mbi vëllimin me tregime e novela nga Adem Istrefi), *Drita*, nr.1484, f.6, 1989
74. **Kodra, Klara.** "Poezia e De Radës", *Drita*, nr.1492, f.7, 1989
75. **Kodra, Klara.** "Tri romane të Santorit", *Drita*, nr.1505, f.10,11, 1989
76. **Kokonozi, Dashnor.** "E vërteta e Don Kishotit apokrif", *Drita*, f.12, 1989
77. **Kokonozi, Dashnor.** "Romani historik", *Drita*, nr.1507, f.16, 1989
78. **Kokonozi, Dashnor.** "Shtrati i Prokrustit", *Drita*, nr.1494, f.6, 1989
79. **Kondo, Anastas.** "Duke menduar për një libër që ua këshilloj ta këndonin", *Drita*, f.7, 1989
80. **Kongoli, Fatos.** "Një dëshmi artistike me vlerë", *Drita*, nr.1482, f.6, 1989
81. **Korespondenti i Dritës.** "Poeti komisar", *Drita*, nr.1483, f.12, 1989
82. **Korespondenti i Dritës.** "Letërsia greke jashtë vendit", *Drita*, nr.1480, f.14, 1989
83. **Korespondenti i Dritës.** "Përfaqësues i shquar i letërsisë ameriko-latine", *Drita*, nr.1480, f.16, 1989
84. **Korespondenti i Dritës.** "Aktorë të roleve të autorëve klasikë", *Drita*, nr.1467, f.16, 1989
85. **Korespondenti i Dritës.** "Bazat e Vargëzimit", *Drita*, nr.1482, f.6, 1989
86. **Korespondenti i Dritës.** "Biografite -si histori letërsie", *Drita*, nr.1467, f.16, 1989
87. **Korespondenti i Dritës.** "Duke e krahasuar me Zolanë", *Drita*, nr.1467, f.16, 1989
88. **Korespondenti i Dritës.** "Me synimin për arritje më të mira", *Drita*, f.13, 1989
89. **Korespondenti i Dritës.** "Ndre Mjeda", *Drita*, f.6, 1989
90. **Korespondenti i Dritës.** "Novela nga Stefan Cvajg", *Drita*, f.4, 1989
91. **Korespondenti i Dritës.** "Një kritikë në vend të lajmit për një diskutim krijues", *Drita*, f.7, 1989
92. **Korespondenti i Dritës.** "Poetët shqiptarë në një botim të huaj", *Drita*, nr.1477, f.16, 1989
93. **Korespondenti i Dritës.** "Sako e Vanceti në teatrin dramatik të Ankarasë", *Drita*, nr.1479, f.16, 1989
94. **Kuçuku, Bashkim.** "Epokale dhe e pashtershme për krijimtarinë", *Drita*, nr.1489, f.2,3, 1989
95. **Kuçuku, Bashkim.** "Paradokse të koncepteve për kritikën letrare", *Drita*, f.6, 1989
96. **Kurem, Anastas.** "Artisti krijon për një vend dhe një popull konkret", *Drita*, nr.1482, f.14, 1989
97. **Laço, Teodor.** "Romani në rrugën e kërkimeve të reja", *Drita*, nr.1519, f.12, 1989
98. **Lako, Natasha.** "Udhëtim metaforik", *Drita*, nr.1521, f.6, 1989
99. **Lati, Petro.** "Mosha e rinisë në disa vëllime të kohëve të fundit", *Drita*, nr.1513, f.6, 1989
100. **Lati, Petro.** "Vërtetësia dhe rrëfimi artistik në prozën dokumentare", *Drita*, nr.1504, f.3, 1989
101. **Lëngu, Ilia.** "Individualitete të letërsisë së sotme botërore", *Drita*, nr.1501, f.15, 1989
102. **Lëngu, Ilia.** "Profili i një shkrimtari bashkëkohor", *Drita*, nr.1511, f.14, 1989
103. **Lëngu, Ilia.** "Romen Rolani dhe Revolucioni Francez i 1789-ës", *Drita*, nr.1497, f.14, 1989

104. Lera, Nasi. "Anakronizmi zbeh mesazhin e veprës", *Drita*, nr.1478, f.2, 1989
105. Lera, Nasi. "Poezia si vetëdije e kohës", *Drita*, nr.1516, f.7,10, 1989
106. Lloshi, Xhevat. "Një libër i ri për vjershërimin shqip", *Drita*, nr.1485, f.6, 1989
107. Marina, Marinova. "Prozë novatore", *Drita*, nr.1517, f.10, 1989
108. Marku, Rudolf. "Katër autorë shqiptarë në një antologji për Kolombin", *Drita*, nr.1486, f.12, 1989
109. Marku, Rudolf. "Poeti i madh demokrat Uollt Uitman", *Drita*, nr.1489, f.15, 1989
110. Marku, Rudolf. "Roman që komunikon me lexuesin e gjerë", *Drita*, nr.1505, f.6, 1989
111. Marku, Rudolf. "Zëri më i ri i poezisë sonë", *Drita*, nr.1520, f.7, 1989
112. Mato, Jakup. "Universaliteti i përgjithësimi ideoartistik", *Drita*, nr.1498, f.2,5, 1989
113. Mborja, Fatmir. "Me gjerësi dhe larmi të udhëve të jetës", *Drita*, nr.1490, f.6,7, 1989
114. Mema, Briseida. "Poezi e besimit dhe gëzimit të jetës", *Drita*, nr.1499, f.16, 1989
115. Mici, Aristotel. "Shprehës i virtyteve dhe aspiratave të kombit", *Drita*, nr.1477, f.7, 1989
116. Misha, Piro. "Origjinaliteti i një romani: - *Nata e kuajve të bardhë të Valter Files*", *Drita*, nr.1480, f.7, 1989
117. Nelaj, Isuf. "Kërkime letrare", *Drita*, nr.1503, f.7, 1989
118. Papa, Bumi Rita. "Një poet i Shqipërisë së re: Dritëro Agolli", *Drita*, nr.1490, f.14,15, 1989
119. Plasari, Aurel. "Në kontekst të një lëvizjeje mendore", *Drita*, nr.1499, f.10,11, 1989
120. Prençi, Mexhit. "Një tip shoqëror në situata të ndryshme", *Drita*, nr.1492, f.6, 1989
121. Prifti, Josif. "Zëra në dy dete", *Drita*, nr.1479, f.6, 1989
122. Prifti, Naum. "Raimonda e një dramaturgu të ri", *Drita*, nr.1491, f.7,12, 1989
123. Prifti, Vladimir. "Cila rrugë do të ishte më e drejtë?", *Drita*, nr.1480, f.5, 1989
124. Remark, Maria Erik. "Harku i triumfit", *Drita*, nr.1493, f.6, 1989
125. Rugova, Ibrahim. "Historia shqiptare në veprën e Pjetër Bogdanit", *Drita*, nr.1514, f.11, 1989
126. Rugova, Ibrahim. "Imuniteti autokton", *Drita*, nr.1482, f.10,11, 1989
127. Ruka, Petrit. "Në fqinjësi me të rinjtë", *Drita*, nr.1478, f.7, 1989
128. Sabatie, Robert. "Historia e poezisë franceze", *Drita*, nr.1477, f.16, 1989
129. Sedaj, Engjëll. "Pjetër Bogdani dhe vepra e tij", *Drita*, nr.1485, f.10,11, 1989
130. Sina, Fisnik. "Duke diskutuar për teatrin", *Drita*, nr.1494, f.7, 1989
131. Sina, Fisnik. "Kur mbetesh i kënaqur nga drama dhe skena", *Drita*, nr.1482, f.7, 1989
132. Sinani, Shaban. "Histori e gjuhës, histori e popullit", *Drita*, nr.1480, f.10, 1989
133. Sinani, Shaban. "Poezi që kërkon rritje", *Drita*, f.7, 1989
134. Skëndaj, Bujar. "Të fantazosh me vërtetësinë e duhur", *Drita*, nr.1491, f.6, 1989
135. Skëndaj, Bujar. "Duke i ngritur kapakun valixhes së pahapur të teatrit", *Drita*, nr.1511, f.5,13, 1989
136. Skëndaj, Bujar. "Efektiviteti i punës së botuesit dhe krijimtaria", *Drita*, f.4, 1989
137. Skëndaj, Bujar. "Po, teatri 'Skampa' po jep shembull të mirë", *Drita*, nr.1493, f.7, 1989
138. Skëndaj, Bujar. "Romani i parë në llojin e vet", *Drita*, nr.1499, f.4, 1989
139. Skëndaj, Bujar. "Teprim i keqkuptimit", *Drita*, nr.1478, f.11, 1989
140. Skëndaj, Bujar. "Vepra, problemi dhe vështrimi i tij", *Drita*, nr.1506, f.2,4, 1989

141. **Skënder, Buçpapaj.** "Filozofi dhe etikë e lirisë", *Drita*, nr.1477, f.6,7, 1989
142. **Spasse, Sterjo.** "Prozator i shquar i letërsisë bullgare", *Drita*, nr.1495, f.15, 1989
143. **Shaplo, Dalan.** "Romani përballë zhvillimeve të reja shoqërore", *Drita*, nr.1516, f.7, 1989
144. **Shaplo, Dalan.** "Vlerat artistike të figurshmërisë në poezinë popullore", *Drita*, nr.1476, f.5, 1989
145. **Shaplo, Dalan.** "Zemër e dhimbshme, plot dashuri për trimat", *Drita*, nr.1515, f.11, 1989
146. **Shkurtaj, Gjovalin.** "Nga poezia e sotme arbëreshe", *Drita*, nr.1488, f.12, 1989
147. **Shpuza, Gazmend.** "Shqipëria dhe shqiptarët në veprat e udhëtarëve anglezë të gjysmës së parë të shekullit XIX", *Drita*, nr.1503, f.6, 1989
148. **Shuteriqi, Dhimitër.** "Shkrimtar popullor që këndoi me zemër të zjarrtë", *Drita*, nr.1478, f.6, 1989
149. **Taipi, Zafet.** "Poezia e mirë ngjit te njeriu si fjala e mirë", *Drita*, nr.1477, f.5, 1989
150. **Tozaj, N.** "Thikat", *Drita*, nr.1498, f.7, 1989
151. **Thanati, Vladimir.** "Ritmi në disa forma të strukturimit poetik", *Drita*, nr.1508, f.5, 1989
152. **Uçi, Alfred.** "Shënime për krijimtarinë e Abdurrahim Buzës", *Drita*, nr.1490, f.5,10 1989
153. **Uçi, Alfred.** "Estetika", *Drita*, nr.1493, f.6, 1989
154. **Valter, Andre.** "Cili jeni ju Zoti Faust?", *Drita*, nr.1502, f.14, 1989
155. **Velça, Kudret.** "Regjisura në një drammatizim të ri", *Drita*, f.7, 1989
156. **Vreto, Shpresa.** "Rreth poemës për fëmijë", *Drita*, nr.1494, f.13, 1989
157. **Vuçani, Stefan.** "Personalitet i poezisë turke", *Drita*, nr.1498, f.16, 1989
158. **Xoxa, Arben.** "Strehleri regjisor", *Drita*, nr.1479, f.14, 1989
159. **Xhaferrri, Bujar.** "Personazhe me emër dhe pa emër", *Drita*, nr.1492, f.6,7, 1989
160. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Përkujtimore për autorin e *Lules së kujtimit*", *Drita*, nr.1520, f.12, 1989
161. **Xhelo, Pranvera.** "Rruga e provës së vështirë", *Drita*, nr.1507, f.15, 1989
162. **De Siati, Xhuzepe.** "Shqipëria ka letërsi të pasur dhe të gjallë", *Drita*, nr.1517, f.10, 1989
163. **Zamputi, Injac.** "Buzuku, Meshari dhe Psthënia", *Drita*, nr.1498, f.12, 1989
164. **Zamputi, Injac.** "Pjetër Bogdani - luftëtar në të gjitha frontet për idealin shqiptar", *Drita*, nr.1479, f.12, 1989
165. **Zamputi, Injac.** "Poeti përktheu poetin", *Drita*, nr.1506, f.12, 1989
166. **Zeqo, Moikom.** "Monografia 'Vargu i kangëve të kreshnikëve' të Gjergj Zhejit", *Drita*, f.6, 1989
167. **Zogaj, Preç.** "Deskriptivizmi si 'kollajllëk' i poezisë", *Drita*, nr.1478, f.5, 1989
168. **Zogaj, Preç.** "Që krijuesi të mos jetë i vonuar", *Drita*, nr.1467, f.13, 1989
169. **Zoto, Aleksandër.** "Historia dhe letërsia në krijimtarinë e Ismail Kadaresë", *Drita*, nr.1517, f.11, 1989
170. **Zoto, Kleanth.** "Shpirtin nuk e shes", *Drita*, nr.1476, f.10, 1989
171. **Zheji, Gjergj.** "E qeshura, vlera dhe mjetet e saj", *Drita*, nr.1498, f.5, 1989
172. **Zhupa, Ilirjan.** "Bashkëbisedim aktiv me lexuesin", *Drita*, nr.1521, f.5, 1989

1990

1. **Vehbiu, Ardian.** "Poetika e fjalëkrijimit. Shënime për vendin e neologjisë në poezinë e sotme shqipe", *Drita*, f.5, 7 janar, 1990

2. **Zheji, Artur.** "Sinteza në dramë", *Drita*, f.6, 7 janar, 1990
3. **Prençi, Mexhit.** "Dobësi të strukturimit të veprës", *Drita*, f.6, 7 janar, 1990
4. **Bushati, Andi.** "Poeti i madh kilian në shqip" (mbi vëllimin poetik "Poezi" të Pablo Nerudës), *Drita*, f.14, 7 janar, 1990
5. **Skëndaj, Bujar.** "Ndjeshmëria shoqërore e veprës artistike" (roman), *Drita*, f.14, 14 janar, 1990
6. **Thoma, Iskra.** "Diagramë krijuese në rritje" (mbi *Tregime, novela të zgjedhura* nga Kiço Blushi), *Drita*, f.6, 14 janar, 1990
7. **Balli, Kristaq.** "Me mesazhin e atdhedashurisë. Një roman nga Petraq Zoto", *Drita*, f.7, 14 janar, 1990
8. **Fortino, Italo Kostante.** "Pririje të letërsisë bashkëkohore arbëreshe", *Drita*, f.14, 14 janar, 1990
9. [s.n]. "Në rrugën e ngritjes së mëtejshme cilësore të letërsisë e artit" (në kryesinë e Lidhjes), *Drita*, f.3-4, 21 janar, 1990
10. **Gjergo, Edor.** "Njeriu tjetër, roman nga Bashkim Hoxha" (shënime për librat), *Drita*, f.6, 21 janar, 1990
11. **Lati, Petro.** "Mall për njerëz, tregime e novela nga Betim Muço", *Drita*, f.7, 21 janar, 1990
12. **Murati, Shaban.** "Miti i mureve dhe kultura", *Drita*, f.14, 21 janar, 1990
13. **Grillo, Odhise.** "U foli fëmijëve me dymbëdhjetë libra", *Drita*, f.11, 28 janar, 1990
14. [s.n]. "Të huajt për letërsinë dhe artin tonë. Jehonë e çmimit të 'Koncerit' në Francë", *Drita*, f.16, 28 janar, 1990
15. **Mato, Sulejman.** "Sytë e ditës vizatoj, vëllim me poezi nga P. Risto", *Drita*, f.7, 4 shkurt, 1990
16. **Dollani, Pirro.** "Shihemi diku", vëllim me poezi nga A. Hysa, " *Drita*, f.7, 4 shkurt, 1990
17. [s.n]. "Mbrëmje poetike kushtuar Naim Frashërit", *Drita*, f.12, 4 shkurt, 1990
18. **Skëndaj, Bujar.** "Drama pa dramaticitet dhe kritika e saj", *Drita*, f.12, 11 shkurt, 1990
19. **Fortino, Italo Kostante.** "Pririje të letërsisë bashkëkohore arbëreshe" (poezi), *Drita*, f.14, 11 shkurt, 1990
20. **Dado, Floresha.** "Probleme të mjeshtërisë: raporti i rrefimtarit me lexuesin në roman", *Drita*, f.5, 18 shkurt, 1990
21. **Jakllari, Adem.** "Shkrimtari flet me veprën e tij" (mbi romanin e Faik Ballancës, *Nomeja e largët*), *Drita*, f.6, 18 shkurt, 1990
22. [s.n]. "Me debat të gjallë e konstruktiv, panjëanshmëri e subjektivizëm", *Drita*, f.5,7, 25 shkurt, 1990
23. **Buçpapaj, Skënder.** "Adem Demaçi dhe *Gjarpërinjtë e gjakut*", *Drita*, f.8-9, 25 shkurt, 1990
24. **Mema, Briseida.** "Poezia është si buka që u duhet të gjithëve" (mjeshttrat për mjeshtërinë. Enzensbergu për Nerudën), *Drita*, f.14, 25 shkurt, 1990
25. **Lati, Petro.** "E nesërmja e një gruaje, roman i Dh. Xhuvanit", *Drita*, f.6, 4 mars, 1990
26. **Bare, Lili.** "Në çdo libër që shkruan thuaj diçka të re" (mjeshttrat për mjeshtërinë: Gunter Gras), *Drita*, f.14, 4 mars, 1990
27. **Haliti, Petrit.** "Roman apo skedar?" (mjeshttrat për mjeshtërinë), *Drita*, f.14, 4 mars, 1990
28. **Keko, Teodor.** "Kur përpiqjet e mira i ftoh indiferentizmi", *Drita*, f.5, 11 mars, 1990
29. **Idrizi, Rinush.** "Në 25-vjetorin e vdekjes së Fan S. Nolit. Me përkushtim ndaj problemeve të kohës", *Drita*, f.6, 11 mars, 1990
30. [s.n]. "Krijimtari që e frymëzon koha epike dhe tragjike e Kosovës" (prezantohen katër libra për

- fëmijë të autorëve nga Kosova), *Drita*, f.11, 11 mars, 1990
31. [s.n]. "Romani si gjini epike shkruan eposin e jetës. Diskutim për ecurinë e romanit" (vazhdon bashkëbisedimi dhe zgjedhja e komisioneve të Lidhjes), *Drita*, f.1,2, 18 mars, 1990
  32. **Buçpapaj, Skënder**. "Trajatat e ruajtura të njeriut" (mbi romanin *Nata e Ustikës* të Petro Markos), *Drita*, f.6, 18 mars, 1990
  33. [s.n]. "Krijimi dhe mbrojtja e identitetit kombëtar. Vepra *Vetëdija letrare* e Sabri Hamitit-kontribut i rëndësishëm në letërsinë shqiptare" (çmimi i "Rilindjes" për librin më të mirë të vitit 1989), *Drita*, f.13, 18 mars, 1990
  34. **Daiu, Maks**. "Etapa dhe karakteristika të një poezie", *Drita*, f.14, 18 mars, 1990
  35. [s.n]. "Një libër për krijimtarinë e Ismail Kadaresë", *Drita*, f.16, 18 mars, 1990
  36. [s.n]. "Roman i pashkruar i O'Nilit", *Drita*, f.16, 18 mars, 1990
  37. **Prifti, Naum**. "*Bijtë e shtrëngatës*, roman nga Th. Kacori", *Drita*, f.6, 25 mars, 1990
  38. **Donald, Kolin Xhejms**. "Shkrimtari dhe alkooli: mit i shkurozuar", *Drita*, f.15, 25 mars, 1990
  39. [s.n]. "Drama dhe teatri kanë humbur autoritetin. Le t'i përkrahim e nxitim ato", *Drita*, f.1, 1 prill, 1990
  40. **Thanati, Vladimir**. "Simbolika e një vëllimi: - 'Heshtje s'ka' i Xhevahir Spahiut", *Drita*, f.6, 1 prill, 1990
  41. [s.n]. "Që poezia të bëhet ndërgjegje e kohës" (diskutim debat krijues), *Drita*, f.2, 8 prill, 1990
  42. **Fico, Delina**. "Dëshmi e shpirtit të bukur arbëresh" (mbi vëllimin poetik "Emocoinë" të Matilda Ferraros", *Drita*, f.6, 8 prill, 1990
  43. **Qosja, Rexhep**. "Mendja e pamposhtur" (fjala e akademikut kosovar Rexhep Qosja me rastin e 25-vjetorit të vdekjes së Fan Nolit), *Drita*, f.14, 8 prill, 1990
  44. [s.n]. "Si gjini dinamike, të ndjekë me dinamizëm jetën" (nga konsulta në klubin e Lidhjes për tregimin dhe novelën. Diskutim, debat krijues), *Drita*, f.1-2, 15 prill, 1990
  45. [s.n]. "Në 60-vjetorin e vdekjes të Vladimir Majakovskit", *Drita*, f.14, 15 prill, 1990
  46. [s.n]. "Letërsia për fëmijë: kërkesa për nivelin, Lidhjen, botuesit" (në vazhdim të bashkëpunimeve në klubin e Lidhjes), *Drita*, f.5, 22 prill, 1990
  47. **Skëndaj, Bujar**. "Çështje të mjeshtërisë artistike. Nga mendimi të shprehja figurative." / (Mbi dy novela), *Drita*, f.11, 22 prill, 1990
  48. **Koçollari, Irakli**. "Poeti filipinas që i këndoi Skënderbeut", *Drita*, f.14, 22 prill, 1990
  49. **Kongoli, Fatos**. "Sa i përgjigjet kohës praktika e sotme e librit? Bëhen edhe investime në 'boshllëk'", *Drita*, f.5, 6 maj, 1990
  50. [s.n]. "Lasgush Poradeci. Vepra letrare", *Drita*, f.6, 6 maj, 1990
  51. **Vehbiu, Ardian**. "Bashkëtingëllim motivesh. Vëllimi me poezi *Udhëtim për në vendin e gjërave që njohim* të Rudolf Markut", *Drita*, f.6, 6 maj, 1990
  52. **Ulqini, Hasan**. "Një shkrim i panjohur i Branko Kadisë", *Drita*, f.12, 6 maj, 1990
  53. **Kozeli, Bashkim**. "Dramë me gjuhë skenike. *Kristali blu* në teatrin e Vlorës", *Drita*, f.6, 13 maj, 1990
  54. **Arbana, Sevim**. "Përvojë për përshtatje veprash letrare. Përshtatje nga Odhise Grillo e *Historia e Skënderbeut*, *Erdhi ditë e Arbit* etj.", *Drita*, f.6, 13 maj, 1990
  55. [s.n]. "Sa botojmë dhe si zgjedhim nga letërsia e huaj", *Drita*, f.2, 20 maj, 1990
  56. **Korespondenti i Dritës**. "Kujtime për jetën dhe veprën letrare të H. Stërmillit" (veprimtari e organizuar në Peshkopi), *Drita*, f.11, 20 maj, 1990

57. [s.n]. "Zëri në rritje i krijuesve të rinj", *Drita*, f.1,4, 27 maj, 1990
58. [s.n]. "Ritmet e botimeve nuk i përgjigjen rritjes shpirtërore të shoqërisë" (diskutim, debat krijues), *Drita*, f.2, 27 maj, 1990
59. Uçi, Alfred. "Për një vizion më të thellë në mendimin artistik", *Drita*, f.5, 27 maj, 1990
60. Mulaj, Avni. "Skenë e poezisë lasgushiane", *Drita*, f.7, 27 maj, 1990
61. Lati, Petro. "Reflektim i përvojës së gjatë krijuese. Vëllimi me novela e tregime *Kruga e njeriut* i Skënder Drinit", *Drita*, f.7, 27 maj, 1990
62. Korespondenti i Dritës. "Poeti mes bashkëfshatarëve", *Drita*, f.13, 27 maj, 1990
63. [s.n]. "Individualitete të artit dhe letërsisë botërore" (mbështetur kryesisht në prozën dhe poezinë arabe), *Drita*, f.14, 27 maj, 1990
64. Kadia, Refik. "Krijimtari me angazhim të theksuar social", *Drita*, f.14, 27 maj, 1990
65. [s.n]. "Për bashkëpunimin e komisioneve të Lidhjes me botuesit" (Gaqo Bushaka, drejtor i shtëpisë botuese "Naim Frashëri"), *Drita*, f.4, 3 qershor, 1990
66. Uçi, Alfred. "Për një vizion më të thellë në mendimin artistik", *Drita*, f.5, 3 qershor, 1990
67. Nelaj, Isuf. "Shtëpia që 'ka derën nga zemrat'. Vëllimi 'Poezi' i Rrahman Dedajt", *Drita*, f.7, 3 qershor, 1990
68. Misha, Piro. "Më tepër botime nga letërsia e sotme botërore", *Drita*, f.11, 3 qershor, 1990
69. Idrizi, Rinush. "I lidhur ngushtë me idealet më përparimtare të kohës" (mbi Sami Frashërin), *Drita*, f.12, 3 qershor, 1990
70. Elsie, Robert. "Dy vëllime bashkëkohore nga poezia shqiptare", *Drita*, f.16, 3 qershor, 1990
71. Cenhasa, Nezhdet. "Një poet i madh i letërsisë turke. Mehmet Akif Ersoj, personalitet i kulturës turke, me origjinë shqiptare" (në veprën e tij ka lënë vargje për Shqipërinë), *Drita*, f.13, 10 qershor, 1990
72. Lati, Kleo. "Librat e të gjithë popujve..., dhe një libër që u kushtohet atyre: 'Biblioteka e humbur e Aleksandrisë'", *Drita*, f.14, 10 qershor, 1990
73. Kadare, Ismail. Si e shkrova "Eskilin", *Drita*, f.12, 17 qershor, 1990
74. Sinani, Shaban. "Një vepër e kryehershme e Çabejt", *Drita*, f.5, 17 qershor, 1990
75. Marku, Rudolf. "Për të paraqitur me dinjitet vlerat tona", *Drita*, f.5, 17 qershor, 1990
76. Marku, Rudolf. "Diçka nuk shkon në tekstet e letërsisë", *Drita*, f.3, 24 qershor, 1990
77. Klosi, Ardian. "Rruga e vështirë drejt njohjes", *Drita*, f.5, 24 qershor, 1990
78. [s.n]. "Në Francë botohet romani *Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo*", *Drita*, f.14, 24 qershor, 1990
79. [s.n]. "Nga jehona e *Prillit të thyer* në Austri, RF Gjermane dhe Zvicër", *Drita*, f.14, 24 qershor, 1990
80. Blushi, Kiço. "Në optikën e dukurive sociale" (mbi romanin *Më shiko në sy*), *Drita*, f.4, 1 korrik, 1990
81. Hysa, Ramazan. "A duhet të hyjë mekanizmi i ri në botime?", *Drita*, f.5, 1 korrik, 1990
82. Skëndaj, Bujar. "Brenda simbolikës së tekstit. Mbi dy tregime" (çështje të mjeshtërisë artistike), *Drita*, f.11, 1 korrik, 1990
83. Le Klezio. "Të shkruash duhet gjithmonë të rifillosh", *Drita*, f.13, 1 korrik, 1990
84. Çuli, Diana. "Mendimi krijues dhe mentaliteti burokratik", *Drita*, f.5, 8 korrik, 1990
85. [s.n]. "Prezantohet libri 'Poezi' i poetit Eqrem Basha", *Drita*, f.6, 8 korrik, 1990
86. Spahiu, Xhevahir. "Fate të tronditura dhe shpresë" (poezi), *Drita*, f.7, 8 korrik, 1990

87. **Dado, Floresha.** "Çajupi, atdhetar përherë i ri", *Drita*, f.10, 8 korrik, 1990
88. [s.n]. "Dritëro Agolli është Kafka me pak më shumë diell", *Drita*, f.16, 8 korrik, 1990
89. **Lati, Petro.** "Tema e familjes në disa novela të kohëve të fundit", *Drita*, f.5, 15 korrik, 1990
90. **Zheji, Gjergj.** "Mësime që dalin nga letërsia e huaj", *Drita*, f.6, 15 korrik, 1990
91. **Yzeiri, Ilir.** "Vështrim i njëanshëm", *Drita*, f.7, 15 korrik, 1990
92. **Siliqi, Llazar.** "Vehbi Bala, njëri nga pionerët e letërsisë së re shqiptare", *Drita*, f.10, 15 korrik, 1990
93. **Xhaxhiu, Muzafer.** "Pedagog dhe studiues" (mbi Vehbi Balën), *Drita*, f.11, 15 korrik, 1990
94. **Zhupa, Ilirian.** "Poet i ndjenjës së hollë" (mbi poetin Basri Çapriqi), *Drita*, f.12, 15 korrik, 1990
95. **Zhupa, Ilirjan.** "Vendlindja, poezia ime", *Drita*, f.2, 22 korrik, 1990
96. **Sinani, Shaban.** "Letërsia e vjetër: dëshmi e letërsisë së qytërimit shqiptar", *Drita*, f.5, 22 korrik, 1990
97. **Çausi, Tefik.** "Eskili i parë nga Kadareja", *Drita*, f.6, 22 korrik, 1990
98. **Sandberg, Karl.** "Përpjekje për të përkufizuar poezinë", *Drita*, f.13, 22 korrik, 1990
99. **Marku, Rudolf.** "Horhe Luis Borhes – bashkëkohës. Shënime", *Drita*, f.14, 22 korrik, 1990
100. [s.n]. "Kur do ta lexojmë *Koncert në fund të dimrit*", *Drita*, f.4,16, 29 korrik, 1990
101. **Mema, Briseida.** "*Kurora e lavdisë, Henri Truja. Vëllezërit Karamazov, Dostojevski*", përgatiti *Drita*, f.13, 29 korrik, 1990
102. [s.n]. "Nuk është vetëm një problem letrar" (mbi përkthimin), *Drita*, f.2, 4 gusht, 1990
103. **Misha, Piro.** "Kur flasim për përkthyes të rinj", *Drita*, f.3, 4 gusht, 1990
104. **Bihiku, Koço.** "Trashëgiminë letrare të së kaluarës ta vështrojmë me objektivitet shkencor", *Drita*, f.5, 4 gusht, 1990
105. **Sinani, Hysen.** "Një psikologji në dy botë" (mbi romanin *Loja*), *Drita*, f.6, 4 gusht, 1990
106. [s.n]. "Originaliteti i Mishel Turniesë", *Drita*, f.13, 4 gusht, 1990
107. [s.n]. "60 vjet midis historisë dhe poezisë", *Drita*, f.16, 4 gusht, 1990
108. **Vehbiu, Ardian.** "Lexuesi në procesin letrar", *Drita*, f.5, 12 gusht, 1990
109. [s.n]. "Nuk është vetëm një problem letrar" (mendime të përkthyesve), *Drita*, f.10, 12 gusht, 1990
110. **Tupja, Edmond.** "Mjeshtrit dhe të rinjtë", *Drita*, f.11, 12 gusht, 1990
111. **Kongoli, Fatos.** "Sa është cilësor 'bumi' i romanit?", *Drita*, f.1, 19 gusht, 1990
112. **Vozga, Ramazan.** "Libra të rinj. – *Epi i Gilgameshit*", *Drita*, f.4, 19 gusht, 1990
113. **Shuteriqi, Dh. S.** "Tri probleme të *Historisë së letërsisë shqipe*", *Drita*, f.5, 19 gusht, 1990
114. **Laço, Teodor.** "Veprat e mira nuk vjetërohen", *Drita*, f.6, 19 gusht, 1990
115. **Alia, Ali.** "E padukshmeja te gjërat aq të dukshme", *Drita*, f.7, 19 gusht, 1990
116. **Buçpapaj, Skënder.** "Autokritikë e romanit", *Drita*, f.2, 26 gusht, 1990
117. **Jorgoni, Perikli.** "Një kulm i poezisë shqipe. Lasgush Poradeci - Vepra letrare", *Drita*, f.6, 2 shtator, 1990
118. [s.n]. "Vepra e një emri të përveçëm: Dino Buxati", *Drita*, f.13-14, 2 shtator, 1990
119. [s.n]. "Lexuesi, gjykatësi më i drejtë", *Drita*, f.4, 9 shtator, 1990
120. **Shaplo, Dalan.** "Vëllimi me studime, kritikë dhe ese i Ali Aliut" (mbi librin *Kërkime*. Shënime për librat), *Drita*, f.5, 9 shtator, 1990

121. **Skëndaj, Bujar.** "Romani i kohëve të fundit. Depërtim i elementeve të prozës moderne", *Drita*, f.6, 9 shtator, 1990
122. **Xholi, Zija.** "Seminar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare", *Drita*, f.13, 9 shtator, 1990
123. **Korespondenti i Dritës.** "Një autor që meriton një famë evropiane", *Drita*, f.16, 9 shtator, 1990
124. **Dado, Floresha.** "Disa kritere për *Historinë e letërsisë*", *Drita*, f.3, 16 shtator, 1990
125. **Buçpapaj, Skënder.** "Burrërorja në emocionet njerëzore. Vëllimi poetik *Një zog midis meje e diellit i Adem Istrefit*", *Drita*, f.7, 16 shtator, 1990
126. **ATSH.** "Vëllimi i tretë i përmbledhjes *Ç'thonë dhe ç'kërkojnë kosovarët*", *Drita*, f.4, 23 shtator, 1990
127. [s.n]. "Shoqëria, përkthimi, përkthyesit", *Drita*, f.6, 30 shtator, 1990
128. **Bica, Laurant.** "Naim Frashëri në vitin 1879", *Drita*, f.11, 30 shtator, 1990
129. [s.n]. "Muaji i letërsisë dhe i arteve", *Drita*, f.1, 7 tetor, 1990
130. **Abazi, Xhezair.** "Prozë e nivelit evropian" (diskutim krijues në Lidhje), *Drita*, f.4, 7 tetor, 1990
131. **Xholi, Zija.** "Mbi gjithçka Shqipëria" (mbi N. Frashërin), *Drita*, f.5, 7 tetor, 1990
132. **Dhame, Shkëndije.** "Për të gjitha vendet e për të gjitha kohët. Vazhdon jehona e romanit të Dritëro Agollit *Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo*", *Drita*, f.10, 7 tetor, 1990
133. [s.n]. "Realizmi i një romani", *Drita*, f.16, 7 tetor, 1990
134. **Vehbiu, Ardian.** "Dilemat e origjinalitetit. Në vend të esesë", *Drita*, f.9, 14 tetor, 1990
135. **Qosja, Rexhep.** "Naim Frashëri", *Drita*, f.10, 14 tetor, 1990
136. **Mustafaj, Besnik.** "Shkrimtarët tanë në veprimtari ndërkombëtare. Mes kolegëve rumunë", *Drita*, f.14, 14 tetor, 1990
137. **Çuli, Diana; Misha, Piro.** "Në takimin e shkrimtarëve të Adriatikut", *Drita*, f.15, 14 tetor, 1990
138. **Shuteriqi, Dh. S.** "Testamenti poetik i Naim Frashërit", *Drita*, f.2, 21 tetor, 1990
139. **Pollo, Stefanaq.** "Apostulli i shqiptarizmit" (mbi N. Frashërin), *Drita*, f.3, 21 tetor, 1990
140. **Kostallari, Androkli.** "Për gjuhën letrare të kombit", *Drita*, f.4, 21 tetor, 1990
141. **Agolli, Dritëro.** "Mendime për idealin e harmonisë në veprën e Naim Frashërit", *Drita*, f.5, 21 tetor, 1990
142. **Bulo, Jorgo.** "Figurë e madhe e botës shqiptare" (mbi N. Frashërin), *Drita*, f.6, 21 tetor, 1990
143. **Shuteriqi, Dh. S.** "'Testamenti' poetik i Naim Frashërit", *Drita*, f.11, 21 tetor, 1990
144. **Lati, Petro.** "Në qendër: emancipimi i njeriut të ditëve tona" (mbi romanin *Mali i tejdukshëm* të Zija Çelës), *Drita*, f.6, 28 tetor, 1990
145. **Stoiciu, Joan Liviu.** "Vizioni i letërsisë ballkanike", *Drita*, f.11, 28 tetor, 1990
146. **Lera, Nasi.** "Për ta ngritur më lart emrin e letërsisë dhe artit", *Drita*, f.3, 4 nëntor, 1990
147. **Agolli, Dritëro.** "Letërsia dhe arti i të rinjve" (në mbyllje të konferencës së Lidhjes), *Drita*, f.4, 4 nëntor, 1990
148. **Sinani, Shaban.** "Takim me Çabejn. Monografia *Eqerem Çabej*", *Drita*, f.10, 4 nëntor, 1990
149. **Jakllari, Adem.** "Poezi. Kolana e poezisë së zgjedhur" (shënime për librat), *Drita*, f.11, 11 nëntor, 1990
150. **Mustafaj, Besnik.** "Para pyetjes: Ku është zëri i inteligjencës?", *Drita*, f.5, 18 nëntor, 1990
151. **Hamiti, Sabri.** "Poezia dhe demokracia", *Drita*, f.6, 18 nëntor, 1990
152. **Zogaj, Preç.** "Krijues apo përçues?", *Drita*, f.6, 25 nëntor, 1990

153. **Zamputi, Injac.** "Marin Barleti dhe vepra e tij madhore", *Drita*, f.7, 25 nëntor, 1990
154. **Plasari, Aurel.** "Një Nobel për Oktavio Pasin ose katër ansamble të një itinerari poetik", *Drita*, f.14, 25 nëntor, 1990
155. **Qosja, Rexhep.** "Mbetëm pa një mendje që shihte më larg se të tjerët", *Drita*, f.11, 2 dhjetor, 1990
156. **Berati, Lumira.** "Studiues i talentuar i letërsisë shqiptare", *Drita*, f.11, 2 dhjetor, 1990
157. **Meksi, Mira.** "Tarasona - një 'Babel' gjuhësh. Mbresa të një përkthyesje shqiptare nga takimi me Markesin", *Drita*, f.15, 2 dhjetor, 1990
158. **Çiraku, Ymer.** "Të ecësh nëpër 'shina' apo të lakmosh hapësira të reja. Refleksione mbi poezinë e sotme", *Drita*, f.3, 9 dhjetor, 1990
159. **Poda, Zamir.** "Refuzimi i veprave të njohura, një rekord më vete", *Drita*, f.15, 9 dhjetor, 1990
160. **Gjoni, Spiro.** "Materiali jetësor dhe laborator i krijues", *Drita*, f.6, 16 dhjetor, 1990
161. **Brahimi, Razi.** "Këngët e Ali Binakut. Rreth një poeme të Radovan Zagoviçit", *Drita*, f.12, 23 dhjetor, 1990
162. **Shiajner, Karlo.** "I biri i poetit Sergej Esenin", *Drita*, f.13, 23 dhjetor, 1990
163. **Buçpapaj, Skënder.** "Njëri ndër sovranët e letrave tona" (mbi Gjergj Fishtë), *Drita*, f.14, 30 dhjetor, 1990

Referenca

- Eliot, T. S.** (1975). *Selected Prose of T. S. Eliot*. London: Kermod.
- Fevziu, Blendi.** (2005). *Historia e shtypit shqiptar 1848-2005*. Tiranë, Onufri.
- Historia e letërsisë së realizmit socialist*, pjesa I. (1985). Tiranë : Akademia e Shkencave e Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë.
- Hoxha, Enver.** (1972). *Vepra XII*. Tiranë: Shtëpia botuese “8 Nëntori”
- Hoxha, Enver.** (1977). *Mbi letërsinë dhe artin*. Tiranë: Shtëpia botuese “8 nëntori”.
- Koleksioni i gazetës: “Drita”, 1961-1990. Tiranë: organ i Lidhjes së Shkrimtarëve të Shqipërisë.
- Koleksioni i revistës “Nëndori”, 1959
- Kritika dhe studimet letrare shqipe*: fillimi i shekullit XXI. (2022).Prishtinë. ASHAK; ASHSH.
- Kërbizi, Marisa; Macaj, Edlira** (2020). *Negative impact of ideology in Albanian Literature*, DOI 10.4018/978-1-5225-94444-4.ch006, f. 124-142, 2020, në; *Language, Power, and Ideology in Political Writing: Emerging research and opportunities: a volume in Advances in Linguistics and Communication Studies (ALCS) Book Series*
- Macaj, Edlira.** (2023). “Missing Poetry: A historiography of Albanian Literature during the Communist Regime”. *INTERLITTERARIA*, 2023, 28/2: 291–300 e aksesueshme në: <https://ojs.utlib.ee/index.php/IL/article/view/23524/17887>
- Macaj, Edlira.** (2022). *Kritika (u) letrare në media*, në: *Kritika dhe studimet letrare shqipe*, fillimi i shekullit XXI. Prishtinë. ASHAK; ASHSH, 2022, f. 279-295
- Macaj, E., Kërbizi, M.** (2020). *Albanian Literature in Its Critical Evaluation Process:Case Study: Periodicals*, f. 348–358, në: *INTERLITTERARIA* 2020, 25/2 *Current State of Literary Theory, Research and Criticism in (Non-“Centric”) National Cultures. Miscellanea* f. 348-358
- Mendelsohn, Daniel.** *A critic’s Manifesto*, 2012. Aksesuar nga: <https://www.newyorker.com/books/page-turner/a-critics-manifesto>
- Mele, Margarita; Bushati, Liljana, Malo Tefta.** (1976). *Bibliografi e artikujve të periodikut shqip 1960 (retrospektive)*. Tiranë, BKS.H.
- Quinn, Edward.** (2006). *A Dictionary of Literary and Thematic Terms*. Bot. 2-të. New York: Facts on file.
- Rugova, Ibrahim.** (1996). *Kahe dhe premisa të kritikës letrare shqiptare 1504-1983*.Tiranë: Eurorilindja.
- Shehri, Dhurata.**(2013). *Statusi i kritikës*, Tiranë: Albas.

Referenca të veçanta:

- Plenumi XV i KQ të PPSH-së mbajtur më 25-26 tetor 1965
- Plenumi i Komitetit të Partisë së Tiranës më 1968;
- Konferenca 17 e Partisë për Tiranën më 21 dhjetor 1968;
- Kongresi VI PPSH-së;
- Diskutimi i Enver Hoxhës në mbledhjen e Presidiumit të Kuvendit Popullor më 9 janar 1973;
- Mbledhje e Komisionit të Kulturës dhe diskutimet me shefat e redaksive, redaktorëve të shtëpive botuese më 16 prill 1973;
- Plenumi IV i KQ të PPSH-së më 26-28 qershor 1973;
- Aktivi i Partisë Tiranë për problemet e letërsisë dhe artit më 14 nëntor 1973;
- Orientime të KQ dhe Këshillit të Ministrave për forcimin e kontrollit paraprak të krijimtarisë artistike në dhjetor 1973;
- Raport i E. Hoxhës mbi detyrat e lëna nga Plenumi IV më 22 dhjetor 1974;
- Kushtetuta e RPSSH më 28 dhjetor 1976;
- Plenumi i Lidhjes së Shkrimtarëve 18 mars -19 mars 1982,
- Udhëzim i Ministrisë së Arsimit i vitit 1984, *Indoktrimi komunist përmes kulturës letërsisë dhe arteve*, Vëll. 4, dok. 79-81.

